

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានបាឡិ

(តតិយោ ភាគោ)

ធម្មានុលោមេ ទុកបដ្ឋានំ

១. ហេតុគោច្ចកំ

១. ហេតុទុកំ

១. បដិច្ចវាហ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាហ

ហេតុបច្ចយោ

១. ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អលោភំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ, អទោសំ បដិច្ច អលោភោ អមោហោ, អមោហំ បដិច្ច អលោភោ អទោសោ, លោភំ បដិច្ច មោហោ, មោហំ បដិច្ច លោភោ, ទោសំ បដិច្ច មោហោ, មោហំ បដិច្ច ទោសោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ (១)

ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្ត សមុដ្ឋានញ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ (២)

ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អលោភំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ (ចក្កំ)។ លោភំ បដិច្ច មោហោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ (៣)

២. នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នហេតុំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទ្វេ ខន្ធនេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ... ខន្ធនេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធា; ឯកំ មហាភូតំ...បេ...។ (១)

នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នហេតុ ខន្ធនេ បដិច្ច ហេតុ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ... វត្ថុ បដិច្ច ហេតុ។ (២)

នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នហេតុំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ហេតុ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទ្វេ ខន្ធនេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ហេតុ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច ហេតុ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា។ (៣)

៣. ហេតុញ នហេតុញ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អលោភញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធនេ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ (ចក្កំ)។ លោភញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធនេ បដិច្ច មោហោ, ទោសញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធនេ បដិច្ច មោហោ...បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ... អលោភញ វត្ថុញ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ...បេ...។ (១)

ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នហេតុំ ឯកំ ខន្ធឬ ហេតុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ... បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ ច ហេតុញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុញ្ច ហេតុញ្ច បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (២)

ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – នហេតុំ ឯកំ ខន្ធឬ អលោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា អទោសោ អមោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ... បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ ច អលោភញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា អទោសោ អមោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ (ចក្កំ)។ នហេតុំ ឯកំ ខន្ធឬ លោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ... បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ... បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... វត្ថុញ្ច អលោភញ្ច បដិច្ច អទោសោ អមោហោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា។ (៣)

អារម្មណបច្ចយាទិ

៤. ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា (រូបំ ឆដ្ឋេត្វា អរូបេយេវ នវំ បញ្ញា)... អធិបតីបច្ចយា (បដិសន្ធិ នត្ថិ, បរិបុណ្ណំ) ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច... បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ... (ភមំ នានំ) អនន្តរុបច្ចយា... សមនន្តរុបច្ចយា... សហជាតបច្ចយា (សព្ពេ មហាភូតា យាវ អសញ្ញសត្តា)... អញ្ញមញ្ញបច្ចយា... និស្សយបច្ចយា... ឧបនិស្សយបច្ចយា... បុរេជាតបច្ចយា... អាសេវនបច្ចយា (ទ្វិសុបិ បដិសន្ធិ នត្ថិ)... កម្មបច្ចយា... វិបាកបច្ចយា (សំខិត្តំ)... អវិគតបច្ចយា។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

៥. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), អវិគតេ នវំ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាមា

នហេតុបច្ចយោ

៦. នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នហេតុំ ឯកំ ខន្ធឱ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ... បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ... បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... ខន្ធនេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា; ឯកំ មហាភូតំ... បេ.... ពាហិវំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... អសញ្ញសត្តានំ... បេ....។ (១)

នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតេ ខន្ធឬសហគតេ ខន្ធនេ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ខន្ធឬសហគតោ មោហោ។ (២)

នអារម្មណបច្ចយាទិ

៧. ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – ហេតុំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ (១)

នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – នហេតុ ខន្ធនេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... សព្ពេ មហាភូតា... បេ....។ (១)

ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ខន្ធនេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... នអធិបតីបច្ចយា... (បរិបុណ្ណំ) នអនន្តរុបច្ចយា... នសមនន្តរុបច្ចយា... នអញ្ញមញ្ញបច្ចយា... នឧបនិស្សយបច្ចយា។

នបុរេជានបច្ចយោ

៨. ហេតុ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជានបច្ចយោ – អរូបេ អលោកំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ (ចក្កំ)។ លោកំ បដិច្ច មោហោ, មោហំ បដិច្ច លោភោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ហេតុ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជានបច្ចយោ – អរូបេ ហេតុំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា, ហេតុំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ហេតុ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជានបច្ចយោ – អរូបេ អលោកំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ សម្បយុត្តកា ច ខន្នា (ចក្កំ)។ លោកំ បដិច្ច មោហោ សម្បយុត្តកា ច ខន្នា (ចក្កំ); បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

៩. នហេតុ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជានបច្ចយោ – អរូបេ នហេតុំ ឯកំ ខន្នំ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... នហេតុ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ....។ (១)

នហេតុ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជានបច្ចយោ – អរូបេ នហេតុ ខន្នេ បដិច្ច ហេតុ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

នហេតុ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជានបច្ចយោ – អរូបេ នហេតុំ ឯកំ ខន្នំ បដិច្ច តយោ ខន្នា ហេតុ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

១០. ហេតុញ នហេតុញ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជានបច្ចយោ – អរូបេ អលោភញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្នេ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ (ចក្កំ)។ អរូបេ លោភញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្នេ បដិច្ច មោហោ (ចក្កំ); បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ហេតុញ នហេតុញ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជានបច្ចយោ – អរូបេ នហេតុំ ឯកំ ខន្នញ ហេតុញ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... នហេតុ ខន្នេ ច ហេតុញ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ហេតុញ មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ហេតុញ នហេតុញ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជានបច្ចយោ – អរូបេ នហេតុំ ឯកំ ខន្នញ អលោភញ បដិច្ច តយោ ខន្នា អទោសោ អមោហោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... (ចក្កំ)។ នហេតុំ ឯកំ ខន្នញ លោភញ បដិច្ច តយោ ខន្នា មោហោ ច (ចក្កំ); បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

នបច្ឆាជានបច្ចយាទិ

១១. ហេតុ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបច្ឆាជានបច្ចយោ... នអាសេវនបច្ចយា។

នកម្មបច្ចយាទិ

១២. ហេតុ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយោ – ហេតុំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា។ (១)

នហេតុ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយោ – នហេតុ ខន្នេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា... ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ...បេ....។ (១)

ហេតុញ នហេតុញ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយោ – ហេតុញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្នេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា។ (១)

ហេតុ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិបាកបច្ចយោ... នវ។

នអាហារបច្ចយាទិ

១៣. នហេតុ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអាហារបច្ចយា – ពាហិរំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... អសញ្ញសត្តានំ... បេ... នតន្ត្រិយបច្ចយា – ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... បេ... អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បដិច្ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ, នឈានបច្ចយា – បញ្ចវិញ្ញាណំ ... បេ... ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... អសញ្ញសត្តានំ... បេ... នមគ្គបច្ចយា – អហេតុកំ នហេតុំ ឯកំ ខន្ធិ បដិច្ច... បេ... ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... អសញ្ញសត្តានំ... បេ... នសម្បយុត្តបច្ចយា... នវិប្បយុត្តបច្ចយា... (នបុរេ ជាតសទិសំ, អរូបបញ្ចាយេវ) នោនត្ថិបច្ចយា... នោវិគតបច្ចយា។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

១៤. នហេតុយា ទ្វេ, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ តីណិ, នសមនន្តរេ តីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ, នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាតេ នវ, នបច្ឆាជាតេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ តីណិ, នវិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នតន្ត្រិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ នវ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ (ឯវំ គណេតព្វំ)។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

១៥. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ តីណិ... បេ... នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាតេ នវ, នបច្ឆាជាតេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ តីណិ, នវិបាកេ នវ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ នវ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

១៦. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ, អនន្តរេ ទ្វេ... បេ... កម្មេ ទ្វេ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ទ្វេ, តន្ត្រិយេ ទ្វេ, ឈានេ ទ្វេ, មគ្គេ ឯកំ, សម្បយុត្តេ ទ្វេ... បេ... អវិគតេ ទ្វេ។

បច្ចនីយានុលោមំ។

២-៦ សហជាត-បច្ចយ-និស្សយ-សំសដ្ឋ-សម្បយុត្តវាវា

(សហជាតវាវាបិ បច្ចយវាវាបិ និស្សយវាវាបិ បដិច្ចវាវាសទិសាយេវ បញ្ចា មហាភូតេសុ និដ្ឋិតេសុ “វត្ថុ បច្ចយា” តិ កាតញ្ចា បញ្ចាយតនានិ អនុលោមេបិ បច្ចនីយេបិ យថា លព្ពន្ធិ តថា កាតញ្ចា សំសដ្ឋវាវាបិ សម្បយុត្តវាវាបិ បរិបុណ្ណា រូបំ នត្ថិ, អរូបមេវ)។

៧. បញ្ចវាវា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាវា

ហេតុបច្ចយោ

១៧. ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – អលោកោ អទោសស្ស អមោហស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ លោកោ មោហស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ, ទោសោ មោហស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – អលោកោ អទោសស្ស អមោហស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ លោកោ មោហស្ស...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

១៨. ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ហេតុំ អារព្ព ហេតុ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (១)

ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ហេតុំ អារព្ព នហេតុ ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ហេតុំ អារព្ព ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

១៩. នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្វេ សុចិណ្ឌានី បច្ចវេក្ខតិ។ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ, ផលំ...បេ.... និព្វានំ...បេ.... និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ អរិយា នហេតុ ហរិណេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ, វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ, បុព្វេ សមុទាចិណ្ឌេ កិលេសេ ជានន្តិ, ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ, នហេតុ ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ, ចេតោបរិយញ្ញណេន នហេតុចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ។ អាកាសានញ្ញាយតនំ **[អាកាសានញ្ញាយតនកិរិយំ (ស្យា.) ឯវមុបរិបិ គីសុ ហានេសុ]** វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស...បេ.... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ដោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ...បេ.... នហេតុ ខន្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា (បបមកមនំយេវ, អារជ្ជនានន្តិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ដោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្សាតិ ឥទំ នត្ថិ)។ (២)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, តំ អារព្ព ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ (តត្ថ តត្ថ បិកេន ឥមំ កាតព្វំ ទុតិយកមមនសទិសំ)។ (៣)

២០. ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ព ហេតុ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (១)

ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ព នហេតុ ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ព ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

អធិបតិបច្ចយោ

២៥. នរោត្តម ឆម្មោ នរោត្តម ឆម្មោ អនុរាជបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នរោត្តម ខន្ទា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នរោត្តមំ ខន្ទានំ អនុរាជបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ កោត្រកុស្យ (សំខិត្តំ) នេវសញ្ញានា សញ្ញាយតនំ ផលសមាបត្តិយា អនុរាជបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ....។ (២)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ (នហេតុមូលកំ គីណិបិ ឯកសទិសំ)។ (៣)

២៦. ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ហេតុនំ អនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នហេតុនំ ខន្ទានំ អនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ហេតុនំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ទានំ អនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

សមនន្តរាបច្ចយាទិ

២៧. ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ (អនន្តរាសទិសំ)។... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ (ឥមេ ទ្វេបិ បដិច្ចសទិសា។ និស្សយបច្ចយោ បច្ចយវារេ និស្សយបច្ចយ សទិសោ។)

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

២៨. ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ , អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – ហេតុ ហេតុនំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – ហេតុ នហេតុនំ ខន្ទានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ , អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – ហេតុ ហេតុនំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ទានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៩. នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ.... បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ...បេ.... ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ...បេ.... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នុតិ; សទ្ធា...បេ.... សេនាសនំ សទ្ធាយ...បេ.... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ.... បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ...បេ.... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នុតិ; សទ្ធា...បេ.... សេនាសនំ សទ្ធាយ...បេ.... បត្តនាយ មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ , អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ.... បកត្ថបនិស្សយោ (ទុតិយឧបនិស្សយសទិសំ)។ (៣)

៣០. ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ហេតុនំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ៍បនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នា នហេតុនំ ខន្នានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ៍បនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នា ហេតុនព្វ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្នានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បុរេជានបច្ចយោ

៣១. នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ៍បុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ៍បុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សទ្ធីំ សុណាតិ, រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ដោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ....។ **វត្ថុបុរេជានំ** – ចក្កាយតនំ...បេ.... កាយាយតនំ...បេ.... វត្ថុ នហេតុនំ ខន្នានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ៍បុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ៍បុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សទ្ធីំ សុណាតិ។ **វត្ថុបុរេជានំ** – វត្ថុ ហេតុនំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ៍បុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ៍បុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ **វត្ថុបុរេជានំ** – វត្ថុ ហេតុនំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្នានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បច្ចាជានបច្ចយោទិ

៣២. ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ចាជានា ហេតុ បុរេជានស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ចាជានា នហេតុ ខន្នា បុរេជានស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា នហេតុស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ចាជានា ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នា បុរេជានស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ (អនន្តរសទិសំ) ។

កម្មបច្ចយោ

៣៣. នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – នហេតុ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – នហេតុ ចេតនា វិបាកានំ ខន្នានំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – នហេតុ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ហេតុនំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – នហេតុ ចេតនា វិបាកានំ ហេតុនំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – នហេតុ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ហេតុនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – នហេតុ ចេតនា វិបាកានំ ខន្នានំ ហេតុនំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាកបច្ចយោ

៣៤. ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ – វិបាកោ អលោកោ អទោសស្ស អមោហស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិច្ចវារសទិសំ។ វិបាកវិភង្កេ នវ បញ្ញា)។

អាហារបច្ចយោ

៣៥. នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – នហេតុ អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... កតទ្ធិការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – នហេតុ អាហារា សម្បយុត្តកានំ ហេតុនំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – នហេតុ អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

ឥន្ទ្រិយបច្ចយោ

៣៦. ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... (ហេតុមូលកេ គីណិ)។

នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – នហេតុ ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ... កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ (ឯវំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយោ វិត្តាវេតញ្ច។ នវ)។

ឈានបច្ចយោ

៣៧. នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (ឥមេសុ ទ្វិសុ នវ)។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

៣៨. ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ។ **សហជាតា** – ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ហេតុ កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ ហេតុ វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ ។ **បច្ឆាជាតា** – ហេតុ បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ។ **សហជាតា** – នហេតុ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ នហេតុ ខន្ធនំ កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ ខន្ធនំ វត្ថុស្ស...បេ.... វត្ថុ ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយគនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយគនំ កាយវិញ្ញាណស្ស, វត្ថុ នហេតុនំ ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ ។ **បច្ឆាជាតា** – នហេតុ ខន្ធនំ បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ ហេតុនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ ហេតុនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។
សហជាតំ – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ ហេតុនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ
ហេតុនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។
សហជាតា – ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ;
បដិសន្ធិក្ខណេ ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – ហេតុ ច
សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អត្ថិបច្ចយាទិ

៣៩. ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – អលោកោ អទោសស្ស អមោហស្ស
អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ លោកោ មោហស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ); បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតា** – ហេតុ
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **បច្ចាជាតា**
– ហេតុ បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – អលោកោ អទោសស្ស
អមោហស្ស សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ លោកោ
មោហស្ស សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ); បដិសន្ធិក្ខណេ...
បេ....។ (៣)

៤០. នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ,
ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – នហេតុ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ឌន្តំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ នហេតុ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ឌន្តំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ...
បេ.... ខន្ធា វត្ថុស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; វត្ថុ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ឯកំ មហាភូតំ...បេ....
ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... អសញ្ញសត្តានំ...បេ....។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុ...បេ....
ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ, រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ....
ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស, ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស, វត្ថុ
នហេតុនំ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – នហេតុ ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស
អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **កតាឡិកាវា អាហារា** ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ**
កដត្តារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតា** – នហេតុ
ខន្ធា សម្បយុត្តកានំ ហេតុនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុ ហេតុនំ អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ,
ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ; វត្ថុ ហេតុនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។
សហជាតោ – នហេតុ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ឌន្តំ ខន្ធានំ ហេតុនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ;
បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុ ហេតុនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.
... វត្ថុ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្នំ
សុណាតិ; វត្ថុ ហេតុនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤១. ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – **សហជាតំ, បុរេជាតំ។**
សហជាតោ – អលោកោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា អទោសស្ស អមោហស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ) ។
លោកោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា មោហស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ); បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... អលោកោ
ច វត្ថុ ច អទោសស្ស អមោហស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (១)

ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា នហេតុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – នហេតុ ឯកោ ខន្នោ ច ហេតុ ច តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ហេតុ ច វត្ថុ ច នហេតុនំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតា** – ហេតុ ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – ហេតុ ច កតទ្ធិកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស **អត្ថិបច្ចយេន** បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – ហេតុ ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – **សហជាតំ, បុរេជាតំ។ សហជាតោ** – នហេតុ ឯកោ ខន្នោ ច អលោកោ ច តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ អទោសស្ស អមោហស្ស ចិត្ត សមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ នហេតុ ឯកោ ខន្នោ ច លោកោ ច តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ មោហស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ); បដិសន្ធិក្ខណេ នហេតុ ឯកោ ខន្នោ ច អលោកោ ច (ចក្កំ)។ បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... អលោកោ ច វត្ថុ ច អទោសស្ស អមោហស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ, លោកោ ច វត្ថុ ច មោហស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...។

នត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... វិគតបច្ចយេន បច្ចយោ... អវិគតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវាហ

សុទ្ធំ

៤២. ហេតុយា តីណិ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាតេ តីណិ, បច្ចាជាតេ តីណិ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ តីណិ, វិបាកេ នវ, អាហារេ តីណិ, ឥន្ទ្រិយេ នវ, ឈានេ តីណិ, មគ្គេ នវ, សម្បយុត្តេ នវ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិគតេ នវ, អវិគតេ នវ (ឯវំ អនុមជ្ឈន្តេន កណេកព្ពំ)។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាវាហ

៤៣. ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤៤. នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្ម បច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤៥. ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

៤៦. នហេតុយា នវំ, នអារម្មណេ នវំ...បេ.... នោអវិកតេ នវំ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

៤៧. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា គីណិ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ ឯកំ, នឧបនិស្សយេ គីណិ...បេ.... នមក្កេ គីណិ, នសម្បយុក្កេ ឯកំ, នវិប្បយុក្កេ គីណិ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិកតេ គីណិ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

៤៨. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ, អនន្តរេ នវំ, សមនន្តរេ នវំ, សហជាតេ គីណិ, អញ្ញមញ្ញេ គីណិ, និស្សយេ គីណិ, ឧបនិស្សយេ នវំ, បុរេជាតេ គីណិ, បច្ចាជាតេ គីណិ, អាសេវនេ នវំ, កម្មេ គីណិ, វិបាកេ គីណិ, អាហារេ គីណិ, ឥន្ទ្រិយេ គីណិ, ឈានេ គីណិ, មក្កេ គីណិ, សម្បយុក្កេ គីណិ, វិប្បយុក្កេ គីណិ, អត្ថិយា គីណិ, នត្ថិយា នវំ, វិកតេ នវំ, អវិកតេ គីណិ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បច្ចនីយានុលោមំ។

ហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ។

២. សហេតុកទុកំ

១. បដិច្ចវា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវា

ហេតុបច្ចយោ

អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា - វិចិកិច្ចាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ
មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ទា; បដិសន្តិក្កណេ វត្ថុំ បដិច្ច សហេតុកា ខន្ទា។ (២)

សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

អធិបតិបច្ចយោ

៥៤. សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយោ – សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធព្វ តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយោ – សហេតុកេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្ត សមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អធិបតិបច្ចយោ – សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធព្វ តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

៥៥. អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយោ – ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយោ – សហេតុកេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

អនន្តរបច្ចយាទិ

៥៦. សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អនន្តរបច្ចយា... សមនន្តរបច្ចយា... សហជាត បច្ចយា – សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធព្វ តយោ ខន្នា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ សហជាតបច្ចយា – សហេតុកេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្ត សមុដ្ឋានំ រូបំ, វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ សហជាតបច្ចយា – សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធព្វ តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ តយោ ខន្នា មោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

៥៧. អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ សហជាតបច្ចយា – អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធព្វ តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្នេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្នា; ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... អសញ្ញសក្កានំ ឯកំ មហាភូតំ...បេ....។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ សហជាតបច្ចយា (តមេ បញ្ច បញ្ចា ហេតុសទិសា, និន្នានំ)។ (២)

អញ្ញមញ្ញបច្ចយោ

៥៨. សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយោ – សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធព្វ តយោ ខន្នា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយោ – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ; បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកេ ខន្នេ បដិច្ច វត្ថុ។ (២)

សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វត្ថុ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

៥៩. អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វត្ថុ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... (សំខិត្តំ, យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច សហេតុកា ខន្ធា។ (២)

សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

និស្សយបច្ចយាទិ

៦០. សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ និស្សយបច្ចយា... ឧបនិស្សយបច្ចយា... បុរេ ជាតបច្ចយា... អាសេវនបច្ចយា... កម្មបច្ចយា... វិបាកបច្ចយា... អាហារបច្ចយា... ឥន្ទ្រិយបច្ចយា... ឈានបច្ចយា... មគ្គបច្ចយា... (ឈានម្បិ មគ្គម្បិ សហជាតបច្ចយសទិសា, ពាហិរា មហាភូតា នត្ថិ) សម្បយុត្ត បច្ចយា... វិប្បយុត្តបច្ចយា... អត្ថិបច្ចយា... នត្ថិបច្ចយា... វិភតបច្ចយា... អវិភតបច្ចយា។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៦១. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ ឆ, អធិបតីយា បញ្ច, អនន្តរេ ឆ, សមនន្តរេ ឆ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ ឆ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ ឆ, បុរេជាតេ ឆ, អាសេវនេ ឆ, កម្មេ នវំ, វិបាកេ នវំ, អាហារេ នវំ, ឥន្ទ្រិយេ នវំ, ឈានេ នវំ, មគ្គេ នវំ, សម្បយុត្តេ ឆ, វិប្បយុត្តេ នវំ, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា ឆ, វិភតេ ឆ, អវិភតេ នវំ (ឯវំ គណេតព្ភំ)។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាមា

នហេតុបច្ចយោ

៦២. សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ច សហគតេ ខន្នេ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១) (សព្វំ យាវ អសញ្ញសត្តា តាវ កាតព្ភំ)។

នអារម្មណបច្ចយាទិ

៦៣. សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – សហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – អហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ; ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... អសញ្ញាសត្តានំ ឯកំ...បេ....។ (១)

សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា... (អនុលោមសហជាតសទិសា) ន អនន្តរុបច្ចយា... នសមនន្តរុបច្ចយា... នអញ្ញមញ្ញុបច្ចយា... នឧបនិស្សយបច្ចយា... នបុរេជាតបច្ចយា – អរូបេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

៦៤. សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតបច្ចយា – អរូបេ វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ, សហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជាតបច្ចយា – អរូបេ វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតបច្ចយា – អរូបេ អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ...បេ... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... អហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញាសត្តា តាវ វិត្ថោ)។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតបច្ចយា – អរូបេ វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សហេតុកា ខន្ធា។ (២)

អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជាតបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សហេតុកា ខន្ធា, មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ។ (៣)

៦៥. សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតបច្ចយា – អរូបេ វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ....។ (១)

សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតបច្ចយា – សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជាតបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ។ (៣)

នបច្ឆាជាតបច្ចយាទិ

៦៦. សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបច្ឆាជាតបច្ចយា... នអាសេវនបច្ចយា... ន កម្មុបច្ចយា – សហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច សហេតុកា ចេតនា។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយា – អហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច អហេតុកា ចេតនា... ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... បេ....។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយា – វិចិកិច្ចាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា។ (២)

សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយា – វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា... នវិបាកបច្ចយា (បដិសន្ធិ នត្ថិ)។

នអាហារបច្ចយាទិ

៦៧. អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអាហារបច្ចយា... នត្យត្រិយបច្ចយា... នឈានបច្ចយា... នមគ្គបច្ចយា... នសម្បយុត្តបច្ចយា។

នវិប្បយុត្តបច្ចយាទិ

៦៨. សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តបច្ចយា – អរូបេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ... បេ....។ (១)

សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តបច្ចយា – អរូបេ វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ច សហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តបច្ចយា – អរូបេ វិចិកិច្ចា សហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច... បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ... បេ....។ (៣)

អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តបច្ចយា – អរូបេ អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធេ... បេ....។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តបច្ចយា – អរូបេ វិចិកិច្ចាសហគតំ ឧទ្ធច្ច សហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (២)

សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តបច្ចយា – អរូបេ វិចិកិច្ចា សហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា... បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ... បេ.... នោនត្ថិបច្ចយា... នោវិភតបច្ចយា។ (១)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៦៩. នហេតុយា ទ្វេ, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ តីណិ, នសមនន្តរេ តីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ, នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នត្យត្រិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឆ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិភតេ តីណិ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

៧០. ហេតុបច្ចុប្បន្ន នរោម្មណេ គឺណិ, នរោធិបតិយា នវ, នរោនន្តរេ គឺណិ, នសមនន្តរេ គឺណិ, នរោមញ្ញមញ្ញេ គឺណិ, នឧបនិស្សយេ គឺណិ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នរោសេវនេ នវ, នកម្មេ គឺណិ, នវិបាកេ នវ, នសម្បយុត្តេ គឺណិ, នវិប្បយុត្តេ គឺណិ, នោនតិយា គឺណិ, នោវិគតេ គឺណិ (ឯវំ គណេតព្ភំ)។

អនុលោមបច្ចុប្បន្និយំ។

៤. បច្ចុប្បន្និយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

៧១. នហេតុបច្ចុប្បន្ន អារម្មណេ ទ្វេ, អនន្តរេ ទ្វេ, សមនន្តរេ ទ្វេ (សព្ពត្ថ ទ្វេ), វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ទ្វេ, ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ, ឈានេ ទ្វេ, មក្កេ ឯកំ, សម្បយុត្តេ ទ្វេ...បេ.... អវិគតេ ទ្វេ (ឯវំ គណេតព្ភំ)។

បច្ចុប្បន្និយានុលោមំ។

២. សហជាតវារោ

(សហជាតវារោ បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ចុប្បន្និយា

១. បច្ចុប្បន្និយានុលោមំ

១. វិគតវារោ

ហេតុបច្ចុប្បន្និយា

៧២. សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្និយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្និយា (សហេតុកម្មលកំ បដិច្ចវារសទិសំ)។

អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្និយា អហេតុកោ ធម្មោ...បេ.... (បដិច្ចវារសទិសំយេវ)។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្និយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្និយា – វត្ថុ បច្ចុប្បន្និយា សហេតុកា ខន្នា, វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចុប្បន្និយា សម្បយុត្តកា ខន្នា; បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បច្ចុប្បន្និយា សហេតុកា ខន្នា។ (២)

អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្និយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្និយា – វត្ថុ បច្ចុប្បន្និយា សហេតុកា ខន្នា, មហាភូតេ បច្ចុប្បន្និយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចុប្បន្និយា សម្បយុត្តកា ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ...បេ....។ (៣)

៧៣. សហេតុកញ អហេតុកញ ធម្មំ បច្ចុប្បន្និយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្និយា – សហេតុកំ ឯកំ ខន្នញ វត្ថុញ បច្ចុប្បន្និយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្នញ មោហញ បច្ចុប្បន្និយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សហេតុកញ អហេតុកញ ធម្មំ បច្ចុប្បន្និយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្និយា – សហេតុកេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចុប្បន្និយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ ច មោហញ បច្ចុប្បន្និយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សហេតុកញ អហេតុកញ ធម្មំ បច្ចុប្បន្និយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្និយា – សហេតុកំ ឯកំ ខន្នញ វត្ថុញ បច្ចុប្បន្និយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... សហេតុកេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចុប្បន្និយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្នញ មោហញ បច្ចុប្បន្និយា តយោ ខន្នា ចិត្ត

សមុដ្ឋានព្រំ រូប...បេ... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ទេព្រំ វត្តព្រំ បច្ចយា តយោ ខន្ទា...
បេ... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ... សហេតុកេ ខន្ទេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា កដត្តារូបំ។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៧៤. សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – សហេតុកំ ឯកំ ខន្ទំ បច្ចយា តយោ ខន្ទា...បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ (១)

សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ទេ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ទំ បច្ចយា តយោ ខន្ទា មោហោ ច...បេ... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ...។ (៣)

៧៥. អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – អហេតុកំ ឯកំ ខន្ទំ...បេ... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្តំ បច្ចយា ខន្ទា, ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្តំ បច្ចយា អហេតុកា ខន្ទា។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – វត្តំ បច្ចយា សហេតុកា ខន្ទា, វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ទា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ (២)

អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – វត្តំ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ទា មោហោ ច។ (៣)

៧៦. សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – សហេតុកំ ឯកំ ខន្ទេព្រំ វត្តព្រំ បច្ចយា តយោ ខន្ទា...បេ... វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ទេព្រំ មោហព្រំ បច្ចយា តយោ ខន្ទា...បេ... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ (១)

សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ទេ ច វត្តព្រំ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ទេព្រំ វត្តព្រំ បច្ចយា តយោ ខន្ទា មោហោ ច...បេ... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ...។ (៣)

អធិបតិបច្ចយោ

៧៧. សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយា (អធិបតិយា នវំ បញ្ញា ប វត្តេយ្យេ)។

អនន្តរាបច្ចយាទិ

៧៨. សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អនន្តរាបច្ចយា... សមនន្តរាបច្ចយា... សហជាតបច្ចយា... តីណិ (បដិច្ចវារសទិសា)។

អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ សហជាតបច្ចយា – អហេតុកំ ឯកំ ខន្ទំ បច្ចយា តយោ ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានព្រំ រូប...បេ... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ... (យាវ អសញ្ញសត្តា), ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្តំ បច្ចយា អហេតុកា ខន្ទា។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតបច្ចយា – វត្ថុ បច្ចយា សហេតុកា ខន្នា, វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្នា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ សហជាតបច្ចយា – វត្ថុ បច្ចយា សហេតុកា ខន្នា, មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ...បេ....។ (៣)

៧៩. សហេតុកញ អហេតុកញ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតបច្ចយា – សហេតុកំ ឯកំ ខន្នញ វត្ថុញ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្នញ មោហញ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សហេតុកញ អហេតុកញ ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតបច្ចយា – សហេតុកេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ ច មោហញ បច្ចយា ចិត្ត សមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ ច វត្ថុញ បច្ចយា វិចិក្ខា សហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

សហេតុកញ អហេតុកញ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ សហជាតបច្ចយា – សហេតុកំ ឯកំ ខន្នញ វត្ថុញ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... សហេតុកេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្នញ វត្ថុញ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... សហេតុកេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ច សហគតំ ឯកំ ខន្នញ មោហញ បច្ចយា តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... វិចិក្ខា សហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្នញ វត្ថុញ បច្ចយា តយោ ខន្នា មោហោ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្នញ វត្ថុញ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... សហេតុកេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា កដក្ការូបំ។ (៣)

អញ្ញមញ្ញបច្ចយាទិ

៨០. សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា...បេ.... អវិគតបច្ចយា។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវាហ

៨១. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា នវ (សព្ពត្ថ នវ), អវិគតេ នវ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាវាហ

នហេតុបច្ចយោ

៨២. សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ច សហគតេ ខន្នេ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ឯកំ ខន្នំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា), ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុ បច្ចយា អហេតុកា ខន្នា មោហោ ច។ (១)

សហេតុករណ៍ អហេតុករណ៍ ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិត្តំ)។ (១)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៨៣. នហេតុយា គីណិ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, ននិស្សយេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នត្រ្មិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឆ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ (ឯវំ គណេតព្ធំ)។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

៨៤. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ នវ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ គីណិ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ (ឯវំ គណេតព្ធំ)។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

៨៥. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ គីណិ, អនន្តរេ គីណិ...បេ.... មគ្គេ គីណិ, សម្បយុត្តេ គីណិ...បេ.... អវិគតេ គីណិ (ឯវំ គណេតព្ធំ)។

បច្ចនីយានុលោមំ។

៤. និស្សយាវា

(និស្សយាវា បច្ចយាវាសទិសោ។)

៥. សំសង្ការាវា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្ការាវា

ហេតុបច្ចយោ

៨៦. សហេតុកំ ធម្មំ សំសង្កោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្កា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ សំសង្កោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ចាសហគតំ ឧទ្ធចូសហគតំ មោហំ សំសង្កា វិចិកិច្ចាសហគតា ឧទ្ធចូសហគតា ខន្ធា។ (១)

សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ សំសង្កោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ចាសហគតំ ឧទ្ធចូសហគតំ ឯកំ ខន្ធចញ្ច មោហញ្ច សំសង្កា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

អារម្មណបច្ចយោ

៨៧. សហេតុកំ ធម្មំ សំសង្កោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធន្នំ សំសង្កា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សហេតុកំ ធម្មំ សំសង្កោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធចូសហគតេ ខន្នេ សំសង្កោ វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធចូសហគតោ មោហោ។ (២)

សហេតុកំ ធម្មំ សំសង្កោ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – វិចិកិច្ចាសហគតំ ឧទ្ធចូសហគតំ ឯកំ ខន្ធន្នំ សំសង្កា តយោ ខន្ធា មោហោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

៨៨. អហេតុកំ ធម្មំ សំសង្កោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធន្នំ សំសង្កា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ សំសង្កោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – វិចិកិច្ចាសហគតំ ឧទ្ធចូសហគតំ មោហំ សំសង្កា វិចិកិច្ចាសហគតា ឧទ្ធចូសហគតា ខន្ធា។ (២)

សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ សំសង្កោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – វិចិកិច្ចាសហគតំ ឧទ្ធចូសហគតំ ឯកំ ខន្ធចញ្ច មោហញ្ច សំសង្កា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

អធិបតិបច្ចយោ

៨៩. សហេតុកំ ធម្មំ សំសង្កោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយា – សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធន្នំ សំសង្កា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

អនន្តរបច្ចយាទិ

៩០. សហេតុកំ ធម្មំ សំសង្កោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អនន្តរបច្ចយា... សមនន្តរបច្ចយា... សហជាតបច្ចយា...បេ.... វិបាកបច្ចយា – វិបាកំ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធន្នំ សំសង្កា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។

អហេតុកំ ធម្មំ សំសង្កោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ វិបាកបច្ចយា – វិបាកំ អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធន្នំ សំសង្កា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ឈានបច្ចយា...បេ.... អវិគតបច្ចយា។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៩១. ហេតុយា តិណិ, អារម្មណេ ន, អធិបតិយា ឯកំ, អនន្តេ ន, សមនន្តេ ន, សហជាតេ ន, អញ្ញមញ្ញេ ន, និស្សយេ ន, ឧបនិស្សយេ ន, បុរេជាតេ ន...បេ.... វិបាកេ ទ្វេ, អាហារេ ន, គន្ត្រិយេ ន, ឈានេ ន, មក្កេ បញ្ច...បេ.... អវិគតេ ន (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាណ

នហេតុបច្ចយោ

៩២. សហេតុកំ ធម្មំ សំសង្ខោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ សំសង្ខោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

អហេតុកំ ធម្មំ សំសង្ខោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្ខោ តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (១)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណ

សុទ្ធំ

៩៣. នហេតុយា ទ្វេ, នអធិបតិយា ន, នបុរេជាកេ ន, នបច្ឆាជាកេ ន, នអាសេវនេ ន, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ ន, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ន (ឯវំ គណេតព្ធុំ)។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

៩៤. ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា គីណិ, នបុរេជាកេ គីណិ, នបច្ឆាជាកេ គីណិ, នអាសេវនេ គីណិ, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ គីណិ។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

៩៥. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ, អនន្តរេ ទ្វេ...បេ.... កម្មេ ទ្វេ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ទ្វេ...បេ.... មគ្គេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ទ្វេ (ឯវំ គណេតព្ធុំ)។

បច្ចនីយានុលោមំ។

៦. សម្បយុត្តវាណ

(សម្បយុត្តវាណ សំសង្ខារសទិសោ។)

៧. បញ្ចវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចយោ

៩៦. សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – សហេតុកា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – សហេតុកា ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – សហេតុកា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

៩៧. អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ច សហគតោ មោហោ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៩៨. សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្វេ សុចិណ្ឌានិ បច្ចវេក្ខតិ, ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ។ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ បច្ចវេក្ខតិ។ បហីនេ កិលេសេ...បេ.... វិក្ខម្ហិកេ កិលេសេ...បេ.... បុព្វេ... បេ.... សហេតុកេ ខន្ធនេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ សហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ឈតិ; ចេតោបរិយញ្ញណេន សហេតុកចិត្តសមុដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានន្តិ។ អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស...បេ.... សហេតុកា ខន្ធនា ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; សហេតុកេ ខន្ធនេ អារព្ព សហេតុកា ខន្ធនា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (១)

សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – សហេតុកេ ខន្ធនេ អនិច្ចតោ ...បេ. ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ, កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ អហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ឈតិ, សហេតុកេ ខន្ធនេ អារព្ព អហេតុកា ខន្ធនា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – សហេតុកេ ខន្ធនេ អារព្ព វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធនា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

៩៩. អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – និព្វានំ អារជ្ជនាយ អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ... អហេតុកេ ខន្ធនេ ច មោហញ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ អហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ឈតិ; រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... អហេតុកេ ខន្ធនេ ច មោហញ អារព្ព អហេតុកា ខន្ធនា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (១)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អរិយា និព្វានំ បច្ចវេក្ខតិ; និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ អរិយា អហេតុកេ បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខតិ, វិក្ខម្ហិកេ កិលេសេ...បេ.... បុព្វេ...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ...បេ.... អហេតុកេ ខន្ធនេ ច មោហញ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ សហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ឈតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ, ចេតោបរិយញ្ញណេន អហេតុក ចិត្តសមុដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានន្តិ; អហេតុកា ខន្ធនា ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្វេ និវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; អហេតុកេ ខន្ធនេ ច មោហញ អារព្ព សហេតុកា ខន្ធនា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្កំ អារព្ព វិចិក្ខាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ; សោតំ ...បេ.... វត្ថុ... អហេតុកេ ខន្ធា ច មោហោ អារព្ព វិចិក្ខាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

១០០. សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធា ច មោហោ អារព្ព សហេតុកា ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (១)

សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធា ច មោហោ អារព្ព អហេតុកា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធា ច មោហោ អារព្ព វិចិក្ខាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

អធិបតិបច្ចយោ

១០១. សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណធិបតិ** – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, ឈានា...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា...បេ.... ផលំ...បេ.... សហេតុកេ ខន្ធា គរុំ កត្វា អស្សា ទេតិ អភិនន្តតិ; តំ គរុំ កត្វា វាកោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – សហេតុកាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – សហេតុកាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – សហេតុកាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណធិបតិ** – អរិយា និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ; និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ. ... វត្ថុ... អហេតុកេ ខន្ធា គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ; តំ គរុំ កត្វា វាកោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ (១)

អនន្តរបច្ចយោ

១០២. សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា សហេតុកា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ សហេតុកានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ គោត្រកុស្ស... អនុលោមំ វេទានស្ស... គោត្រកុ មគ្គស្ស... វេទានំ មគ្គស្ស... មគ្គោ ផលស្ស... ផលំ ផលស្ស... អនុលោមំ ផលសមាបត្តិយា... និរោធា វុដ្ឋហិត្វា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា វិចិក្ខាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស វិចិក្ខាសហគតស្ស ឧទ្ធច្ចសហគតស្ស មោហស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; សហេតុកំ ចុតិចិត្តំ អហេតុកស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; សហេតុកំ ភវង្គំ អារជ្ជ នាយ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; សហេតុកំ ភវង្គំ អហេតុកស្ស ភវង្គស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; សហេតុកា ខន្ធា អហេតុកស្ស វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា វិចិក្ខាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ វិចិក្ខាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១០៧. អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្តបនិស្សយោ... បេ....។ បកត្តបនិស្សយោ – កាយិកំ សខំ កាយិកស្ស សខស្ស, កាយិកស្ស នក្ខស្ស,

មោហស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ; កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧត្តំ... ភោជនំ... សេនាសនំ កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស, មោហស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ; មោហោ កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស, មោហស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ; កាយិកំ សុខំ... កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧត្តំ... ភោជនំ, សេនាសនំ, មោហោ ច កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស, មោហស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។
(១)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតុបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតុបនិស្សយោ – កាយិកំ សុខំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិទ្ទតិ; កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧត្តំ... ភោជនំ... សេនាសនំ... មោហំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិទ្ទតិ; កាយិកំ សុខំ...បេ.... មោហោ ច សទ្ធាយ...បេ.... បញ្ញាយ វាគស្ស...បេ.... បត្តនាយ មគ្គស្ស ផល សមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតុបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតុបនិស្សយោ – កាយិកំ សុខំ មោហោ ច វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១០៨. សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតុបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតុបនិស្សយោ – វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច សហេតុកានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតុបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតុបនិស្សយោ – វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច អហេតុកានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតុបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតុបនិស្សយោ – វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បុរេជានបច្ចយោ

១០៩. អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណបុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ, កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ អហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ឈតិ; រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស ...បេ.... ដោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ ។ **វត្ថុបុរេជានំ** – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បុរេជានំ វត្ថុ អហេតុកានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណបុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ សហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ឈតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ **វត្ថុបុរេជានំ** – វត្ថុ សហេតុកានំ ខន្ធានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណបុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អារព្ព វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **វត្ថុបុរេជានំ** – វត្ថុ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បច្ឆាជានបច្ចយាទិ

១១០. សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ – បច្ឆាជាតា សហេតុកា ខន្នា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (១)

អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ – បច្ឆាជាតា អហេតុកា ខន្នា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (១)

សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ – បច្ឆាជាតា វិចីកិច្ចាសហគតា ខន្នច្ចសហគតា ខន្នា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (១)

សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ឆយេន បច្ឆយោ (អនន្តរសទិសំ។ អាវជ្ជនម្បិ កវង្គម្បិ នត្ថិ, អាសេវនបច្ឆយេ វជ្ជេតញ្ច នវិ)។

កម្មបច្ឆយោ

១១១. សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។
សហជាតា – សហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។
នានាក្ខណិកា – សហេតុកា ចេតនា វិបាកានំ សហេតុកានំ ខន្នានំ កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (១)

សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – សហេតុកា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – សហេតុកា ចេតនា វិបាកានំ អហេតុកានំ ខន្នានំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (២)

សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – សហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ **នានាក្ខណិកា** – សហេតុកា ចេតនា វិបាកានំ សហេតុកានំ ខន្នានំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (៣)

អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ – អហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

វិបាកបច្ឆយោ

១១២. សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ឆយេន បច្ឆយោ – វិបាកោ សហេតុកោ ឯកោ ខន្នោ គិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ឆយេន បច្ឆយោ – វិបាកា សហេតុកា ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិបាកបច្ឆយេន បច្ឆយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស វិបាកបច្ឆយេន បច្ឆយោ – វិបាកោ សហេតុកោ ឯកោ ខន្នោ គិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ឆយេន បច្ឆយោ – វិបាកោ អហេតុកោ ឯកោ ខន្នោ គិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្នា វត្ថុស្ស វិបាកបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (១)

អាហារបច្ឆយោ

១១៣. សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ឆយេន បច្ឆយោ... គីណិ។

អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – អហេតុកា អាហារា សម្បយុត្តកានំ
ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... កតទ្ធិកាវោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស
អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឥន្ទ្រិយបច្ចយាទិ

១១៤. សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – អហេតុកា ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ
ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ....
កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ; រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដក្ការូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។
(១)

សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ – អហេតុកានិ ឈានដ្ឋានិ
សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិច្ចវារេ សម្បយុត្តសទិសា ឆ
បញ្ញា)។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

១១៥. សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ។
សហជាតា – សហេតុកា ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកា
ខន្ទានំ កដក្ការូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – សហេតុកា ខន្ទានំ បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស
វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ។
សហជាតា – អហេតុកា ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ អហេតុកា
ខន្ទានំ កដក្ការូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; ខន្ទានំ វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; វត្ថុ ខន្ទានំ
វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...
វត្ថុ អហេតុកានំ ខន្ទានំ មោហស្ស ច វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – អហេតុកា ខន្ទានំ មោហោ
ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** –
បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ សហេតុកានំ ខន្ទានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ សហេតុកានំ ខន្ទានំ
វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ
វិចិក្ខាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ទានំ មោហស្ស ច វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆា
ជាតំ។ **សហជាតា** – វិចិក្ខាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ទានំ មោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ
វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – វិចិក្ខាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ទានំ មោហោ ច បុរេជាតស្ស
ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អត្ថិបច្ចយោ

១១៦. សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហេតុកោ ឯកោ ខន្នោ គិណ្ណន្តំ ខន្នានំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតា** – សហេតុកា ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; វិចិកិច្ចាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្នា មោហស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **បច្ចាជាតា** – សហេតុកា ខន្នា បុរេជាកស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហេតុកោ ឯកោ ខន្នោ គិណ្ណន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្នោ គិណ្ណន្តំ ខន្នានំ មោហស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកោ...បេ....។ (៣)

១១៧. អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាកំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – អហេតុកោ ឯកោ ខន្នោ គិណ្ណន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា...បេ.... វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ចិត្ត សមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា កាគព្ភំ)។ **បុរេជាកំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ អហេតុកោ វិបាកោ ឥទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ; រូបាយគនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយគនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ចក្កាយគនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយគនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; វត្ថុ អហេតុកានំ ខន្នានំ មោហស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – អហេតុកា ខន្នា ច មោហោ ច បុរេជាកស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **កតាទ្ធិកាវោ អាហារោ** ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **រូប ជិវិតិន្ទ្រិយំ** កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាកំ។ **សហជាតោ** – វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ សហេតុកានំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាកំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ សហេតុកោ វិបាកោ ឥទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោគធាតុយា សទ្ធិំ សុណតិ, វត្ថុ សហេតុកានំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេ ជាតំ។ **សហជាតោ** – វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាកំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុ អារព្ភ វិចិកិច្ចាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្នា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ, វត្ថុ វិចិកិច្ចាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្នានំ មោហស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១១៨. សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេ ជាតំ។ **សហជាតោ** – វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច មោហោ ច គិណ្ណន្តំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច គិណ្ណន្តំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ....។ **សហជាតោ** – សហេតុកោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច គិណ្ណន្តំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ....។ (១)

សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – សហេតុកា ខន្នា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; វិចិកិច្ចាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្នា ច មោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកា ខន្នា ច មហាភូតា ច កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតា** – វិចិកិច្ចាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្នា ច វត្ថុ ច មោហស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – វិចិកិច្ចាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្នា ច មោហោ ច បុរេជាកស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – សហេតុកា ខន្នា ច កតាទ្ធិកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស

អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – សហេតុកា ខន្នា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ កដត្តារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧន្ទច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច មោហោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ....។ **សហជាតោ** – វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧន្ទច្ច សហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្នានំ មោហស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច... បេ....។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១១៩. ហេតុយា ន, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា ចត្តាវិ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ ន, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាតេ តីណិ, បច្ចាជាតេ តីណិ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ ចត្តាវិ, វិបាកេ ចត្តាវិ, អាហារេ ចត្តាវិ, ឥន្ទ្រិយេ ចត្តាវិ, ឈានេ ចត្តាវិ, មគ្គេ តីណិ, សម្បយុត្តេ ន, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិភតេ នវ, អវិភតេ នវ (ឯវំ គណេតព្ភំ)។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាមា

១២០. សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១២១. អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១២២. សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

១២៣. នហេតុយា នវ...បេ.... (សព្ពត្ត នវ) នោអវិកតេ នវ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុក្ខំ

១២៤. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ នវ, នអធិបតីយា នវ, នអនន្តរេ នវ, នសមនន្តរេ នវ, នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, នឧបនិស្សយេ នវ...បេ.... នមក្កេ នវ, នសម្បយុត្តេ ទ្វេ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា នវ, នោវិកតេ នវ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុក្ខំ

១២៥. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា ចត្តាវិ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាតេ គីណិ, បច្ឆាជាតេ គីណិ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ ចត្តាវិ, វិបាកេ ចត្តាវិ, អាហារេ ចត្តាវិ, ឥន្ទ្រិយេ ចត្តាវិ, ឈានេ ចត្តាវិ, មក្កេ គីណិ, សម្បយុត្តេ នវ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិកតេ នវ, អវិកតេ នវ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បច្ចនីយានុលោមំ។

សហេតុកទុក្ខំ និដ្ឋិតំ។

៣. ហេតុសម្បយុត្តទុក្ខំ

១. បដិច្ចវាមា

ហេតុបច្ចយោ

១២៦. ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ហេតុសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ហេតុសម្បយុត្តេ ខន្ទេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

(តមិនា ការណេន វិត្ថាវេតព្ពំ យថា សហេតុកទុក្ខំ និដ្ឋានាករណំ។)

ហេតុសម្បយុត្តទុក្ខំ និដ្ឋិតំ។

៤. ហេតុសហេតុកទុក្ខំ

១. បដិច្ចវាមា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភាគរូបរាង

ហេតុបច្ច័យ

១២៧. ហេតុញ្ជូន សហេតុកញ្ជូន ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច័យា – អលោកំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ (ចក្កំ)។ លោកំ បដិច្ច មោហោ (ចក្កំ); បដិសន្ធិក្ខណេ អលោកំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ (ចក្កំ)។ (១)

ហេតុញ្ជូន សហេតុកញ្ជូន ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច័យា – ហេតុ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ហេតុញ្ជូន សហេតុកញ្ជូន ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច័យា – អលោកំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា (ចក្កំ)។ លោកំ បដិច្ច មោហោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា (ចក្កំ); បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

១២៨. សហេតុកញ្ជូន ន ច ហេតុ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច័យា – សហេតុកញ្ជូន ន ច ហេតុ ឯកំ ខន្ធា បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សហេតុកញ្ជូន ន ច ហេតុ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច័យា – សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ខន្ធា បដិច្ច ហេតុ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សហេតុកញ្ជូន ន ច ហេតុ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច័យា – សហេតុកញ្ជូន ន ច ហេតុ ឯកំ ខន្ធា បដិច្ច តយោ ខន្ធា ហេតុ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

១២៩. ហេតុញ្ជូន សហេតុកញ្ជូន សហេតុកញ្ជូន ន ច ហេតុញ្ជូន ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច័យា – អលោកញ្ជូន សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធា បដិច្ច អទោសោ អមោហោ (ចក្កំ)។ លោកញ្ជូន សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធា បដិច្ច មោហោ (ចក្កំ); បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ហេតុញ្ជូន សហេតុកញ្ជូន សហេតុកញ្ជូន ន ច ហេតុញ្ជូន ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច័យា – សហេតុកញ្ជូន ន ច ហេតុ ឯកំ ខន្ធាញ្ជូន ហេតុញ្ជូន បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ហេតុញ្ជូន សហេតុកញ្ជូន សហេតុកញ្ជូន ន ច ហេតុញ្ជូន ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច័យា – សហេតុកញ្ជូន ន ច ហេតុ ឯកំ ខន្ធាញ្ជូន អលោកញ្ជូន បដិច្ច តយោ ខន្ធា អទោសោ អមោហោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

(សំខិត្តំ។ ឯវំ វិគ្គារេតព្ពំ។)

១. បច្ច័យានុលោម

២. សង្ខារវាមា

សុទ្ធំ

១៣០. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ, អនន្តរេ នវំ...បេ.... (សព្ពត្ត នវំ), អវិកតេ នវំ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមំ។

២. បច្ច័យបច្ចនីយំ

១. វិភាគរូបរាង

និរុទ្ធិបតិបទ្វយាទិ

១៣១. ហេតុញ្ចេរ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេរ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និរុទ្ធិបតិបទ្វយា – អលោកំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ (ចក្កំ); បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (បរិបុណ្ណំ នវំ), នបុរេជាកេ នវំ, នបច្ឆា ជាកេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ។

នកម្មបទ្វយាទិ

១៣២. ហេតុញ្ចេរ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេរ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបទ្វយា – ហេតុំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា។ (១)

សហេតុកញ្ចេរ ន ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេរ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបទ្វយា – សហេតុកោ ចេរ ន ច ហេតុ ខន្ធ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។

ហេតុញ្ចេរ សហេតុកញ្ច សហេតុកញ្ចេរ ន ច ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេរ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបទ្វយា – ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកោ ច ខន្ធ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា... នវិបាកបទ្វយា... នវិប្បយុត្តបទ្វយា។

២. បទ្វយបទ្វនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

១៣៣. និរុទ្ធិបតិយា នវំ, នបុរេជាកេ នវំ, នបច្ឆាជាកេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ នវំ, នវិប្បយុត្តេ នវំ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បទ្វនីយំ។

៣. បទ្វយានុលោមបទ្វនីយំ

ហេតុទុកំ

១៣៤. ហេតុបទ្វយា និរុទ្ធិបតិយា នវំ, នបុរេជាកេ នវំ, នបច្ឆាជាកេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ នវំ, នវិប្បយុត្តេ នវំ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមបទ្វនីយំ។

៤. បទ្វយបទ្វនីយានុលោមំ

និរុទ្ធិបតិទុកំ

១៣៥. និរុទ្ធិបតិបទ្វយា ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អនន្តរេ នវំ...បេ.... អវិភតេ នវំ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បទ្វនីយានុលោមំ។

២-៦. សហជាត-បទ្វយ-និស្សយ-សំសដ្ឋ-សម្បយុត្តរាវា

(សហជាតរាវាបិ បទ្វយរាវាបិ និស្សយរាវាបិ សំសដ្ឋរាវាបិ សម្បយុត្តរាវាបិ បដិច្ចវាវសទិសា។)

៧. បញ្ជាក់

១. បច្ចុប្បន្ន

១. វិភាគ

ហេតុបច្ចុប្បន្ន

១៣៦. ហេតុ ចេត សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេត សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – អលោកោ អទោសស្ស អមោហស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន (យថា បដិច្ចវារសទិសំ)។ (១)

ហេតុ ចេត សហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេត ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ហេតុ ចេត សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេត សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេត ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – អលោកោ អទោសស្ស អមោហស្ស សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន (វិគ្គាវេក្កំ)។ (៣)

អារម្មណបច្ចុប្បន្ន

១៣៧. ហេតុ ចេត សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេត សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – ហេតុ អារព្វ ហេតុ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (១)

ហេតុ ចេត សហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេត ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – ហេតុ អារព្វ សហេតុកោ ចេត ន ច ហេតុ ខន្ធនំ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

ហេតុ ចេត សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេត សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេត ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – ហេតុ អារព្វ ហេតុ ច សម្បយុត្តកោ ច ខន្ធនំ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

សហេតុកោ ចេត ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេត ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបាសចកម្ពំ កត្វា តំ បច្ចុវេក្ខតិ, បុព្វេ សុចិណ្ឌានិ បច្ចុវេក្ខតិ។ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា... បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចុវេក្ខតិ, ផលំ បច្ចុវេក្ខតិ។ បរិនិព្វានំ កិលេសេ...បេ.... វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ បច្ចុវេក្ខតិ, បុព្វេ សមុទាចិណ្ឌេ កិលេសេ ជានន្តិ។ សហេតុកោ ចេត ន ច ហេតុ ខន្ធនំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន សហេតុកោ ចេត ន ច ហេតុចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ; អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស...បេ.... សហេតុកោ ចេត ន ច ហេតុ ខន្ធនំ ឥន្ទ្រិវិជញ្ញណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្វេនិវាសនុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន។ (១)

សហេតុកោ ចេត ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេត សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – ទានំ ទត្វា... (យថា បបមគមនំ ឯវំ និន្នានំ)។ (២)

សហេតុកោ ចេត ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេត សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេត ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – ទានំ ទត្វា... (យថា បបមគមនំ ឯវំ និន្នានំ)។ (៣)

១៣៨. ហេតុ ចេត សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេត ន ច ហេតុ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេត សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – ហេតុព្វ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធនំ អារព្វ ហេតុ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (១)

ហេតុ ចេត សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេត ន ច ហេតុ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេត ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – ហេតុព្វ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធនំ អារព្វ សហេតុកោ ចេត ន ច ហេតុ ខន្ធនំ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

ហេតុ ថែវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ថែវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ថែវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ថែវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អាម្ពណបច្ចយេន បច្ចយោ – ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធ អាព្ព ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធ ឧប្បជ្ឈតិ។ (៣)

អធិបតិបច្ចយោ

១៣៩. ហេតុ ច្រវ៉ៃ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ច្រវ៉ៃ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតី, សហជាតាធិបតី។ **អារម្មណាធិបតី** – ហេតុ គរុ កត្វា ហេតុ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតី** – ហេតុ ច្រវ៉ៃ សហេតុកាធិបតី សម្បយុត្តកាន់ ហេតុនំ អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ហេតុ ថែវ សហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ថែវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ - អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** - ហេតុំ គរុំ កត្វា សហេតុកា ថែវ ន ច ហេតុ ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតិ** - ហេតុ ថែវ សហេតុកាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ហេតុ ថែវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ថែវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ថែវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ហេតុំ គរុំ កត្វា ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតិ** – ហេតុ ថែវ សហេតុកាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ហេតុនព្វ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៤០. សហគុកោ ចៅ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហគុកស្ស ចៅ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ ក ត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, បុព្វេ សុចិណ្ឌានី...បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, សហគុកោ ចៅ ន ច ហេតុ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សា ទេតិ អភិនន្តតិ; តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – សហគុកោ ចៅ ន ច ហេតុ អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខនានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ ទត្វា... (បឋមគមនំយេវ)។ **សហជាតាធិបតិ** – សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ហេតុនំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សហគុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហគុកស្ស ច សហគុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតី, សហជាតាធិបតី។ **អារម្មណាធិបតី** – ទានំ ទត្វា... (បឋមគមនំយេវ)។ **សហជាតាធិបតី** – សហគុកោ ចេវ ន ច ហេតុ អធិបតី សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុនព្វ អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៤១. ហេតុ ថេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ថេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ថេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណធិបតី** – ហេតុ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ គរុំ កត្វា ហេតុ ឧប្បន្នធិ។ (១)

ហេតុ ថែវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ថែវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ថែវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណធិបតី** – ហេតុញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធ គុំ កត្វា សហេតុកា ថែវ ន ច ហេតុ ខន្ធ ឧប្បជនី។ (២)

ហេតុ ថេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ថេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ថេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ថេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណធិបតិ** – ហេតុញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធ គរំ កត្តា ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធ ឧប្បជ្ឈនី។ (៣)

អនន្តរបច្ចយោ

១៤២. ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ហេតុ បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ហេតុនំ អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ហេតុ បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ សហេតុកានញ្ចេវ ន ច ហេតុនំ ខន្ធនំ អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ហេតុ បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ហេតុនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៤៣. សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតុ ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ សហេតុកានញ្ចេវ ន ច ហេតុនំ ខន្ធនំ អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ គោត្រកុស្ស... អនុលោមំ វេទានស្ស... បេ.... និរោធា វុដ្ឋហន្តស្ស, នេវសញ្ញានាសញ្ញាយកនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតុ ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ហេតុនំ អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ គោត្រកុស្ស... (សំខិត្តំ)។ (២)

សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតុ ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ហេតុនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ គោត្រកុស្ស... បេ....។ (៣)

(សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុមូលកំ គីណិបិ ឯកសទិសា។)

១៤៤. ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ហេតុនំ អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ សហេតុកានញ្ចេវ ន ច ហេតុនំ ខន្ធនំ អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ហេតុនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ អនន្តរវបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

សហជាតបច្ចយាទិ

១៤៥. ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (គីណិបិ បច្ចយា បដិច្ចវារេ ហេតុ សទិសា)។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

១៤៦. ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – ហេតុ ហេតុនំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ហេតុ សហេតុកានញ្ចេវ ន ច ហេតុនំ ខន្ធនំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ហេតុ ហេតុនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (ឥមេសំ ទ្វិន្ទម្បិ បញ្ជានំ មូលានិ បុច្ឆិកញ្ញានិ)។

សហេតុកោ ចេវេ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវេ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ៍បនីស្សយោ, អនន្តរូបនីស្សយោ, បកត្ថបនីស្សយោ...បេ....**។ បកត្ថបនីស្សយោ – សន្ធឹ ឧបនីស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ, សីលំ...បេ.... បត្តនំ ឧបនីស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; សទ្ធា...បេ.... បត្តនា សទ្ធាយ...បេ.... បត្តនាយ មគ្គស្ស ផល សមាបត្តិយា ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

(សហេតុកោ ចេវេ ន ច ហេតុមូលកេ ឥមិនាការេន វិត្ថាវេគញ្ញា អវសេសា ទ្វេ បញ្ញា។)

ហេតុ ចេវេ សហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវេ ន ច ហេតុ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវេ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ៍បនីស្សយោ, អនន្តរូបនីស្សយោ, បកត្ថបនីស្សយោ...បេ....**។ បកត្ថបនីស្សយោ – ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ហេតុនំ ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (ទ្វេ មូលានិ បុច្ឆិកញ្ញានិ) ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា សហេតុកានញ្ជេវេ ន ច ហេតុនំ ខន្ធានំ ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិកញ្ញំ) ហេតុ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ហេតុនំ សម្បយុត្តកានញ្ញ ខន្ធានំ ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសេវនបច្ចយោ

១៤៧. ហេតុ ចេវេ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវេ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ (អនន្តរសទិសំ)។

កម្មបច្ចយោ

១៤៨. សហេតុកោ ចេវេ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវេ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – សហេតុកា ចេវេ ន ច ហេតុ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – សហេតុកា ចេវេ ន ច ហេតុ ចេតនា វិបាកានំ សហេតុកានញ្ជេវេ ន ច ហេតុនំ ខន្ធានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សហេតុកោ ចេវេ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវេ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – សហេតុកា ចេវេ ន ច ហេតុ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ហេតុនំ កម្ម បច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – សហេតុកា ចេវេ ន ច ហេតុ ចេតនា វិបាកានំ ហេតុនំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សហេតុកោ ចេវេ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវេ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវេ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – សហេតុកា ចេវេ ន ច ហេតុ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុនញ្ញ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – សហេតុកា ចេវេ ន ច ហេតុ ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ ហេតុនញ្ញ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាកបច្ចយោ

១៤៩. ហេតុ ចេវេ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវេ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ – វិបាកោ អលោកោ អទោសស្ស អមោហស្ស ច វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ); បដិសន្ធិក្ខណេ អលោកោ (យថា ហេតុបច្ចយា ឯវំ វិត្ថាវេគញ្ញំ, នវបិ វិបាកន្តិ និយាមេគញ្ញំ)។

អាហារបច្ចយាទិ

១៥០. សហេតុកោ ចេវេ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវេ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

ហេតុ ចេវេ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវេ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ (ឥន្ទ្រិ យន្តិ និយាមេគញ្ញំ, នវបិ បរិបុណ្ណំ)។

សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... នត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... វិគតបច្ចយេន បច្ចយោ... អវិគតបច្ចយេន បច្ចយោ។

១. បច្ចយានុលោម

២. សង្ខារាវាហ

សុទ្ធ

១៥១. ហេតុយា គីណិ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ គីណិ, វិបាកេ នវ, អាហារេ គីណិ, ឥន្ទ្រិយេ នវ, ឈានេ គីណិ, មគ្គេ នវ, សម្បយុត្តេ នវ, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិគតេ នវ, អវិគតេ នវ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោម។

បច្ចនីយុទ្ធាវាហ

១៥២. ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៥៣. សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្ម បច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៥៤. ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាហ

១៥៥. នហេតុយា នវ (សំខិត្តំ។ សព្ពត្ថ នវ, ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បច្ចុនីយំ។

៣. បច្ចុយានុលោមបច្ចុនីយំ

ហេតុទុក្ខំ

១៥៦. ហេតុបច្ចុយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា គីណិ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ (សំខិត្តំ។ សព្ពត្ថ គីណិ) , នមក្កេ គីណិ, នោនគ្គិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមបច្ចុនីយំ

៤. បច្ចុយបច្ចុនីយានុលោមំ

នហេតុទុក្ខំ

១៥៧. នហេតុបច្ចុយា អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ គីណិ, អញ្ញមញ្ញេ គីណិ, និស្សយេ គីណិ, ឧបនិស្សយេ នវ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ គីណិ, វិបាកេ គីណិ, អាហារេ គីណិ, ឥន្ទ្រិយេ គីណិ, ឈានេ គីណិ, មក្កេ គីណិ, សម្បយុក្កេ គីណិ, អត្ថិយា គីណិ, នត្ថិយា នវ, វិគតេ នវ, អវិគតេ គីណិ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បច្ចុនីយានុលោមំ។

ហេតុសហេតុកទុក្ខំ និដ្ឋិតំ។

៥. ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុក្ខំ

១. បដិច្ចវាហ

១៥៨. ហេតុញ្ជេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ បច្ចុយា – អលោកំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ (ចក្កំ)។ លោកំ បដិច្ច មោហោ (ចក្កំ); បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យថា ហេតុសហេតុកទុក្ខំ ឯវំ វិត្ថានេតព្ពំ, និន្នានាករណំ)។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុក្ខំ និដ្ឋិតំ។

៦. នហេតុសហេតុកទុក្ខំ

១. បដិច្ចវាហ

១. បច្ចុយានុលោមំ

១. វិភង្គវាហ

ហេតុបច្ចុយោ

១៥៩. នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយា – នហេតុំ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នរោត្តម សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នរោត្តម អរោត្តមកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – នរោត្តម សហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

នរោត្តម សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នរោត្តម សហេតុកោ ច នរោត្តម អរោត្តមកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – នរោត្តម សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធេ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

១៦០. នរោត្តម អរោត្តមកំ ធម្មំ បដិច្ច នរោត្តម អរោត្តមកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

នរោត្តម អរោត្តមកំ ធម្មំ បដិច្ច នរោត្តម សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នរោត្តម សហេតុកា ខន្ធោ។ (២)

នរោត្តម អរោត្តមកំ ធម្មំ បដិច្ច នរោត្តម សហេតុកោ ច នរោត្តម អរោត្តមកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នរោត្តម សហេតុកា ខន្ធោ, មហាភូតេ បដិច្ច កដក្ការូបំ។ (៣)

១៦១. នរោត្តម សហេតុកញ្ច នរោត្តម អរោត្តមកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នរោត្តម សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ បច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ នរោត្តម សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ ច...បេ. ...។ (១)

នរោត្តម សហេតុកញ្ច នរោត្តម អរោត្តមកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នរោត្តម អរោត្តមកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – នរោត្តម សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

នរោត្តម សហេតុកញ្ច នរោត្តម អរោត្តមកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នរោត្តម សហេតុកោ ច នរោត្តម អរោត្តមកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ នរោត្តម សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... នរោត្តម សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដក្ការូបំ។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

១៦២. នរោត្តម សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នរោត្តម សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – នរោត្តម សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធេ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នរោត្តម អរោត្តមកំ ធម្មំ បដិច្ច នរោត្តម អរោត្តមកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – នរោត្តម អរោត្តមកំ ឯកំ ខន្ធេ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

នរោត្តម អរោត្តមកំ ធម្មំ បដិច្ច នរោត្តម សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នរោត្តម សហេតុកា ខន្ធោ។ (៣)

នរោត្តម សហេតុកញ្ច នរោត្តម អរោត្តមកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នរោត្តម សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណ បច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ នរោត្តម សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... (សំខិត្តំ ឯវំ វិភជិតញ្ចំ)។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

១៦៣. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ ចក្ការិ, អធិបតិយា បញ្ច, អនន្តរេ ចក្ការិ, សមនន្តរេ ចក្ការិ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ ឆ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ ចក្ការិ, បុរេជាតេ ទ្វេ, អាសេវនេ ទ្វេ, កម្មេ នវំ, វិបាកេ នវំ,

អាហារេ នវ (សំខិត្តំ។ សព្វត្ថ នវ), សម្បយុត្តេ ចត្តាវិ, វិប្បយុត្តេ នវ, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា ចត្តាវិ, វិគតេ ចត្តាវិ, អវិគតេ នវ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាណ

នហេតុបច្ចយោ

១៦៤. នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយោ – នហេតុំ អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ (យាវ អសញ្ញសត្តា មោហោ នត្ថិ)។ (១)

នអារម្មណបច្ចយោ

១៦៥. នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយោ – នហេតុ សហេតុកេ ខន្ធធ្វេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយោ – នហេតុ អហេតុកេ ខន្ធធ្វេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

នហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយោ – នហេតុ សហេតុកេ ខន្ធធ្វេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណ

សុទ្ធំ

១៦៦. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ តីណិ, នសមនន្តរេ តីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ, នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាតេ នវ, នបច្ឆាជាតេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ទ្វេ, នវិបាកេ បញ្ច, នអាហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

១៦៧. ហេតុបច្ចយោ នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ នវ, នសមនន្តរេ នវ, នអញ្ញមញ្ញេ នវ, នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាតេ នវ, នបច្ឆាជាតេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ឯកំ, នវិបាកេ បញ្ច, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុក់

១៦៨. នហេតុបច្ចុប្បន្ន អារម្មណ៍ ឯកំ...បេ.... អាហារេ ឯកំ...បេ.... ឈានេ ឯកំ, សម្បយុត្តេ ឯកំ, វិប្បយុត្តេ ឯកំ...បេ.... វិគតេ ឯកំ, អវិគតេ ឯកំ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បច្ចនីយានុលោមំ។

២. សហជាតវាណា

(សហជាតវាណេបិ ឯវំ គណេតព្ពំ)។

៣. បច្ចយវាណា

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

១៦៩. នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា... តីណិ។

នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឯកំ មហាភូតំ បច្ចយា តយោ មហាភូតា, មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, កដក្ការូបំ, ឧបាទារូបំ។ (១)

នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកា ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (២)

នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុ បច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកា ខន្ធា, មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (៣)

នហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា (យដនា តីណិ, បវត្តិបដិសន្ធិ បវិបុល្លំ។ សំខិត្តំ)។

១៧០. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ ចក្កាវិ...បេ.... អញ្ញមញ្ញេ ន...បេ.... បុរេជានេ អាសេវនេ ចក្កាវិ...បេ.... អវិគតេ នវំ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមំ។

១៧១. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ តីណិ...បេ.... នោវិគតេ តីណិ។

បច្ចនីយំ។

៤. និស្សយវាណា

(និស្សយវាណេ បច្ចយវាសទិសោ)។

៥. សំសដ្ឋវាណា

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

១៧២. នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នហេតុំ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។

១៧៣. ហេតុយា ឯកំ, អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតីយា ឯកំ, អនន្តរេ ទ្វេ (សព្ពត្ថ ទ្វេ), មគ្គេ ឯកំ...បេ....
អវិគតេ ទ្វេ។

អនុលោមំ។

១៧៤. នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ សំសង្ខោ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – នហេតុំ អ
ហេតុកំ ឯកំ ខន្ធ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។

១៧៥. នហេតុយា ឯកំ, នអធិបតីយា ទ្វេ, នបុរេជាកេ ទ្វេ, នបច្ឆាជាកេ ទ្វេ, នអាសេវនេ ទ្វេ, នកម្មេ
ទ្វេ, នវិបាកេ ទ្វេ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ។

បច្ចនីយំ។

(ឯវំ អវសេសាបិ ទ្វេ គណនា គណេតញ្ញា។)

៦. សម្បយុត្តវាវា

(សម្បយុត្តវាវា សំសង្ខារវសទិសោ)

៧. បញ្ញាវាវា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាវា

អារម្មណបច្ចយោ

១៧៦. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា
សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្វេ សុចិណ្ឌនិ បច្ចវេក្ខតិ; ឈានំ...បេ.... អរិយា មគ្គា
វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ បច្ចវេក្ខតិ; បរិនិព្វានំ កិលេសេ...បេ.... វិគ្គម្ហិតេ កិលេសេ...បេ.... បុព្វេ...បេ....
នហេតុ សហេតុកេ ខន្ធ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ សហេតុកោ
វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ; ចេតោបរិយញ្ញណេន នហេតុសហេតុកចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ,
អាកាសានញ្ញយតនំ...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញយតនំ...បេ.... នហេតុ សហេតុកា ខន្ធ ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស,
ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស, អារម្មណ
បច្ចយេន បច្ចយោ; នហេតុ សហេតុកេ ខន្ធ អារព្វ នហេតុ សហេតុកា ខន្ធ ឧប្បជ្ជន្តិ (១)

នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – នហេតុ សហេតុកេ
ខន្ធ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ អហេតុកោ វិបាកោ
តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ, នហេតុ សហេតុកេ ខន្ធ អារព្វ នហេតុ អហេតុកា ខន្ធ ឧប្បជ្ជន្តិ (២)

១៧៧. នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – និព្វានំ
អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ... នហេតុ អហេតុកេ ខន្ធ អនិច្ចតោ...បេ....
ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ អហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ។ រូបាយតនំ
ចក្កវិញ្ញណស្ស...បេ.... ជេដ្ឋញ្ញយតនំ កាយវិញ្ញណស្ស...បេ.... នហេតុ អហេតុកេ ខន្ធ អារព្វ នហេតុ អ
ហេតុកា ខន្ធ ឧប្បជ្ជន្តិ (១)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អរិយា និព្វានំ
បច្ចវេក្ខតិ; និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ...
នហេតុ អហេតុកេ ខន្ធ អនិច្ចតោ ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ សហេតុកោ
វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្វេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណតិ។
ចេតោបរិយញ្ញណេន នហេតុអហេតុកចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ។ នហេតុ អហេតុកា ខន្ធ ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស,

ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស, អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ;
នហេតុ អហេតុកេ ខន្នេ អារព្ព នហេតុ សហេតុកា ខន្នា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

អធិបតិបច្ចយោ

១៧៨. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ -
អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** - ទានំ ទត្វា សីលំ សមាទិយិត្វា ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ
គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, បុព្វេ សុចិណ្ឌានិ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, ឈានំ... បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា
បច្ចវេក្ខន្តិ, ផលំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ។ នហេតុ សហេតុកេ ខន្នេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ, តំ គរុំ កត្វា
រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ **សហជាតាធិបតិ** - នហេតុសហេតុកាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ
អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** -
នហេតុ សហេតុកាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ច នហេតុអហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន
បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** - នហេតុ សហេតុកាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ
អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** -
អរិយា និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ; និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន
បច្ចយោ; ចត្តំ... បេ.... វត្ថុ... នហេតុ អហេតុកេ ខន្នេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ
ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ (១)

អនន្តរបច្ចយោ

១៧៩. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - បុរិមា បុរិមា
នហេតុ សហេតុកា ខន្នា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នហេតុសហេតុកានំ ខន្នានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ;
អនុលោមំ គោត្រកុស្ស... បេ.... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយគនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - នហេតុ សហេតុកំ
ចុតិចិត្តំ នហេតុអហេតុកស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; នហេតុ សហេតុកំ ភវង្គំ អារជ្ជនាយ,
នហេតុ សហេតុកំ ភវង្គំ នហេតុអហេតុកស្ស ភវង្គស្ស, នហេតុ សហេតុកា ខន្នា នហេតុអហេតុកស្ស វុដ្ឋានស្ស
អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - បុរិមា បុរិមា
នហេតុ អហេតុកា ខន្នា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នហេតុអហេតុកានំ ខន្នានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អារជ្ជនា
បញ្ចន្តំ វិញ្ញាណានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - នហេតុ អហេតុកំ
ចុតិចិត្តំ នហេតុសហេតុកស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អារជ្ជនា នហេតុសហេតុកានំ
ខន្នានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; នហេតុ អហេតុកា ខន្នា នហេតុសហេតុកស្ស វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (២)

សមនន្តរបច្ចយាទិ

១៨០. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត
បច្ចយេន បច្ចយោ (ភហ យដនា នត្ថិ, សត្ត បញ្ញា)... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ (ឆ បញ្ញា)...
និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (បរិគ្គិបដិសន្ធិ សត្ត បញ្ញា, ភហ យដនា នត្ថិ)។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

១៨១. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។** បកត្ថបនិស្សយោ – សន្ធិ ឧបនិស្សយ ទាន់ ទេតិ...បេ.... មាន ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ...បេ.... បត្តនំ ឧបនិស្សយ ទាន់ ទេតិ...បេ.... សង្ឃ ភិន្នតិ; សទ្ធា...បេ.... បត្តនា សទ្ធាយ...បេ.... បត្តនាយ មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។** បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធា កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ; សីលំ...បេ.... បត្តនា កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ; សទ្ធា...បេ.... បត្តនា កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

១៨២. នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។** បកត្ថបនិស្សយោ – កាយិកំ សុខំ កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ; កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧតុ... ភោជនំ... សេនាសនំ កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ; កាយិកំ សុខំ... កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧតុ... ភោជនំ... សេនាសនំ កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។** បកត្ថបនិស្សយោ – កាយិកំ សុខំ ឧបនិស្សយ ទាន់ ទេតិ...បេ.... សង្ឃ ភិន្នតិ; កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧតុ... ភោជនំ... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ ទាន់ ទេតិ...បេ.... សង្ឃ ភិន្នតិ; កាយិកំ សុខំ ...បេ.... សេនាសនំ សទ្ធាយ...បេ.... បត្តនាយ មគ្គស្ស ផល សមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បុរេជានបច្ចយោ

១៨៣. នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌ បុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; កុសលា កុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ អហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ; រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ដោជ្ឈញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ **វត្ថុបុរេជានំ** – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... វត្ថុ នហេតុអហេតុកានំ ខន្ធានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ សហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្ធិ សុណាតិ។ **វត្ថុបុរេជានំ** – វត្ថុ នហេតុសហេតុកានំ ខន្ធានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បច្ឆាជានបច្ចយោ

១៨៤. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជានបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជានា នហេតុ សហេតុកា ខន្ធា បុរេជានស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជានបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជានា នហេតុ អហេតុកា ខន្ធា បុរេជានស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសេវនបច្ចយោ

១៨៥. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នហេតុ សហេតុកា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នហេតុសហេតុកានំ ខន្ធានំ អាសេវនបច្ចយេន

បច្ចុយោ... អនុលោមំ គោត្រកុស្យ... អនុលោមំ វេទានស្ស... គោត្រកុ មគ្គស្ស... វេទានំ មគ្គស្ស
អាសេវនបច្ចយេន បច្ចុយោ។ (១)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចុយោ – បុរិមា បុរិមា
នហេតុ អហេតុកា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នហេតុអហេតុកានំ ខន្ធានំ អាសេវនបច្ចយេន បច្ចុយោ។ (១)

កម្មបច្ចុយោ

១៨៦. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ – សហជាតា,
នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – នហេតុ សហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ;
បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – នហេតុ សហេតុកា ចេតនា វិបាកានំ នហេតុសហេតុកានំ ខន្ធានំ
កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ – សហជាតា,
នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – នហេតុ សហេតុកា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ;
បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – នហេតុ សហេតុកា ចេតនា វិបាកានំ នហេតុអហេតុកានំ ខន្ធានំ
កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ច នហេតុអហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចុយេន
បច្ចុយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – នហេតុ សហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្ត
សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – នហេតុ សហេតុកា
ចេតនា វិបាកានំ នហេតុសហេតុកានំ ខន្ធានំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ **សហជាតា** – នហេតុ អ
ហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ន
ហេតុ អហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

វិបាកបច្ចុយោ

១៨៧. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចុយេន បច្ចុយោ... គីណិ។

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចុយេន បច្ចុយោ... ឯកំ។

អាហារបច្ចុយោ

១៨៨. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចុយេន បច្ចុយោ... គីណិ។

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចុយេន បច្ចុយោ – នហេតុ អហេតុកា
អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារបច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....
កតទ្ធិការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

ឥន្ទ្រិយបច្ចុយោ

១៨៩. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចុយេន បច្ចុយោ... គីណិ។

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចុយេន បច្ចុយោ – នហេតុ អហេតុកា
ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....
រូបជីវិត្តិយំ កដក្ការូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចុយេន បច្ចុយោ។

ឈានបច្ចុយាទិ

១៩០. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ....
(ចក្កាវិបិ កាតក្កានី), មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... ភីណិ។

សម្បយុត្តបច្ចយោ

១៩១. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – នហេតុ
សហេតុកោ ឯកោ ខន្នោ តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – នហេតុ អ
ហេតុកោ ឯកោ ខន្នោ តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

១៩២. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ,
បច្ចាជាតំ។ **សហជាតា** – នហេតុ សហេតុកា ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ;
បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **បច្ចាជាតា** – នហេតុ សហេតុកា ខន្នា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស
វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេ
ជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតា** – នហេតុ អហេតុកា ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ;
បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្នា វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; វត្ថុ ខន្នានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេ
ជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... វត្ថុ នហេតុសហេតុកានំ
ខន្នានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – នហេតុ អហេតុកា ខន្នា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស
វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេ
ជាតំ។ **សហជាតំ** – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ នហេតុសហេតុកានំ ខន្នានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ
នហេតុសហេតុកានំ ខន្នានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អត្ថិបច្ចយោ

១៩៣. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – នហេតុ
សហេតុកោ ឯកោ ខន្នោ តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – **សហជាតំ, បច្ចាជាតំ...
បេ....**។ (២)

នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ច នហេតុអហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ – នហេតុ សហេតុកោ ឯកោ ខន្នោ តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ,
បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – នហេតុ អហេតុកោ ឯកោ ខន្នោ តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ ចិត្ត
សមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសក្កា)។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខុ...បេ.... វត្ថុ
អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ អហេតុកោ វិបាកោ ឥទារម្មណតា
ឧប្បជ្ជតិ; រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផេដ្ឋក្កាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ចក្ខាយតនំ...បេ....
កាយាយតនំ...បេ.... វត្ថុ នហេតុអហេតុកានំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – នហេតុ អ
ហេតុកា ខន្នា បុរេជាតស្ស...បេ.... **កតាឡីកាវា អាហារោ** ឥមស្ស កាយស្ស...បេ.... **រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ** កដក្កា
រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។
សហជាតំ – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ នហេតុសហេតុកានំ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ... បេ....
វត្ថុ អនិច្ចតោ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ សហេតុកោ វិបាកោ ឥទារម្មណតា
ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – វត្ថុ នហេតុ
សហេតុកានំ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

១៩៤. នហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ អហេតុកោ ច ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ – **សហជាតំ, បុរេជាតំ**។ សហជាតោ – នហេតុ សហេតុកោ ឯកោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្តំ ខន្ធានំ...
បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... នហេតុ សហេតុកោ ឯកោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្តំ ខន្ធានំ... បេ....។ (១)

នហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ អហេតុកោ ច ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ
– សហជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – នហេតុ សហេតុកា ខន្ធា ច មហាក្ខតា ច ចិត្ត
សមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ **បច្ចាជាតា** – នហេតុ សហេតុកា ខន្ធា ច
កតទ្ធិកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – នហេតុ សហេតុកា ខន្ធា ច
រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ....។ (២)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

១៩៥. អារម្មណេ ចក្ការិ, អធិបតីយា ចក្ការិ, អនន្តរេ ចក្ការិ, សមនន្តរេ ចក្ការិ, សហជាតេ សត្ត,
អញ្ញមញ្ញេ ឆ, និស្សយេ សត្ត, ឧបនិស្សយេ ចក្ការិ, បុរេជាតេ ទ្វេ, បច្ចាជាតេ ទ្វេ, អាសេវនេ ទ្វេ, កម្មេ ចក្ការិ,
វិបាកេ ចក្ការិ, អាហារេ ចក្ការិ, ឥន្ទ្រិយេ ចក្ការិ, ឈានេ ចក្ការិ, មគ្គេ គីណិ, សម្បយុត្តេ ទ្វេ, វិប្បយុត្តេ គីណិ,
អត្ថិយា សត្ត, នត្ថិយា ចក្ការិ, វិគតេ ចក្ការិ, អវិគតេ សត្ត (ឯវំ គណេតព្ពំ)

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាវា

១៩៦. នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត
បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត
បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (២)

នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ច នហេតុអហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន
បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៩៧. នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត
បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន
បច្ចយោ ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត
បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

១៩៨. នហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ អហេតុកោ ច ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ... បុរេ
ជាតំ។ (១)

នហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ អហេតុកោ ច ធម្មា នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ... បច្ចា
ជាតំ... អាហារំ... តន្ត្រីយំ។ (២)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

១៩៩. នហេតុយា សត្ត, នអារម្មណេ សត្ត (សំខិត្តំ។ សព្ពត្ថ សត្ត), នសហជាតេ ឆ, នអញ្ញមញ្ញេ ឆ,
ននិស្សយេ ឆ (សព្ពត្ថ សត្ត), នសម្បយុត្តេ ឆ, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច, នោអត្ថិយា បញ្ច, នោនត្ថិយា សត្ត, នោវិគតេ
សត្ត, នោអវិគតេ បញ្ច (ឯវំ គណេតព្ភំ)។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

អារម្មណទុកំ

២០០. អារម្មណបច្ចយា នហេតុយា ចត្តារិ, នអាធិបតីយា ចត្តារិ, នអនន្តរេ ចត្តារិ (សព្ពត្ថ ចត្តារិ),
នោនត្ថិយា ចត្តារិ, នោវិគតេ ចត្តារិ, នោអវិគតេ ចត្តារិ (ឯវំ គណេតព្ភំ)។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

២០១. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ, អាធិបតីយា ចត្តារិ... បេ.... អវិគតេ សត្ត។

បច្ចនីយានុលោមំ។

នហេតុសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ។

ហេតុគោច្ឆកំ និដ្ឋិតំ។

២. ចូឡន្តរទុក

៧. សប្បច្ចយទុក

១. បដិច្ចវាណា

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

១. សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – សប្បច្ចយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធោ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ។

សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា...បេ.... អវិភតបច្ចយា។

២. ហេតុយា ឯកំ, អារម្មណេ ឯកំ...បេ.... អវិភតេ ឯកំ។

អនុលោមំ។

៣. សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ សប្បច្ចយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ...បេ.... (យាវ អសញ្ញ សត្តា) វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិត្តំ)។

៤. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ ឯកំ, នអធិបតិយា ឯកំ...បេ.... នោវិភតេ ឯកំ។

បច្ចនីយំ។

៥. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ, នអធិបតិយា ឯកំ...បេ.... នោវិភតេ ឯកំ។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៦. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ អនន្តរេ ឯកំ...បេ.... អវិភតេ ឯកំ។

បច្ចនីយានុលោមំ។

២. សហជាតវាណា

(សហជាតវាណា បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ចយវាណា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណា

៧. សប្បច្ចយំ ធម្មំ បច្ចយា សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – សប្បច្ចយំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធេ បច្ចយា វត្ថុ, វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធោ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... វត្ថុ បច្ចយា សប្បច្ចយា ខន្ធោ។

សប្បច្ចយំ ធម្មំ បច្ចយា សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា (សំខិត្តំ)។

៤-៦. និស្សយ-សំសដ្ឋ-សម្បយុត្តវាណា

(ឯកសារបច្ចេកទេស និងស្បៀងអាហារ សំស្ក្រឹតភាសា សម្បយុត្តភាសា វិទ្យាសាស្ត្រ, សព្ទត្ថ ឯកាយោ បញ្ញា។)

៧. បញ្ញាវាណ

១. បច្ចុប្បន្ននិយម

១. វិភាគវាណ

ហេតុបច្ចុប្បន្ន

៨. សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ធម្មោ សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម – សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ហេតុ សម្បយុត្តភាសា ខន្ធនា ចិត្តសមុប្បាទានញ រូបាន ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម; បដិសន្ធិក្ខណ...បេ....។

អារម្មណបច្ចុប្បន្ននិយម

៩. សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ធម្មោ សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម – ទាន ទត្វា, សីល សមាទិយិត្វា, ឧបោសថកម្ម កត្វា តំ បច្ចុប្បន្ននិយម, បុព្វេ សុចិណ្ឌនី...បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចុប្បន្ននិយម, ផលំ បច្ចុប្បន្ននិយម; បរិវេន កិលេសេ...បេ.... វិភិម្ពិតេ កិលេសេ...បេ.... បុព្វេ សមុទាចិណ្ឌ កិលេសេ ជានន្តិ, ចក្កំ...បេ.... វត្ថុ... សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ខន្ធនេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្វេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្ធិំ សុណាតិ។ ចេតោបរិយញ្ញាណេន សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ចិត្តសមុប្បាទានញ ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស... បេ.... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ខន្ធនា ឥន្ទ្រិវិញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្វេនិវាសនស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម (១)

អប្បច្ចុប្បន្ននិយម ធម្មោ សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម – អរិយា និព្វានំ បច្ចុប្បន្ននិយម; និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វោទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម (១)

អធិបតិបច្ចុប្បន្ននិយម

១០. សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ធម្មោ សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម – អារម្មណធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណធិបតិ** – ទាន ទត្វា, សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្ម កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចុប្បន្ននិយម, បុព្វេ...បេ.... ឈានា...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា បច្ចុប្បន្ននិយម, ផលំ គរុំ កត្វា...បេ.... ចក្កំ... បេ.... វត្ថុ... សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ខន្ធនេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ; តំ គរុំ កត្វា វាកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ធិបតិ សម្បយុត្តភាសា ខន្ធនា ចិត្តសមុប្បាទានញ រូបាន អធិបតិបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម (១)

អប្បច្ចុប្បន្ននិយម ធម្មោ សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម **អារម្មណធិបតិ** – អរិយា និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចុប្បន្ននិយម; និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វោទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម (១)

អនន្តរាបច្ចុប្បន្ននិយម

១១. សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ធម្មោ សប្បច្ចុប្បន្ននិយម ធម្មស្ស អនន្តរាបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម...បេ.... ឧបនិស្សយបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម...បេ.... (ទ្វេ បញ្ញា ឧបនិស្សយមូលំ) បុរេជាតបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម...បេ.... អវិភតបច្ចុប្បន្ននិយម បច្ចុប្បន្ននិយម (សព្ទត្ថ ឯកាយោ បញ្ញា)។

១. បច្ចុប្បន្ននិយម

២. សង្ខារវាណ

សុទ្ធំ

១២. ហេតុយា ឯកំ, អារម្មណ៍ ទ្វេ, អធិបតីយា ទ្វេ, អនន្តរេ ឯកំ, សមនន្តរេ ឯកំ, សហជាតេ ឯកំ, អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ, និស្សយេ ឯកំ, ឧបនិស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាតេ ឯកំ (សព្វត្ថ ឯកំ), អវិគតេ ឯកំ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធារា

១៣. សប្បច្ចយោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អប្បច្ចយោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

១៤. នហេតុយា ទ្វេ, នអារម្មណ៍ ឯកំ, នអធិបតីយា ទ្វេ, នអនន្តរេ ទ្វេ, នសមនន្តរេ ទ្វេ...បេ.... នឧបនិស្សយេ ទ្វេ, នបុរេជាតេ ទ្វេ...បេ.... នោវិគតេ ទ្វេ, នោអវិគតេ ទ្វេ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

១៥. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណ៍ ឯកំ, នអធិបតីយា ឯកំ, នអនន្តរេ ឯកំ, នសមនន្តរេ ឯកំ, នអញ្ញមញ្ញេ ឯកំ, នឧបនិស្សយេ ឯកំ...បេ.... នសម្បយុត្តេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនគ្គិយា ឯកំ, នោវិគតេ ឯកំ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

១៦. នហេតុបច្ចយា អារម្មណ៍ ទ្វេ, អធិបតីយា ទ្វេ, អនន្តរេ ឯកំ...បេ.... ឧបនិស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាតេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ឯកំ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បច្ចនីយានុលោមំ។

សប្បច្ចយទុកំ និដ្ឋិតំ។

៨. សង្ខតទុកំ

១. បដិច្ចវា

ហេតុបច្ចយោ

១៧. សង្ខតំ ធម្មំ បដិច្ច សង្ខតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – សង្ខតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធោ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធោ; ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។

(តមំ ទុកំ យថា សប្បច្ចយទុកំ, ឯវំ គណេតព្ពំ, និន្នានាករណំ។)

សង្ខតទុកំ និដ្ឋិតំ។

៩. សនិទស្សនទុកំ

១. បដិច្ចវាហ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាហ

ហេតុបច្ចយោ

១៨. អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធោ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ អនិទស្សនំ កដក្កា ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធោ...បេ.... ខន្ធោ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធោ; ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អនិទស្សនេ ខន្ធោ បដិច្ច សនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (២)

អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ សនិទស្សនញ អនិទស្សនញ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធោ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនញ អនិទស្សនញ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

១៩. អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធោ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធោ។ (១)

អធិបតិបច្ចយោ

២០. អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយា – អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធោ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា...បេ.... ទ្វេ មហាភូតេ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយា – អនិទស្សនេ ខន្ធោ បដិច្ច សនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយា – អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ សនិទស្សនញ អនិទស្សនញ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធោ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនញ អនិទស្សនញ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ។ (៣) (សំខិត្តំ, សព្ពេ កាកញ្ចា។)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវាហ

សុទ្ធំ

២១. ហេតុយា គីណិ, អារម្មណេ ឯកំ, អធិបតិយា គីណិ, អនន្តរេ ឯកំ, សមនន្តរេ ឯកំ, សហជាតេ គីណិ, អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ, និស្សយេ គីណិ, ឧបនិស្សយេ ឯកំ, បុរេជាតេ ឯកំ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ គីណិ, វិបាកេ គីណិ (សព្វត្ថ គីណិ), មគ្គេ គីណិ, សម្បយុត្តេ ឯកំ, វិប្បយុត្តេ គីណិ, អត្ថិយា គីណិ, នត្ថិយា ឯកំ, វិគតេ ឯកំ, អវិគតេ គីណិ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាហ

នហេតុបច្ចយោ

២២. អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ... បេ... ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធា; ឯកំ មហាភូតំ...បេ... មហាភូតេ បដិច្ច អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ... ពាហិវេ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... អសញ្ញសត្តានំ...បេ... វិចិកិច្ចា សហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ អនិទស្សនេ ខន្ធេ បដិច្ច សនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ... មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ... ពាហិវេ... អាហារសមុដ្ឋានេ... ឧតុសមុដ្ឋានេ... អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ។ (២)

អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា សនិទស្សនញ អនិទស្សនញ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ...បេ... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ... មហាភូតេ បដិច្ច...បេ... ពាហិវេ... អាហារសមុដ្ឋានេ... ឧតុសមុដ្ឋានេ... អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនញ អនិទស្សនញ កដត្តារូបំ, ឧបាទារូបំ។ (៣) (ឯវំ សព្ពេ កាតព្ពា។)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាហ

សុទ្ធំ

២៣. នហេតុយា គីណិ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា គីណិ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាតេ គីណិ, នបច្ឆាជាតេ គីណិ, នអាសេវនេ គីណិ, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ គីណិ, នអាហារេ គីណិ, នត្រ្រិយេ គីណិ, នយានេ គីណិ, នមគ្គេ គីណិ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ គីណិ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

២៤. ហេតុបច្ច័យា នអាម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា គីណិ (សព្ពត្ថ គីណិ), នកម្មេ ឯកំ , នវិបាកេ គីណិ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

នរោត្តម

២៥. នរោត្តមបច្ច័យ អារម្មណ៍ ឯកំ, អនន្តរេ ឯកំ, សមនន្តរេ ឯកំ, សហជានេ តីណិ, អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ, និស្សយេ តីណិ, ឧបនិស្សយេ ឯកំ , បុរេជានេ ឯកំ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ តីណិ...បេ.... ឈានេ តីណិ, មគ្គេ ឯកំ, សម្មយុត្តេ ឯកំ, វិប្បយុត្តេ តីណិ, អត្ថិយា តីណិ, នត្ថិយា ឯកំ, វិគតេ ឯកំ, អវិគតេ តីណិ។

បច្ចុប្បន្នយានុលោម។

២. សហជាតវាណ

(សហជាតវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ចេកវិទ្យា

១. បច្ចយានុសោមំ

ហេតុបច្ចយោ

២៦. អនិទស្សន៍ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - អនិទស្សន៍ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា អនិទស្សន៍ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ... ខន្ធេ បច្ចយា វត្ថុ, វត្ថំ បច្ចយា ខន្ធា; ឯកំ មហាភូតំ បច្ចយា...បេ... មហាភូតេ បច្ចយា អនិទស្សន៍ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ, វត្ថំ បច្ចយា អនិទស្សនា ខន្ធា (ភតវេបិ ទ្វេ បញ្ញា កាកញា)។

អារមណបច្ចយោ

២៧. អនិទស្សន៍ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – អនិទស្សន៍ ឯកំ ខន្តំ... បេ.... ទ្វេ ខន្តេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា ខន្នា, ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា អនិទស្សនា ខន្នា (សំខិត្តំ)។

២៨. ហេតុយា តិណិ, អារម្មណេ ឯកំ, អធិបតិយា តិណិ...បេ.... អវិភតេ តិណិ។

អនុលោម។

២. បច្ចុប្បន្នភាព

នរោត្តមប្រាសាទ

២៩. អនិទស្សន៍ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ទា អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុក បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា) ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា អនិទស្សនោ ខន្ទា, វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធចូសហគតេ ខន្នេ ច វត្ថុញ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធចូសហគតោ មោហោ (ឥតវេបិ ទ្វេ កាតញ្ញា។ សំខិត្តំ)។

៣០. នហេតុយា តិណិ, នអារមណេ តិណិ...បេ.... នោវិតតេ តិណិ។

បច្ចុប្បន្នឃុំ។

៣. បច្ចុប្បន្នភាពបច្ចុប្បន្ន

៣១. ហេតុបច្ច័យ នអាវម្មណ៍ គឺណិ...បេ.... នកម្មេ ឯកំ...បេ.... នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនត្ថិយា គឺណិ, នោវិគតេ គឺណិ។

អនុលោមបច្ចុន័យ។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

៣២. នរោត្តមបច្ច័យ អារម្មណ៍ ឯកំ...បេ.... មគ្គេ ឯកំ...បេ.... អវិភតេ តីណិ។

បច្ចុប្បន្នយានុលោម។

៤. និស្សយវាណ

(និស្ស័យវារោចិ ងំ កាតព្វោ។)

៥. សំសង្ខារីយោ

១. បច្ចយានុសោម

**៣៣. អនិទស្សន៍ ធម្មំ សំសង្កោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - អនិទស្សន៍ ឯកំ ខន្ធ
សំសង្កា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។**

អនិទស្សន៍ ធំៗ សំសង្ក្រាន្ត អនិទស្សន៍ ឆម្នាំ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា (ឯវ សព្វំ សប្បច្ចយគណនាហិ សង្ខេប កាតក្កំ)។

៦. សម្បយុត្តវាណ

(សម្បយុត្តវារោបិ សំសង្ខារសទិសោ)។

៧. បញ្ហាទាំងនោះ

១. បច្ចយានុសោម

១. វិភាគទាំងស្រុង

ហេតុបច្ចយោ

៣៤. អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – អនិទស្សនា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ (១)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – អនិទស្សនា ហេតុ សនិទស្សនានំ
ចិក្ខុសម្មដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្កណេ...បេ...។ (២)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – អនិទស្សនា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ សនិទស្សនានញ្ច អនិទស្សនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច វូបាតំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្កណេ...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៣៥. សនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – សនិទស្សនំ រូបំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ; សនិទស្សនា ខន្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌនី បច្ចវេក្ខតិ, ឈានា វុដ្ឋហិត្វា...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ បច្ចវេក្ខតិ, និព្វានំ បច្ចវេក្ខតិ; និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជ នាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; អរិយា បរិនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខតិ, វិភូម្កិតេ កិលេសេ...បេ.... បុព្ពេ...បេ. ... ចក្ខុំ...បេ.... កាយំ... សទ្ធេ...បេ.... វត្ថុំ អនិទស្សនេ ខន្ធនេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ធីំ សុណាតិ, ចេតោបរិយញ្ញាណេន អនិទស្សនចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស...បេ.... សទ្ធាយតនំ សោតវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ជេដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... អនិទស្សនា ខន្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អធិបតិបច្ចយោ

៣៦. សនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** – សនិ ទស្សនំ រូបំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា វាកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ (១)

អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌនី...បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ; និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្ខុំ...បេ.... វត្ថុំ អនិទស្សនេ ខន្ធនេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា វាកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – អនិទស្សនាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – អនិ ទស្សនាធិបតិ សនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – អនិទស្សនាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ សនិទស្សនានញ្ច អនិទស្សនានញ្ច ចិត្ត សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អនន្តរាបច្ចយោ

៣៧. អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា អនិទស្សនា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អនិទស្សនានំ ខន្ធានំ អនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ គោត្រភុស្ស...បេ.... គោត្រភុ មគ្គស្ស...បេ.... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សមនន្តរាបច្ចយាទិ

៣៨. អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតាបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

៣៩. សនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ៍បនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....**។ បកត្ថបនិស្សយោ – វណ្ណសម្បទំ បត្តយមាទោ ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ ករោតិ, វណ្ណសម្បទា សទ្ធាយ...បេ.... បត្តនាយ... កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស, មគ្គស្ស, ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ៍បនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....**។ បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, មាទំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ...បេ.... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នាតិ; សទ្ធា...បេ.... សេនាសនំ សទ្ធាយ...បេ.... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បុរេជាតបច្ចយោ

៤០. សនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – សនិទស្សនំ រូបំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ៍បុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណ៍បុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, ទិព្ពាយ សោគធាតុយា សទ្ធ�ំ សុណាតិ, សទ្ធាយតនំ សោគវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ដោដ្ឋក្កាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... វត្ថុ អនិទស្សនានំ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ៍បុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ**។ រូបាយតនញ្ច វត្ថុ ច អនិទស្សនានំ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ; រូបាយតនញ្ច ចក្កាយតនញ្ច ចក្កវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បច្ឆាជាតបច្ចយោ

៤១. អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាតា អនិទស្សនា ខន្ធនា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អនិទស្សនស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាតា អនិទស្សនា ខន្ធនា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សនិទស្សនស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាតា អនិទស្សនា ខន្ធនា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អាសេវនបច្ចយោ

៤២. អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា អនិទស្សនា ខន្ធនា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អនិទស្សនានំ ខន្ធនំ...បេ.... អនុលោមំ គោត្រកុស្ស... អនុលោមំ វេទានស្ស... គោត្រកុ មគ្គស្ស... វេទានំ មគ្គស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

កម្មបច្ចយោ

៤៣. អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – អនិទស្សនា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ អនិទស្សនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – អនិទស្សនា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ អនិទស្សនានញ្ច កដក្ការូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា (វិគ្គាមេត្តំ)។ (២)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា (វិគ្គាមេត្តំ)។ (៣)

វិបាកបច្ចយាទិ

៤៤. អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ (គីសុបិ កតទ្ធិកាវោ អាហារោ កាតញ្ចោ)... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ (គីសុបិ រូប ជីវិគីន្ទ្រិយំ)... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

៤៥. អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ។ **សហជាតា** – អនិទស្សនោ ខន្ធា អនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណោ អនិទស្សនោ ខន្ធា អនិទស្សនានំ កដក្ការូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; ខន្ធា វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ, វត្ថុ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស... បេ... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ... វត្ថុ អនិទស្សនានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – អនិទស្សនោ ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អនិទស្សនស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ។ **សហជាតា** – អនិទស្សនោ ខន្ធា សនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណោ... បេ...។ **បច្ឆាជាតា** – អនិទស្សនោ ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សនិទស្សនស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ។ **សហជាតា** – អនិទស្សនោ ខន្ធា សនិទស្សនានញ្ច អនិទស្សនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណោ... បេ...។ **បច្ឆាជាតា** – អនិទស្សនោ ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អត្ថិបច្ចយាទិ

៤៦. សនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សនិទស្សនំ រូបំ អនិច្ចតោ... បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – អនិទស្សនោ ឯកោ ខន្ធា គិណ្ឌន្តំ ខន្ធានំ អនិទស្សនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ... ទេ ខន្ធា... បេ... (សំខិត្តំ យាវ អសញ្ញសក្កា)។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខុ... បេ... វត្ថុ អនិច្ចតោ... បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, ទិព្វាយ សោតទាតុយា សន្នំ សុណាតិ, សទ្ធាយតនំ សោតវិញ្ញាណស្ស... បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ... ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស... បេ... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ... វត្ថុ អនិទស្សនានំ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – អនិទស្សនោ ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អនិទស្សនស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **កតទ្ធិកាវោ អាហារោ** ឥមស្ស អនិទស្សនស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **រូបជីវិគីន្ទ្រិយំ** អនិទស្សនានំ កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – អនិទស្សនោ ខន្នោ សនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... មហាភូតា សនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កដក្ការូបានំ ឧបាទារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ពាហិរា... អាហារសមុដ្ឋានា... ឧតុសមុដ្ឋានា... អសញ្ញសក្កានំ មហាភូតា សនិទស្សនានំ កដក្ការូបានំ, ឧបាទារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – អនិទស្សនោ ខន្នោ បុរេ ជាតស្ស ឥមស្ស សនិទស្សនស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **កតាទ្ធិកាណា អាហារោ** ឥមស្ស សនិទស្សនស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ** សនិទស្សនានំ កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – អនិទស្សនោ ឯកោ ខន្នោ តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ សនិទស្សនានញ្ច អនិទស្សនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ទ្វេ ខន្នោ... បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ... មហាភូតា សនិទស្សនានញ្ច អនិទស្សនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ, កដក្ការូបានំ, ឧបាទារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ពាហិរា... អាហារសមុដ្ឋានា... ឧតុសមុដ្ឋានា... អសញ្ញសក្កានំ មហាភូតា សនិទស្សនានញ្ច អនិទស្សនានញ្ច កដក្ការូបានំ ឧបាទារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤៧. សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – រូបាយកនញ្ច វត្ថុ ច អនិទស្សនានំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; រូបាយកនញ្ច ចក្ខាយកនញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។

នត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... វិភគបច្ចយេន បច្ចយោ... អវិភគបច្ចយេន បច្ចយោ។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវាហ

សុទ្ធំ

៤៨. ហេតុយា តីណិ, អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតិយា ចក្ការិ, អនន្តរេ ឯកំ, សមនន្តរេ ឯកំ, សហជាតេ តីណិ, អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ, និស្សយេ តីណិ, ឧបនិស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាតេ តីណិ, បច្ចាជាតេ តីណិ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ តីណិ, វិបាកេ តីណិ, អាហារេ តីណិ, ឥន្ទ្រិយេ តីណិ, ឈានេ តីណិ, មក្កេ តីណិ, សម្បយុក្កេ ឯកំ, វិប្បយុក្កេ តីណិ, អត្ថិយា បញ្ច, នត្ថិយា ឯកំ, វិភគេ ឯកំ, អវិភគេ បញ្ច (ឯវំ គណេកជ្ឈំ)។

អនុលោមំ។

បច្ចនិយុទ្ធាវាហ

៤៩. សនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្ម បច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

២. បច្ចុប្បន្ននិយម

២. សង្ខារវាទ

សុទ្ធំ

៥០. នហេតុយា បញ្ច, នអារម្មណេ ចក្កាវិ, នអធិបតិយា បញ្ច, នអនន្តរេ បញ្ច, នសមនន្តរេ បញ្ច, នសហជាតេ បញ្ច, នអញ្ញមញ្ញេ បញ្ច, ននិស្សយេ ចក្កាវិ, នឧបនិស្សយេ បញ្ច, នបុរេជាតេ ចក្កាវិ, នបច្ឆាជាតេ បញ្ច (សព្ពត្ថ បញ្ច), នសម្បយុត្តេ បញ្ច, នវិប្បយុត្តេ ចក្កាវិ, នោអត្ថិយា ចក្កាវិ, នោនត្ថិយា បញ្ច, នោវិគតេ បញ្ច, នោអវិគតេ ចក្កាវិ។

បច្ចុប្បន្ននិយម។

៣. បច្ចុប្បន្ននិយមនុលោម

ហេតុទុក្ខំ

៥១. ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា គីណិ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ...បេ.... នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

អនុលោមបច្ចុប្បន្ននិយម។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយមនុលោម

នហេតុទុក្ខំ

៥២. នហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតិយា ចក្កាវិ, អនន្តរេ ឯកំ, សមនន្តរេ ឯកំ, សហជាតេ គីណិ, អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ, និស្សយេ គីណិ, ឧបនិស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាតេ គីណិ, បច្ឆាជាតេ គីណិ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ គីណិ...បេ.... មគ្គេ គីណិ, សម្បយុត្តេ ឯកំ, វិប្បយុត្តេ គីណិ, អត្ថិយា បញ្ច, នត្ថិយា ឯកំ, វិគតេ ឯកំ, អវិគតេ បញ្ច។

បច្ចុប្បន្ននិយមនុលោម។

សនិទស្សនទុក្ខំ និដ្ឋិតំ។

១០. សប្បដិឃទុក្ខំ

១. បដិច្ចវាទ

១. បច្ចុប្បន្ននិយមនុលោម

១. វិភង្គវាទ

ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម

៥៣. សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម – សប្បដិឃំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា, ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ឯកំ មហាភូតំ, សប្បដិឃេ មហាភូតេ បដិច្ច សប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, កដក្ការូបំ, ឧបាទារូបំ, ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ បដិច្ច ចក្ខាយតនំ...បេ.... វសាយតនំ។ (១)

៥៧. សប្បដិឃ៍ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា (បដិសន្ធិ វង្កេតញ្ញា, កងត្តារូបា ច) ... អនន្តរូបច្ចយា... សមនន្តរូបច្ចយា... សហជាតបច្ចយា (សព្វេ មហាភូតា កាតញ្ញា)... អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – សប្បដិឃ៍ ឯកំ មហាភតំ បដិច្ច ទេ មហាភូតា, ទេ មហាភូតេ... បេ....។ (១)

សប្បដិវេន ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិវេន ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – សប្បដិវេន មហាភូតេ បដិច្ច អាបោ
ធាតុ...បេ....។ (២)

សប្បដិវេន ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិវេន ច អប្បដិវេន ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – សប្បដិវេន ឯកំ
មហាភូតំ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា អាបោធាតុ ច, ទ្វេ មហាភូតេ...បេ....។ (៣)

៥៨. អប្បដិវេន ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិវេន ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – អប្បដិវេន ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ទេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ទា។ (១)

អប្បដិវេន ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិវេន ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – អាបោធាតុំ បដិច្ច សប្បដិវេន
មហាភូតា (តមេ អដ្ឋត្ថិកពាហិរា មហាភូតា កាតញ្ញា)។ (២)

សប្បដិវេន អប្បដិវេន ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិវេន ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – សប្បដិវេន ឯកំ
មហាភូតញ្ច អាបោធាតុញ្ច បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា...បេ.... និស្សយបច្ចយា...បេ.... អវិគតបច្ចយា។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៥៩. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ ឯកំ, អធិបតីយា នវ, អនន្តរេ ឯកំ, សមនន្តរេ ឯកំ, សហជាតេ នវ,
អញ្ញមញ្ញេ ន, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ ឯកំ, បុរេជាតេ ឯកំ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ នវ, វិបាកេ នវ, អាហារេ
នវ, តន្ត្រីយេ នវ, ឈានេ នវ, មគ្គេ នវ, សម្បយុត្តេ ឯកំ, វិប្បយុត្តេ នវ, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា ឯកំ, វិគតេ ឯកំ,
អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាមា

នហេតុបច្ចយោ

៦០. សប្បដិវេន ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិវេន ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា... តីណិ។

អប្បដិវេន ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិវេន ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ អប្បដិវេន ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
តយោ ខន្ទា អប្បដិវេន ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ទេ
បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ទា, អាបោធាតុំ បដិច្ច អប្បដិវេន ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, កដត្តារូបំ, ឧបាទារូបំ, អាបោ
ធាតុំ បដិច្ច តត្ថិន្ទ្រីយំ...បេ.... កតត្ថិកាវេ អាហារេ... ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... អសញ្ញា
សត្តានំ... អាបោធាតុំ បដិច្ច អប្បដិវេន កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ; វិចីកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ទេ បដិច្ច
វិចីកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

(អប្បដិវេនមូលកំ តតេវេ ទ្វេ បញ្ញា កាតញ្ញា។ យដនេវេ តីណិ បញ្ញា កាតញ្ញា។ អដ្ឋត្ថិកា ពាហិរា មហាភូតា
សញ្ញេ ជានិច្ចា កាតញ្ញា។)

នអារម្មណបច្ចយាទិ

៦១. សប្បដិវេន ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិវេន ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា (សព្ពំ សំខិត្តំ)...
នោវិគតបច្ចយា។

២. បច្ចុប្បន្ននិយម

២. សង្ខារវាណ

សុទ្ធំ

៦២. នហេតុយា នវំ, នអារម្មណេ នវំ, នអធិបតីយា នវំ, នអនន្តរេ នវំ, នសមនន្តរេ នវំ, នអញ្ញមញ្ញេ នវំ, នឧបនិស្សយេ នវំ, នបុរេជាកេ នវំ, នបច្ឆាជាកេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ នវំ, នវិបាកេ នវំ, នអាហារេ នវំ, នឥន្ទ្រិយេ នវំ, នឈានេ នវំ, នមក្កេ នវំ, នសម្បយុក្កេ នវំ, នវិប្បយុក្កេ នវំ, នោនត្ថិយា នវំ, នោវិគតេ នវំ។

បច្ចុប្បន្ននិយម។

៣. បច្ចុប្បន្ននិយមបច្ចុប្បន្ននិយម

ហេតុទុក្ខំ

៦៣. ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម នវំ, នអារម្មណេ នវំ, នអធិបតីយា នវំ, នអនន្តរេ នវំ, នសមនន្តរេ នវំ, នអញ្ញមញ្ញេ នវំ, នឧបនិស្សយេ នវំ, នបុរេជាកេ នវំ, នបច្ឆាជាកេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ ឯកំ, នវិបាកេ នវំ, នសម្បយុក្កេ នវំ, នវិប្បយុក្កេ ឯកំ, នោនត្ថិយា នវំ, នោវិគតេ នវំ។

អនុលោមបច្ចុប្បន្ននិយម។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយមបច្ចុប្បន្ននិយម

នហេតុទុក្ខំ

៦៤. នហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម អារម្មណេ ឯកំ, អនន្តរេ ឯកំ, សមនន្តរេ ឯកំ, សហជាកេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ នវំ, នឧបនិស្សយេ នវំ, នឧបនិស្សយេ ឯកំ, បុរេជាកេ ឯកំ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ នវំ...បេ.... មក្កេ ឯកំ, សម្បយុក្កេ ឯកំ, វិប្បយុក្កេ នវំ, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា ឯកំ, វិគតេ ឯកំ, អវិគតេ នវំ។

បច្ចុប្បន្ននិយមបច្ចុប្បន្ននិយម។

២. សហជាតវាណ

(សហជាតវាណេវិ បដិច្ចវាសនិសោ។)

៣. បច្ចុប្បន្ននិយម

១. បច្ចុប្បន្ននិយមបច្ចុប្បន្ននិយម

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម

៦៥. សប្បដិយំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយម សប្បដិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម... តីណិ។

អប្បដិយំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយម អប្បដិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម – អប្បដិយំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចុប្បន្ននិយម តយោ ខន្ធា អប្បដិយំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្តេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ...បេ.... អាបោធាតុំ បច្ចុប្បន្ននិយម ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, កដត្តារូបំ, ឧបាទារូបំ, អាបោធាតុំ បច្ចុប្បន្ននិយម ឥត្ថិន្ទ្រិយំ...បេ.... កពឡីកាវោ អាហារោ, វត្ថុំ បច្ចុប្បន្ននិយម អប្បដិយោ ខន្ធា។ (១)

(អវសេសា បញ្ច បញ្ច បដិច្ចវារសទិសា។)

អារម្មណបច្ចយាទិ

៦៦. សប្បដិយំ ធម្មំ បច្ចយា អប្បដិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុ វិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ។ (១)

អប្បដិយំ ធម្មំ បច្ចយា អប្បដិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – អប្បដិយំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា អប្បដិយា ខន្ធា។ (១)

សប្បដិយញ្ច អប្បដិយញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អប្បដិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធចក្ខុ ចក្ខាយតនញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធចក្ខុ កាយាយតនញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា...បេ.... អធិបតិបច្ចយា... (សំខិត្តំ) អវិភតបច្ចយា។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

៦៧. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ តីណិ, អធិបតិយា នវំ, អនន្តរេ តីណិ, សមនន្តរេ តីណិ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញោ នវំ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ តីណិ, បុរេជាតេ តីណិ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ នវំ...បេ.... អវិភតេ នវំ (ឯវំ បច្ចនីយគណនាបិ កាតញ្ញា)។

៤. និស្សយវារោ

(និស្សយវារោបិ បច្ចយវារសទិសោ។)

៥. សំសង្ខារវារោ

(សំសង្ខារវារោបិ សព្ពត្ថ ឯកំ, សំខិត្តំ ។ អវិភតបច្ចយា, ឯកាយេវ បញ្ញា។ ទ្វេបិ វារា កាតញ្ញា។)

៧. បញ្ញាវារោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវារោ

ហេតុបច្ចយោ

៦៨. អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – អប្បដិយា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អប្បដិយានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – អប្បដិយា ហេតុ សប្បដិយានំ ចិត្ត សមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

អប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – អប្បដិយា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ សប្បដិយានញ្ច អប្បដិយានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៦៩. សប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្កំ...បេ.... ដោដ្ឋព្ពេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ដោដ្ឋព្ពាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... សប្បដិយា ខន្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌានិ បច្ចវេក្ខតិ, ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ, អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ បច្ចវេក្ខតិ, និព្វានំ បច្ចវេក្ខតិ; និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; អរិយា បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខតិ, វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្ពេ សមុទាចិណ្ឌេ កិលេសេ ជានន្តិ; វត្ថុំ...បេ.... ឥត្ថិន្ទ្រិយំ... បុរិសិន្ទ្រិយំ... ជីវិតិន្ទ្រិយំ... អាបោ ធាតុំ, កតឡីការំ អាហារំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ចេតោបរិយញ្ញាណេន អប្បដិយ ចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញនា សញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អប្បដិយា ខន្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អធិបតិបច្ចយោ

៧០. សប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ចក្កំ...បេ.... ដោដ្ឋព្ពេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ (១)

អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណាធិបតិ**, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌានិ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ; និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; វត្ថុំ...បេ.... ឥត្ថិន្ទ្រិយំ... បុរិសិន្ទ្រិយំ... ជីវិតិន្ទ្រិយំ... អាបោធាតុំ, កតឡីការំ អាហារំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – អប្បដិយាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អប្បដិយានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – អប្បដិយាធិបតិ សប្បដិយានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – អប្បដិយាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ សប្បដិយានញ្ច អប្បដិយានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អនន្តរបច្ចយោ

៧១. អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា អប្បដិយា ខន្ធា... បេ.... ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។

សមនន្តរបច្ចយោ

៧២. អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ....។

សហជាតបច្ចយាទិ

៧៣. សប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... ឆ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

៧៤. សប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....**។ បកត្ថបនិស្សយោ – ឧត្តំ, សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; ឧត្ត, សេនាសនំ សទ្ធាយ...បេ.... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....**។ បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... ទិដ្ឋិ គណ្ណតិ; សីលំ...បេ.... កាយិកំ សុខំ, កាយិកំ ទុក្ខំ, ភោជនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; សទ្ធា...បេ.... ភោជនំ សទ្ធាយ...បេ.... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បុរេជាកបច្ចយោ

៧៥. សប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាកំ, វត្ថុបុរេជាកំ។ **អារម្មណបុរេជាកំ** – ចក្កំ...បេ.... ដោដ្ឋញ្ចេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សទ្ធ�ំ សុណាតិ, រូបាយគនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ដោដ្ឋញ្ចាយគនំ កាយ វិញ្ញាណស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ **វត្ថុបុរេជាកំ** – ចក្កាយគនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយគនំ កាយ វិញ្ញាណស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាកំ, វត្ថុបុរេជាកំ។ **អារម្មណបុរេជាកំ** – វត្ថុ...បេ.... ឥត្ថិន្ទ្រិយំ, បុរិសិន្ទ្រិយំ, ជីវិតិន្ទ្រិយំ, អាបោធាតុំ, កតទ្ធិការំ អាហារំ អនិច្ចតោ ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ **វត្ថុបុរេជាកំ** – វត្ថុ អប្បដិយានំ ខន្ធានំ បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សប្បដិយោ ច អប្បដិយោ ច ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណបុរេជាកំ, វត្ថុបុរេជាកំ**។ ចក្កាយគនញ្ច វត្ថុ ច...បេ.... ដោដ្ឋញ្ចាយគនញ្ច វត្ថុ ច អប្បដិយានំ ខន្ធានំ បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បច្ឆាជាកបច្ចយោ

៧៦. អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាកា អប្បដិយា ខន្ធា បុរេជាកស្ស ឥមស្ស អប្បដិយស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាតព្វំ) បច្ឆាជាកា អប្បដិយា ខន្ធា បុរេជាកស្ស ឥមស្ស សប្បដិយស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាតព្វំ) បច្ឆាជាកា អប្បដិយា ខន្ធា បុរេជាកស្ស ឥមស្ស សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច កាយស្ស បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ (ទិន្នម្យិ មូលា កាតព្វា)។ (៣)

អាសេវនបច្ចយោ

៧៧. អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា អប្បដិយា ខន្ធា...បេ.... វោទានំ មគ្គស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

កម្មបច្ចយោ

៧៨. អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – អប្បដិយា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អប្បដិយានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – អប្បដិយា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ អប្បដិយានញ្ច កដក្ការូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – អប្បដិយា ចេតនា សប្បដិយានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – អប្បដិយា ចេតនា សប្បដិយានំ កដក្ការូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – អប្បដិយា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ សប្បដិយានញ្ច អប្បដិយានញ្ច ចិត្ត

សមុដ្ឋានាន់ រូបាន់ កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – អប្បដិយា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ទានំ សប្បដិយានញ អប្បដិយានញ កដត្តារូបានំ កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (៣)

វិបាកបច្ចុយោ

៧៩. អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចុយេន បច្ចុយោ – វិបាកោ អប្បដិយោ...បេ.... គីណិ។

អាហារបច្ចុយោ

៨០. អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចុយេន បច្ចុយោ – អប្បដិយា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ អប្បដិយានញ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អាហារបច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ... កតឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស អប្បដិយស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចុយេន បច្ចុយោ (អវសេសា ទ្វេបិ បញ្ញា កាតញ្ច, បដិសន្ធិ កតឡីការោ អាហារោ ទ្វិសុបិ កាតញ្ចោ អគ្គេ)។ (៣)

ឥន្ទ្រិយបច្ចុយោទិ

៨១. សប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចុយេន បច្ចុយោ – ចក្កន្ទ្រិយំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ... កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចុយេន បច្ចុយោ... គីណិ (គីសុបិ ជីវិតិន្ទ្រិយំ អគ្គេ កាតញ្ចំ) ។ (៣)

សប្បដិយោ ច អប្បដិយោ ច ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចុយេន បច្ចុយោ – ចក្កន្ទ្រិយញ ចក្កវិញ្ញាណញ ចក្កវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ទានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចុយេន បច្ចុយោ...បេ.... កាយិន្ទ្រិយញ កាយវិញ្ញាណញ កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ទានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចុយេន បច្ចុយោ... ឈានបច្ចុយេន បច្ចុយោ... គីណិ... មគ្គ បច្ចុយេន បច្ចុយោ... គីណិ... សម្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ... ឯកំ។

វិប្បយុត្តបច្ចុយោ

៨២. សប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ **បុរេជានំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ឆាជានំ។ **សហជានា** – អប្បដិយា ខន្ទា អប្បដិយានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ទា វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ, វត្ថុ ខន្ទានំ វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ **បុរេជានំ** – វត្ថុ អប្បដិយានំ ខន្ទានំ វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ **បច្ឆាជានា** – អប្បដិយា ខន្ទា បុរេជានស្ស ឥមស្ស អប្បដិយស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

អប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ – សហជានំ, បច្ឆាជានំ។ **សហជានា** – អប្បដិយា ខន្ទា សប្បដិយានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **បច្ឆាជានា** – អប្បដិយា ខន្ទា បុរេជានស្ស ឥមស្ស សប្បដិយស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (២)

អប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ – សហជានំ, បច្ឆាជានំ។ **សហជានា** – អប្បដិយា ខន្ទា សប្បដិយានញ អប្បដិយានញ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **បច្ឆាជានា** – អប្បដិយា ខន្ទា បុរេជានស្ស ឥមស្ស សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (៣)

អត្ថិបច្ចុយោ

៨៣. សប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ (បដិច្ចសទិសា បឋមបញ្ញា)។
(១)

សប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតា** – សប្បដិយា មហាភូតា អាបោធាតុយា អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ, សប្បដិយា មហាភូតា អប្បដិយានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កដក្ការូបានំ ឧបាទារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ផោដ្ឋញ្ញយតនំ ឥត្ថិន្ទ្រិយស្ស... បេ.... កតទ្ធិការស្ស អាហារស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ; ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... អសញ្ញសត្តានំ... បេ....។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ... បេ.... ផោដ្ឋញ្ញេ អនិច្ចតោ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ធិំ សុណាតិ, រូបាយតនញ្ច ចក្ខាយតនញ្ច ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ.... ផោដ្ឋញ្ញយតនញ្ច កាយាយតនញ្ច កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ។ (២)

សប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សប្បដិយំ ឯកំ មហាភូតំ ទ្វិន្ទំ មហាភូតានំ អាបោធាតុយា ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... (បដិច្ចសទិសំ យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (៣)

៨៤. អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – អប្បដិយោ ឯកោ ខន្នោ តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ... បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ... បេ.... ឥត្ថិន្ទ្រិយំ... បុរិសិន្ទ្រិយំ... ជីវិតិន្ទ្រិយំ... អាបោធាតុ... កតទ្ធិការំ អាហារំ អនិច្ចតោ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; វត្ថុ អប្បដិយានំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – អប្បដិយា ខន្នា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អប្បដិយស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **កតទ្ធិការោ អាហារោ** ឥមស្ស អប្បដិយស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ** អប្បដិយានំ កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – អប្បដិយា ខន្នា សប្បដិយានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... អាបោធាតុ សប្បដិយានំ មហាភូតានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; អាបោធាតុ សប្បដិយានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កដក្ការូបានំ ឧបាទារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; អាបោធាតុ ចក្ខាយតនស្ស... បេ.... ផោដ្ឋញ្ញយតនស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ពាហិរំ, អាហារសមុដ្ឋានំ, ឧតុសមុដ្ឋានំ, អសញ្ញសត្តានំ... បេ....។ **បច្ឆាជាតា** – អប្បដិយា ខន្នា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សប្បដិយស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **កតទ្ធិការោ អាហារោ** ឥមស្ស សប្បដិយស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ** សប្បដិយានំ កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – អប្បដិយោ ឯកោ ខន្នោ តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ សប្បដិយានញ្ច អប្បដិយានញ្ច... បេ... (បដិច្ចសទិសំ យាវ អសញ្ញសត្តា)។ **បច្ឆាជាតា** – អប្បដិយា ខន្នា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **កតទ្ធិការោ អាហារោ** ឥមស្ស សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ** សប្បដិយានញ្ច អប្បដិយានញ្ច កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨៥. សប្បដិយោ ច អប្បដិយោ ច ធម្មោ សប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិច្ចសទិសំ យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

សប្បដិយោ ច អប្បដិយោ ច ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតា** – អប្បដិយា ខន្នា ច មហាភូតា ច អប្បដិយានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ... បេ.... (បដិច្ចសទិសំ យាវ អសញ្ញសត្តា)។ **សហជាតោ** – ចក្កវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច ចក្ខាយតនញ្ច តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ... បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច... បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច កាយាយតនញ្ច តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច... បេ....។ (២)

សប្បដិយោ ច អប្បដិយោ ច ធម្មោ សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិច្ចសទិសំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោម

២. សង្ខារវាណ

សុទ្ធំ

៨៦. ហេតុយា គីណិ, អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតិយា ចក្កាវិ, អនន្តរេ ឯកំ, សមនន្តរេ ឯកំ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ ន, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាតេ គីណិ, បច្ចាជាតេ គីណិ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ គីណិ, វិបាកេ គីណិ, អាហារេ គីណិ, ឥន្ទ្រិយេ បញ្ច, ឈានេ គីណិ, មគ្គេ គីណិ, សម្បយុត្តេ ឯកំ, វិប្បយុត្តេ ចក្កាវិ, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា ឯកំ, វិគតេ ឯកំ, អវិគតេ នវ (ឯវំ គណេតព្ភំ)។

អនុលោមំ។

២. បច្ចនីយុទ្ធាណ

៨៧. សប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ, សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨៨. អប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨៩. សប្បដិយោ ច អប្បដិយោ ច ធម្មោ សប្បដិយស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សប្បដិយោ ច អប្បដិយោ ច ធម្មោ អប្បដិយស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ, បុរេជាតំ។ (២)

សប្បដិយោ ច អប្បដិយោ ច ធម្មោ សប្បដិយស្ស ច អប្បដិយស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណ

សុទ្ធំ

៩០. នហេតុយា នវ...បេ... នអនន្តរេ នវ, នសមនន្តរេ នវ, នសហជាតេ ចក្កាវិ, នអញ្ញមញ្ញេ នវ, ននិស្សយេ ចក្កាវិ, នឧបនិស្សយេ នវ, នបុរេជាតេ នវ...បេ... នសម្បយុត្តេ នវ, នវិប្បយុត្តេ នវ, នោអត្ថិយា ចក្កាវិ, នោនត្ថិយា នវ, នោវិគតេ នវ, នោអវិគតេ ចក្កាវិ។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុក្ខំ

៩១. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ...បេ.... នអនន្តរេ តីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ, នឧបនិស្សយេ តីណិ... បេ.... នសម្មយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនគ្គិយា តីណិ, នោវិភកេ តីណិ។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុក្ខំ

៩២. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតិយា ចត្តាវិ(អនុលោមមាតិកា គណេតញ្ញា), អវិភកេ នវេ។

បច្ចនីយានុលោមំ។

សប្បដិឃទុក្ខំ និដ្ឋិតំ។

១១. រូបិទុក្ខំ

១. បដិច្ចវារោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវារោ

ហេតុបច្ចយោ

៩៣. រូបិ ធម្មំ បដិច្ច រូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា...បេ.... ទ្វេ មហាភូតេ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

រូបិ ធម្មំ បដិច្ច អរូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច អរូបិនោ ខន្ធា។ (២)

រូបិ ធម្មំ បដិច្ច រូបិ ច អរូបិ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច អរូបិនោ ខន្ធា, មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ។ (៣)

៩៤. អរូបិ ធម្មំ បដិច្ច អរូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អរូបិ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អរូបិ ធម្មំ បដិច្ច រូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អរូបិនោ ខន្ធធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

អរូបិ ធម្មំ បដិច្ច រូបិ ច អរូបិ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – អរូបិ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

៩៥. រូបិញ អរូបិញ ធម្មំ បដិច្ច រូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អរូបិនោ ខន្ធធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

រូបិញ អរូបិញ ធម្មំ បដិច្ច អរូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ អរូបិ ឯកំ ខន្ធធេ វត្ថុញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ....។ (២)

រូបិញ អរូបិញ ធម្មំ បដិច្ច រូបិ ច អរូបិ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ អរូបិ ឯកំ ខន្ធព វត្ថុញ បដិច្ច តយោ ខន្វា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អរូបិនោ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ (សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៩៦. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ តីណិ, អធិបតិយា បញ្ច, អនន្តរេ តីណិ, សមនន្តរេ តីណិ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ ឆ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ តីណិ, បុរេជាតេ ឯកំ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ នវំ, វិបាកេ នវំ, អាហារេ នវំ, ឥន្ទ្រិយេ នវំ, ឈានេ នវំ, មគ្គេ នវំ, សម្បយុត្តេ តីណិ, វិប្បយុត្តេ នវំ, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា តីណិ, វិភតេ តីណិ, អវិភតេ នវំ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្ការាមា

នហេតុបច្ចយោ

៩៧. រូបិ ធម្មំ បដិច្ច រូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា... តីណិ។

អរូបិ ធម្មំ បដិច្ច អរូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ អរូបិ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្វា... បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ (នហេតុបច្ចយា នវំ បញ្ចា, អហេតុកន្តិ និយាមេតព្ភំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៩៨. នហេតុយា នវំ, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវំ, នអនន្តរេ តីណិ, នសមនន្តរេ តីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ, នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាតេ នវំ, នបច្ឆាជាតេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ ទ្វេ, នវិបាកេ បញ្ច, នអាហារេ ឯកំ, នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ, នឈានេ ទ្វេ, នមគ្គេ នវំ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិភតេ តីណិ។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

៩៩. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវំ, នអនន្តរេ តីណិ, នសមនន្តរេ តីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ, នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាតេ នវំ, នបច្ឆាជាតេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ ឯកំ, នវិបាកេ បញ្ច, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិភតេ តីណិ។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

នហេតុទុក

១០០. នហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម អារម្មណ៍ គឺណិ, អនន្តរេ គឺណិ, សមនន្តរេ គឺណិ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ ន, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ គឺណិ, បុរេជាតេ ឯកំ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ នវ, វិបាកេ នវ, អាហារេ នវ, ឥន្ទ្រិយេ នវ, ឈានេ នវ, មគ្គេ ឯកំ, សម្បយុត្តេ គឺណិ, វិប្បយុត្តេ នវ, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា គឺណិ, វិភតេ គឺណិ, អវិភតេ នវ។

បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម។

២. សហជាតវាណ

(សហជាតវាណេបិ បដិច្ចវាវសទិសោ)។

៣. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

១. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

១. វិភត្តវាណ

ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

១០១. រូបិ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម រូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម – ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... (បដិច្ចសទិសំ)។ (១)

រូបិ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម អរូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម – វត្ថុំ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម អរូបិនោ ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ (២)

រូបិ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម រូបិ ច អរូបិ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម – វត្ថុំ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម អរូបិនោ ខន្ធា, មហាភូតេ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (ឯវំ អវសេសា បញ្ញា, បវត្តិបដិសន្ធិ វិភត្តិតញ្ញា)។ (៣)

អារម្មណបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

១០២. រូបិ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម អរូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម – ចក្ខាយតនំ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម អរូបិនោ ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អរូបិ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម អរូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម – អរូបិ ឯកំ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ....។ (២)

រូបិញ អរូបិញ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម អរូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធាញ ចក្ខាយតនញ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា ...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតំ...បេ.... អរូបិ ឯកំ ខន្ធាញ វត្ថុញ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

២. សង្ខារវាណ

សុទ្ធំ

១០៣. ហេតុយា នវ, អារម្មណ៍ គឺណិ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ គឺណិ, សមនន្តរេ គឺណិ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ ន, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ គឺណិ, បុរេជាតេ គឺណិ, អាសេវនេ គឺណិ, កម្មេ នវ...បេ.... មគ្គេ នវ,

សម្បយុត្តេ គីណិ, វិប្បយុត្តេ នវ, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា គីណិ, វិគតេ គីណិ, អវិគតេ នវ។

អនុលោម។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិគង្គវាហ

នហេតុបច្ចយោ

១០៤. រូបិ ធម្មំ បច្ចយា រូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ...បេ....។ (១)

រូបិ ធម្មំ បច្ចយា អរូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – ចក្ខុយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា អរូបិនោ ខន្ធា; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

រូបិ ធម្មំ បច្ចយា រូបិ ច អរូបិ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា (បវត្តិបដិសន្ធិ កាគព្ពា)។ (៣)

១០៥. អរូបិ ធម្មំ បច្ចយា អរូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ អរូបិ ឯកំ ខន្ធនំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតេ ឧន្ធច្ចសហគតេ ខន្ធធេ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

អរូបិ ធម្មំ បច្ចយា រូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ អរូបិនោ ខន្ធធេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

អរូបិ ធម្មំ បច្ចយា រូបិ ច អរូបិ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ អរូបិ ឯកំ ខន្ធនំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានព្វ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

១០៦. រូបិព្វ អរូបិព្វ ធម្មំ បច្ចយា រូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ អរូបិនោ ខន្ធធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

រូបិព្វ អរូបិព្វ ធម្មំ បច្ចយា អរូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចក្ខុយតនព្វ បច្ចយា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតំ...បេ.... អរូបិ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុព្វ បច្ចយា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតេ ឧន្ធច្ច សហគតេ ខន្ធធេ ច វត្ថុព្វ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

រូបិព្វ អរូបិព្វ ធម្មំ បច្ចយា រូបិ ច អរូបិ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ អរូបិ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុព្វ បច្ចយា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ.... អរូបិនោ ខន្ធធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាហ

សុទ្ធំ

១០៧. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ចត្តារិ, ន វិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នកន្ត្រិយេ ឯកំ, នឈានេ ចត្តារិ, នមគ្គេ នវ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

បច្ចុប្បន្ននិយម។

៣. បច្ចុប្បន្ននិយមបច្ចុប្បន្ននិយម

ហេតុទុក្ខ

១០៨. ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម នរោម្មណេ គឺណិ (សំខិត្ត, សព្វេ កាតញ្ញា), នកម្មេ គឺណិ, នវិបាកេ នវ, នសម្បយុត្តេ គឺណិ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនត្ថិយា គឺណិ, នោវិភកេ គឺណិ។

អនុលោមបច្ចុប្បន្ននិយម។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយមបច្ចុប្បន្ននិយម

នហេតុទុក្ខ

១០៩. នហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម អារម្មណេ គឺណិ (សព្វេ កាតញ្ញា)...បេ.... ឈានេ នវ, មគ្គេ គឺណិ...បេ.... អវិភកេ នវ។

បច្ចុប្បន្ននិយមបច្ចុប្បន្ននិយម។

៤. និស្សយវាណ

(និស្សយវាណេបិ បច្ចុប្បន្ននិយមសទិសោ)។

៥. សំសង្ការាណ

១-៤. បច្ចុប្បន្ននិយមបច្ចុប្បន្ននិយម

១១០. អរូបិ ធម្មំ សំសង្ការ អរូបិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម – អរូបិ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្ការ តយោ ខន្ធា... បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។

ហេតុយា ឯកំ...បេ.... អវិភកេ ឯកំ។ (ឯវំ បច្ចុប្បន្ននិយមទីនិ គណនាបិ សម្បយុត្តវាវេបិ សព្វេ កាតញ្ញា។ ឯកោយេវ បញ្ចេ)។

១១. រូបិទុក្ខ

៧. បញ្ចវាណ

១. បច្ចុប្បន្ននិយមបច្ចុប្បន្ននិយម

១. វិភង្កវាណ

ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម

១១១. អរូបិ ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយមេ បច្ចុប្បន្ននិយមេ – អរូបិ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុ បច្ចុប្បន្ននិយមេ បច្ចុប្បន្ននិយមេ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អរូបិ ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយមេ បច្ចុប្បន្ននិយមេ – អរូបិ ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយមេ បច្ចុប្បន្ននិយមេ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

អរូបិ ធម្មោ រូបិស្ស ច អរូបិស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយមេ បច្ចុប្បន្ននិយមេ – អរូបិ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយមេ បច្ចុប្បន្ននិយមេ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

១១២. រូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ... ឥត្ថិទ្ធិយំ... បុរិសិទ្ធិយំ... ជិវិតិទ្ធិយំ... អាបោជាកុំ... កតទ្ធិការំ អាហារំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោគធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ រូបាយគនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ផោដ្ឋព្វាយគនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; រូបិនោ ខន្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

១១៣. អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថ កម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌនី បច្ចវេក្ខតិ, ឈានា...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ បច្ចវេក្ខតិ, និព្វានំ បច្ចវេក្ខតិ; និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វោទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ; អរិយា បរិនេ កិលេសេ...បេ.... វិក្ខម្ហិកេ កិលេសេ...បេ.... បុព្ពេ...បេ.... អរូបិនោ ខន្ធា អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, ចេតោបរិយញ្ញាណេន អរូបិចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយគនំ...បេ.... នេវេញ្ញានាសញ្ញាយគនស្ស...បេ.... អរូបិនោ ខន្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អធិបតិបច្ចយោ

១១៤. រូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ចក្កំ...បេ.... កតទ្ធិការំ អាហារំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ (១)

អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណាធិបតិ**, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ...បេ.... (សំខិតំ) និព្វានំ មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; អរូបិនោ ខន្ធា គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ...បេ.... រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – អរូបី អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – អរូបី អធិបតិ ចិត្ត សមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ច អរូបិស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – អរូបី អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អនន្តរបច្ចយាទិ

១១៥. អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា អរូបិនោ ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អរូបិនំ ខន្ធានំ...បេ.... ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ, សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។

(សហជាតបច្ចយេ សត្ត, ឥហ យដនា នត្ថិ។ អញ្ញមញ្ញបច្ចយេ ឆ, និស្សយបច្ចយេ សត្ត បញ្ញា, ឥហ យដនា នត្ថិ)។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

១១៦. រូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណបនិស្សយោ, បកតុបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតុបនិស្សយោ – ឧត្តំ... ភោជនំ... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ. ... សង្ឃំ ភិក្ខុតិ, ឧត្តំ... ភោជនំ... សេនាសនំ សទ្ធាយ...បេ.... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណបនិស្សយោ, អនន្តរបនិស្សយោ, បកតុបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតុបនិស្សយោ – សន្នំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ, សីលំ...បេ.... កាយិកំ ទុក្ខំ

ឧបនិស្សាយ ទាន់ ទេតិ...បេ.... សង្ឃ ភិន្ទតិ, សន្ទា...បេ.... កាយិកំ ទុក្ខំ... សន្ទាយ...បេ.... ផល
សមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បុរេជានបច្ចយោ

១១៧. រូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។
អារម្មណបុរេជានំ – ចក្ខុ...បេ.... វត្ថុ...បេ.... កតទ្ធិការំ អាហារំ អនិច្ចតោ ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។
ទិព្ពេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ....
ផោដ្ឋក្កាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ....។ **វត្ថុបុរេជានំ** – ចក្កាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ
កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... វត្ថុ អរូបីនំ ខន្ធនំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បច្ចាជានបច្ចយោ

១១៨. អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ចាជានា អរូបិនោ ខន្ធា បុរេជានស្ស
តមស្ស កាយស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសេវនបច្ចយោ

១១៩. អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា អរូបិនោ ខន្ធា បច្ចិមានំ
បច្ចិមានំ អរូបីនំ ខន្ធនំ អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ។

កម្មបច្ចយោ

១២០. អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** –
អរូបី ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – អរូបី
ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – អរូបី
ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – អរូបី
ចេតនា កដក្ការូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ច អរូបិស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា**
– អរូបី ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...
បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – អរូបី ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាកាហារបច្ចយោ

១២១. អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

រូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – កតទ្ធិការោ អាហារោ តមស្ស កាយស្ស អាហារ
បច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

ឥន្ទ្រិយបច្ចយោ

១២២. រូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដក្ការូបានំ
ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

រូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្ខុន្ទ្រិយំ...បេ.... កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស
ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អូបី ធម្មោ អូបិស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

រូបី ច អូបី ច ធម្មោ អូបិស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្ខុន្ទ្រិយញ ចក្ខុវិញ្ញាណញ ចក្ខុវិញ្ញាណ សហគតានំ ខន្ធនានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... កាយិន្ទ្រិយញ... បេ....។

ឈានបច្ចយាទិ

១២៣. អូបី ធម្មោ អូបិស្ស ធម្មស្ស ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

១២៤. រូបី ធម្មោ អូបិស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ អូបីនំ ខន្ធនានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស... បេ... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ.... វត្ថុ អូបីនំ ខន្ធនានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតា** – អូបិនោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ អូបិនោ ខន្ធា កដក្ការូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; អូបិនោ ខន្ធា វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – អូបិនោ ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អត្ថិបច្ចយាទិ

១២៥. រូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតំ** – ឯកំ មហាភូតំ... បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា), **កតឡីកាវោ អាហារោ** ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **រូប ជីវិតិន្ទ្រិយំ** កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

រូបី ធម្មោ អូបិស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ អូបីនំ ខន្ធនានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខុ... បេ.... កតឡីកាវោ អាហារំ អនិច្ចតោ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សទ្ធីំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្ខុ វិញ្ញាណស្ស... បេ.... ជោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ.... ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ... បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ.... វត្ថុ អូបីនំ ខន្ធនានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

១២៦. អូបី ធម្មោ អូបិស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – អូបី ឯកោ ខន្ធា តិណ្ណន្តំ ខន្ធនានំ... បេ.... ទ្វេ ខន្ធា... បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ (១)

អូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតា** – អូបិនោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... **បច្ចាជាតា** – អូបិនោ ខន្ធា បុរេ ជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អូបី ធម្មោ រូបិស្ស ច អូបិស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – អូបី ឯកោ ខន្ធា តិណ្ណន្តំ ខន្ធនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ទ្វេ ខន្ធា... បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ (៣)

១២៧. រូបី ច អូបី ច ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – អូបី ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ **បច្ចាជាតា** – អូបិនោ ខន្ធា ច កតឡីកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – អូបិនោ ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

រូបី ច អូបី ច ធម្មោ អូបិស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – **សហជាតំ, បុរេជាតំ**។ សហជាតោ – ចក្ខុ វិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្ធា ច ចក្ខាយតនញ តិណ្ណន្តំ ខន្ធនានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ទ្វេ ខន្ធា

ច...បេ... កាយវិញ្ញាណសហគតោ...បេ... អរូបី ឯកោ ខន្នោ ច វត្ត ច តិណ្ឌន្នំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ...បេ... ទ្វេ ខន្នោ ច...បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ អរូបី ឯកោ ខន្នោ ច វត្ត ច តិណ្ឌន្នំ ខន្នានំ...បេ... ទ្វេ
ខន្នោ ច...បេ...។ (២)

នត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... វិគតបច្ចយេន បច្ចយោ... អវិគតបច្ចយេន បច្ចយោ។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១២៨. ហេតុយា តីណិ, អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតីយា ចត្តារិ, អនន្តរេ ឯកំ, សមនន្តរេ ឯកំ, សហជាតេ សត្ត, អញ្ញមញ្ញេ ន, នីស្សយេ សត្ត, ឧបនីស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាតេ ឯកំ, បច្ចាជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ តីណិ, វិបាកេ តីណិ, អាហារេ ចត្តារិ, ឥន្ទ្រិយេ ន, ឈានេ តីណិ, មគ្គេ តីណិ, សម្បយុត្តេ ឯកំ, វិប្បយុត្តេ ទ្វេ, អត្ថិយា សត្ត, នត្ថិយា ឯកំ, វិគតេ ឯកំ, អវិគតេ សត្ត។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាមា

១២៩. រូបិ ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

រូបិ ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អរូបិ ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អរូបិ ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អរូបិ ធម្មោ រូបិស្ស ច អរូបិស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

រូបិ ច អរូបិ ច ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ (១)

រូបិ ច អរូបិ ច ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ, បុរេជាតំ។ (២)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១៣០. នហេតុយា សត្ត, នអារម្មណេ សត្ត, នអធិបតីយា សត្ត, នអនន្តរេ សត្ត, នសមនន្តរេ សត្ត, នសហជាតេ ន, នអញ្ញមញ្ញេ ន, ននីស្សយេ ន, នឧបនីស្សយេ សត្ត, នបុរេជាតេ សត្ត ...បេ... នមគ្គេ សត្ត, នសម្បយុត្តេ ន, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច, នោអត្ថិយា ចត្តារិ, នោនត្ថិយា សត្ត, នោវិគតេ សត្ត, នោអវិគតេ ចត្តារិ។

បច្ចនីយំ។

සර්

១៣៥. ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតិយា បញ្ច, អនន្តរេ ទ្វេ, សមនន្តរេ ទ្វេ, សហជាតេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, និស្សយេ បញ្ច, ឧបនិស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាតេ ទ្វេ, អាសេវនេ ទ្វេ, កម្មេ បញ្ច, វិបាកេ បញ្ច, អាហារេ បញ្ច, ឥន្ទ្រិយេ បញ្ច, ឈានេ បញ្ច, មគ្គេ បញ្ច, សម្បយុត្តេ ទ្វេ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា បញ្ច, នត្ថិយា ទ្វេ, វិគតេ ទ្វេ, អវិគតេ បញ្ច។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាណ

នហេតុបច្ចយោ

១៣៦. លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ លោកិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច គយោ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា) វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិត្តំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណ

សុទ្ធំ

១៣៧. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា ទ្វេ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាតេ ចត្តាវិ, នបច្ឆាជាតេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច (នអាសេវនេ មូលកេ លោកុត្តរេ សុទ្ធកេ វិបាកោតិ និយាមេតព្ពំ, អវសេសា បកតិកាយេវ), នកម្មេ ទ្វេ, នវិបាកេ បញ្ច, នអាហារេ ឯកំ, នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

១៣៨. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា ទ្វេ (នអនន្តរបទាទី បច្ចនីយសទិសា)...បេ.... នវិបាកេ បញ្ច, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

១៣៩. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ, អនន្តរេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ឯកំ។

បច្ចនីយានុលោមំ។

២. សហជាតវាណ

(សហជាតិរាជ បដិច្ចវាសនីសោ)។

៣. បច្ចុប្បន្ន

១. បច្ចុប្បន្ននៃ

១. វិភាគ

ហេតុបច្ចុប្បន្ន

១៤០. លោកិយ ធម្ម បច្ចុប្បន្ន លោកិយ ធម្ម ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – លោកិយ ឯកំ ខន្ធ បច្ចុប្បន្ន... បេ... ឯកំ មហាភូតំ... បេ... មហាភូតេ បច្ចុប្បន្ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, កដក្ការូបំ, ឧបាទារូបំ, វត្ថុ បច្ចុប្បន្ន លោកិយ ខន្ធ។ (១)

លោកិយ ធម្ម បច្ចុប្បន្ន លោកុត្តរោ ធម្ម ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – វត្ថុ បច្ចុប្បន្ន លោកុត្តរោ ខន្ធ។ (២)

លោកិយ ធម្ម បច្ចុប្បន្ន លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្ម ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – វត្ថុ បច្ចុប្បន្ន លោកុត្តរោ ខន្ធ, មហាភូតេ បច្ចុប្បន្ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (៣)

១៤១. លោកុត្តរំ ធម្ម បច្ចុប្បន្ន លោកុត្តរោ ធម្ម ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន... គីណិ។

លោកិយញ្ច លោកុត្តរញ្ច ធម្ម បច្ចុប្បន្ន លោកិយោ ធម្ម ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – លោកុត្តរេ ខន្ធ ច មហាភូតេ ច បច្ចុប្បន្ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

លោកិយញ្ច លោកុត្តរញ្ច ធម្ម បច្ចុប្បន្ន លោកុត្តរោ ធម្ម ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – លោកុត្តរំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចុប្បន្ន តយោ ខន្ធ... បេ... ទ្វេ ខន្ធ... បេ...។ (២)

លោកិយញ្ច លោកុត្តរញ្ច ធម្ម បច្ចុប្បន្ន លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្ម ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – លោកុត្តរំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចុប្បន្ន តយោ ខន្ធ... បេ... ទ្វេ ខន្ធ... បេ... លោកុត្តរេ ខន្ធ ច មហាភូតេ ច បច្ចុប្បន្ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចុប្បន្ននៃ

២. សង្ខារ

សុទ្ធ

១៤២. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ ចក្កាវិ, អធិបតីយា នវំ, អនន្តរេ ចក្កាវិ, សមនន្តរេ ចក្កាវិ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ ចក្កាវិ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ ចក្កាវិ, បុរេជាកេ ចក្កាវិ, អាសេវនេ ចក្កាវិ, កម្មេ នវំ, វិបាកេ នវំ... បេ... មគ្គេ នវំ, សម្បយុត្តេ ចក្កាវិ, វិប្បយុត្តេ នវំ, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា ចក្កាវិ, វិគតេ ចក្កាវិ, អវិគតេ នវំ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចុប្បន្ននៃ

១. វិភាគ

នហេតុបច្ចុប្បន្ន

១៤៣. លោកិយំ ធម្មំ បច្ចយា លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ លោកិយំ ឯកំ ខន្ធ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា) ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុ បច្ចយា អហេតុកា លោកិយា ខន្ធា, វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ បច្ចយា វិចិកិច្ចា សហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិត្តំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១៤៤. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា ចក្កាវិ, នអនន្តរេ តីណិ...បេ.... នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាកេ ចក្កាវិ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ (លោកុត្តរេ អរូបេ វិបាកន្តិ និយាមេកព្ភំ), នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

១៤៥. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា ចក្កាវិ, នអនន្តរេ តីណិ (នសមនន្តរបទាទី បច្ចនីយសទិសា), នវិបាកេ នវ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

១៤៦. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ, អនន្តរេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ឯកំ។

បច្ចនីយានុលោមំ។

៤. និស្សយាមា

(និស្សយាមា បច្ចយាវាសទិសោ)។

៥. សំសង្ការាមា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្ការាមា

ហេតុបច្ចយោ

១៤៧. លោកិយំ ធម្មំ សំសង្កោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – លោកិយំ ឯកំ ខន្ធ សំសង្កា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

លោកុត្តរំ ធម្មំ សំសង្ការ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – លោកុត្តរំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្ការ កយោ ខន្ទានំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ....។ (១)

(សំសង្ការោ ឯវំ វិគ្គាវេកញោ, សហ គណនាហិ ទ្វេ បញ្ញា)។

៦. សម្បយុត្តវាវោ

(សម្បយុត្តវាវោ សំសង្ការសទិសោ)។

៧. បញ្ញាវាវោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាវោ

ហេតុបច្ចយោ

១៤៨. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – លោកិយា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

អារម្មណបច្ចយោ

១៤៩. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា គំ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្វេ សុចិណ្ឌនិ បច្ចវេក្ខតិ, ឈានា...បេ.... អរិយា គោត្រភុំ បច្ចវេក្ខតិ, វេទានំ បច្ចវេក្ខតិ, បរិនិព្វានំ កិលេសេ បច្ចវេក្ខតិ, វិក្ខម្ហិកេ កិលេសេ...បេ.... បុព្វេ សមុទាចិណ្ឌេ កិលេសេ ជានន្តិ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ លោកិយេ ខន្ទេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្វេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោគធាតុយា សទ្ធិំ សុណាតិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន លោកិយចិត្តសមុដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស...បេ.... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស, លោកិយា ខន្ទានំ ឥន្ទ្រិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

១៥០. លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – និព្វានំ មគ្គស្ស, ផលស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិតា មគ្គំ បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ បច្ចវេក្ខតិ, និព្វានំ បច្ចវេក្ខតិ; និព្វានំ គោត្រភុំស្ស, វេទានស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ; អរិយា ចេតោបរិយញ្ញណេន លោកុត្តរចិត្តសមុដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានន្តិ, លោកុត្តរា ខន្ទានំ ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អធិបតិបច្ចយោ

១៥១. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ ...បេ.... បុព្វេ...បេ.... ឈានា...បេ.... សេក្ខា គោត្រភុំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, វេទានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ លោកិយេ ខន្ទេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, គំ គរុំ កត្វា រកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – លោកិយាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

១៥២. លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតី, សហជាតាធិបតី។ **អារម្មណាធិបតី** – និព្វានំ មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតី** – លោកុត្តរាធិបតី សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតី, សហជាតាធិបតី។ **អារម្មណាធិបតី** – អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ, ផលំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ, និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ; និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតី** – លោកុត្តរាធិបតី ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ច លោកុត្តរស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតី** – លោកុត្តរាធិបតី សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អនន្តរបច្ចយោ

១៥៣. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា លោកិយា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ លោកិយានំ ខន្ធនំ... បេ.... អនុលោមំ គោត្រភុស្ស... អនុលោមំ វេទានស្ស អនន្តរ បច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – គោត្រភុ មគ្គស្ស... វេទានំ មគ្គស្ស... អនុលោមំ ផលសមាបត្តិយា... និរោធា វុដ្ឋហន្តស្ស នេវសញ្ញានាសញ្ញាយភនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរ បច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

១៥៤. លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា លោកុត្តរា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ លោកុត្តរានំ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; មគ្គោ ផលស្ស, ផលំ ផលស្ស អនន្តរ បច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – ផលំ វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សមនន្តរបច្ចយាទិ

១៥៥. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ (បញ្ច បញ្ចា, យដនា នត្ថិ) អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... ទ្វេ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

១៥៦. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ... បេ....**។ បកតូបនិស្សយោ – លោកិយំ សន្ធិំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ... បេ.... វិបស្សនំ ឧប្បាទេតិ, អភិញ្ញំ ឧប្បាទេតិ, សមាបត្តិំ ឧប្បាទេតិ, មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; លោកិយំ សីលំ... បេ.... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ... បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; លោកិយា សទ្ធា... បេ.... សេនាសនំ លោកិយាយ សទ្ធាយ... បេ.... កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ; កុសលាកុសលំ កម្មំ វិបាកស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្តរស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ... បេ....**។ បកតូបនិស្សយោ – បឋមស្ស មគ្គស្ស បរិកម្មំ បឋមស្ស មគ្គស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ចតុត្ថស្ស មគ្គស្ស បរិកម្មំ ចតុត្ថស្ស មគ្គស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

១៥៧. លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ... បេ....**។ បកតូបនិស្សយោ – បឋមោ មគ្គោ ទុតិយស្ស មគ្គស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... តតិយោ មគ្គោ ចតុត្ថស្ស មគ្គស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....**។ បកត្ថបនិស្សយោ – អវិយា មគ្គំ ឧបនិស្សាយ អនុប្បន្នំ សមាបត្តិ ឧប្បាទេន្តិ, ឧប្បន្នំ សមាបជ្ជន្តិ, សង្ខារេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ, អវិយានំ មគ្គោ...បេ.... ហានាហានកោសល្លស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ; ផលសមាបត្តិ កាយិកស្ស សុខស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បុរេជាតបច្ចយោ

១៥៨. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណបុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ដោង្គញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... វត្ថុ លោកិយានំ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – វត្ថុ លោកុត្តរានំ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បច្ឆាជាតបច្ចយោ

១៥៩. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាតា លោកិយា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាតា លោកុត្តរា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសេវនបច្ចយោ

១៦០. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា លោកិយា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ លោកិយានំ ខន្ធនំ អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ គោត្រភុស្ស... អនុលោមំ វោទានស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ – គោត្រភុ មគ្គស្ស... វោទានំ មគ្គស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

កម្មបច្ចយោ

១៦១. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – លោកិយា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – លោកិយា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – លោកុត្តរា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ **នានាក្ខណិកា** – លោកុត្តរា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – លោកុត្តរា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ច លោកុត្តរស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – លោកុត្តរា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាកបច្ចយោ

១៦២. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ – វិបាកោ លោកិយោ ឯកោ ខន្នោ គិណ្ណន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ទ្វេ ខន្នា... បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ (១)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

អាហារបច្ចយោ

១៦៣. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – លោកិយា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... កតទ្ធិ កាវោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

ឥន្ទ្រិយបច្ចយោ

១៦៤. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិសន្ធិ កាតញ្ចា); ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស... បេ.... កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ; រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដក្ការូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

ឈានបច្ចយាទិ

១៦៥. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ, លោកុត្តរោ ធម្មោ... បេ.... តីណិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ, លោកិយេ ឯកំ, លោកុត្តរេ តីណិ។

លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ, លោកុត្តរោ ធម្មោ... បេ.... ឯកំ។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

១៦៦. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ។ **សហជាតា** – លោកិយា ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ... ខន្នា វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; វត្ថុ ខន្នានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស... បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ.... វត្ថុ លោកិយានំ ខន្នានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – លោកិយា ខន្នា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ លោកុត្តរានំ ខន្នានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ។ **សហជាតា** – លោកុត្តរា ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – លោកុត្តរា ខន្នា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អត្ថិបច្ចយាទិ

១៦៧. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – លោកិយោ ឯកោ ខន្នោ គិណ្ណន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ... បេ....

(យាវ អសញ្ញសត្តា)។ **បុរេជាន់** – ចក្ក...បេ.... វត្ថុ ...បេ.... (បុរេជាន់សទិសំ)។ វត្ថុ លោកិយានំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាន់** – លោកិយា ខន្ធា បុរេជាន់ស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **កតឡិកាវា អាហារោ** ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ** កដក្ការ្យានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាន់** – វត្ថុ លោកុត្តរានំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

១៦៨. លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – លោកុត្តរោ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ឌន្តំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ....។ (១)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បច្ឆាជានំ។ **សហជានំ** – លោកុត្តរា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជានំ** – លោកុត្តរា ខន្ធា បុរេជាន់ស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ច លោកុត្តរស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – លោកុត្តរោ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ឌន្តំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ....។ (៣)

១៦៩. លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បច្ឆាជានំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជានំ** – លោកុត្តរា ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជានំ** – លោកុត្តរា ខន្ធា ច កតឡិកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជានំ** – លោកុត្តរា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ កដក្ការ្យានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – **សហជានំ, បុរេជានំ**។ **សហជានោ** – លោកុត្តរោ ឯកោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា ច... បេ....។ (២)

នត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... វិគតបច្ចយេន បច្ចយោ... អវិគតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

១៧០. ហេតុយា ចក្កាវិ, អារម្មណេ តីណិ, អធិបតិយា ចក្កាវិ, អនន្តរេ ចក្កាវិ, សមនន្តរេ ចក្កាវិ, សហជានេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, និស្សយេ សត្ត, ឧបនិស្សយេ ចក្កាវិ, បុរេជានេ ទ្វេ, បច្ឆាជានេ ទ្វេ, អាសេវនេ ទ្វេ, កម្មេ ចក្កាវិ, វិបាកេ ចក្កាវិ, អាហារេ ចក្កាវិ, ឥន្ទ្រិយេ ចក្កាវិ, ឈានេ ចក្កាវិ, មគ្គេ ចក្កាវិ, សម្មយុត្តេ ទ្វេ, វិប្បយុត្តេ តីណិ, អត្ថិយា សត្ត, នត្ថិយា ចក្កាវិ, វិគតេ ចក្កាវិ, អវិគតេ សត្ត។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាវា

១៧១. លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជានបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជានបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

១៧២. លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ច លោកុត្តរស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ... បច្ឆាជាតំ... អាហារំ... ឥន្ទ្រិយំ។ (១)

លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ... បុរេជាតំ។ (២)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១៧៣. នហេតុយា សត្ត...បេ.... នសមនន្តរេ សត្ត, នសហជាតេ បញ្ច, នអញ្ញមញ្ញេ បញ្ច, ននិស្សយេ បញ្ច, នឧបនិស្សយេ សត្ត, នបុរេជាតេ ន, នបច្ឆាជាតេ សត្ត...បេ.... នមគ្គេ សត្ត, នសម្បយុត្តេ បញ្ច, នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ, នោអត្ថិយា ចត្តារិ, នោនត្ថិយា សត្ត, នោវិគតេ សត្ត, នោអវិគតេ ចត្តារិ។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

១៧៤. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ...បេ.... នសមនន្តរេ ចត្តារិ, នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ , នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ...បេ.... នមគ្គេ ចត្តារិ, នសម្បយុត្តេ ទ្វេ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា ចត្តារិ, នោវិគតេ ចត្តារិ។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

១៧៥. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ភីណិ, អធិបតិយា ចត្តារិ (អនុលោមមាតិកា កាតញ្ញា), អវិគតេ សត្ត។

បច្ចនីយានុលោមំ។

លោកិយទុកំ និដ្ឋិតំ។

១៣. កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

១. បដិច្ចវាមា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាមា

ហេតុបច្ចយោ

១៧៦. កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិ វិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ ឯកំ ខន្ធិំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ចរូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ.... បដិសន្ធិត្ថណេ...បេ.... ខន្ធន្ថេ បដិច្ច វត្តំ, វត្តំ បដិច្ច ខន្ធា, ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

១៧៩. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ...បេ.... អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

១៨០. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ...បេ.... នោវិគតេ នវ (ឯវំ ចត្តាវិបិ គណនា បរិបុណ្ណា)។

២-៦. សហជាត-បច្ចយ-និស្សយ-សំសដ្ឋ-សម្បយុត្តាវា

(សហជាតាវាវេបិ បច្ចយាវាវេបិ និស្សយាវាវេបិ សំសដ្ឋាវាវេបិ សម្បយុត្តាវាវេបិ ឯវំ វិត្តាភេតញ្ចា ។ បច្ចយាវាវេ វត្ត ច បញ្ចាយតនានិ ច ទស្សេតញ្ចានិ។ យថា យថា លព្ពតិ តំ តំ កាគព្ពំ)។

៧. បញ្ចាវា

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

១៨១. កេនចិ វិញ្ញេយ្យា ធម្មោ កេនចិ វិញ្ញេយ្យស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – កេនចិ វិញ្ញេយ្យា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។

ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ...បេ.... អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

នហេតុយា នវ...បេ.... នោវិគតេ នវ (ឯវំ ចត្តាវិបិ គណនា បរិបុណ្ណា)។

បច្ចនីយំ។

កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ និដ្ឋិតំ។

ចូឡន្តរទុកំ និដ្ឋិតំ។

៣. អាសវកោច្ចកំ

១៤. អាសវទុកំ

១. បដិច្ចវាវា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាវា

ហេតុបច្ចយោ

១. អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – កាមាសវំ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ, ទិដ្ឋាសវំ បដិច្ច កាមាសវោ អវិជ្ជាសវោ, អវិជ្ជាសវំ បដិច្ច កាមាសវោ ទិដ្ឋាសវោ, ភវាសវំ បដិច្ច អវិជ្ជាសវោ, ទិដ្ឋាសវំ បដិច្ច អវិជ្ជាសវោ (ឯកេកម្មិ ចក្កំ កាតព្វំ)។ (១)

អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – អាសវំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ។ (២)

អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – កាមាសវំ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ (ចក្កំ)។ (៣)

២. នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធា បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធា បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធា, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោអាសវេ ខន្ធា បដិច្ច អាសវា។ (២)

នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធា បដិច្ច តយោ ខន្ធា អាសវា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ....។ (៣)

៣. អាសវញ្ច នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – កាមាសវញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធា បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ (ចក្កំ ពន្លឺតព្វំ)។ (១)

អាសវញ្ច នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធា អាសវេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ....។ (២)

អាសវញ្ច នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធា កាមាសវញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា ច... បេ.... (ចក្កំ សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវាវា

៤. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ នវ...បេ.... អវិភតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភាគរូបរាង

និហេតុបច្ចយោ

៥. នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ និហេតុបច្ចយោ – អហេតុកំ នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធ
បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធធ្វេ
បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធា, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ និហេតុបច្ចយោ – វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ ខន្ធធ្វេ
បដិច្ច វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

និហារម្មណបច្ចយោ

៦. អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ និហារម្មណបច្ចយោ – អាសវេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។
(១)

នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ និហារម្មណបច្ចយោ – នោអាសវេ ខន្ធធ្វេ បដិច្ច ចិត្ត
សមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធធ្វេ បដិច្ច វត្ថុ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា) ។ (១)

អាសវញ្ច នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ និហារម្មណបច្ចយោ – អាសវេ ច
សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធធ្វេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (សំខិត្តំ)។ (១)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

៧. និហេតុយា ទ្វេ, និហារម្មណេ គីណិ, និហធិបតិយា នវ, និហនន្តវេ គីណិ, និសមនន្តវេ គីណិ,
និហញ្ញមញ្ញេ គីណិ, និឧបនិស្សយេ គីណិ, និបុរេជាកេ នវ, និបច្ឆាជាកេ នវ, និអាសេវេនេ នវ, និកម្មេ គីណិ, ន
វិបាកេ នវ, និអាហារេ ឯកំ, និកន្ត្រិយេ ឯកំ, និឈានេ ឯកំ, និមគ្គេ ឯកំ, និសម្បយុត្តេ គីណិ, និវិប្បយុត្តេ នវ,
នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិភតេ គីណិ។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

៨. ហេតុបច្ចយា និហារម្មណេ គីណិ, និហធិបតិយា នវ, និហនន្តវេ គីណិ, និសមនន្តវេ គីណិ, និញ្ញមញ្ញេ
គីណិ, និឧបនិស្សយេ គីណិ, និបុរេជាកេ នវ, និបច្ឆាជាកេ នវ, និអាសេវេនេ នវ, និកម្មេ គីណិ, និវិបាកេ នវ,
និសម្បយុត្តេ គីណិ, និវិប្បយុត្តេ នវ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិភតេ គីណិ។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

និហេតុទុកំ

៩. និហេតុបច្ចយា និហារម្មណេ ទ្វេ, ននន្តវេ ទ្វេ...បេ.... វិបាកេ ឯកំ...បេ.... មគ្គេ ឯកំ...បេ.... អវិភតេ
ទ្វេ។

បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម។

២. សហជាតិវា

(សហជាតិវា បដិច្ចវាសនិសោ។)

៣. បច្ចុប្បន្ននិយានុ

១. បច្ចុប្បន្ននិយានុ

១. វិភាគវា

ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុ

១០. អាសវ័ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយានុ អាសវា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុ (អាសវមូលកំ តីណិ, បដិច្ចសនិសោ)។

នោអាសវំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយានុ នោអាសវា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុ – នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចុប្បន្ននិយានុ តយោ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទ្វេ ខន្ធោ...បេ... បដិសន្ធិត្តណេ...បេ... ខន្ធោ បច្ចុប្បន្ននិយានុ វត្ថុ, វត្ថុ បច្ចុប្បន្ននិយានុ, មហាភូតេ បច្ចុប្បន្ននិយានុ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ, វត្ថុ បច្ចុប្បន្ននិយានុ នោអាសវា ខន្ធោ។ (១)

នោអាសវំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយានុ អាសវា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុ – នោអាសវេ ខន្ធោ បច្ចុប្បន្ននិយានុ អាសវា, វត្ថុ បច្ចុប្បន្ននិយានុ អាសវា។ (២)

នោអាសវំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយានុ អាសវា ច នោអាសវា ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុ – នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចុប្បន្ននិយានុ តយោ ខន្ធោ អាសវា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទ្វេ ខន្ធោ...បេ... វត្ថុ បច្ចុប្បន្ននិយានុ អាសវា សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ។ (៣)

១១. អាសវញ្ច នោអាសវញ្ច ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយានុ អាសវា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុ – កាមាសវញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធោ បច្ចុប្បន្ននិយានុ ទិដ្ឋាសវា អវិជ្ជាសវា (ចក្កំ)។ កាមាសវញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចុប្បន្ននិយានុ ទិដ្ឋាសវា អវិជ្ជាសវា (ចក្កំ)។ (១)

អាសវញ្ច នោអាសវញ្ច ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយានុ នោអាសវា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុ – នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធញ្ច អាសវេ ច បច្ចុប្បន្ននិយានុ តយោ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទ្វេ ខន្ធោ...បេ... អាសវញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចុប្បន្ននិយានុ នោ អាសវា ខន្ធោ។ (២)

អាសវញ្ច នោអាសវញ្ច ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយានុ អាសវា ច នោអាសវា ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុ – នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាមាសវញ្ច បច្ចុប្បន្ននិយានុ តយោ ខន្ធោ ទិដ្ឋាសវា អវិជ្ជាសវា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទ្វេ ខន្ធោ... បេ... (ចក្កំ)។ កាមាសវញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចុប្បន្ននិយានុ ទិដ្ឋាសវា អវិជ្ជាសវា សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ (ចក្កំ។ សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចុប្បន្ននិយានុ

២. សង្ខារវា

១២. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា នវ...បេ... វិបាកេ ឯកំ...បេ... អវិភតេ នវ។

អនុលោម។

២. បច្ចុប្បន្ននិយានុ

១. វិភាគវា

នហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុ

១៣. នោអាសវំ ធម្មំ បច្ចយា នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា) ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ... វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នោអាសវា ខន្ធោ។ (១)

នោអាសវំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតេ ខន្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ ច វត្ថុញ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ខន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវារោ

១៤. នហេតុយា ទេ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវំ...បេ.... នកម្មេ គីណិ...បេ.... នវិប្បយុត្តេ នវំ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ (ឯវំ សព្ពេ គណនោ គណេតញ្ញា)។

៤. និស្សយវារោ

(និស្សយវារោ បច្ចយវារសទិសោ។)

៥. សំសង្ការវារោ

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

១៥. អាសវំ ធម្មំ សំសង្កោ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – កាមាសវំ សំសង្កោ ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ (ចក្កំ។ សំខិត្តំ)។

ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), វិបាកេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ នវំ។

នហេតុយា ទេ, នអធិបតិយា នវំ, នបុរេជាកេ នវំ, នបច្ឆាជាកេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ នវំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ នវំ។

៦. សម្បយុត្តវារោ

(គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ សំសង្ការសទិសោ។)

៧. បញ្ចវារោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កវារោ

ហេតុបច្ចយោ

១៦. អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – កាមាសវោ ទិដ្ឋាសវស្ស អវិជ្ជាសវស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; ភវាសវោ អវិជ្ជាសវស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (១)

អាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – កាមាសវោ ទិដ្ឋាសវស្ស អវិជ្ជាសវស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ (៣)

១៧. នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោអាសវា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោអាសវា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ អាសវានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោអាសវា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ អាសវានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា នោអាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវា ច នោអាសវា ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អារម្មណបច្ចយោ

១៨. អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវេ អារព្ព អាសវា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (១)

អាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវេ អារព្ព នោអាសវា ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវេ អារព្ព អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

១៩. នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... បុព្ពេ...បេ.... ឈានា...បេ.... អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ, ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ, និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ; និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; អវិយា នោអាសវេ បហិនេ កិលេសេ...បេ.... វិក្ខម្ពិតេ កិលេសេ...បេ.... បុព្ពេ សមុទាចិណ្ណេ កិលេសេ ជានន្តិ, ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោអាសវេ ខន្ធនេ អនិច្ចកោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោគធាតុយា សទ្ធ�ំ សុណាតិ, ចេតោបរិយញ្ញណេន នោអាសវចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស...បេ.... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... នោអាសវា ខន្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា...បេ.... តំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព អាសវា ឧប្បជ្ឈន្តិ, សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... បុព្ពេ...បេ.... ឈានា...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោអាសវេ ខន្ធនេ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព អាសវា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា...បេ. ... (ទុតិយគមនំ) នោអាសវេ ខន្ធនេ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

២០. អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធនេ អារព្ព អាសវា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (១)

អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធនេ អារព្ព នោអាសវា ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធនេ អារព្ព អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

អធិបតិបច្ចយោ

២១. អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតី** – អាសវេ គុំ កត្វា អាសវា ឧប្បជ្ឈន្តិ (គីណិ អារម្មណសទិសា, គុការម្មណា កាគព្ភា)។

នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតី, សហជាតាធិបតី។ **អារម្មណាធិបតី** – ទាន់...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... បុព្វេ...បេ.... ឈានា...បេ.... អវិយា មគ្គា...បេ.... ផលំ...បេ.... និព្វានំ គុំ...បេ.... និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោអាសវេ ខន្ធេ គុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គុំ កត្វា រាកោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ **សហជាតាធិបតី** – នោអាសវា អធិបតី សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតី, សហជាតាធិបតី។ **អារម្មណាធិបតី** – ទាន់...បេ.... នោអាសវេ ខន្ធេ គុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គុំ កត្វា អាសវា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតី** – នោអាសវា អធិបតី សម្បយុត្តកានំ អាសវានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតី, សហជាតាធិបតី។ **អារម្មណាធិបតី** – ទាន់...បេ.... នោអាសវេ ខន្ធេ គុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គុំ កត្វា រាកោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ **សហជាតាធិបតី** – នោអាសវា អធិបតី សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អាសវានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតី** – អាសវេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ គុំ កត្វា អស្សាទេតិ...បេ.... អាសវា ឧប្បជ្ឈន្តិ (គីណិ, គុការម្មណា)។

អនន្តរបច្ចយោ

២២. អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា អាសវា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អាសវានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា អាសវា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នោអាសវានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អាសវា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា អាសវា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អាសវានំ សម្បយុត្តកានញ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៣. នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នោអាសវា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នោអាសវានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ គោត្រកុស្ស...បេ.... ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នោអាសវា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អាសវានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អារជ្ជនា អាសវានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នោ អាសវា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អាសវានំ សម្បយុត្តកានញ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៤. អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

សមនន្តរបច្ចយាទិ

២៥. អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ (វត្ថុ ច ទស្សេកព្ភំ)។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

២៦. អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អាម្ពណ្ណបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – អាសវា អាសវានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (ភីណិ)។

២៧. នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អាម្ពណ្ណបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ...បេ.... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; សទ្ធា...បេ.... សេនាសនំ សទ្ធាយ...បេ.... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អាម្ពណ្ណបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ, សទ្ធា...បេ.... សេនាសនំ វាគស្ស...បេ.... បត្តនាយ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អាម្ពណ្ណបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ...បេ.... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ...បេ.... បាណំ ហនតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ, សទ្ធា...បេ.... សេនាសនំ វាគស្ស...បេ.... បត្តនាយ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អាម្ពណ្ណបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ... ភីណិ។

បុរេជាតបច្ចយោ

២៨. នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អាម្ពណ្ណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ អាម្ពណ្ណបុរេជាតំ – ចក្កំ ...បេ.... វត្ថុំ (ឯវំ វិគ្គាវេត្ថំ), ជោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ វត្ថុបុរេជាតំ – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស, វត្ថុ នោអាសវានំ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អាម្ពណ្ណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ អាម្ពណ្ណបុរេជាតំ – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ, តំ អារព្ព អាសវា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ វត្ថុបុរេជាតំ – វត្ថុ អាសវានំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អាម្ពណ្ណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ អាម្ពណ្ណបុរេជាតំ – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ, តំ អារព្ព អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ វត្ថុបុរេជាតំ – វត្ថុ អាសវានញ្ច អាសវសម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បច្ឆាជាតបច្ចយោ

២៩. អាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាតា អាសវា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាតា នោអាសវា ខន្ធនា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាតា អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសេវនបច្ចយោ

៣០. អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ។

កម្មបច្ចយោ

៣១. នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។
សហជាតា – នោអាសវា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ;
បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – នោអាសវា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កដត្តា ច រូបានំ កម្ម
បច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – នោអាសវា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ
អាសវានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – នោអាសវា ចេតនា
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ អាសវានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាកាហារបច្ចយោ

៣២. នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ, អាហារបច្ចយេន
បច្ចយោ – នោអាសវា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ;
បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... កកឡិកាវោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – នោអាសវា អាហារា សម្បយុត្តកានំ
អាសវានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – នោអាសវា អាហារា
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ អាសវានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ឥន្ទ្រិយបច្ចយាទិ

៣៣. នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – នោអាសវា ឥន្ទ្រិយា
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....
ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស... បេ.... កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ.... រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដត្តា រូបានំ
ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ...
សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

៣៤. អាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ។
សហជាតា – អាសវា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – អាសវា បុរេជាតស្ស
ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

៣៥. នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆា
ជាតំ។ **សហជាតា** – នោអាសវា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ...
... ខន្ធា វត្តស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ, វត្ត ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ
ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស... បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ.... វត្ត នោអាសវានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន
បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – នោអាសវា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ត អាសវានំ
វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោអាសវេ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជានំ** – វត្ត អាសវានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៦. អាសវេ ច នោអាសវេ ច ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បច្ចាជានំ។ **សហជានោ** – អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានោ** – អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បុរេជានស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អត្ថិបច្ចយោ

៣៧. អាសវេ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – កាមាសវេ ទិដ្ឋាសវស្ស អវិដ្ឋាសវស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (១)

អាសវេ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បច្ចាជានំ។ **សហជានោ** – អាសវា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានោ** – អាសវា បុរេជានស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវេ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – កាមាសវេ ទិដ្ឋាសវស្ស អវិដ្ឋាសវស្ស សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (៣)

៣៨. នោអាសវេ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ចាជានំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជានោ** – នោអាសវេ ឯកោ ខន្ធា គីណ្ណន្តំ ខន្ធនំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ **បុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្តំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោត ធាតុយា សន្នំ សុណតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... វត្តំ នោអាសវានំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានោ** – នោអាសវា ខន្ធា បុរេជានស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **កតទ្ធិកាវោ អាហារោ** ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ** កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោអាសវេ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ។ **សហជានោ** – នោ អាសវា ខន្ធា អាសវានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្តំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព អាសវា ឧប្បជ្ជតិ, វត្តំ អាសវានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោអាសវេ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ។ **សហជានោ** – នោអាសវេ ឯកោ ខន្ធា គីណ្ណន្តំ ខន្ធនំ អាសវានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ.... (ចក្កំ)។ (៣)

៣៩. អាសវេ ច នោអាសវេ ច ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ។ **សហជានោ** – កាមាសវេ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ទិដ្ឋាសវស្ស អវិដ្ឋាសវស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ កាមាសវេ ច វត្តំ ច ទិដ្ឋាសវស្ស អវិដ្ឋាសវស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (១)

អាសវេ ច នោអាសវេ ច ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ចាជានំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជានោ** – នោអាសវេ ឯកោ ខន្ធា ច អាសវា ច គីណ្ណន្តំ ខន្ធនំ ចិត្ត សមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជានោ** – អាសវា មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; អាសវា ច វត្តំ ច នោអាសវានំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានោ** – អាសវា ច កតទ្ធិកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានោ** – អាសវា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ញ កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវេ ច នោអាសវេ ច ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ។ **សហជានោ** – នោអាសវេ ឯកោ ខន្ធា ច កាមាសវេ ច គីណ្ណន្តំ ខន្ធនំ ទិដ្ឋាសវស្ស អវិដ្ឋាសវស្ស

ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ទ្វេ ខន្ទា ច... បេ.... (ចក្កំ)។ សហជាតោ – កាមាសវោ ច វត្ថុ ច ទិដ្ឋាសវស្ស អវិជ្ជាសវស្ស សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ទានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវាហា

សុទ្ធំ

៤០. ហេតុយា សត្ត, អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាតេ គីណិ, បច្ចាជាតេ គីណិ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ គីណិ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ គីណិ... បេ.... មគ្គេ នវ, សម្បយុត្តេ នវ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិគតេ នវ, អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាវាហា

៤១. អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤២. នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤៣. អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវាហា

៤៤. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ, នអធិបតីយា នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិគតេ នវ។

៣. បច្ចុប្បន្នភាពបច្ចុប្បន្ន

៤៥. ហេតុបច្ច័យា នអាវម្មណេ សត្ត, នអធិបតិយា សត្ត, នអនន្តរេ សត្ត, នសមនន្តរេ សត្ត, នអញ្ញាមញ្ញោ ភីណិ, នឧបនិស្សយេ សត្ត (សព្ពត្ថ សត្ត), នមគ្គេ សត្ត, នសម្បយុត្តេ ភីណិ, នវិប្បយុត្តេ សត្ត, នោនត្ថិយា សត្ត, នោវិគតេ សត្ត។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

១. បដិច្ចវាណា

១. បច្ចុប្បន្នភាព

១. វិភាគទាំងស្រុង

ហេតុបច្ចយោ

៤៨. អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធ
បដិច្ច ចិត្តសម្មដ្ឋានំ រូបំ, ទោមនស្សសហគតេ ខន្ធ បដិច្ច មោហោ ចិត្តសម្មដ្ឋានញ រូបំ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា ចិត្តសមដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ទោមនស្ស សហគតំ ឯកំ ខន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា មោហោ ចិត្តសមដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

៤៩. អាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – អាសវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ... បេ... ទ្វេ ខន្ធេ... បេ... ទោមនស្សសហគតំ វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ... ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធា, ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា, តយោ មហាភូតេ បដិច្ច ឯកំ មហាភូតំ, ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា, មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

អាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - ទោមនស្សសហគតំ
វិចិក្ខាសហគតំ ឧទច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ទា។ (២)

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា –
 ទោមនស្សសហគតំ វិចិត្តាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ។
 (៣)

៥០. អាសវសម្បយុត្តព្វ អាសវវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - ទោមនស្សសហគតំ វិចិត្រាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ មោហព្វ បដិច្ច តយោ ខន្ធា... បេ.... ទ្វេ ខន្ថេ... បេ....។ (១)

អាសវសម្បយុត្តព្វ អាសវវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តេ ខន្តេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិត្តាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្តេ ច មោហព្វ បដិច្ច ចិត្តសមដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តព្វ អាសវវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – ទោមនស្សសហគតំ វិចិត្រាសហគតំ ឧន្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ មោហព្វ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមដានព វបំ, ទេ ខនេ...បេ....។ (៣)

អារមណបច្ចយោ

៥១. អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តំ ឯកំ ខនំ បដិច្ច តយោ ខន្តា...បេ.... ទេ ខនេ...បេ....។ (១)

អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ទោមនស្សសហគតេ
វិចិត្តាសហគតេ ឧទ្ធចសហគតេ ខនេ បដិច្ច មោហោ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អាម្មណបច្ចយា - ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិចាសហគតំ ឧទ្ធចសហគតំ ឯកំ ខនំ បដិច្ច តយោ ខនា មោហោ ច...បេ.... ទេ

ខន្ទេ...បេ....។ (៣)

៥២. អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – អាសវវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ទំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ទា។ (១) អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ទោមនស្សសហគតំ វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ទា។ (២)

អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ទោមនស្សសហគតំ វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ទញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ....។ (១)

អធិបតិបច្ចយោ

៥៣. អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា... តីណិ។

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា – អាសវវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ទំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... ទោមនស្សសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា – ទោមនស្សសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ទា។ (២)

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ អធិបតិបច្ចយា – ទោមនស្សសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ។ (៣)

៥៤. អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា – ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ទញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ....។ (១)

អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ទេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទោមនស្សសហគតេ ខន្ទេ ច មោហញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ អធិបតិបច្ចយា – ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ទញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ....។ (៣)

(ឯវំ សព្ពេ បច្ចយា វិត្ថោវេតញ្ច។ សំខិត្តំ។)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវោ

សុទ្ធំ

៥៥. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ, អនន្តរេ នវំ, សមនន្តរេ នវំ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ នវំ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ នវំ, បុរេជាតេ នវំ, អាសេវនេ នវំ, កម្មេ នវំ, វិបាកេ ឯកំ , អាហារេ នវំ, តន្ត្រិយេ នវំ, ឈានេ នវំ, មក្កេ នវំ, សម្បយុត្តេ នវំ, វិប្បយុត្តេ នវំ, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា នវំ, វិភតេ នវំ, អវិភតេ នវំ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

៦១. អាសវសម្បយុត្តព្វ អាសវវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នបុរេ
ជាតបច្ចយា – អរហេ វិចីកិច្ចាសហគតំ ឧទ្ធចសហគតំ ឯកំ ខនព្វ មោហព្វ បដិច្ច តយោ ខនា...បេ.... ទេ

ខន្ទេ ច...បេ....។ (១)

អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាកបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ទេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ទេ ច មោហញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

(នបច្ចាជាកបច្ចយា នវំ, នអាសវនបច្ចយា នវំ)

នកម្មបច្ចយាទិ

៦២. អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ទេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា។ (១)

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយា – អាសវវិប្បយុត្តេ ខន្ទេ បដិច្ច វិប្បយុត្តកា ចេតនា។ (១)

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយា – ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ចាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា។ (២)

អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយា – ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ទេ ច មោហញ្ច បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា... ន វិបាកបច្ចយា... នអាហារបច្ចយា... នគន្រ្ទិយបច្ចយា... នឈានបច្ចយា... នមគ្គបច្ចយា... នសម្បយុត្ត បច្ចយា... នវិប្បយុត្តបច្ចយា... នោនត្ថិបច្ចយា... នោវិភក្ខបច្ចយា។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៦៣. នហេតុយា ទ្វេ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវំ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ សក្ក, នបច្ចាជាកេ នវំ, នអាសវនេ នវំ, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ នវំ, នអាហារេ ឯកំ, នគន្រ្ទិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឆ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិភក្ខេ គីណិ។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

៦៤. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ...បេ.... នបុរេជាកេ ឆ...បេ.... នវិបាកេ នវំ...បេ.... នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ចក្កាវិ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិភក្ខេ គីណិ។

អនុលោមបច្ចនីយំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

៦៥. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ, អនន្តរេ ទ្វេ, សមនន្តរេ ទ្វេ...បេ.... កម្មេ ទ្វេ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ទ្វេ...បេ.... មគ្គេ ឯកំ , សម្បយុត្តេ ទ្វេ, វិប្បយុត្តេ ទ្វេ...បេ.... អវិគតេ ទ្វេ។

២. សហជាតវាណា

(សហជាតវាណេ បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ចយវាណា

១. បច្ចយានុសោមំ

១. វិភង្គវាណា

ហេតុបច្ចយោ

៦៦. អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា... គីណិ (បដិច្ចវារសទិសោ)។

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – អាសវវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធបច្ចយា តយោ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធច...បេ.... ទោមនស្សសហគតំ វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធបច្ចយា វត្ថុ, វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានំ...បេ.... មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ , កដក្ការូបំ, ឧបាទារូបំ។ វត្ថុំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តា ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វត្ថុំ បច្ចយា ទោមនស្សសហគតោ មោហោ។ (១)

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តកា ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទោមនស្សសហគតំ វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វត្ថុំ បច្ចយា ទោមនស្សសហគតោ មោហោ។ (២)

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តកា ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ , ទោមនស្សសហគតំ វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វត្ថុំ បច្ចយា ទោមនស្សសហគតោ មោហោ។ (៣)

៦៧. អាសវសម្បយុត្តញ អាសវវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ បច្ចយា តយោ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធច...បេ.... ទោមនស្សសហគតំ វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ មោហញ បច្ចយា តយោ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធច...បេ....។ (១)

អាសវសម្បយុត្តញ អាសវវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទោមនស្សសហគតេ វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ ច មោហញ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទោមនស្សសហគតេ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ ច វត្ថុញ បច្ចយា ទោមនស្សសហគតោ មោហោ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តញ អាសវវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ បច្ចយា តយោ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធច...បេ.... អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទោមនស្សសហគតំ វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ មោហញ បច្ចយា តយោ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធច...បេ.... ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ បច្ចយា តយោ ខន្ធជិត្តសមុដ្ឋានញ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធច...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយាទិ

៦៨. អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា... តីណិ (បដិច្ចវារសទិសា)។

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – អាសវវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធបច្ចយា តយោ ខន្ធា... បេ... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ... បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ... វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា, ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ... បេ... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ខន្ធា, វត្ថុំ បច្ចយា ទោមនស្សសហគតោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តកា ខន្ធា, ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (២)

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា មោហោ ច។ (៣)

៦៩. អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធា វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា... បេ... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ... បេ...។ (១)

អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធន្ថេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ទោមនស្សសហគតោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធា វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា មោហោ ច... បេ... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ... បេ... អធិបតិបច្ចយា... អនន្តរាបច្ចយា... បេ... អវិភតបច្ចយា។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវាហ

៧០. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថេ នវ), កម្មេ នវ, វិបាកេ ឯកំ... បេ... អវិភតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាហ

នហេតុបច្ចយោ

៧១. អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធន្ថេ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ អាសវវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធបច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ... បេ... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ... បេ... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ... បេ... (យាវ អសញ្ញសត្តា) ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ... បេ... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា អាសវវិប្បយុត្តោ ខន្ធា, វត្ថុំ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធន្ថេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១) (សំខិត្តំ)។

២. បច្ចុប្បន្នន័យ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

៧២. នហេតុយា គីណិ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ សក្ក, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឆ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ (ឯវំ ឥតវេបិ ទ្វេ គណនា កាគព្ភា)។

៤. និស្សយវារោ

(និស្សយវារោបិ បច្ចុប្បន្នវារសទិសោ។)

៥. សំសង្ការវារោ

១-៤. បច្ចុយានុលោមាទិ

៧៣. អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្កោ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយា (សំខិត្តំ)។

ហេតុយា ឆ, អារម្មណេ ឆ, អធិបតិយា ឆ (សព្ពត្ថ ឆ), វិបាកេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ឆ។

អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្កោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចុយា – វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ សំសង្កោ វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្កោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចុយា...បេ....។

នហេតុយា ទ្វេ, នអធិបតិយា ឆ, នបុរេជាកេ ឆ, នបច្ឆាជាកេ ឆ, នអាសេវនេ ឆ, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ ឆ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ឆ (ឯវំ ឥតវេបិ ទ្វេ គណនា កាគព្ភា)។

៦. សម្បយុត្តវារោ

(សម្បយុត្តវារោបិ សំសង្ការវារសទិសោ។)

៧. បញ្ញាវារោ

១. បច្ចុយានុលោមំ

១. វិភង្កាវារោ

ហេតុបច្ចុយោ

៧៤. អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ – អាសវសម្បយុត្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ – អាសវសម្បយុត្តា ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ; ទោសោ មោហស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវសម្បយុត្តោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោសោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ មោហោ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៧៥. អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវវិប្បយុត្តោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតោ វិចីកិច្ចា សហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ. ...។ (១)

អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ទោមនស្សសហគតោ វិចីកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ទោមនស្សសហគតោ វិចីកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៧៦. អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ទោសោ ច មោហោ ច អាសវសម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ទោសោ ច មោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុ បច្ចយេន បច្ចយោ – ទោសោ ច មោហោ ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៧៧. អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវសម្បយុត្តោ ខន្ធនោ អារព្ព អាសវសម្បយុត្តកា ខន្ធនា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវសម្បយុត្តោ ខន្ធនោ អារព្ព អាសវវិប្បយុត្តា ខន្ធនា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវសម្បយុត្តោ ខន្ធនោ អារព្ព ទោមនស្សសហគតា វិចីកិច្ចាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធនា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

៧៨. អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ... បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ; បុព្ពេ សុចិណ្ឌនី...បេ.... ឈានា...បេ.... អរិយា មគ្គំ...បេ.... ផលំ...បេ.... និព្វានំ...បេ.... និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ; អរិយា អាសវវិប្បយុត្តោ បរិនិព្វានេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខតិ; វិក្ខម្ហិកេ...បេ.... បុព្ពេ...បេ.... ចក្ខុំ...បេ.... វត្ថុំ អាសវវិប្បយុត្តោ ខន្ធនោ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ។ (ឥធ អស្សាទនា នត្ថិ) ទិព្ពេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ធិំ សុណាតិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន អាសវវិប្បយុត្តចិត្តសមុដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានា សញ្ញាយតនស្ស...បេ.... រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... អាសវវិប្បយុត្តា ខន្ធនា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសនុស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ មោហស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ. ... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព វាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ...បេ.... វិចីកិច្ចា...បេ....

ឧទ្ធច្ច័...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; បុព្វេ សុចិណ្ឌនី...បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ...បេ.... ចក្កំ...បេ....
វត្ថុំ អាសវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ...បេ.... ទិដ្ឋិ... ទោមនស្សំ... វិចិកិច្ចា...
ឧទ្ធច្ច័ ឧប្បជ្ឈតិ។ (២)

អាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ –
ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អាសវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ព ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ចាសហគតា ឧទ្ធច្ច័សហគតា ខន្ធា ច
មោហោ ច ឧប្បជ្ឈតិ។ (៣)

៧៩. អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន
បច្ចយោ – ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ច័សហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ អារព្ព អាសវសម្បយុត្តា
ខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ –
ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ច័សហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ អារព្ព អាសវិប្បយុត្តា ខន្ធា ច
មោហោ ច ឧប្បជ្ឈតិ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស
អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ច័សហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ អារព្ព
ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ចាសហគតា ឧទ្ធច្ច័សហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ឈតិ។ (៣)

អធិបតិបច្ចយោ

៨០. អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ,
សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ គុំ កត្វា អាសវសម្បយុត្តកា ខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ។
សហជាតាធិបតិ – អាសវសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** –
អាសវសម្បយុត្តាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតាធិបតិ
មោហស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – អាសវសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ
អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ចិត្ត
សមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨១. អាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ,
សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ ទត្វា, សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ;
បុព្វេ សុចិណ្ឌនី...បេ.... ឈានា...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ...បេ.... ផលំ...បេ.... និព្វានំ គុំ កត្វា
បច្ចវេក្ខតិ; និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** –
អាសវិប្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ
ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ
ឧប្បជ្ឈតិ, បុព្វេ សុចិណ្ឌនី...បេ.... ឈានា...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អាសវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ គុំ កត្វា អស្សា
ទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ (២)

អនន្តរបច្ចយោ

៨២. អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា
អាសវសម្បយុត្តកា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អាសវសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

៨៦. អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។** បកត្ថបនិស្សយោ – អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា អាសវសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។** បកត្ថបនិស្សយោ – អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា អាសវវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។** បកត្ថបនិស្សយោ – អាសវសម្បយុត្តកា ខន្ធា ទោមនស្សសហគតានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨៧. អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។** បកត្ថបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សីលំ...បេ.... បញ្ញំ... កាយិកំ សុខំ...បេ.... សេនាសនំ... មោហំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ; សន្ធា...បេ.... បញ្ញា... កាយិកំ សុខំ... កាយិកំ ទុក្ខំ... មោហោ ច សន្ធាយ...បេ.... មោហស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។** បកត្ថបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សយ មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហតិ; សីលំ...បេ.... បញ្ញំ... កាយិកំ សុខំ... កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧត្ថំ... ភោជនំ... សេនាសនំ... មោហំ ឧបនិស្សយ បាណំ ឋានតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិទ្ធពតិ; សន្ធា...បេ.... មោហោ ច រាគស្ស...បេ. ... បត្តនាយ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។** បកត្ថបនិស្សយោ – សន្ធា... សីលំ...បេ.... មោហោ ទោមនស្សសហគតានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨៨. អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ ...បេ....។** បកត្ថបនិស្សយោ – ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆា សហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច អាសវសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (បុច្ឆិតព្រំ មូលំ) ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច អាសវ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។** បកត្ថបនិស្សយោ – ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ទោមនស្សសហគតានំ វិចិកិច្ឆា សហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បុរេជានបច្ចយោ

៨៩. អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ** – ចត្តំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ; ទិព្ពេន ចត្តនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្ធនំ សុណាតិ។ រូបាយគនំ ចត្តវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញយគនំ កាយ វិញ្ញាណស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ វត្ថុបុរេជានំ – ចក្ខាយគនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយគនំ កាយ វិញ្ញាណស្ស...បេ.... វត្ថុ អាសវវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណបុរេជាតំ** – ចក្ខុ... បេ... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព វាកោ ឧប្បជ្ឈតិ... បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – វត្ថុ អាសវសម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណបុរេជាតំ** – ចក្ខុ... បេ... វត្ថុ អារព្ព ទោមនស្សសហគតា វិចិក្ខាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធនា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ឈតិ។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – វត្ថុ ទោមនស្សសហគតានំ វិចិក្ខាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធនំ មោហស្ស ច បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បច្ចាជាតបច្ចយោ

៩០. អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ចាជាតា អាសវសម្បយុត្តកា ខន្ធនា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ចាជាតា អាសវិប្បយុត្តា ខន្ធនា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ចាជាតា ទោមនស្សសហគតា វិចិក្ខាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធនា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសេវនបច្ចយោ

៩១. អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ (អារជ្ជនាបិ វុដ្ឋានម្យំ នត្ថិ)។

កម្មបច្ចយោ

៩២. អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវសម្បយុត្តកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – អាសវសម្បយុត្តា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ វុបាទំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតា វិចិក្ខាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ចេតនា មោហស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានំ វុបាទំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ **នានាក្ខណិកា** – អាសវសម្បយុត្តកា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កដក្កា ច វុបាទំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ វុបាទំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតា វិចិក្ខាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ មោហស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ វុបាទំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – អាសវិប្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ វុបាទំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ...។ **នានាក្ខណិកា** អាសវិប្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កដក្កា ច វុបាទំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

វិបាកបច្ចយោ

៩៣. អាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

អាហារបច្ចយោ

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។
សហជាតា – អាសវសម្បយុត្តា ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតា
 វិចិត្រាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ទា មោហស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចា**
ជាតា – អាសវសម្បយុត្តា ខន្ទា បរេជាកស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (សហជាតសទីសំ)។ (៣)

១០០. អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – **សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ** (សំខិត្តំ, វិគ្គារេកព្ពំ)។ (១)

អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – ទោមនស្សសហគតោ វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ, វិចិក្ខា ឧប្បជ្ជតិ, ឧទ្ធច្ច ឧប្បជ្ជតិ, ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, វត្ថុ អាសវសម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – ទោមនស្សសហគតោ វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អារព្ព ទោមនស្សសហគតោ វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ (៣)

១០១. អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – **សហជាតំ, បុរេជាតំ។** សហជាតោ – អាសវសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្តំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា ច...បេ.... ទោមនស្សសហគតោ វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្ធា ច មោហោ ច តិណ្ណន្តំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទ្វេ ខន្ធា ច...បេ....។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – អាសវសម្បយុត្តោ ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្ត សមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតោ វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ខន្ធា ច មោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតោ វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ច សហគតោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច មោហស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតោ** – អាសវសម្បយុត្តោ ខន្ធា ច កតទ្ធិ កាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតោ** – អាសវសម្បយុត្តោ ខន្ធា ច រូប ជីវិតិន្ទ្រិយញ កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – **សហជាតំ, បុរេជាតំ។** **សហជាតោ** – ទោមនស្សសហគតោ វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ច សហគតោ ឯកោ ខន្ធា ច មោហោ ច តិណ្ណន្តំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ. ... ទ្វេ ខន្ធា ច...បេ....។ **សហជាតោ** – ទោមនស្សសហគតោ វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្តំ ខន្ធនំ មោហស្ស ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា ច...បេ....។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

១០២. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា បញ្ច, អនន្តរេ នវំ, សមនន្តរេ នវំ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ នវំ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ នវំ, បុរេជាតេ តីណិ, បច្ចាជាតេ តីណិ, អាសេវនេ នវំ, កម្មេ ចក្ការិ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ចក្ការិ, ឥន្ទ្រិយេ ចក្ការិ, ឈានេ ចក្ការិ, មគ្គេ ចក្ការិ, សម្បយុត្តេ នវំ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា នវំ, វិគតេ នវំ, អវិគតេ នវំ។

បច្ចនីយុទ្ធារោ

១០៣. អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១០៤. អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១០៥. អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

១០៦. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ, នអធិបតិយា នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិគតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

១០៧. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ នវ, នអធិបតិយា នវ...បេ.... នសមនន្តរេ នវ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ នវ...បេ.... នមគ្គេ នវ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ន, នោនតិយា នវ, នោវិគតេ នវ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

១០៨. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា បញ្ច...បេ.... អវិគតេ នវ។

បច្ចនីយានុលោមំ។

អាសវសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ។

១៧. អាសវសាសវទុកំ

១. បដិច្ចវាណ

១. បច្ចយានុលោម

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចយោ

១០៩. អាសវញ្ជេវ សាសវញ្ជ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – កាមាសវំ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ (ចក្កំ ពន្លឺតព្រំ) ភវាសវំ បដិច្ច អវិជ្ជាសវោ (ចក្កំ ពន្លឺតព្រំ) ទិដ្ឋាសវំ បដិច្ច អវិជ្ជាសវោ។ (១)

អាសវញ្ជេវ សាសវញ្ជ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – អាសវេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ។ (២)

អាសវញ្ជេវ សាសវញ្ជ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – កាមាសវំ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ភវាសវំ (ចក្កំ ពន្លឺតព្រំ)។ (៣)

១១០. សាសវញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – សាសវញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធិ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធធ្វេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធា, ឯកំ មហាក្ខតំ...បេ....។ (១)

សាសវញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – សាសវេ ចេវ នោ ច អាសវេ ខន្ធធ្វេ បដិច្ច អាសវា។ (២)

សាសវញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – សាសវញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធិ បដិច្ច តយោ ខន្ធា អាសវា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ....។ (៣)

១១១. អាសវញ្ជេវ សាសវញ្ជ សាសវញ្ជេវ នោ ច អាសវញ្ជ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – កាមាសវញ្ជ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធធ្វេ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ (ឯវំ ចក្កំ ពន្លឺតព្រំ)។ (១)

អាសវញ្ជេវ សាសវញ្ជ សាសវញ្ជេវ នោ ច អាសវញ្ជ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – សាសវញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធិញ្ច អាសវេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ ច...បេ....។ (២)

អាសវញ្ជេវ សាសវញ្ជ សាសវញ្ជេវ នោ ច អាសវញ្ជ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – សាសវញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធិញ្ច កាមាសវញ្ជ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ ច...បេ.... (ចក្កំ។ សំខិត្តំ)។ (៣)

២-៦. សហជាត-បច្ចយ-និស្សយ-សំសដ្ឋ-សម្បយុត្តវាណ

(ឯវំ បដិច្ចវាណិ សហជាតវាណិ បច្ចយវាណិ និស្សយវាណិ សំសដ្ឋវាណិ សម្បយុត្តវាណិ យថា អាសវំ ទុកំ ឯវំ កាតព្វំ, និន្នានំ។)

៧. បញ្ចវាណ

១. បច្ចយានុលោម

១. វិភាគស្ថានភាព

(បញ្ហាវារេ ហេតុបច្ចេយ្យ អារម្មណបច្ចេយ្យ លោកុត្តរំ ន កាតព្វំ, សេខា គោត្រកុំ បច្ចេវេក្ខន្តិ, វេទានំ បច្ចេវេក្ខន្តិកិ កាតព្វា។ អធិបតិបច្ចេយម្យិ សព្វំ ជានិគ្វា កាតព្វំ។)

អនន្តរបច្ចេយោ

១១២. អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ សាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ – បុរិមា បុរិមា អាសវា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អាសវានំ អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ។ (១)

អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ សាសវស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ – បុរិមា បុរិមា អាសវា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ សាសវញ្ញេវ នោ ច អាសវានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ; អាសវា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ។ (២)

អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ សាសវស្ស ច សាសវស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ – បុរិមា បុរិមា អាសវា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អាសវានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ។ (៣)

១១៣. សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ សាសវស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ – បុរិមា បុរិមា សាសវា ចេវ នោ ច អាសវា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ សាសវានញ្ញេវ នោ ច អាសវានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ; អនុលោមំ គោត្រកុស្ស, អនុលោមំ វេទានស្ស, អារជ្ជនា សាសវានញ្ញេវ នោ ច អាសវានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ។ (១)

សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ សាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ – បុរិមា បុរិមា សាសវា ចេវ នោ ច អាសវា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អាសវានំ អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ; អារជ្ជនា អាសវានំ អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ។ (២)

សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ សាសវស្ស ច សាសវស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ – បុរិមា បុរិមា សាសវា ចេវ នោ ច អាសវា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អាសវានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ; អារជ្ជនា អាសវានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ។ (៣)

១១៤. អាសវោ ចេវ សាសវោ ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ សាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ – បុរិមា បុរិមា អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អាសវានំ អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ។ (១)

អាសវោ ចេវ សាសវោ ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មោ សាសវស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ – បុរិមា បុរិមា អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ សាសវានញ្ញេវ នោ ច អាសវានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ; អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ។ (២)

អាសវោ ចេវ សាសវោ ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ សាសវស្ស ច សាសវស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ – បុរិមា បុរិមា អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អាសវានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចេយេន បច្ចេយោ (ឯវំ សព្វំ វិគ្គាវេក្ខន្តំ)។ (៣)

(អាសវទុកេបិ អនន្តរំ ឥមិនា សទិសំ កាតព្វំ។ អារជ្ជនាបិ វុដ្ឋានម្យិ ឯវំ សមុទ្ធិដ្ឋំ សំខិត្តំ។ សព្វំ បរិបុណ្ណំ។ អាសវទុកសទិសំ កាតព្វំ, និន្នានំ។)

អាសវសាសវទុកំ និដ្ឋិតំ។

១៨. អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ

១. បដិច្ចវាហ

១. បច្ចយានុសោម

១. វិភង្គវាហ

ហេតុបច្ចយោ

១១៥. អាសវញ្ជេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – កាមាសវំ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ (ចក្កំ ពន្លឺតព្រំ)។ ភវាសវំ បដិច្ច អវិជ្ជាសវោ (ចក្កំ ពន្លឺតព្រំ)។ ទិដ្ឋាសវំ បដិច្ច អវិជ្ជាសវោ។ (១)

អាសវញ្ជេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អាសវេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (២)

អាសវញ្ជេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តំ កាមាសវំ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា (សព្វំ ចក្កំ)។ (៣)

១១៦. អាសវសម្បយុត្តញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធិ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ... បេ....។ (១)

អាសវសម្បយុត្តញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តញ្ជេវ នោ ច អាសវេ ខន្ធធ្វេ បដិច្ច អាសវា។ (២)

អាសវសម្បយុត្តញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធិ បដិច្ច តយោ ខន្ធា អាសវា ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ....។ (៣)

១១៧. អាសវញ្ជេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវសម្បយុត្តញ្ជេវ នោ ច អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – កាមាសវញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធធ្វេ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ (សព្វំ ចក្កំ)។ (១)

អាសវញ្ជេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវសម្បយុត្តញ្ជេវ នោ ច អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធធ្វេ អាសវេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ....។ (២)

អាសវញ្ជេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវសម្បយុត្តញ្ជេវ នោ ច អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – អាសវសម្បយុត្តញ្ជេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធធ្វេ កាមាសវញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ....។ (៣)

(ចក្កំ។ ឯវំ សព្វេ បច្ចយា កាតញ្ញា។)

១. បច្ចយានុសោម

២. សង្ខារវាហ

សុទ្ធំ

១១៨. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា នវ (សព្ពត្ថ នវ, សំខិត្តំ), កម្មេ នវ (វិបាកំ នត្ថិ), អាហារេ នវ...បេ.... អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាណ

នអធិបតីបច្ចយាទិ

១១៩. អាសវញ្ជេវ អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន អធិបតីបច្ចយា (នហេតុមូលកំ នត្ថិ), នបុរេជាតបច្ចយា, នបច្ចាជាតបច្ចយា (សំខិត្តំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណ

សុទ្ធំ

១២០. នអធិបតីយា នវ, នបុរេជាតេ នវ, នបច្ចាជាតេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ នវ, នវិប្បយុត្តេ នវ។

(ឯវំ គតវេ ទ្វេ គណនាបិ សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសង្ខវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បរិបុណ្ណំ បដិច្ចសទិសា។)

៧. បញ្ចវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចយោ

១២១. អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុ បច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុ បច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អារម្មណបច្ចយាទិ

១២២. អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវេ ខន្ធធេ អារព្ព អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវា ខន្ធពា ឧប្បជ្ជន្តិ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណ
បច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវេ ខន្នេ អារព្ធ អាសវា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ
នោ ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវេ ខន្នេ អារព្ធ
អាសវា ច អាសវសម្បយុត្តកា ច ខន្នា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវ
សម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ... គីណិ។

អធិបតីបច្ចយា... (អារម្មណសទិសា, គុការម្ពណា) អនន្តរេបច្ចយា... (អារម្មណសទិសាយេវ, បុរិមា
បុរិមាតិ កាតញ្ញា។) សមនន្តរេបច្ចយា... សហជាតបច្ចយា... អញ្ញមញ្ញបច្ចយា... និស្សយបច្ចយា...
ឧបនិស្សយបច្ចយា (អារម្មណសទិសំយេវ, វិភជនា នត្ថិ... គីណិ។ ឧបនិស្សយំ សព្វំ កាតព្វំ)។

កម្មបច្ចយាទិ

១២៣. អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស
កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ...
ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ...
អគ្គិបច្ចយេន បច្ចយោ... នត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... វិភគបច្ចយេន បច្ចយោ... អវិភគបច្ចយេន បច្ចយោ...
នវ។

១. បច្ចយានុលោម

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១២៤. ហេតុយា ចក្កាវិ, អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ,
អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ គីណិ, អាហារេ គីណិ, ឥន្ទ្រិយេ គីណិ, ឈានេ
គីណិ, មគ្គេ នវ, សម្បយុត្តេ នវ, អគ្គិយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិភគេ នវ, អវិភគេ នវ។

បច្ចនីយុទ្ធាមា

១២៥. អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណ
បច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ
បច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ
ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (៣)

១២៦. អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស
អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណ
បច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ
នោ ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អាម្ពណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ...
ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១២៧. អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ
អាសវសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អាម្ពណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ...
ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ
នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (២)

អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវ
សម្បយុត្តស្ស ច អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អាម្ពណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត
បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១២៨. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិគតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

១២៩. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ចក្កាវិ...បេ.... នសមនន្តរេ ចក្កាវិ, នឧបនិស្សយេ ចក្កាវិ...បេ.... ន
មគ្គេ ចក្កាវិ...បេ.... នវិប្បយុត្តេ ចក្កាវិ, នោនគ្គិយា ចក្កាវិ, នោវិគតេ ចក្កាវិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

១៣០. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា នវ (អនុលោមបទានិ គណិតញ្ញានិ)...បេ.... អវិគតេ
នវ។

អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ។

១៩. អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ

១. បដិច្ចវាមា

ហេតុបច្ចយោ

១៣១. អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – អាសវ
វិប្បយុត្តំ សាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ...
បេ.... ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធា, ឯកំ មហាភូតំ...បេ....។ (១)

អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា... តិណិ។

(យថា ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកំ ឯវំ វិត្ថាវេតព្ធំ និន្នានាករណំ, សំខិត្តំ។)

អាសវិប្បយុត្តសាសនុកំ និដ្ឋិតំ។

អាសវគោច្ឆកំ និដ្ឋិតំ។

៤. សញ្ញាជនកោចក្ត

២០. សញ្ញាជនទុក្ខ

១. បដិច្ចវាណ

១. បច្ចុយានុលោម

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចុយោ

១. សញ្ញាជន ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយោ – កាមរាគសញ្ញាជនំ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ, កាមរាគសញ្ញាជនំ បដិច្ច សីលព្រតបរាមាសសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ, កាមរាគសញ្ញាជនំ បដិច្ច មានសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ, កាមរាគសញ្ញាជនំ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ, បដិយសញ្ញាជនំ បដិច្ច តស្សាសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ, បដិយសញ្ញាជនំ បដិច្ច មច្ចុរិយសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ, បដិយសញ្ញាជនំ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ, មានសញ្ញាជនំ បដិច្ច ភវរាគសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ, ភវរាគសញ្ញាជនំ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ, វិចិក្ខាសញ្ញាជនំ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ។ (១)

សញ្ញាជនំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញាជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយោ – សញ្ញាជនេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានព្វ រូបំ។ (២)

សញ្ញាជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនោ ច នោសញ្ញាជនោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយោ – កាមរាគសញ្ញាជនំ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានព្វ រូបំ (ចក្កំ ពន្លឹកព្រំ)។ (៣)

២. នោសញ្ញាជនំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញាជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយោ – នោសញ្ញាជនំ ឯកំ ខន្ធា បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានព្វ រូបំ...បេ.... ទេ ខន្ធធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធធេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធា, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

នោសញ្ញាជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយោ – នោសញ្ញាជនេ ខន្ធធេ បដិច្ច សញ្ញាជនា។ (២)

នោសញ្ញាជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនោ ច នោសញ្ញាជនោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយោ – នោសញ្ញាជនំ ឯកំ ខន្ធា បដិច្ច តយោ ខន្ធា សញ្ញាជនោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានព្វ រូបំ...បេ.... ទេ ខន្ធធេ...បេ....។ (៣)

៣. សញ្ញាជនព្វ នោសញ្ញាជនព្វ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយោ – កាមរាគសញ្ញាជនព្វ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធធេ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ (ចក្កំ ពន្លឹកព្រំ)។ (១)

សញ្ញាជនព្វ នោសញ្ញាជនព្វ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញាជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយោ – នោសញ្ញាជនំ ឯកំ ខន្ធា សញ្ញាជនេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានព្វ រូបំ...បេ.... ទេ ខន្ធធេ ច...បេ...។ (២)

សញ្ញាជនព្វ នោសញ្ញាជនព្វ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនោ ច នោសញ្ញាជនោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយោ – នោសញ្ញាជនំ ឯកំ ខន្ធា កាមរាគសញ្ញាជនព្វ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទិដ្ឋិសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ ចិត្តសមុដ្ឋានព្វ រូបំ...បេ.... (ចក្កំ ពន្លឹកព្រំ)។ (៣)

(អារម្មណបច្ចុយេ រូបំ នត្ថិ។ អធិបតិបច្ចុយោ ហេតុសទិសោ, វិចិក្ខាសញ្ញាជនំ នត្ថិ។) អនន្តរាបច្ចុយោ... បេ.... អវិភតបច្ចុយោ។

១. បច្ចយានុលោម

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៤. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ (សព្ពត្ថេ នវ), វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ នវ... បេ.... អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាមា

នហេតុបច្ចយោ

៥. សញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិក្ខាសញ្ញោជនំ បដិច្ច អវិជ្ជា សញ្ញោជនំ។ (១)

នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ... បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ... បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ច សហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ។ (២)

សញ្ញោជនញ នោសញ្ញោជនញ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិក្ខា សញ្ញោជនញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ។ (៣)

(សំខិត្តំ។ អាសវគោច្ឆកសទិសំ។ នអារម្មណាបិ សព្វេ ឧទ្ធវិភព្ភា។)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៦. នហេតុយា ចក្កាវិ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាតេ នវ, នបច្ចាជាតេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ គីណិ, ន វិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នតន្ត្រីយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ នវ, នោនគ្គិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

៧. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ (ឯវំ សព្ពំ គណេតព្ពំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុក់

៨. នហេតុបច្ចុយា អារម្មណេ ចត្តាវិ (សព្ពត្ថ ចត្តាវិ) វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ចត្តាវិ...បេ.... មគ្គេ គីណិ, សម្បយុត្តេ ចត្តាវិ...បេ.... អវិគតេ ចត្តាវិ។

បច្ចនីយានុលោមំ។

២. សហជាតវាណា

៩. សញ្ញោជនំ ធម្មំ សហជាតោ សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយា (បដិច្ចវារសទិសំ)។

៣. បច្ចុយវាណា

១-៤. បច្ចុយានុលោមាទិ

ហេតុបច្ចុយោ

១០. សញ្ញោជនំ ធម្មំ បច្ចុយា សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយា... គីណិ (បដិច្ចសទិសំ)។

នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បច្ចុយា នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយា – នោសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធ បច្ចុយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្នេ បច្ចុយា វត្ថុ, វត្ថុ បច្ចុយា ខន្ធា, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បច្ចុយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, កដក្ការូបំ, ឧបាទារូបំ, វត្ថុ បច្ចុយា នោសញ្ញោជនោ ខន្ធា។ (១)

នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បច្ចុយា សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយា – នោសញ្ញោជនេ ខន្នេ បច្ចុយា សញ្ញោជនោ, វត្ថុ បច្ចុយា សញ្ញោជនោ។ (២)

នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បច្ចុយា សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចុយា – នោសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធ បច្ចុយា តយោ ខន្ធា សញ្ញោជនញ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... វត្ថុ បច្ចុយា សញ្ញោជនោ, មហាភូតេ បច្ចុយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វត្ថុ បច្ចុយា សញ្ញោជនោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា។ (៣)

១១. សញ្ញោជនញ នោសញ្ញោជនញ ធម្មំ បច្ចុយា សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយា – កាមរាគសញ្ញោជនញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្នេ បច្ចុយា ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ, កាមរាគសញ្ញោជនញ វត្ថុញ បច្ចុយា ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ (ចក្កំ) (១)

សញ្ញោជនញ នោសញ្ញោជនញ ធម្មំ បច្ចុយា នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយា – នោសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្នញ សញ្ញោជនេ ច បច្ចុយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... (ចក្កំ)។ សញ្ញោជនេ ច វត្ថុញ បច្ចុយា នោសញ្ញោជនោ ខន្ធា។ (២)

សញ្ញោជនញ នោសញ្ញោជនញ ធម្មំ បច្ចុយា សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុ បច្ចុយា – នោសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្នញ កាមរាគសញ្ញោជនញ បច្ចុយា តយោ ខន្ធា ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជា សញ្ញោជនំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... (ចក្កំ)។ កាមរាគសញ្ញោជនញ វត្ថុញ បច្ចុយា ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា (ចក្កំ។ សំខិត្តំ)។ (៣)

១២. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), វិបាកេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ នវ។

១៣. នហេតុយា ចត្តាវិ (យត្ថ យត្ថ វត្ថុ លព្ពតិ, តត្ថ តត្ថ និន្នេតព្ពំ), នអារម្មណេ គីណិ...បេ.... នោវិគតេ គីណិ។

៤. និស្សយវាណា

(ឯក ឥតរេប៊ី ទ្វេ គណនា ច និស្សយវារោ ច កាតព្វកិច្ច)

៥. សំសង្ការវារោ

១. បច្ចយានុសោមំ

ហេតុបច្ចយោ

១៤. សញ្ញោជនំ ធម្មំ សំសង្កោ សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – កាមរាគសញ្ញោជនំ សំសង្កំ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ (ឯក នវ បញ្ញា។ អរិយោ កាតព្វកិច្ច)។

៦. សម្មយុត្តវារោ

(សំសង្ការវារោ សម្មយុត្តវារោ ឯក កាតព្វកិច្ច)

៧. បញ្ញាវារោ

១. បច្ចយានុសោមំ

១. វិភង្គវារោ

ហេតុបច្ចយោ

១៥. សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – សញ្ញោជនោ ហេតុ សម្មយុត្តកានំ សញ្ញោជនានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – សញ្ញោជនោ ហេតុ សម្មយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – សញ្ញោជនោ ហេតុ សម្មយុត្តកានំ ខន្ធនំ សញ្ញោជនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៦. នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោសញ្ញោជនោ ហេតុ សម្មយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អារម្មណបច្ចយោ

១៧. សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – សញ្ញោជនោ អារព្ព សញ្ញោជនោ ឧប្បជ្ជន្តិ។ (មូលំ កាតព្វកិច្ច) សញ្ញោជនោ អារព្ព នោសញ្ញោជនោ ខន្ធនា ឧប្បជ្ជន្តិ។ (មូលំ កាតព្វកិច្ច) សញ្ញោជនោ អារព្ព សញ្ញោជនោ ច សម្មយុត្តកា ច ខន្ធនា ឧប្បជ្ជន្តិ។ (៣)

១៨. នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ... បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា កំ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្វេ សុចិណ្ឌានី...បេ.... ឈានា...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ, ផលំ...បេ.... និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ, និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; អរិយា នោសញ្ញោជនេ បរិនិព្វេន កិលេសេ...បេ.... វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ...បេ.... បុព្វេ...បេ.... ចក្កំ ...បេ.... វត្ថុំ នោសញ្ញោជនេ ខន្ធនេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្វេន ចក្កានា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ធិំ សុណាតិ, ចេតោបរិយញ្ញណេន នោសញ្ញោជនចិត្តសមុដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានា សញ្ញាយតនស្ស...បេ.... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... នោសញ្ញោជនោ ខន្ធនា ឥន្ទ្រិវិជញ្ញណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោសញ្ជេតនោ ធម្មោ សញ្ជេតនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ... បេ... សីលំ... បេ... ឧបោសថកម្មំ... បេ... បុព្ពេ... បេ... ឈានា... បេ... ចក្កំ... បេ... វត្ថុំ នោសញ្ជេតនេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិធនុតិ, តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ... បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ (២)

នោសញ្ជេតនោ ធម្មោ សញ្ជេតនស្ស ច នោសញ្ជេតនស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ... បេ... ឧបោសថកម្មំ... បេ... បុព្ពេ... បេ... ឈានា... បេ... ចក្កំ... បេ... វត្ថុំ នោសញ្ជេតនេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិធនុតិ, តំ អារព្ភ សញ្ជេតនា ច សញ្ជេតនសម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ។ (៣)

សញ្ជេតនោ ច នោសញ្ជេតនោ ច ធម្មោ សញ្ជេតនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ (អារព្ភយេវ កាគព្ភា)។

អធិបតិបច្ចយោ

១៩. សញ្ជេតនោ ធម្មោ សញ្ជេតនស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** – សញ្ជេតនំ គរុំ កត្វា... បេ... តីណិ (គរុការម្មណា)។

នោសញ្ជេតនោ ធម្មោ នោសញ្ជេតនស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ ទត្វា សីលំ... បេ... តីណិ (តិណ្ឌម្បិ អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិបិ កាគព្ភា, វិភជិតព្ភា តីណិបិ)។

សញ្ជេតនោ ច នោសញ្ជេតនោ ច ធម្មោ សញ្ជេតនស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** – សញ្ជេតនេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ គរុំ កត្វា... បេ... តីណិ។

អនន្តរបច្ចយោ

២០. សញ្ជេតនោ ធម្មោ សញ្ជេតនស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា សញ្ជេតនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ សញ្ជេតនានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

នោសញ្ជេតនោ ធម្មោ នោសញ្ជេតនស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នោសញ្ជេតនា ខន្ធា បច្ចិមានំ... បេ... ផលសមាបក្កិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោសញ្ជេតនោ ធម្មោ សញ្ជេតនស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នោសញ្ជេតនា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ សញ្ជេតនានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អារជ្ជនា សញ្ជេតនានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ (ឯវំ ទ្វេបិ កាគព្ភា)។ (៣)

សញ្ជេតនោ ច នោសញ្ជេតនោ ច ធម្មោ សញ្ជេតនស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

សមនន្តរបច្ចយាទិ

២១. សញ្ជេតនោ ធម្មោ សញ្ជេតនស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

២២. សញ្ជេតនោ ធម្មោ សញ្ជេតនស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថូបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថូបនិស្សយោ – សញ្ជេតនា សញ្ជេតនានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (ឯវំ តីណិបិ)។

២៣. នោសញ្ជេតនោ ធម្មោ នោសញ្ជេតនស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថូបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថូបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ... បេ... សមាបក្កិ ឧប្បាទេតិ, មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ... បេ... បញ្ញំ, វាគំ... បេ...

បន្ត...បេ... សេនាសន់ ឧបនិស្សាយ ទាន់ ទេតិ...បេ... សង្ឃ ភិក្ខុតិ; សទ្ធា...បេ... សេនាសន់ សទ្ធាយ...
បេ... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោសញ្ញេជនោ ធម្មោ សញ្ញេជនស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ,
អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ...។ បកតូបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ
គណ្ហាតិ; សីលំ...បេ... សេនាសន់ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ...បេ... សង្ឃ ភិក្ខុតិ; សទ្ធា...បេ... សេនាសន់
វាគស្ស...បេ... បត្ថនាយ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោសញ្ញេជនោ ធម្មោ សញ្ញេជនស្ស ច នោសញ្ញេជនស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ –
អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ...។ បកតូបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សាយ
មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ...បេ... សេនាសន់ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ...បេ... សង្ឃ ភិក្ខុតិ;
សទ្ធា...បេ... សេនាសន់ សញ្ញេជនានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

សញ្ញេជនោ ច នោសញ្ញេជនោ ច ធម្មោ សញ្ញេជនស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

បុរេជាតបច្ចយោ

២៤. នោសញ្ញេជនោ ធម្មោ នោសញ្ញេជនស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជានំ,
វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ... វត្ថុ អនិច្ចកោ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្វេន ចក្កនា
រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្ធនំ សុណាតិ, រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ... ដោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយ
វិញ្ញាណស្ស...បេ...។ **វត្ថុបុរេជានំ** – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ...
វត្ថុ នោសញ្ញេជនានំ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោសញ្ញេជនោ ធម្មោ សញ្ញេជនស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជានំ, វត្ថុបុរេ
ជានំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព វាគោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ...
ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ **វត្ថុបុរេជានំ** – វត្ថុ សញ្ញេជនានំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោសញ្ញេជនោ ធម្មោ សញ្ញេជនស្ស ច នោសញ្ញេជនស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ –
អារម្មណ្ឌបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ... វត្ថុ អស្សាទេតិ, អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព
សញ្ញេជនោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ។ **វត្ថុបុរេជានំ** – វត្ថុ សញ្ញេជនានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ បុរេ
ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បច្ឆាជាតបច្ចយោ

២៥. សញ្ញេជនោ ធម្មោ នោសញ្ញេជនស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

នោសញ្ញេជនោ ធម្មោ នោសញ្ញេជនស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ...។ (១)

សញ្ញេជនោ ច នោសញ្ញេជនោ ច ធម្មោ នោសញ្ញេជនស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ...
...។ (១)

អាសេវនបច្ចយោ

២៦. សញ្ញេជនោ ធម្មោ សញ្ញេជនស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ។

កម្មបច្ចយាទិ

២៧. នោសញ្ញេជនោ ធម្មោ នោសញ្ញេជនស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... វិបាក
បច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... ភត្តិយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ...
ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

២៨. សញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ (វិភជិតព្រំ)។ (១)

នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ (វិភជិតព្រំ)។ (១)

នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ សញ្ញោជនានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ សញ្ញោជនានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ (វិភជិតព្រំ)។ (១)

អត្ថិបច្ចយោ

២៩. សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ (បដិច្ចសទិសំ)។ (១)

សញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (២)

សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិច្ចសទិសំ)។ (៣)

៣០. នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (សំខិត្តំ)។ (១)

នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតា** – នោសញ្ញោជនោ ខន្ធនា សម្បយុត្តកានំ សញ្ញោជនានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ... បេ.... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អាវុព្វ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, វត្ថុ សញ្ញោជនានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – នោសញ្ញោជនោ... បេ.... (សំខិត្តំ, អាសវសទិសំ)។ (៣)

៣១. សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ (អាសវសទិសំ)។ (១)

សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (វិភជិតព្រំ អាសវសទិសំ)។ (២)

សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ (វិភជិតព្រំ អាសវសទិសំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធ

៣២. ហេតុយា ចត្តារិ, អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាកេ គីណិ, បច្ឆាជាកេ គីណិ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ គីណិ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ គីណិ, ឥន្ទ្រិយេ គីណិ, ឈានេ គីណិ, មគ្គេ នវ, សម្បយុត្តេ នវ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិគតេ នវ, អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធារា

៣៣. សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៤. នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៥. សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

៣៦. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិគតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

៣៧. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ...បេ.... នសមនន្តរេ ចត្តារិ, នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ...បេ.... នមគ្គេ ចត្តារិ, នសម្បយុត្តេ ទ្វេ, នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ, នោនត្ថិយា ចត្តារិ, នោវិគតេ ចត្តារិ។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

នហេតុទុក

៣៨. នហេតុបច្ចុប្បន្ន អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា នវ (អនុលោមមាតិកា) , អវិគតេ នវ។

សញ្ញោជនទុក និដ្ឋិត។

២១. សញ្ញោជនិយទុក

១-៧. បដិច្ចវាទិ

៣៩. សញ្ញោជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – សញ្ញោជនិយំ ឯកំ ខន្ធ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធន្ថេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធា, ឯកំ មហាភូតំ...បេ....។

(ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកសទិសំ, និន្នានាករណំ។)

សញ្ញោជនិយទុក និដ្ឋិត។

២២. សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុក

១. បដិច្ចវាទេ

១. បច្ចុយានុលោម

១. វិភង្គវាទេ

ហេតុបច្ចុប្បន្ន

៤០. សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ....។ (១)

សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – សញ្ញោជនសម្បយុត្តេ ខន្ធន្ថេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ....។ (៣)

៤១. សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ.... ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ....។ (១)

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (២)

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ។ (៣)

៤២. សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ មោហព្វ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ ច មោហព្វ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ មោហព្វ បដិច្ច តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានព្វ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៤៣. សញ្ញាជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – សញ្ញាជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្នំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្នំ បដិច្ច តយោ ខន្នា មោហោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

៤៤. សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្នំ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុំ បដិច្ច ខន្នា។ (១)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា។ (២)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ មោហព្វ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

អធិបតិបច្ចយោ

៤៥. សញ្ញាជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា... តិណិ។

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា... ឯកំ។

សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា – សញ្ញាជនសម្បយុត្តកេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១) (សំខិត្តំ)។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៤៦. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ ន, អធិបតិយា បញ្ញា, អនន្តរេ ន, សមនន្តរេ ន, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ ន, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ ន, បុរេជាតេ ន, អាសេវនេ ន, កម្មេ នវំ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ នវំ, តន្ត្រិយេ នវំ, ឈានេ នវំ, មគ្គេ នវំ, សម្បយុត្តេ ន, វិប្បយុត្តេ នវំ, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា ន, វិភតេ ន, អវិភតេ នវំ។

៣. បច្ចុប្បន្នភាព

១. បច្ចយានុសោម

១. វិភាគទាំងស្រុង

ហេតុបច្ចយោ

៥១. សញ្ញាជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា... តីណិ (បដិច្ចសទិសំ)។

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា (យាវ បដិសន្ធិ), ឯកំ មហាក្ខតំ...បេ.... វត្តំ បច្ចយា សញ្ញាជនវិប្បយុត្តា ឧន្ទា, វត្តំ បច្ចយា ឧទទ្ធសហគតោ មោហោ។ (១)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - វត្ថុំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តកា ខន្ទា, ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ទា។ (២)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុ
បច្ចយា – វត្ថុ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តកា ខន្ទា, មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ឧទ្ធច្ចសហគតំ
មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានព រូបំ។ (៣)

៥២. សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – សញ្ញាជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្តព្វ បច្ចយា ភយោ ខន្វា ...បេ.... ទ្វេ ខន្វេ...បេ.... ឧទ្ធច្ច សហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ មោហព្វ បច្ចយា ភយោ ខន្វា...បេ.... ទ្វេ ខន្វេ...បេ....។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុ
បច្ចយា – សញ្ញាជនសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ឧទ្ធចូសហភតេ ខន្ធេ ច
មោហព្វ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – សញ្ញាជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្តព្វ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទេ ខន្នេ...បេ.... សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ឧទ្ធចូសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ មោហព្វ បច្ចយា តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានព្វ រូបំ...បេ.... ទេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

អារមណបច្ចយោ

៥៣. សញ្ញាជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា... តីណិ (បដិច្ចសទិសា)។

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា (យាវ បដិសន្ធិ), វត្ថុំ បច្ចយា សញ្ញាជនវិប្បយុត្តា ខន្ធា , ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ... បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា សញ្ញាជនវិប្បយុត្តា ខន្ធា, វត្ថុំ បច្ចយា ឧន្ទច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា - វត្ថុំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តកា ខន្ធា, ឧទ្ធច្ចសហតតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (២)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
អារម្មណបច្ចយា - វត្ថុំ បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច។ (៣)

៥៤. សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជកិ អារម្មណបច្ចយា – សញ្ញាជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុព្វ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ មោហព្វ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណ
បច្ចយា – ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុព្វ បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ
ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណបច្ចយា – ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុព្វ បច្ចយា តយោ ខន្ធា មោហោ ច...បេ.
... ទេ ខន្ធេ...បេ....។ (៣)

អធិបតិបច្ចយាទិ

៥៥. សញ្ញាជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា...បេ....
អវិគតបច្ចយា...បេ....។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

៥៦. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ នវំ...បេ....
អវិគតេ នវំ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្ការវារោ

នហេតុបច្ចយោ

៥៧. សញ្ញាជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ចា
សហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា វិចិកិច្ចាសហគតោ មោហោ។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – ឧទ្ធច្ចសហគតេ
ខន្ធេ បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

៥៨. សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ
សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញាសត្តា), ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ....
កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា សញ្ញាជនវិប្បយុត្តា ខន្ធា ច ឧទ្ធច្ចសហគតោ
មោហោ ច។ (១)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា
វិចិកិច្ចាសហគតោ មោហោ។ (២)

៥៩. សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន
ហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ចាសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុព្វ បច្ចយា វិចិកិច្ចាសហគតោ មោហោ។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុ
បច្ចយា – ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុព្វ បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិតំ)។ (២)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណា

សុទ្ធំ

៦០. នហេតុយា ន, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ សត្ត, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នតន្ត្រីយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ន, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុក្ខំ

៦១. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ (សំខិត្តំ, ឯវំ កាគព្ពំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុក្ខំ

៦២. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ន (សព្ពត្ថ ន), វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ន...បេ.... មគ្គេ ន...បេ.... អវិគតេ ន។

៤. និស្សយវាណា

(និស្សយវារោបិ បច្ចយវារសទិសោ។)

៥. សំសង្ខារវាណា

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

៦៣. សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្ខោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្ខា តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ....។ (១)

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្ខោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្ខា តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្ខោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ឧទ្ធចូសហគតំ មោហំ សំសង្ខា សម្បយុត្តកា ខន្ទា។ (២)

សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ សំសង្ខោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ឧទ្ធចូសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ មោហញ្ច សំសង្ខា តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ....។ (១) (សំខិត្តំ)។

៦៤. ហេតុយា ចក្កាវិ, អារម្មណេ ន, អធិបតិយា ទ្វេ, អនន្តរេ ន, សមនន្តរេ ន...បេ.... អវិគតេ ន។

៦៥. នហេតុយា គីណិ, នអធិបតិយា ន, នបុរេជាកេ ន, នបច្ឆាជាកេ ន, នអាសេវនេ ន, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ ន, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ន។

៦. សម្បយុត្តវាណា

(ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ កាគព្ពោ។)

៧. បញ្ហាវាង

១. បច្ចុប្បន្នលោម

១. វិភាគវាង

ហេតុបច្ចុប្បន្ន

៦៦. សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ហេតុ សម្បជញ្ញាកាន់ ខន្ធនា ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន (១)

សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ហេតុ ចិត្តសម្បជញ្ញានា រូបនា ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន (២)

សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មស្ស ច សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ហេតុ សម្បជញ្ញាកាន់ ខន្ធនា ចិត្តសម្បជញ្ញានា រូបនា ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន (៣)

៦៧. សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ហេតុ សម្បជញ្ញាកាន់ ខន្ធនា ចិត្តសម្បជញ្ញានា រូបនា ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន, ឧទ្ធច្ច សហគតោ មោហោ ចិត្តសម្បជញ្ញានា រូបនា ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន; បដិសន្ធិក្ខណៈ...បេ... (១)

សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បជញ្ញាកាន់ ខន្ធនា ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន (២)

សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មស្ស ច សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បជញ្ញាកាន់ ខន្ធនា ចិត្តសម្បជញ្ញានា រូបនា ហេតុបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន (៣)

អារម្មណបច្ចុប្បន្ន

៦៨. សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ឧទ្ធច្ច អារម្មណ សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ឧទ្ធច្ច ឧប្បជ្ជន្តិ (ម្យល់ កាតព្វ) សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ឧទ្ធច្ច អារម្មណ សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ឧទ្ធច្ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ (ម្យល់ កាតព្វ) សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ឧទ្ធច្ច អារម្មណ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឧទ្ធច្ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ (៣)

៦៩. សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – ទាន់ ទត្វា សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចុប្បន្ន, បុព្វេ សុចិណ្ឌនី...បេ... ឈានា...បេ... អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិ ត្វា មគ្គំ បច្ចុប្បន្ន, ផលំ បច្ចុប្បន្ន, និព្វានំ បច្ចុប្បន្ន, និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វោទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន; អវិយា សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា បហិនេ កិលេសេ បច្ចុប្បន្ន, វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ បច្ចុប្បន្ន, បុព្វេ សមុទាចិណ្ឌ កិលេសេ ជានន្តិ, ចក្កំ...បេ... វត្ថុ សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ឧទ្ធច្ច មោហោ អនិច្ចតោ...បេ... វិបស្សតិ...បេ... ទិព្វេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ, ចេតោបរិយញ្ញាណេន សញ្ញាជនសម្បជញ្ញាចិត្តសម្បជញ្ញា ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ... រូបាយតនំ...បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ...បេ... សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ឧទ្ធច្ច ឥន្ទ្រិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ មោហស្ស ច អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន (១)

សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន – ទាន់ ទត្វា សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ...បេ... បុព្វេ សុចិណ្ឌនី...បេ... ឈានា វុដ្ឋហិ ត្វា ឈានំ...បេ... ចក្កំ...បេ... វត្ថុ សញ្ញាជនសម្បជញ្ញា ឧទ្ធច្ច មោហោ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារម្មណ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ (២)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណ
បច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ខន្ធេ ច មោហញ អារព្ព ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្នា ច
មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ (៣)

៧០. សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ
បច្ចយេន បច្ចយោ – ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ អារព្ព សញ្ញាជនសម្បយុត្តកា ខន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ។ (មូលំ
កាគព្ពំ) ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ អារព្ព សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ខន្នា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ (មូលំ
កាគព្ពំ) ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ អារព្ព ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្នា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ (៣)

អធិបតិបច្ចយោ

៧១. សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ –
អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – វាគំ...បេ.... ទិដ្ឋិ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ
គរុំ កត្វា វាកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – សញ្ញាជនសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ
ខន្នានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។
សហជាតាធិបតិ – សញ្ញាជនសម្បយុត្តាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស
អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – សញ្ញាជនសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ចិត្ត
សមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៧២. សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ –
អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ ក
ត្វា បច្ចវេត្តតិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌានី...បេ.... ឈានា...បេ.... អវិយា មគ្គា...បេ.... ផលំ...បេ.... និព្ពានំ...បេ....
និព្ពានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** –
សញ្ញាជនវិប្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ**
– ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា វាកោ
ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌានី...បេ.... ឈានា...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ខន្ធេ
គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា វាកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ (២)

អនន្តរបច្ចយោ

៧៣. សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា
បុរិមា សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ខន្នា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ សញ្ញាជនសម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ អនន្តរបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា
ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្នា បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស ឧទ្ធច្ចសហគតស្ស មោហស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; សញ្ញាជន
សម្បយុត្តោ ខន្នា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរ
បច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្នា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្នានំ
មោហស្ស ច អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៧៤. សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា
បុរិមា ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស ឧទ្ធច្ចសហគតស្ស មោហស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ;
បុរិមា បុរិមា សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ខន្នា បច្ចិមានំ...បេ.... ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្វ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្វ ច ធម្មស្វ
ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតូបនិស្សយោ – សន្ធា...
បេ.... បញ្ញា... កាយិកំ សុខំ...បេ.... សេនាសនំ មោហោ ច ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធនំ មោហស្ស ច
ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៧៩. សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្វ ធម្មស្វ
ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតូបនិស្សយោ – ឧទ្ធច្ច
សហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្វ ធម្មស្វ
ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតូបនិស្សយោ – ឧទ្ធច្ច
សហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្វ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្វ
ច ធម្មស្វ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....**។
បកតូបនិស្សយោ – ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធនំ មោហស្ស ច
ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បុរេជាតបច្ចយោ

៨០. សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្វ ធម្មស្វ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ
បុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណបុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុ អនិច្ចតោ ...បេ.... វិបស្សតិ, ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ
បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ, រូបាយកនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយកនំ កាយ
វិញ្ញាណស្ស...បេ....។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – ចក្កាយកនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយកនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ....
វត្ថុ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ មោហស្ស ច បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្វ ធម្មស្វ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេ
ជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណបុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ជតិ...
បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – វត្ថុ សញ្ញាជនសម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។
(២)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្វ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្វ ច ធម្មស្វ បុរេ
ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណបុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុ អារព្ព ឧទ្ធច្ច
សហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – វត្ថុ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធនំ មោហស្ស ច បុរេ
ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បច្ឆាជាតបច្ចយោ

៨១. សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្វ ធម្មស្វ បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆា
ជាតា សញ្ញាជនសម្បយុត្តា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្វ ធម្មស្វ បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាតា
សញ្ញាជនវិប្បយុត្តា ខន្ធា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្វ ធម្មស្វ បច្ឆា
ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆា
ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសេវនបច្ចយោ

៨២. សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ (អាវជ្ជនាបិ វុដ្ឋានម្យី នត្ថិ)។

កម្មបច្ចយោ

៨៣. សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សញ្ញាជនសម្បយុត្តា ចេតនា សញ្ញាជនសម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាគ្គណិកា។ **សហជាតា** – សញ្ញាជនសម្បយុត្តា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ ; ឧទ្ធច្ចសហគតា ចេតនា មោហស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ **នានាគ្គណិកា** – សញ្ញាជនសម្បយុត្តកា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សញ្ញាជនសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; ឧទ្ធច្ចសហគតា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ មោហស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាគ្គណិកា។ **សហជាតា** – សញ្ញាជនវិប្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាគ្គណិកា** – សញ្ញាជនវិប្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។

វិបាកបច្ចយោ

៨៤. សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

អាហារបច្ចយាទិ

៨៥. សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ចត្តាវិ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... ចត្តាវិ... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... ចត្តាវិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... ចត្តាវិ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... ន។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

៨៦. សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (១)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (១)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុសញ្ញាជនសម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធនំ មោហស្ស ច វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (១)

អតិបទយាទិ

៨៧. សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ (បដិច្ចវារសទិសំ)។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បច្ចាជានំ។ **សហជាតា** – សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា មោហស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ខន្ធា បុរេជានស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ – សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្នោ ភិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា...បេ.... ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ភិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ មោហស្ស ច ចិត្ត
សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ....។ (៣)

៨៨. សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, តន្ត្រិយំ (សំខិត្តំ។ វិត្ថាវេត្ថំ)។ (១)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេ
 ជាតំ។ **សហជាតោ** – ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** –
 ចក្កំ...បេ.... វត្ថំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព វាតោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, វត្ថុ
 សញ្ញាជនសម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្ត
សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ ... បេ... វត្ថុំ អារាព្ភ ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ទា ច
មោហោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ, វត្ថុ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ទានំ មោហស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨៩. សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស
អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច
តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ.... ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច
មោហោ ច តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ....។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ – **សហជាតំ, បុរេជាតំ,** បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ខន្ទា ច
មោហោ ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ទា ច មោហោ ច
ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ទា ច វត្ថុ ច មោហស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ទា ច មោហោ ច បុរេជាកស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ខន្ទា ច កពទ្ធិការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ខន្ទា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កងក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។
(២)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តស្ស
ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច
មោហោ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច... បេ....។
សហជាតោ – ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ មោហស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...
បេ.... ទ្វេ ខន្នា... បេ....។ (៣)

នត្ថិបច្ចុយេន បច្ចុយោ... វិតគបច្ចុយេន បច្ចុយោ... អវិតគបច្ចុយេន បច្ចុយោ។

១. បច្ចយានុលោម

២. សង្ខារវាមា

សុទ្ធំ

៩០. ហេតុយា ឆ, អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា បញ្ច, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ ឆ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាតេ គីណិ, បច្ចាជាតេ គីណិ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ ចត្តាវិ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ចត្តាវិ, ឥន្ទ្រិយេ ចត្តាវិ, ឈានេ ចត្តាវិ, មគ្គេ ចត្តាវិ, សម្បយុត្តេ ឆ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អតីយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិគតេ នវ, អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាមា

៩១. សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៩២. សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ, សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៩៣. សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាមា

៩៤. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោវិគតេ នវ, នោអវិគតេ នវ។

៣. បច្ចុប្បន្នលោមបច្ចុប្បន្ន

ហេតុទុក្ខ

៩៥. ហេតុបច្ចុប្បន្ន នរោម្មណេ ឆ...បេ.... នសមនន្តវេ ឆ, នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, នឧបនិស្សយេ ឆ...បេ....
នមគ្គេ ឆ, នសម្បយុត្តេ ទ្វេ, នវិប្បយុត្តេ គីណិ, នោនគ្គិយា ឆ, នោវិកកេ ឆ។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយាយបច្ចុប្បន្ន

៩៦. នហេតុបច្ចុប្បន្ន អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា បញ្ច (អនុលោមបទានិ គណិតក្កានិ), អវិកកេ នវ។

សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុក្ខំ និដ្ឋិតំ។

២៣. សញ្ញោជនសញ្ញោជនិយទុក្ខំ

១. បដិច្ចវាណា

១. បច្ចុប្បន្នលោម

១. វិកង្កវាណា

ហេតុបច្ចុប្បន្ន

៩៧. សញ្ញោជនញ្ជៅ សញ្ញោជនិយញ្ជៅ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ចេវ សញ្ញោជនិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ
បច្ចុប្បន្ន – កាមរាគសញ្ញោជនំ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ (ចក្កំ)។ (១)

សញ្ញោជនញ្ជៅ សញ្ញោជនិយញ្ជៅ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោ ចេវ នោ ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ
បច្ចុប្បន្ន – សញ្ញោជនេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ។ (២)

សញ្ញោជនញ្ជៅ សញ្ញោជនិយញ្ជៅ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ចេវ សញ្ញោជនិយោ ច សញ្ញោជនិយោ ចេវ នោ ច
សញ្ញោជនោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – កាមរាគសញ្ញោជនំ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ
សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ (ចក្កំ)។ (៣)

៩៨. សញ្ញោជនិយញ្ជៅ នោ ច សញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោ ចេវ នោ ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – សញ្ញោជនិយញ្ជៅ នោ ច សញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច
រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ មហាភូតា)។ (១)

សញ្ញោជនិយញ្ជៅ នោ ច សញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ចេវ សញ្ញោជនិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ
បច្ចុប្បន្ន – សញ្ញោជនិយេ ចេវ នោ ច សញ្ញោជនេ ខន្ធនេ បដិច្ច សញ្ញោជនា។ (២)

សញ្ញោជនិយញ្ជៅ នោ ច សញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ចេវ សញ្ញោជនិយោ ច សញ្ញោជនិយោ ចេវ
នោ ច សញ្ញោជនោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – សញ្ញោជនិយញ្ជៅ នោ ច សញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច
តយោ ខន្ធា សញ្ញោជនា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ....។ (៣)

៩៩. សញ្ញោជនញ្ជៅ សញ្ញោជនិយញ្ជៅ សញ្ញោជនិយញ្ជៅ នោ ច សញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ចេវ
សញ្ញោជនិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – កាមរាគសញ្ញោជនញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធនេ បដិច្ច
ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ (ចក្កំ)។ (១)

សញ្ញោជនញ្ជៅ សញ្ញោជនិយញ្ជៅ សញ្ញោជនិយញ្ជៅ នោ ច សញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោ ចេវ នោ
ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – សញ្ញោជនិយញ្ជៅ នោ ច សញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធនញ្ច សញ្ញោជនេ ច
បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ....។ (២)

សញ្ញាជនព្រេង សញ្ញាជននិយញ្ច សញ្ញាជននិយញ្ច នៅ ច សញ្ញាជនព្វ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនោ ចេវ
សញ្ញាជននិយោ ច សញ្ញាជននិយោ ចេវ នៅ ច សញ្ញាជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – សញ្ញាជននិយញ្ច
នៅ ច សញ្ញាជនំ ឯកំ ខន្ធព្វ កាមរាគសញ្ញាជនព្វ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទិដ្ឋិសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ ចិត្ត
សមុដ្ឋានព្វ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ.... (ចក្កំ ពន្លឹកត្បំ)។ (៣)

(សញ្ញាជនគោច្ឆកេ បឋមទុកសទិសំ។)

(ឯវំ ឥមម្បិ ទុកំ វិត្តាវេតត្បំ, និន្នានាករណំ បបេត្វា លោកុត្តរំ)។

សញ្ញាជនសញ្ញាជននិយទុកំ និដ្ឋិតំ។

២៤. សញ្ញាជនសញ្ញាជនសម្បយុត្តទុកំ

១. បដិច្ចវាណា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណា

ហេតុបច្ចយោ

១០០. សញ្ញាជនព្រេង សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនោ ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – កាមរាគសញ្ញាជនំ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ (ចក្កំ)។ (១)

សញ្ញាជនព្រេង សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចេវ នៅ ច សញ្ញាជនោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – សញ្ញាជនេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (២)

សញ្ញាជនព្រេង សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនោ ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជន
សម្បយុត្តោ ចេវ នៅ ច សញ្ញាជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – កាមរាគសញ្ញាជនំ បដិច្ច
ទិដ្ឋិសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា (ចក្កំ)។ (៣)

១០១. សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្រេង នៅ ច សញ្ញាជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចេវ នៅ ច
សញ្ញាជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្រេង នៅ ច សញ្ញាជនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ....។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្រេង នៅ ច សញ្ញាជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនោ ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចេវ នៅ ច សញ្ញាជនេ ខន្ធនេ បដិច្ច សញ្ញាជនោ (២)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្រេង នៅ ច សញ្ញាជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនោ ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច
សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចេវ នៅ ច សញ្ញាជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្រេង នៅ
ច សញ្ញាជនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា សញ្ញាជនោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ....។ (៣)

១០២. សញ្ញាជនព្រេង សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្រេង នៅ ច សញ្ញាជនព្វ ធម្មំ បដិច្ច
សញ្ញាជនោ ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – កាមរាគសញ្ញាជនព្វ សម្បយុត្តកេ
ច ខន្ធនេ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ (ចក្កំ)។ (១)

សញ្ញាជនព្រេង សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្រេង នៅ ច សញ្ញាជនព្វ ធម្មំ បដិច្ច
សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចេវ នៅ ច សញ្ញាជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្រេង នៅ
ច សញ្ញាជនំ ឯកំ ខន្ធព្វ សញ្ញាជនេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ....។ (២)

សញ្ញាជនព្រៃ សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ នៅ ច សញ្ញាជនព្វ ធម្មំ បដិច្ច
សញ្ញាជននៅ ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចេវ នៅ ច សញ្ញាជននៅ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
ហេតុបច្ចយា – សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ នៅ ច សញ្ញាជនំ ឯកំ ខន្ធព្វ កាមរាគសញ្ញាជនព្វ បដិច្ច តយោ
ខន្ធា ទិដ្ឋិសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ.... (ចក្កំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

១០៣. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), កម្មេ នវំ, អាហារេ នវំ...បេ.... អវិគតេ
នវំ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្ការាវា

នហេតុបច្ចយោ

១០៤. សញ្ញាជនព្រៃ សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជននៅ ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច
ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ចាសញ្ញាជនំ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ នៅ ច សញ្ញាជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជននៅ ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ចាសហគតេ ខន្ធនេ បដិច្ច វិចិកិច្ចាសហគតោ មោហោ។ (១)

សញ្ញាជនព្រៃ សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ សញ្ញាជនសម្បយុត្តព្វ នៅ ច សញ្ញាជនព្វ ធម្មំ បដិច្ច
សញ្ញាជននៅ ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ចាសញ្ញាជនព្វ
សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធនេ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ។ (១)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

១០៥. នហេតុយា តីណិ, នអធិបតិយា នវំ, នបុរេជាតេ នវំ, នបច្ឆាជាតេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ
តីណិ, នវិបាកេ នវំ, នវិប្បយុត្តេ នវំ។

២-៦. សហជាត-បច្ចយ-និស្សយ-សំសដ្ឋ-សម្បយុត្តារាវា

(ឯវំ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ សហជាតារាវាបិ កាតព្វោ។ បច្ចយារាវាបិ និស្សយារាវាបិ សំសដ្ឋារាវាបិ
សម្បយុត្តារាវាបិ បដិច្ចារសទិសា។)

៧. បញ្ញារាវា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្ការាវា

ហេតុបច្ចយោ

១០៦. សញ្ញាជននោះ ចេរ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញាជនស្ស ចេរ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – កាមរាគសញ្ញាជននោះ ទិដ្ឋិសញ្ញាជនស្ស អវិជ្ជាសញ្ញាជនស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (១)

សញ្ញាជននៅ ចៅ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ចៅ នៅ ច សញ្ញាជនស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – សញ្ញាជនា ចៅ សញ្ញាជនសម្បយុត្តា ច ហេតុ សម្បយុត្តកាន់ ខន្ទាន់ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សញ្ញាជននោះ ចៅ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញាជនស្ស ចៅ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ចៅ នៅ ច សញ្ញាជនស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – កាមរាគសញ្ញាជននោះ ទិដ្ឋិសញ្ញាជនស្ស អវិជ្ជាសញ្ញាជនស្ស សម្បយុត្តកាន្ត ខន្ធនាំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (៣)

អារមណបច្ចយោ

១០៧. សញ្ញាជននោះ ចែវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញាជនស្ស ចែវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – សញ្ញាជនេ អារព្វ សញ្ញាជនា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (ម្យល់ កាគព្គំ) សញ្ញាជនេ អារព្វ សញ្ញាជនសម្បយុត្តា ចែវ នោ ច សញ្ញាជនា ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (ម្យល់ កាគព្គំ) សញ្ញាជនេ អារព្វ សញ្ញាជនា ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចៅ នោ ច សញ្ញាជនោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ចៅ នោ ច សញ្ញាជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចៅ នោ ច សញ្ញាជនេ ខន្ធ អារព្ព សញ្ញាជន សម្បយុត្តា ចៅ នោ ច សញ្ញាជនា ខន្ទា ឧប្បជ្ជន្តិ។ (១)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច សញ្ញាជនោ ធម្មោ សញ្ញាជនស្ស ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – សញ្ញាជនសម្បយុត្តេ ចេវ នោ ច សញ្ញាជនេ ខន្ធេ អារា្ខ សញ្ញាជនា ឧប្បជ្ជតិ។ (២)

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចៅ នៅ ច សញ្ញាជនោ ធម្មោ សញ្ញាជនស្ស ចៅ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ចៅ នៅ ច សញ្ញាជនស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – សញ្ញាជនសម្បយុត្ត ចៅ នៅ ច សញ្ញាជនេ ខន្ទេ អារក្ខ សញ្ញាជនោ ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ឧប្បជ្ជន្តិ។ (៣)

សញ្ញាជននោះ ចៅ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចៅ នៅ ច សញ្ញាជននោះ ច ធម្មា
សញ្ញាជនស្ស ចៅ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... គឺណិ។

អធិបតិបច្ចយោ

១០៨. សញ្ញាជន្នោ ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញាជនស្ស ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ... តិណី។

សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច សញ្ញាជនោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច សញ្ញាជនស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ... តីណិ (ឥមាសុ តិសុបិ បញ្ញាសុ អារម្មណាធិបតិបិ សហជាតាធិបតិបិ កាតញ្ញា)។

សញ្ញាជន្នោ ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច សញ្ញាជន្នោ ច ធម្មា
សញ្ញាជនស្ស ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតី... តីណី។

អនន្តរបច្ចយាទិ

១០៩. សញ្ញាជននោ ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញាជនស្ស ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ (និន្នានាករណំ, វិភជនា នត្ថិ។ អារម្មណសទិសា)... សមនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... សហជាតាបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... អញ្ញមញ្ញាបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ (អារម្មណនយេន កាគព្ភា)... អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ។

កម្មបច្ចយាទិ

១១០. សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច សញ្ញាជននោ ធម្មោ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច សញ្ញាជនស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... អាហារាបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ... នវ... នត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... វិភគបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... អវិភគបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ។

១. បច្ចយានុលោម

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១១១. ហេតុយា គីណិ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ គីណិ, អាហារេ គីណិ, ឥន្ទ្រិយេ គីណិ, ឈានេ គីណិ, មគ្គេ នវ, សម្បយុត្តេ នវ, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិភគេ នវ, អវិភគេ នវ។

អនុលោមំ។

បច្ចនិយុទ្ធាមា

១១២. សញ្ញាជននោ ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញាជនស្ស ចេវ សញ្ញាជនសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតាបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ...។ (សំខិត្តំ។ ឯវំ នវ បញ្ញា កាគព្ភា។ គីសុយេវ បទេសុ បរិវត្តេតព្ភា, នានាក្ខណិកា នត្ថិ។)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

១១៣. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិភគេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

១១៤. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ...បេ.... នសមនន្តរេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាតេ គីណិ...បេ.... នមគ្គេ គីណិ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ គីណិ, នោនត្ថិយា គីណិ , នោវិភគេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

១១៥. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ (អនុលោមបទានិ កាគព្ភានិ)...បេ.... អវិភគេ នវ។

សញ្ញាជនសញ្ញាជនសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ។

២៥. សញ្ញាជនវិប្បយុត្តសញ្ញាជនិយទុក្ខំ

១. បដិច្ចវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណ

១១៦. សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ សញ្ញាជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ សញ្ញាជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ សញ្ញាជនិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញាសត្តា, មហាភូតា)។

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ អសញ្ញាជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញាជនវិប្បយុត្តោ អសញ្ញាជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ អសញ្ញាជនិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ....។

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តំ អសញ្ញាជនិយំ ធម្មំ...បេ.... (ទ្វេ បញ្ញា កាតញ្ញា)។

(ភមំ ទុក្ខំ ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកសទិសំ និន្នានាករណំ។)

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តសញ្ញាជនិយទុក្ខំ និដ្ឋិតំ។

សញ្ញាជនគោច្ឆកំ និដ្ឋិតំ។

៥. គន្ថកោច្ចក់

២៦. គន្ថទុក់

១. បដិច្ចវាណា

១. បច្ចយានុលោម

១. វិភង្គវាណា

ហេតុបច្ចយោ

១. គន្ថ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – សីលព្ពតបរាមាសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈា កាយគន្ថោ, អភិជ្ឈាកាយគន្ថំ បដិច្ច សីលព្ពតបរាមាសោ កាយគន្ថោ, ឥទ្ធិសច្ចាភិនិវេសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ, អភិជ្ឈាកាយគន្ថំ បដិច្ច ឥទ្ធិសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ។ (១)

គន្ថ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – គន្ថេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្ត សមុដ្ឋានញ រូបំ។ (២)

គន្ថ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – សីលព្ពតបរាមាសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ (ចក្កំ)។ (៣)

២. នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធា បដិច្ច គយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធា បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធា, ឯកំ មហាភូតំ...បេ....។ (១)

នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – នោគន្ថេ ខន្ធា បដិច្ច គន្ថោ។ (២)

នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធា បដិច្ច គយោ ខន្ធា គន្ថោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ....។ (៣)

៣. គន្ថញ នោគន្ថញ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – សីលព្ពតបរាមាសំ កាយគន្ថញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធា បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ (ចក្កំ)។ (១)

គន្ថញ នោគន្ថញ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធា គន្ថេ ច បដិច្ច គយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា ច...បេ.... គន្ថេ ច សម្បយុត្តកេ ខន្ធា ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

គន្ថញ នោគន្ថញ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធា សីលព្ពតបរាមាសកាយគន្ថញ បដិច្ច គយោ ខន្ធា អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា ច...បេ....។ (ចក្កំ។ សំខិត្តំ)។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ...បេ.... អវិភតបច្ចយោ។

១. បច្ចយានុលោម

២. សង្ខារវាណា

សុទ្ធំ

៤. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ (សព្ពត្ថ នវ), វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ នវ...បេ.... អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាណ

នហេតុបច្ចយោ

៥. នោគន្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោគន្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ (យាវ អសញ្ញសត្តា), វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧន្ធច្ចសហគតេ ខន្ធធ បដិច្ច វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

នអារម្មណបច្ចយាទិ

៦. គន្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – គន្តេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

នោគន្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – នោគន្តេ ខន្ធធ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

គន្តញ្ច នោគន្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោគន្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – គន្តេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធធ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (សំខិត្តំ)។

នអធិបតិបច្ចយា... នវ, នអនន្តរេបច្ចយា... តីណិ, នសមនន្តរេបច្ចយា... តីណិ, នអញ្ញមញ្ញបច្ចយា... តីណិ, នឧបនិស្សយបច្ចយា... តីណិ។

នបុរេជាកបច្ចយាទិ

៧. គន្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នបុរេជាកបច្ចយា – អរូបេ ឥទំសច្ចាភិនិវេសំ កាយគន្តំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្តោ, អភិជ្ឈាកាយគន្តំ បដិច្ច ឥទំសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្តោ (អរូបេ សីលព្ពតបរា មាសោ នត្ថិ, ឯវំ នវំ បញ្ញា កាតញ្ញា), នបច្ចាជាតេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ តីណិ, នវិបាកេ នវ, ន អាហារេ ឯកំ, នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ នវ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណ

សុទ្ធំ

៨. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ តីណិ, នសមនន្តរេ តីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ, នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ចាជាតេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ តីណិ, ន វិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ នវ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៩. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវ (សំខិត្តំ, ឯវំ គណេតព្ពំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោម

១០. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ...បេ.... អនន្តរេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ឯកំ។

២. សហជាតវាណ

(សហជាតវាណេ បដិច្ចវារសទិសោ)។

៣. បច្ចយវាណ

១. បច្ចយានុលោម

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចយោ

១១. គន្លំ ធម្មំ បច្ចយា គន្លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា... គីណិ (បដិច្ចវារសទិសោ)។

នោគន្លំ ធម្មំ បច្ចយា នោគន្លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោគន្លំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្នេ បច្ចយា វត្ថុ, វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា នោគន្ធា ខន្ធា។ (១)

នោគន្លំ ធម្មំ បច្ចយា គន្លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោគន្នេ ខន្នេ បច្ចយា គន្ធា, វត្ថុំ បច្ចយា គន្ធា។ (២)

នោគន្លំ ធម្មំ បច្ចយា គន្លោ ច នោគន្លោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោគន្លំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា គន្ធា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា គន្ធា សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា។ (៣)

១២. គន្ធព្វ នោគន្ធព្វ ធម្មំ បច្ចយា គន្លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – សីលព្ពគបរាមាសំ កាយ គន្ធព្វ សម្បយុត្តកេ ច ខន្នេ បច្ចយា អភិជ្ឈកាយគន្លោ (ចក្កំ)។ សីលព្ពគបរាមាសំ កាយគន្ធព្វ វត្ថុញ បច្ចយា អភិជ្ឈកាយគន្លោ (ចក្កំ)។ (១)

គន្ធព្វ នោគន្ធព្វ ធម្មំ បច្ចយា នោគន្លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោគន្លំ ឯកំ ខន្ធព្វ គន្នេ ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... គន្នេ ច វត្ថុញ បច្ចយា នោគន្ធា ខន្ធា។ (២)

គន្ធព្វ នោគន្ធព្វ ធម្មំ បច្ចយា គន្លោ ច នោគន្លោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោគន្លំ ឯកំ ខន្ធព្វ សីលព្ពគបរាមាសំ កាយគន្ធព្វ បច្ចយា តយោ ខន្ធា អភិជ្ឈកាយគន្លោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ. ... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... (ចក្កំ)។ សីលព្ពគបរាមាសំ កាយគន្ធព្វ វត្ថុញ បច្ចយា អភិជ្ឈកាយគន្លោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា (ចក្កំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោម

២. សង្ខារវាណ

១៣. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា នវ...បេ.... អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាណ

នហេតុបច្ចយោ

១៤. នោគន្តំ ធម្មំ បច្ចយា នោគន្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយោ – អហេតុកំ នោគន្តំ ឯកំ ខន្តំ បច្ចយា តយោ ខន្តា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញា សត្តា), ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ។ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នោគន្តា ខន្តា, វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ ច វត្ថុញ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិត្ត)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណ

១៥. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

១៦. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ...បេ.... នោវិគតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

១៧. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ឯកំ។

៤-៦. និស្សយ-សំសដ្ឋ-សម្បយុត្តវាណ

(និស្សយវាណ បច្ចយវាសទិសោវ។ សំសដ្ឋវាណិ សម្បយុត្តវាណិ នវ បញ្ញា កាតញ្ញា, រូបំ នត្ថិ។)

៧. បញ្ញាវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចយោ

១៨. គន្តោ ធម្មោ គន្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – គន្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ គន្តានំ ហេតុ បច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

គន្តោ ធម្មោ នោគន្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – គន្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្តានំ ចិត្ត សមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្តោ ធម្មោ គន្តស្ស ច នោគន្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – គន្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្តានំ គន្តានញ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៩. នោគន្តោ ធម្មោ នោគន្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោគន្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្តានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នោគន្តោ ធម្មោ គន្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោគន្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ គន្តានំ ហេតុ បច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោគន្ថោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ គន្ថានញ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២០. គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា គន្ថស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ គន្ថានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ គន្ថានញ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

២១. គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – គន្ថោ អារព្ព គន្ថោ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) គន្ថោ អារព្ព នោគន្ថោ ខន្នានំ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) គន្ថោ អារព្ព គន្ថោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នានំ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

២២. នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខន្តិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌនី...បេ.... ឈានា...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ, ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ, និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ។ និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; អរិយា នោគន្ថោ បហីនេ កិលេសេ...បេ.... វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ, បុព្ពេ... បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោគន្ថោ ខន្នោ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈន្តិ; ទិព្វេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោគធាតុយា សទ្ធិំ សុណាតិ។ ចេតោបរិយញ្ញាណេន នោគន្ថចិត្តសមុដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស...បេ.... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... នោគន្ថោ ខន្នោ ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ឈន្តិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈន្តិ, ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈន្តិ; បុព្ពេ សុចិណ្ឌនី...បេ.... ឈានា...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោគន្ថោ ខន្នោ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ឈន្តិ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (២)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព គន្ថោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នានំ ឧប្បជ្ឈន្តិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌនី...បេ.... ឈានា...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោគន្ថោ ខន្នោ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព គន្ថោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នានំ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា គន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ (អារព្ព កាគព្ពា)។

អធិបតិបច្ចយោ

២៣. គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ (អារម្មណសទីសា, គរុការម្មណ កាគព្ពា)។

នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... បុព្ពេ...បេ.... ឈានា...បេ.... អរិយា មគ្គា...បេ.... ផលំ...បេ.... និព្វានំ...បេ.... និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោគន្ថោ ខន្នោ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា

រកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតី** – នោគន្ថាធិបតី សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណធិបតី, សហជាតាធិបតី។ **អារម្មណធិបតី** – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... បុព្វេ សុចិណ្ឌនី ...បេ.... ឈានា...បេ. ... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោគន្ថេ ខន្ថេ គរុំ កត្វា តំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតី** – នោគន្ថាធិបតី គន្ថានំ អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណធិបតី, សហជាតាធិបតី។ **អារម្មណធិបតី** – ទានំ...បេ.... នោគន្ថេ ខន្ថេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា គន្ថា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ។ **សហជាតាធិបតី** – នោគន្ថាធិបតី សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ គន្ថានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៤. គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា គន្ថស្ស ធម្មស្ស អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណធិបតី... តីណិ។

អនន្តរបច្ចយោ

២៥. គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា គន្ថា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ គន្ថានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

គន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា គន្ថា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោគន្ថានំ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; គន្ថា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា គន្ថា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ គន្ថានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៦. នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ (ទ្វេ អារជ្ជនា កាកព្ពា, បបមោ នត្ថិ)។

គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា គន្ថស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ (ឯកម្មី វុដ្ឋានំ កាកព្ពំ, មជ្ឈេ)។

សមនន្តរបច្ចយាទិ

២៧. គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ , និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

២៨. គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – គន្ថា គន្ថានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

២៩. នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – សន្នំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ...បេ.... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; សទ្ធា...បេ.... សេនាសនំ សទ្ធាយ...បេ.... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – សន្នំ ឧបនិស្សាយ ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ...បេ....

សេនាសន់ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិទ្ធីតិ; សទ្ធា...បេ.... សេនាសនំ វាគស្ស...បេ.... បត្តនាយ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ៍បនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....។ បកតូបនិស្សយោ – សទ្ធិ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហតិ, សីលំ...បេ.... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ ...បេ.... សង្ឃំ ភិទ្ធីតិ, សទ្ធា...បេ.... សេនាសនំ គន្ថានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ថានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ៍បនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....។ បកតូបនិស្សយោ... តីណិ (អារម្មណនយេន កាគព្ពា)។

បុរេជានបច្ចយាទិ

៣០. នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ៍បុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ៍បុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោគធាតុយា សទ្ធិ សុណាតិ, រូបាយគនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋព្ភាយគនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ....។ **វត្ថុបុរេជានំ** – ចក្កាយគនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយគនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... វត្ថុ នោគន្ថានំ ខន្ថានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ៍បុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ៍បុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព វាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ, ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ **វត្ថុបុរេជានំ** – វត្ថុ គន្ថានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ៍បុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ៍បុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព គន្ថោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ថា ឧប្បជ្ជន្តិ។ **វត្ថុបុរេជានំ** – វត្ថុ គន្ថានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ថានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បច្ឆាជានបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ, អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ។

កម្មបច្ចយោ

៣១. នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាគ្គណិកា។ **សហជាតា** – នោគន្ថោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ថានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិគ្គណេ...បេ....។ **នានាគ្គណិកា** – នោគន្ថោ ចេតនា វិបាកានំ ខន្ថានំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – នោគន្ថោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ គន្ថានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – នោគន្ថោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ថានំ គន្ថានព្វ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាកបច្ចយាទិ

៣២. នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

៣៣. គន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជានំ (សំខិត្តំ)។ (១)

នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ (សំខិតំ)។ (១)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ គន្ថានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ គន្ថានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ (សំខិតំ)។ (១)

អត្ថិបច្ចយោ

៣៤. គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ (បដិច្ចសទីសំ)។

គន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតោ** – គន្ថា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតោ** – គន្ថា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ (បដិច្ចសទីសំ)។ (៣)

៣៥. នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (សំខិតំ)។ (១)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – នោគន្ថោ ខន្ធនា គន្ថានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ... បេ... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ, ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, វត្ថុ គន្ថានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ។ (២)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – នោគន្ថោ ឯកោ ខន្ធនោ តិណ្ឌន្តំ ខន្ធនំ គន្ថានព្វ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ...។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ... បេ... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព គន្ថោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា ឧប្បជ្ជន្តិ; វត្ថុ គន្ថានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៦. គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – សីលព្ពតបរាមាសោ កាយគន្ថោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា អភិជ្ឈាកាយគន្ថស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ **សហជាតោ** – សីលព្ពតបរាមាសោ កាយគន្ថោ ច វត្ថុ ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (១)

គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – នោគន្ថោ ឯកោ ខន្ធនោ ច គន្ថោ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ... ទ្វេ ខន្ធនា ច... បេ...។ **សហជាតោ** – គន្ថោ ច វត្ថុ ច នោគន្ថានំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតោ** – គន្ថោ ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតោ** – គន្ថោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតោ** – គន្ថោ ច កពឡីការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតោ** – គន្ថោ ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយព្វ កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – នោគន្ថោ ឯកោ ខន្ធនោ ច សីលព្ពតបរាមាសោ កាយគន្ថោ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្ធនំ អភិជ្ឈាកាយគន្ថស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ...។ **សហជាតោ** – សីលព្ពតបរាមាសោ កាយគន្ថោ ច វត្ថុ ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថស្ស ច សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោម

២. សង្ខារាមា

សុត្ត

៣៧. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាកេ គីណិ, បច្ឆាជាកេ គីណិ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ គីណិ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ គីណិ, គុទ្ធិយេ គីណិ, ឈានេ គីណិ, មគ្គេ នវ, សម្មយុត្តេ នវ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិគតេ នវ, អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាមា

៣៨. គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

គន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៩. នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្ម បច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... គុទ្ធិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤០. គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

៤១. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិគតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

៤២. ហេតុបច្ចុប្បន្ន នរោម្មណេ នវ...បេ.... នសមនន្តវេ នវ , នអញ្ញមញ្ញេ ភីណិ, នឧបនិស្សយេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នមគ្គេ នវ, នសម្បយុត្តេ ភីណិ, នវិប្បយុត្តេ នវ, នោនគីយា នវ, នោវិគកេ នវ។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

៤៣. នហេតុបច្ចុប្បន្ន អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ (អនុលោមបទានិ បរិបុណ្ណានិ កាតញ្ញានិ), អវិគកេ នវ។

កន្ថទុកំ និដ្ឋិតំ។

២៧. កន្ថនិយទុកំ

១-៧. វាសត្តកំ

៤៤. កន្ថនិយំ ធម្មំ បដិច្ច កន្ថនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – កន្ថនិយំ ឯកំ ខន្ធំ (សំខិត្តំ)។

(យថា ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកំ ឯវំ វិភជិតព្រំ និន្នានាករណំ។)

កន្ថនិយទុកំ និដ្ឋិតំ។

២៨. កន្ថសម្បយុត្តទុកំ

១. បដិច្ចវាហេ

១. បច្ចុយានុលោម

១. វិភង្គវាហេ

ហេតុបច្ចុយោ

៤៥. កន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – កន្ថសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

កន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – កន្ថសម្បយុត្តេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច លោភោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទោមនស្ស សហគតេ ខន្នេ បដិច្ច បដិយំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ។ (២)

កន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កន្ថសម្បយុត្តោ ច កន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – កន្ថ សម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភ សហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្នា លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ទោមនស្ស សហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្នា បដិយញ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

៤៦. កន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – កន្ថវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច ចិត្ត សមុដ្ឋានំ រូបំ, បដិយំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្នេ បដិច្ច (សំខិត្តំ)។ (១)

កន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា, បដិយំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា។ (២)

កន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កន្ថសម្បយុត្តោ ច កន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, បដិយំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា ចិត្ត

៤៧. គន្ថសម្បយុត្តព្វ គន្ថវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ លោភព្វ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ បដិយព្វ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

គន្ថសម្បយុត្តព្វ គន្ថវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – គន្ថសម្បយុត្តោ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្នេ ច លោភព្វ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទោមនស្សសហគតេ ខន្នេ ច បដិយព្វ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

គន្ថសម្បយុត្តព្វ គន្ថវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ លោភព្វ បដិច្ច តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានព្វ រូបំ...បេ. ... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ បដិយព្វ បដិច្ច តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានព្វ រូបំ...បេ. ... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៤៨. គន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – គន្ថសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

គន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច លោភោ, ទោមនស្សសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច បដិយំ។ (២)

គន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្នា លោភោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្នា បដិយព្វ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

៤៩. គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – គន្ថវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុំ បដិច្ច ខន្នា។ (១)

គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា, បដិយំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា។ (២)

គន្ថសម្បយុត្តព្វ គន្ថវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ លោភព្វ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ បដិយព្វ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (១)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៥០. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតីយា នវំ, អនន្តរេ នវំ, សមនន្តរេ នវំ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ នវំ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ នវំ, បុរេជាតេ នវំ, អាសេវនេ នវំ, កម្មេ នវំ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ នវំ, គន្ត្រិយេ នវំ, ឈានេ នវំ, មគ្គេ នវំ, សម្បយុត្តេ នវំ, វិប្បយុត្តេ នវំ, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា នវំ, វិភកេ នវំ, អវិភកេ នវំ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភាគរូបរាង

និហេតុបច្ចយោ

៥១. គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និហេតុបច្ចយោ – អនិហេតុកំ គន្ថវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្នោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អនិហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា) វិចិត្រាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច វិចិត្រាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិត្តំ)។ (១)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវាហ

សុទ្ធំ

៥២. និហេតុយា ឯកំ, និហារម្មណេ គីណិ, និអធិបតិយា នវ, និអនន្តរេ គីណិ, និសមនន្តរេ គីណិ, និអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, និឧបនិស្សយេ គីណិ, និបុរេជាកេ សត្ត (និបុរេជាកេ វិភជន្តេន អរូបំ បឋមំ កាតព្វំ, រូបំ យត្ថ លព្ពតិ បច្ឆា កាតព្វំ, បដិយញ្ច អរូបេ នត្ថិ), និបច្ឆាជាកេ នវ, និអាសេវនេ នវ, និកម្មេ ចក្កាវិ, និវិបាកេ នវ, និអាហារេ ឯកំ, និឥន្ទ្រិយេ ឯកំ, និឈានេ ឯកំ, និមគ្គេ ឯកំ, និសម្បយុត្តេ គីណិ, និវិប្បយុត្តេ ន, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិភតេ គីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៥៣. ហេតុបច្ចយោ និហារម្មណេ គីណិ, និអធិបតិយា នវ (ឯវំ គណេតព្វំ, សំខិត្តំ), នោវិភតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៥៤. និហេតុបច្ចយោ អារម្មណេ ឯកំ...បេ.... អវិភតេ ឯកំ។

២. សហជាតាវាហ

(សហជាតាវាហេបិ ឯវំ កាតព្វោ។)

៣. បច្ចយវាហ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភាគរូបរាង

ហេតុបច្ចយោ

៥៥. គន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយោ គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ... គីណិ (បដិច្ចសទិសា)។

គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយោ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – គន្ថវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយោ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្នេ បច្ចយោ វត្ថុ, វត្ថុ បច្ចយោ ខន្នោ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... វត្ថុ បច្ចយោ គន្ថវិប្បយុត្តា ខន្នោ។ (១)

គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយោ គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – វត្ថុ បច្ចយោ គន្ថសម្បយុត្តកា ខន្នោ, ទិដ្ឋិកគវិប្បយុត្តំ លោកំ បច្ចយោ សម្បយុត្តកា ខន្នោ, បដិយំ បច្ចយោ សម្បយុត្តកា ខន្នោ។ (២)

គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – វត្ថុ
បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តកា ខន្ធោ, មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទិដ្ឋិកគវិប្បយុត្តំ លោកំ បច្ចយា
សម្បយុត្តកា ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, បដិឃំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, វត្ថុ បច្ចយា
ទិដ្ឋិកគវិប្បយុត្តលោកសហគតា ខន្ធោ ច លោកោ ច, វត្ថុ បច្ចយា ទោមនស្សសហគតា ខន្ធោ ច បដិឃញ។ (៣)

៥៦. គន្ថសម្បយុត្តញ គន្ថវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – គន្ថ
សម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធឯ វត្ថុញ បច្ចយា តយោ ខន្ធោ...បេ.... ទេ ខន្នេ...បេ.... ទិដ្ឋិកគវិប្បយុត្តលោកសហគតំ
ឯកំ ខន្ធឯ វត្ថុញ លោកញ បច្ចយា តយោ ខន្ធោ ...បេ.... ទេ ខន្នេ...បេ.... ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធឯ
វត្ថុញ បដិឃញ បច្ចយា តយោ ខន្ធោ...បេ.... ទេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

គន្ថសម្បយុត្តញ គន្ថវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – គន្ថ
សម្បយុត្តេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទិដ្ឋិកគវិប្បយុត្តលោកសហគតេ ខន្នេ ច
លោកញ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទោមនស្សសហគតេ ខន្នេ ច បដិឃញ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ,
ទិដ្ឋិកគវិប្បយុត្តលោកសហគតេ ខន្នេ ច វត្ថុញ បច្ចយា លោកោ, ទោមនស្សសហគតេ ខន្នេ ច វត្ថុញ បច្ចយា
បដិឃំ។ (២)

គន្ថសម្បយុត្តញ គន្ថវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុ
បច្ចយា – គន្ថសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធឯ វត្ថុញ បច្ចយា តយោ ខន្ធោ...បេ.... ទេ ខន្នេ...បេ.... គន្ថសម្បយុត្តេ
ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទិដ្ឋិកគវិប្បយុត្តលោកសហគតំ ឯកំ ខន្ធឯ លោកញ
បច្ចយា តយោ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទេ ខន្នេ...បេ.... ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធឯ បដិឃញ
បច្ចយា តយោ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទេ ខន្នេ...បេ.... ទិដ្ឋិកគវិប្បយុត្តលោកសហគតំ ឯកំ
ខន្ធឯ វត្ថុញ បច្ចយា តយោ ខន្ធោ លោកោ ច...បេ.... ទេ ខន្នេ...បេ.... ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធឯ
វត្ថុញ បច្ចយា តយោ ខន្ធោ បដិឃញ...បេ.... ទេ ខន្នេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៥៧. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ, អនន្តរេ នវំ, សមនន្តរេ នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), វិបាកេ ឯកំ,
អាហារេ នវំ...បេ.... អវិគតេ នវំ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្ការាមា

នហេតុបច្ចយោ

៥៨. គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ
គន្ថវិប្បយុត្តំ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ (យាវ អសញ្ញសត្តា), ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ....
កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុ បច្ចយា អហេតុកា គន្ថវិប្បយុត្តា ខន្ធោ, វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ច
សហគតេ ខន្នេ ច វត្ថុញ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិត្តំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៥៩. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ គីណិ...បេ.... នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ សត្ត, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ចត្តាវិ, នវិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្មយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឆ, នោនគ្គិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៦០. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៦១. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ឯកំ។

៤. និស្សយវាវោ

(និស្សយវាវោ បច្ចយវាវសទិសោ)។

៥. សំសង្ការវាវោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កវាវោ

ហេតុបច្ចយោ

៦២. គន្ធសម្មយុត្តំ ធម្មំ សំសង្កោ គន្ធសម្មយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – គន្ធសម្មយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្កា តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ....។ (១)

គន្ធសម្មយុត្តំ ធម្មំ សំសង្កោ គន្ធហិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភ សហគតេ ខន្ទេ សំសង្កោ លោភោ, ទោមនស្សសហគតេ ខន្ទេ សំសង្កំ បដិយំ។ (២)

គន្ធសម្មយុត្តំ ធម្មំ សំសង្កោ គន្ធសម្មយុត្តោ ច គន្ធហិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្កា តយោ ខន្ទា លោភោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្កា តយោ ខន្ទា បដិយញ្ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ....។ (៣)

៦៣. គន្ធហិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្កោ គន្ធហិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – គន្ធហិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្កា តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

គន្ធហិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្កោ គន្ធសម្មយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ សំសង្កា សម្មយុត្តកា ខន្ទា, បដិយំ សំសង្កា សម្មយុត្តកា ខន្ទា។ (២)

គន្ធសម្មយុត្តញ្ច គន្ធហិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ សំសង្កោ គន្ធសម្មយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធពញ្ច លោភញ្ច សំសង្កា តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធពញ្ច បដិយញ្ច សំសង្កា តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវាវោ

៦៤. ហេតុយា ឆ, អារម្មណេ ឆ, អធិបតិយា ឆ (សព្ពត្ថ ឆ), វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ឆ...បេ.... អវិគតេ ឆ។

អនុលោម។

២. បច្ចុប្បន្នន័យ

១. វិភាគរូបរាង

នរោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ

៦៥. គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្កោ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នរោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ – អរោត្តកំ គន្ថវិប្បយុត្តំ...បេ.... អរោត្តកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ សំសង្កោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិត្តំ)។

២. បច្ចុប្បន្នន័យ

២. សង្ខារាវាហ

៦៦. នរោត្តម ឯកំ, នរោត្តមិយា ន, នបុរេជាកេ ន, នបច្ចាជាកេ ន, នអាសេវនេ ន, នកម្មេ ចត្តាវិ, នវិបាកេ ន, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ន។

៣. បច្ចុប្បន្នន័យនរោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ

៦៧. រោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ នរោត្តមិយា ន, នបុរេជាកេ ន, នបច្ចាជាកេ ន, នអាសេវនេ ន, នកម្មេ ចត្តាវិ, នវិបាកេ ន, នវិប្បយុត្តេ ន។

៤. បច្ចុប្បន្នន័យនរោត្តម

៦៨. នរោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ អារម្មណេ ឯកំ, អនន្តេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ឯកំ។

៦. សម្បយុត្តរាវាហ

(សម្បយុត្តរាវាហ សំសង្ការសទិសោ)។

៧. បញ្ចវាហ

១. បច្ចុប្បន្នន័យ

១. វិភាគរូបរាង

រោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ

៦៩. គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស រោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ បច្ចុប្បន្នន័យ – គន្ថសម្បយុត្តោ រោត្តម សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ រោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ បច្ចុប្បន្នន័យ។ (១)

គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស រោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ បច្ចុប្បន្នន័យ – គន្ថសម្បយុត្តោ រោត្តម ចិត្ត សមុដ្ឋានានំ រូបានំ រោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ បច្ចុប្បន្នន័យ; ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ រោត្តម លោភស្ស ចិត្ត សមុដ្ឋានានេ រូបានំ រោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ បច្ចុប្បន្នន័យ; ទោមនស្សសហគតោ រោត្តម បដិយស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានេ រូបានំ រោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ បច្ចុប្បន្នន័យ។ (២)

គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស រោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ បច្ចុប្បន្នន័យ – គន្ថ សម្បយុត្តោ រោត្តម សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានេ រូបានំ រោត្តមបច្ចុប្បន្នន័យ បច្ចុប្បន្នន័យ; ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ រោត្តម សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានេ រូបានំ រោត្តម

បច្ចុយេន បច្ចុយោ; ទោមនស្សសហគតោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ បដិយស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (៣)

៧០. គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ – គន្ថវិប្បយុត្តោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ; ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ ចិត្ត សមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិយំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិយំ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (២)

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិយំ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (៣)

៧១. គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ហេតុ ច លោភោ ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ; ទោមនស្សសហគតោ ហេតុ ច បដិយញ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ហេតុ ច លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ; ទោមនស្សសហគតោ ហេតុ ច បដិយញ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (២)

គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុ បច្ចុយេន បច្ចុយោ – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ហេតុ ច លោភោ ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្ត សមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ; ទោមនស្សសហគតោ ហេតុ ច បដិយញ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (៣)

អារម្មណបច្ចុយោ

៧២. គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុយេន បច្ចុយោ – គន្ថសម្បយុត្តោ ខន្នេ អារព្ព គន្ថសម្បយុត្តកា ខន្នា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (តិសុបិ មូលា បុច្ឆិកញ) គន្ថសម្បយុត្តោ ខន្នេ អារព្ព គន្ថវិប្បយុត្តា ខន្នា ឧប្បជ្ឈន្តិ, គន្ថសម្បយុត្តោ ខន្នេ អារព្ព ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្នា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ, ទោមនស្សសហគតា ខន្នា ច បដិយញ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

៧៣. គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុយេន បច្ចុយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ. ... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចុវេក្ខតិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌានិ បច្ចុវេក្ខតិ, ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចុវេក្ខតិ, អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចុវេក្ខតិ, ផលំ បច្ចុវេក្ខតិ, និព្វានំ បច្ចុវេក្ខតិ, និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចុយេន បច្ចុយោ; អរិយា គន្ថវិប្បយុត្តោ បរិនេ កិលេសេ បច្ចុវេក្ខតិ, វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ បច្ចុវេក្ខតិ, បុព្ពេ សមុទាចិណ្ឌោ កិលេសេ ជានន្តិ, ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ គន្ថវិប្បយុត្តោ ខន្នេ ច លោភញ បដិយញ អនិច្ចតោ...បេ.... វិបស្សតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព គន្ថវិប្បយុត្តោ វាកោ ឧប្បជ្ឈតិ, វិចិក្ខា...បេ.... ឧទ្ធច្ចំ...បេ.... ទោមនស្ស ឧប្បជ្ឈតិ, ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ, ចេតោបរិយញ្ញាណេន គន្ថវិប្បយុត្តចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយគនំ វិញ្ញាណញ្ញាយគនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយគនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយគនស្ស...បេ.... រូបាយគនំ ចក្ក វិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយគនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... គន្ថវិប្បយុត្តោ ខន្នា ឥន្ទ្រិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុយេន បច្ចុយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... បុព្ពេ...បេ.... ឈានា...បេ.... តំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព គន្ថសម្បយុត្តោ

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ - ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ គន្ថវិប្បយុត្តេ ខន្នេ ច លោភព្វ បដិយព្វ អារព្វ ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្នា ច លោភោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្នា ច បដិយព្វ ឧប្បជ្ឈតិ។ (៣)

អធិបតិបច្ចយោ

គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ , សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – គន្ថសម្បយុត្តោ ខន្នេ ករុំ កត្វា ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តោ លោភោ ឧប្បជ្ឈតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – គន្ថសម្បយុត្តាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតាធិបតិ លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតាធិបតិ បដិយស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។
អារម្មណធិបតី – ចក្ខុ...បេ.... វត្ថុ គន្ថវិប្បយុត្តេ ខន្ធនេ ច លោភញ្ច គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិកគវិប្បយុត្តលោភសហគតា
 ខន្ធនា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ឈនិ។ (៣)

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

៨២. គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា គន្ថសម្បយុត្តកាន់ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិកព្ពំ, ភីណិបិ ឧបនិស្សយា) គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា គន្ថវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ, ភីណិបិ ឧបនិស្សយា) គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោកសហគតានំ ខន្ធានំ លោកស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធានំ បដិយស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨៣. គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ... បេ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ... មានំ ជប្បេតិ... សីលំ... បេ... បញ្ញំ ... វាគំ... ទោសំ... មោហំ... មានំ... បត្ថនំ... កាយិកំ សុខំ... កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧត្ថំ... ភោជនំ... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ... បេ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ... បាណំ ហនតិ... បេ... សង្ឃំ ភិន្នតិ; សទ្ធា... បេ... បញ្ញា, វាគោ... បេ... បត្ថនា... បេ... សេនាសនំ សទ្ធាយ... បេ... បញ្ញាយ... វាគស្ស... ទោសស្ស... មោហស្ស... មានស្ស... បត្ថនាយ... បេ... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហតិ; សីលំ... បេ... បញ្ញំ... វាគំ... បេ... មានំ... បត្ថនំ... បេ... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ... បេ... សង្ឃំ ភិន្នតិ; សទ្ធា... បេ... សេនាសនំ វាគស្ស... ទោសស្ស... មោហស្ស... មានស្ស... ទិដ្ឋិយា... បត្ថនាយ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (ភីណិ ឧបនិស្សយា); សន្ធនំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ; សីលំ... បេ... បញ្ញំ... វាគំ... ទោសំ... មោហំ... មានំ... បត្ថនំ... កាយិកំ សុខំ... បេ... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ... បេ... សង្ឃំ ភិន្នតិ; សទ្ធា... បេ... បញ្ញា... វាគោ... ទោសោ... មោហោ... មាទោ... បត្ថនា... បេ... សេនាសនំ ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោកសហគតានំ ខន្ធានំ លោកស្ស ច ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធានំ បដិយស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨៤. គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោកសហគតា ខន្ធា ច លោកោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិយញ្ច គន្ថសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាតព្ពំ) ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោកសហគតា ខន្ធា ច លោកោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិយញ្ច គន្ថវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោកស្ស ច បដិយស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិកព្ពំ) ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោកសហគតា ខន្ធា ច លោកោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិយញ្ច ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោកសហគតានំ ខន្ធានំ លោកស្ស ច ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធានំ បដិយស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បុរេជាកបច្ចយោ

៨៥. គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជាកំ, វត្ថុបុរេជាកំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជាកំ** – ចក្កំ... បេ... វត្ថុំ អនិច្ចតោ វិបស្សតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ, តំ អារព្ព គន្ថវិប្បយុត្តោ វាគោ ឧប្បជ្ជតិ, វិចិកិច្ឆា... បេ... ឧទ្ធច្ចំ... បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្ធនំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ...។ **វត្ថុបុរេជាកំ** – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ... វត្ថុ គន្ថវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តស្ស លោកស្ស ច បដិយស្ស ច បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជាកំ, វត្ថុបុរេជាកំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជាកំ** – ចក្កំ... បេ... វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ, តំ អារព្ព គន្ថសម្បយុត្តោ វាគោ ឧប្បជ្ជតិ,

ទិដ្ឋិ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ **វត្ថុបុរេជាន់** – វត្ថុ គន្ថសម្បយុត្តកាន់ ខន្ធនានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណបុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អារព្ព ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិយញ្ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ **វត្ថុ** ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធានំ បដិយស្ស ច បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បច្ចាជានបច្ចយោ

៨៦. គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ចាជានា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិយញ្ច បុរេជានស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អាសេវនបច្ចយោ

៨៧. គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ (អនន្តរវទិសំ, អារជ្ជនាបិ វុដ្ឋានម្យំ នត្ថិ)។

កម្មបច្ចយោ

៨៨. គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – គន្ថសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – គន្ថសម្បយុត្តា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ចេតនា លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតា ចេតនា បដិយស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ **នានាក្ខណិកា** – គន្ថសម្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – គន្ថសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ បដិយស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨៩. គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – គន្ថវិប្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – គន្ថវិប្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

វិបាកបច្ចយាទិ

៩០. គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

កន្លែងមួយយុត្តោ ឆម្នោ កន្លែងមួយយុត្តស្ស ឆម្នស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ចត្តាវិ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... ចត្តាវិ... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... ចត្តាវិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ ... ចត្តាវិ... សម្បយុត្ត បច្ចយេន បច្ចយោ... ន។

វិប្បយុតបច្ចេយា

៩១. គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ (សំខិត្តំ, វិភជិតញ្ញំ)។ (១)

កន្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ កន្តវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហដាតំ, បុរេដាតំ, បច្ឆា
ដាតំ (សំខិត្តំ)។ (១)

កន្លែងរៀបចំការសិក្សា ឆមោ គន្លឹះសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិញ្ញយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុណ្យដាត់** – វត្ត គន្លឹះ សម្បយុត្តកាន់ ខន្ទាន់ វិញ្ញយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជានំ** – វត្ថុ ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធានំ បដិឃស្ស ច វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៩២. គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតា** – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្នា ច លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតា ខន្នា ច បដិយញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្នា ច លោភោ ច ទោមនស្ស សហគតា ខន្នា ច បដិយញ្ច បុរេជាកស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អតិបទដ្ឋេយ្យ

៩៣. កន្ទុកសម្បយុត្តោ ធម្មោ កន្ទុកសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ (បដិច្ចសទិសំ)។ (១)

គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ (សំខិត្ត, វិភជិត្ត)។ (២)

គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ
(បដិច្ចសទិសំ)។ (៣)

៩៤. គន្ថវិប្បយុក្កោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, តានិយំ (សំខិត្តំ, វិភជិត្តំ)។ (១)

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។
សហជាតោ – ទិដ្ឋិកគវិប្បយុត្តោ លោកោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតំ
 បដិវំ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ... បេ.... វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ, តំ
 អារព្ព គន្ថសម្បយុត្តោ រាគោ... បេ.... ទិដ្ឋិ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, វត្ថុ គន្ថសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
 អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – ទិដ្ឋិភកវិប្បយុត្តោ លោកោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិយំ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អារព្វ ទិដ្ឋិភកវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ទា ច លោកោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្ទា ច បដិយញ្ច ឧប្បជ្ឈន្តិ, វត្ថុ ទិដ្ឋិភកវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ទានំ លោភស្ស ច ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ទានំ បដិយស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៩៥. គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – គន្ថសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ....។ **សហជាតោ** – ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច លោភោ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ.... ទោមនស្សសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច បដិយញ្ច តិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ....។ (១)

គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – គន្ថសម្បយុត្តា ខន្នា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ ឮបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតា** – ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្នា ច លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ ឮបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតា** – ទោមនស្សសហគតា ខន្នា ច បដិយញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ ឮបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្នា ច វត្ថុ ច លោភស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទោមនស្សសហគតា ខន្នា ច វត្ថុ ច បដិយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្នា ច លោភោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្នា ច បដិយញ្ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – គន្ថសម្បយុត្តា ខន្នា ច កពទ្ធិការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – គន្ថសម្បយុត្តា ខន្នា ច រូបជីវិតិទ្រិយញ្ច កដក្កាឮបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច លោភោ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច ឮបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ....។ **សហជាតោ** – ទោមនស្សសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច បដិយញ្ច តិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច ឮបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ....។ **សហជាតោ** – ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ លោភស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ....។ **សហជាតោ** – ទោមនស្សសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ បដិយស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ....។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៩៦. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាតេ តីណិ, បច្ចាជាតេ តីណិ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ ចក្កាវិ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ចក្កាវិ, ឥន្ទ្រិយេ ចក្កាវិ, ឈានេ ចក្កាវិ, មគ្គេ ចក្កាវិ, សម្បយុត្តេ នវ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិគតេ នវ, អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

បច្ចនិយុទ្ធាវា

៩៧. គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៩៨. គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៩៩. គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

១០០. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិគតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

១០១. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ នវ, នអធិបតិយា នវ... បេ.... នសមនន្តវេ នវ, នអញ្ញមញ្ញោ ភីណិ, នឧបនិស្សយេ នវ... បេ.... នមគ្គេ នវ, នសម្បយុត្តេ ភីណិ, នវិប្បយុត្តេ ន, នោនត្ថិយា នវ, នោវិគតេ នវ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

១០២. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ (អនុលោមមាតិកា វិស្តារេតញ្ញា)... បេ.... អវិគតេ នវ។

គន្ថសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ។

២៩. គន្ថគន្ថនីយទុកំ

១. បដិច្ចវាមា

ហេតុបច្ចយោ

១០៣. គន្ថញ្ជេវ គន្ថនីយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ចេវ គន្ថនិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – សីលព្ពតបរាមាសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ, អភិជ្ឈាកាយគន្ថំ បដិច្ច សីលព្ពតបរាមាសោ កាយ គន្ថោ, ឥន្ទសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ, អភិជ្ឈាកាយគន្ថំ បដិច្ច ឥន្ទសច្ចាភិនិវេស កាយគន្ថោ។ (១)

គន្ថញ្ជាវ គន្ថនិយញ្ជា ធម្មំ បដិច្ច គន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – គន្ថេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ថា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ជា រូបំ។ (២)

គន្ថញ្ជាវ គន្ថនិយញ្ជា ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ចេវ គន្ថនិយោ ច គន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា។ (១)

២-៦. សហជាត-បច្ចយ-និស្សយ-សំសដ្ឋ-សម្បយុត្តកា

(បដិច្ចវារម្បិ សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ គន្ថទុកសទិសំ និន្នានាករណំ។)

៧. បញ្ញាវា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវា

ហេតុបច្ចយោ

១០៤. គន្ថោ ចេវ គន្ថនិយោ ច ធម្មោ គន្ថស្ស ចេវ គន្ថនិយស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – គន្ថោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ គន្ថានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ (ឯវំ នវំ បញ្ញា វិគ្គាវេកញ្ជា)។

អារម្មណបច្ចយោ

១០៥. គន្ថោ ចេវ គន្ថនិយោ ច ធម្មោ គន្ថស្ស ចេវ គន្ថនិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – គន្ថេ អារព្ព គន្ថោ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) គន្ថេ អារព្ព គន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ខន្ថា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) គន្ថេ អារព្ព គន្ថោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ថា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

១០៦. គន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ គន្ថនិយស្ស ចេវ នោ ច គន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្វេ សុចិណ្ឌានិ...បេ.... ឈានា... បេ.... អរិយា គោត្រកុំ បច្ចវេក្ខតិ, វេទានំ បច្ចវេក្ខតិ, បរិនិវេទនំ កិលេសេ...បេ.... វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្វេ សមុទាចិណ្ឌេ កិលេសេ ជានន្តិ, ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ គន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថេ ខន្ថេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; ទិព្ពេន ចក្កានា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ (សព្ពំ វិគ្គាវេកញ្ជា) អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

គន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ចេវ គន្ថនិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ... បេ.... វិចិកិច្ចា...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; បុព្វេ សុចិណ្ឌានិ...បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ...បេ.... ចក្កំ... បេ.... វត្ថុំ គន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថេ ខន្ថេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ។ (២)

គន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ចេវ គន្ថនិយស្ស ច គន្ថនិយស្ស ចេវ នោ ច គន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... បុព្វេ សុចិណ្ឌានិ... បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ គន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថេ ខន្ថេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព គន្ថោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ថា ឧប្បជ្ឈន្តិ (ឯវំ ឥតវេបិ តីណិ វិគ្គាវេកញ្ជា)។ (៣)

(អារព្ព កាតញ្ជា។ ឥមស្ថី ទុកេ លោកុត្តរំ នត្ថិ, គន្ថទុកសទិសំ, និន្នានាករណំ។ “គន្ថនិយ”ន្តិ និយាមេកញ្ជា, មក្កេ នវំ បញ្ញា កាតញ្ជា។)

គន្ថគន្ថនិយទុកំ និដ្ឋិតំ។

៣០. គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុក្ខំ

១. បដិច្ចវាហេ

១-៤. បច្ចយចតុក្កំ

ហេតុបច្ចយោ

១០៧. គន្ថញោវ គន្ថសម្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – សីលព្ពតបរាមាសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ, អភិជ្ឈាកាយគន្ថំ បដិច្ច សីលព្ពតបរាមាសោ កាយគន្ថោ, ឥន្ទសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ, អភិជ្ឈាកាយគន្ថំ បដិច្ច ឥន្ទសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ។ (១)

គន្ថញោវ គន្ថសម្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – គន្ថេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (២)

គន្ថញោវ គន្ថសម្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – សីលព្ពតបរាមាសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា (ចក្កំ)។ (៣)

១០៨. គន្ថសម្បយុត្តញោវ នោ ច គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – គន្ថសម្បយុត្តញោវ នោ ច គន្ថំ ឯកំ ខន្ធព បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធព...បេ....។ (១)

គន្ថសម្បយុត្តញោវ នោ ច គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – គន្ថសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថេ ខន្ធព បដិច្ច គន្ថោ។ (២)

គន្ថសម្បយុត្តញោវ នោ ច គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – គន្ថសម្បយុត្តញោវ នោ ច គន្ថំ ឯកំ ខន្ធព បដិច្ច តយោ ខន្ធា គន្ថោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ធព...បេ....។ (៣)

១០៩. គន្ថញោវ គន្ថសម្បយុត្តញ គន្ថសម្បយុត្តញោវ នោ ច គន្ថញ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – គន្ថេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធព បដិច្ច គន្ថោ។ (១)

គន្ថញោវ គន្ថសម្បយុត្តញ គន្ថសម្បយុត្តញោវ នោ ច គន្ថញ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – គន្ថសម្បយុត្តញោវ នោ ច គន្ថំ ឯកំ ខន្ធព បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធព ច...បេ....។ (២)

គន្ថញោវ គន្ថសម្បយុត្តញ គន្ថសម្បយុត្តញោវ នោ ច គន្ថញ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – គន្ថសម្បយុត្តញោវ នោ ច គន្ថំ ឯកំ ខន្ធព សីលព្ពតបរាមាសំ កាយគន្ថញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ធព ច...បេ.... (ចក្កំ ពន្លិកព្លំ។ សំខិត្តំ)។ (៣)

១១០. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ (សព្ពគ្គ នវ), កម្មេ នវ, អាហារេ នវ...បេ.... អវិកតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១១១. គន្ថញោវ គន្ថសម្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ន អធិបតិបច្ចយោ (សំខិត្តំ)។

(ក្នុង នរោត្តមបុព្វយោ នគី) នអធិបតិយា នវ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, ន
កម្មេ ភីណិ, នវិបាកេ នវ, នវិប្បយុត្តេ នវ។

២-៦. សហជាត-បច្ចុយ-និស្សយ-សំសដ្ឋ-សម្បយត្តវាណ

(ឯវ គតេ ទ្វេ គណនាបិ សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសង្កវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា។)

៧. បញ្ហាទាំង

១. បច្ចុប្បន្នភាព

១. វិភាគស្ថានភាព

ហេតុបច្ចយោ

១១២. កន្លែង ចែក គន្លងសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ គន្លង ចែក គន្លងសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – កន្លែង ចែក គន្លងសម្បយុត្តោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ គន្លានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

គន្ថោ ចេវ កន្ថសម្បយុក្កោ ច ធម្មោ កន្ថសម្បយុក្កស្ស ចេវ នោ ច កន្ថស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន
បច្ចយោ - គន្ថោ ចេវ កន្ថសម្បយុក្កា ច ហេតុ សម្បយុក្កកានំ ខន្ធានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

កន្លែង ចែវ កន្តសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ កន្តស្ស ចែវ កន្តសម្បយុត្តស្ស ច កន្តសម្បយុត្តស្ស ចែវ នោ ច កន្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – កន្លា ចែវ កន្តសម្បយុត្តា ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ កន្ទានព្វ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១១៣. គន្ថសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច គន្ថស្ស ធម្មស្ស ហេតុ
បច្ចុយេន បច្ចុយោ – គន្ថសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច គន្ថា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ គន្ថានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ។
(១)

កន្លែងសម្បយុត្តោ ចេរ នៅ ចំ កន្លែង ជម្នោ កន្លែង ចេរ កន្លែងសម្បយុត្តស្ស ចំ ជម្នោ ហេតុបច្ចយេន
បច្ចយោ - កន្លែងសម្បយុត្តោ ចេរ នៅ ចំ កន្លែង ហេតុ សម្បយុត្តកាន់ កន្លែង ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

កន្លែងមួយយុត្តោ ចៅ នៅ ច កន្លោ ធម្មោ កន្លែង ចៅ កន្លែងមួយយុត្តោ ច កន្លែងមួយយុត្តោ ចៅ នៅ ច កន្លែង ច ធម្មោ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ - កន្លែងមួយយុត្តោ ចៅ នៅ ច កន្លោ ហេតុ សម្បយុត្តកាន់ ខន្ធានំ កន្លានញ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១១៤. គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ច ធម្មា គន្ថស្ស ចេវ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

កន្លែង ចែវ កន្តសម្បយុត្តោ ច កន្តសម្បយុត្តោ ចែវ នៅ ច កន្លែង ច ធម្មា កន្តសម្បយុត្តស្ស ចែវ នៅ ច កន្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – កន្លា ចែវ កន្តសម្បយុត្តា ច កន្តសម្បយុត្តា ចែវ នៅ ច កន្លា ច ហេតុ សម្បយុត្តកាន់ ខនាន់ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

កន្លែង ចែក កន្លែងសម្បូរយុត្តា ច កន្លែងសម្បូរយុត្តា ចែក នៅ ច កន្លែង ច ធម្មា កន្លែង ចែក កន្លែងសម្បូរយុត្តា
ច កន្លែងសម្បូរយុត្តា ចែក នៅ ច កន្លែង ច ធម្មា សហគុណបច្ចេន បច្ចេនយោ - កន្លែង ចែក កន្លែងសម្បូរយុត្តា ច
កន្លែងសម្បូរយុត្តា ចែក នៅ ច កន្លែង ច ហេតុ សម្បូរយុត្តាកាន់ ខនាន់ គនានញ ហេតុបច្ចេន បច្ចេនយោ។ (៣)

អារមណបច្ចយាទិ

១១៥. គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ គន្ថស្ស ចេវ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – គន្ថេ អារព្ព គន្ថា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) គន្ថេ អារព្ព គន្ថសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច គន្ថា ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) គន្ថេ អារព្ព គន្ថា ច គន្ថសម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

គន្ថសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច គន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ – គន្ថសម្បយុត្តេ ចេវ នោ ច គន្ថេ ខន្ធនេ អារព្ព គន្ថសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច គន្ថា ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) គន្ថសម្បយុត្តេ ចេវ នោ ច គន្ថេ ខន្ធនេ អារព្ព គន្ថា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) គន្ថ សម្បយុត្តេ ចេវ នោ ច គន្ថេ ខន្ធនេ អារព្ព គន្ថា ច គន្ថសម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

(ឯវំ ឥតវេបិ តីណិ បញ្ញា កាគព្ពា អារម្មណសទិសំយេវ។ អធិបតិយាបិ អនន្តវេបិ ឧបនិស្សយេបិ វិភាកោ នត្ថិ។)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

១១៦. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ, អនន្តវេ នវំ, សមនន្តវេ នវំ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ នវំ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ នវំ, អាសេវនេ នវំ, កម្មេ តីណិ , អាហារេ តីណិ, ឥន្ទ្រិយេ តីណិ, ឈានេ តីណិ, មគ្គេ នវំ, សម្បយុត្តេ នវំ, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា នវំ, វិភកេ នវំ, អវិភកេ នវំ។

(អរូបំយេវ បច្ចយំ, ឯកេកស្ស តីណិ តីណិ កាគព្ពា។ អារម្មណញ្ច សហជាតញ្ច ឧបនិស្សយញ្ច នវសុបិ បវិ វត្តេតព្ពំ។ ឯវំ បញ្ញាវាវេបិ សព្វំ កាគព្ពំ។)

គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ។

៣១. គន្ថវិប្បយុត្តកន្ថនិយទុកំ

១. បដិច្ចវាវា

ហេតុបច្ចយោ

១១៧. គន្ថវិប្បយុត្តកន្ថនិយំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តកន្ថនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – គន្ថវិប្បយុត្តំ គន្ថនិយំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... (យថា ចូឡន្តវទុកេ លោកិយទុកំ ឯវំ វិត្ថានេតព្ពំ និន្នានាករណំ)។

គន្ថវិប្បយុត្តកន្ថនិយទុកំ និដ្ឋិតំ។

គន្ថកោច្ឆកំ និដ្ឋិតំ។

៦-៧. ឱយយោគគោច្ចកំ

៣២-៤៣. ឱយទិទុកានិ

១. ឱយំ ធម្មំ បដិច្ច ឱយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា...បេ....។

២. យោគំ ធម្មំ បដិច្ច យោគោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា...បេ.... (ទ្វេបិ គោច្ចកា អាសវគោច្ចក សទិសា និន្នានាករណ)។

ឱយយោគគោច្ចកំ និដ្ឋិតំ។

៨. នីវរណកោច្ចក់

៤៤. នីវរណទុក់

១. បដិច្ចវាណា

១. បច្ចយានុលោម

១. វិភង្គវាណា

ហេតុបច្ចយោ

១. នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – កាមច្ចន្ទនីវរណំ បដិច្ច ចិនមិទ្ធនីវរណំ [ចិនមិទ្ធនីវរណំ (ស្យា.)] ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ, កាមច្ចន្ទនីវរណំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ, ព្យាបាទនីវរណំ បដិច្ច ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ, ព្យាបាទនីវរណំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ, ព្យាបាទនីវរណំ បដិច្ច ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ កុក្កច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ, ព្យាបាទនីវរណំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចនីវរណំ កុក្កច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ, វិចិក្ខានីវរណំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចនីវរណំ, ឧទ្ធច្ចនីវរណំ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ។ (១)

នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នីវរណោ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ។ (២)

នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – កាមច្ចន្ទនីវរណំ បដិច្ច ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ (ចក្កំ)។ (៣)

២. នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធបដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោនីវរណោ ខន្ធបដិច្ច នីវរណា។ (២)

នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធបដិច្ច តយោ ខន្ធា នីវរណោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ....។ (៣)

៣. នីវរណញ នោនីវរណញ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – កាមច្ចន្ទនីវរណញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធបដិច្ច ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ (ចក្កំ)។ (១)

នីវរណញ នោនីវរណញ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធបដិច្ច នីវរណញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ ច...បេ.... នីវរណោ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

នីវរណញ នោនីវរណញ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធបដិច្ច កាមច្ចន្ទនីវរណញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ ច...បេ.... (ចក្កំ។ សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោម

២. សង្ខារវាណា

សុទ្ធំ

៤. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ នវ...បេ.... អវិកតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាណ

នហេតុបច្ចយោ

៥. នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយោ – វិចិក្ខានីវរណំ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ, ឧទ្ធច្ចនីវរណំ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ។ (១)

នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយោ – អហេតុកំ នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញ សត្តា)។ (១)

នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយោ – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធធេ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ។ (២)

៦. នីវរណញ នោនីវរណញ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយោ – វិចិក្ខានីវរណញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធធេ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ, ឧទ្ធច្ចនីវរណញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធធេ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ។ (១)

នអារម្មណបច្ចយាទិ

៧. នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយោ – នីវរណេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយោ – នោនីវរណេ ខន្ធធេ បដិច្ច ចិត្ត សមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

នីវរណញ នោនីវរណញ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយោ – នីវរណេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (សំខិត្តំ)... នអធិបតិបច្ចយោ... នអនន្តរេបច្ចយោ... នសមនន្តរេបច្ចយោ... នអញ្ញមញ្ញបច្ចយោ... នឧបនិស្សយបច្ចយោ។

នបុរេជាកបច្ចយោ

៨. នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាកបច្ចយោ – អរូបេ កាមច្ចន្ទនីវរណំ បដិច្ច ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ, អរូបេ កាមច្ចន្ទនីវរណំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ, អរូបេ វិចិក្ខានីវរណំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ, អរូបេ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ។ (១)

នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាកបច្ចយោ – អរូបេ នីវរណេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា, នីវរណេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (អវសេសា បញ្ញា សញ្ញេ វិគ្គារេតញ្ញា។ អរូបំ បឋមំ កាតព្វំ, រូបំ បច្ចា យថា លកតិ។)

៩. នីវរណញ នោនីវរណញ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាកបច្ចយោ – អរូបេ នោនីវរណេ ខន្ធធេ ច កាមច្ចន្ទនីវរណញ បដិច្ច ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ (ចក្កំ)។ (១)

នីវរណញ នោនីវរណញ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាកបច្ចយោ – អរូបេ នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធធេ នីវរណេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ ច...បេ.... នីវរណេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធធេ

បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, នីវរណេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណេ ច នោនីវរណេ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នបុរេជាតបច្ចយា – អរូបេ នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធា កាមច្ចន្ធនីវរណញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ (ចក្កំ។ សំខិត្តំ)។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវាហា

សុទ្ធំ

១០. នហេតុយា ចត្តារិ, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវំ, នអនន្តរេ តីណិ, នសមនន្តរេ តីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ, នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាតេ នវំ, នបច្ឆាជាតេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ តីណិ, នវិបាកេ នវំ, នអាហារេ ឯកំ, នគន្រ្ទិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមក្កេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ នវំ, នោនតិយា តីណិ, នោវិភតេ តីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

១១. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវំ (សំខិត្តំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

១២. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ...បេ.... មក្កេ តីណិ...បេ.... អវិភតេ ចត្តារិ។

២. សហជាតាវាហា

(សហជាតាវាហេបិ ឯវំ វិត្ថាវេតញ្ចោ)។

៣. បច្ចយវាហា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កាវាហា

ហេតុបច្ចយោ

១៣. នីវរណំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណេ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា... តីណិ។

នោនីវរណំ ធម្មំ បច្ចយា នោនីវរណេ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធា បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... (យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា), វត្ថុ បច្ចយា នោនីវរណេ ខន្ធា។ (១)

នោនីវរណំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណេ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – នោនីវរណេ ខន្ធា បច្ចយា នីវរណេ, វត្ថុ បច្ចយា នីវរណេ។ (២)

នោនីវរណំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណេ ច នោនីវរណេ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធា បច្ចយា តយោ ខន្ធា នីវរណេ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា...បេ.... វត្ថុ បច្ចយា នីវរណេ, មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វត្ថុ បច្ចយា នីវរណេ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា។ (៣)

១៤. នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នីវរណេ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – កាមច្ចន្ធនីវរណញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធា បច្ចយា ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ (ចក្កំ)។ កាមច្ចន្ធនីវរណញ្ច វត្ថុញ្ច

បច្ចុប្បន្ន ចិនមិទ្ធនីវរណ៍ ឧទ្ធច្ឋនីវរណ៍ អវិជ្ជានីវរណ៍ (ចក្ក)។ (១)

នីវរណ៍ នោនីវរណ៍ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន នោនីវរណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – នោនីវរណ៍ ឯកំ ឧទ្ធច្ឋនីវរណ៍ បច្ចុប្បន្ន តយោ ខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទ្វេ ខន្ធ...បេ... នីវរណ៍ វត្តញ បច្ចុប្បន្ន សម្បយុត្តកា ខន្ធ, នីវរណ៍ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធ បច្ចុប្បន្ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, នីវរណ៍ ច មហាភូតេ ច បច្ចុប្បន្ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

នីវរណ៍ នោនីវរណ៍ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន នីវរណ៍ ច នោនីវរណ៍ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – នោនីវរណ៍ ឯកំ ឧទ្ធច្ឋនីវរណ៍ កាមច្ឋន្ទនីវរណ៍ បច្ចុប្បន្ន តយោ ខន្ធ ចិនមិទ្ធនីវរណ៍ ឧទ្ធច្ឋនីវរណ៍ អវិជ្ជានីវរណ៍...បេ... ទ្វេ ខន្ធ ...បេ... (ចក្ក)។ កាមច្ឋន្ទនីវរណ៍ វត្តញ បច្ចុប្បន្ន ចិនមិទ្ធនីវរណ៍ ឧទ្ធច្ឋនីវរណ៍ អវិជ្ជានីវរណ៍ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធ (ចក្ក)។ សំខិត្តំ។ (៣)

១. បច្ចុប្បន្នលោម

២. សង្ខារាមា

១៥. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), វិបាកេ ឯកំ...បេ... អវិភតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចុប្បន្ននីយំ

១. វិភង្គាមា

នហេតុបច្ចុប្បន្ន

១៦. នីវរណ៍ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន នីវរណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចុប្បន្ន – វិចិក្ខានីវរណ៍ បច្ចុប្បន្ន អវិជ្ជានីវរណ៍, ឧទ្ធច្ឋនីវរណ៍ បច្ចុប្បន្ន អវិជ្ជានីវរណ៍។ (១)

នោនីវរណ៍ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន នោនីវរណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចុប្បន្ន – អហេតុកំ នោនីវរណ៍ ឯកំ ឧទ្ធច្ឋនីវរណ៍ តយោ ខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទ្វេ ខន្ធ...បេ... (យាវ អសញ្ញសក្កា) ចក្ខាយកនំ បច្ចុប្បន្ន ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ... កាយាយកនំ បច្ចុប្បន្ន កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុ បច្ចុប្បន្ន អហេតុកា នោនីវរណ៍ ខន្ធ។ (១)

នោនីវរណ៍ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន នីវរណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចុប្បន្ន – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ឋសហគតេ ខន្ធ បច្ចុប្បន្ន អវិជ្ជានីវរណ៍, វត្ថុ បច្ចុប្បន្ន អវិជ្ជានីវរណ៍។ (២)

១៧. នីវរណ៍ នោនីវរណ៍ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន នីវរណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចុប្បន្ន – វិចិក្ខានីវរណ៍ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធ បច្ចុប្បន្ន អវិជ្ជានីវរណ៍, ឧទ្ធច្ឋនីវរណ៍ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធ បច្ចុប្បន្ន អវិជ្ជានីវរណ៍, វិចិក្ខានីវរណ៍ វត្តញ បច្ចុប្បន្ន អវិជ្ជានីវរណ៍, ឧទ្ធច្ឋនីវរណ៍ វត្តញ បច្ចុប្បន្ន អវិជ្ជានីវរណ៍ (សំខិត្តំ)។ (១)

២. បច្ចុប្បន្ននីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១៨. នហេតុយា ចក្ខាវិ, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ តីណិ, នសមនន្តរេ តីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ, នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាតេ នវ, នបច្ឆាជាតេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ តីណិ, នវិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ នវ, នោនតិយា តីណិ, នោវិភតេ តីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

១៩. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ (សំខិត្តំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

២០. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ចត្តាវិ, អនន្តរេ ចត្តាវិ, សមនន្តរេ ចត្តាវិ...បេ.... មគ្គេ គីណិ, អវិគតេ ចត្តាវិ។

៥. សំសង្ការោ

១-៤. បច្ចយចតុក្កំ

២១. នីវរណំ ធម្មំ សំសង្កោ នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – កាមច្ចន្ធនីវរណំ សំសង្កំ ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ (ចក្កំ។ សព្វំ នីវរណំ វិត្ថានេតព្ពំ)។

២២. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), វិបាកេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

២៣. នីវរណំ ធម្មំ សំសង្កោ នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ចានីវរណំ សំសង្កំ អវិជ្ជានីវរណំ, ឧទ្ធច្ចនីវរណំ សំសង្កំ អវិជ្ជានីវរណំ (សំខិត្តំ)។

២៤. នហេតុយា ចត្តាវិ, នអធិបតិយា នវ, នបុរេជាតេ នវ, នបច្ចាជាតេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ នវ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ នវ។

បច្ចនីយំ។

៦. សម្បយុត្តវាណ

(ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្ពោ។)

៧. បញ្ចវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កវាណ

ហេតុបច្ចយោ

២៥. នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នីវរណោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ នីវរណានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នីវរណោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ច នោនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នីវរណោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ នីវរណានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

នោនីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោនីវរណោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អារម្មណបច្ចយោ

២៦. នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – នីវរណោ អារព្ព នីវរណោ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ បុច្ឆិកត្ថំ) នីវរណោ អារព្ព នោនីវរណោ ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ កាកត្ថំ) នីវរណោ អារព្ព នីវរណោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

២៧. នោនីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌនី...បេ... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ...បេ... អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ...បេ... ផលំ...បេ... និព្ពានំ...បេ... និព្ពានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; អវិយា នោនីវរណោ បហិនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ, វិក្ខម្ពិតេ កិលេសេ...បេ... បុព្ពេ សមុទាចិណ្ឌេ...បេ... ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ នោនីវរណោ ខន្ធនេ អនិច្ចតោ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោគធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន នោនីវរណចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស... បេ... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ... ដោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ... នោនីវរណោ ខន្ធា ឥន្ទ្រិវិជញ្ញណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគត់សញ្ញណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ...បេ... បុព្ពេ សុចិណ្ឌនី...បេ... ឈានា...បេ... ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ នោនីវរណោ ខន្ធនេ អស្សា ទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រកោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ...បេ... វិចិក្ខត្វា...បេ... ឧទ្ធច្ចំ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ។ (២)

នោនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ច នោនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ...បេ... បុព្ពេ សុចិណ្ឌនី...បេ... ឈានា...បេ... ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ នោនីវរណោ ខន្ធនេ អស្សា ទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព នីវរណោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... ភីណិ (អារព្ព កាកត្ថា)។

អធិបតិបច្ចយោ

២៨. នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** – នីវរណោ គរុំ កត្វា នីវរណោ ឧប្បជ្ឈន្តិ... ភីណិ (អារម្មណសទិសំ)។ (៣)

២៩. នោនីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌនី...បេ... ឈានា...បេ... អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ...បេ... ផលំ...បេ... និព្ពានំ...បេ... និព្ពានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ នោនីវរណោ ខន្ធនេ គរុំ កត្វា អស្សា ទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រកោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – នោនីវរណាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ...បេ... បុព្ពេ...បេ... ឈានា...បេ... ចក្កំ... បេ... វត្ថុំ នោនីវរណោ ខន្ធនេ គរុំ កត្វា អស្សា ទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រកោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – នោនីវរណាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ នីវរណានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ច នោនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ...បេ... បុព្ពេ...បេ... ឈានា...បេ... ចក្កំ... បេ... វត្ថុំ នោនីវរណោ ខន្ធនេ គរុំ កត្វា អស្សា ទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា នីវរណោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតិ** – នោនីវរណាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ នីវរណានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

នីវរណេ ច នោនីវរណេ ច ធម្មា នីវរណស្ស ធម្មស្ស អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតី... តីណិ (អារម្មណាធិបតីយេវ)។

អនន្តរបច្ចយោ

៣០. នីវរណេ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នីវរណេ បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នីវរណានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) បុរិមា បុរិមា នីវរណេ បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នោនីវរណានំ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; នីវរណេ វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) បុរិមា បុរិមា នីវរណេ បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នីវរណានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣១. នោនីវរណេ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នោនីវរណេ ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នោនីវរណានំ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... និរោធា វុដ្ឋហន្តស្ស នេវ សញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) បុរិមា បុរិមា នោនីវរណេ ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នីវរណានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អារជ្ជនា នីវរណានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) បុរិមា បុរិមា នោនីវរណេ ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នីវរណានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អារជ្ជនា នីវរណានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣២. នីវរណេ ច នោនីវរណេ ច ធម្មា នីវរណស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នីវរណេ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នីវរណានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) បុរិមា បុរិមា នីវរណេ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នោនីវរណានំ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; នីវរណេ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) បុរិមា បុរិមា នីវរណេ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នីវរណានព្វ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

សមនន្តរបច្ចយាទិ

៣៣. នីវរណេ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

៣៤. នីវរណេ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ... បេ....។ បកតូបនិស្សយោ – នីវរណានិ នីវរណានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

៣៥. នោនីវរណេ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ... បេ....។ បកតូបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ... បេ.... សីលំ... បេ.... ឧបោសថកម្មំ... បេ.... ឈានំ ឧប្បាទេតិ, វិបស្សនំ... បេ.... មគ្គំ... បេ.... អភិញ្ញំ... បេ.... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ... បេ.... បញ្ញំ... បេ.... មានំ... ទិដ្ឋិ... បត្តនំ... កាយិកំ សុខំ... កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧត្តំ... ភោជនំ... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ... បេ.... សង្ឃំ ភិក្ខុតិ; សទ្ធា ... បេ.... សេនាសនំ សទ្ធាយ... បេ.... បញ្ញាយ, វាគស្ស... បេ.... បត្តនាយ, កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស, មគ្គស្ស, ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោនីវរណេ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (តីណិ ឧបនិស្សយា)។ បកតូបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ... បេ.... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ... បេ.... សង្ឃំ ភិក្ខុតិ; សទ្ធា... បេ.... សេនាសនំ វាគស្ស... បេ.... បត្តនាយ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោនីវណោ ឆម្ពោ នីវណស្ស ច នោនីវណស្ស ច ឆម្ពស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – សង្ខំ ឧបនិស្សយ មាន ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ណាតិ; សីលំ... បេ.... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ បាណំ ហនតិ... បេ.... សង្ខំ ភិក្ខុតិ; សង្ខា... បេ.... សេនាសនំ នីវណានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

នីវណោ ច នោនីវណោ ច ឆម្ពោ នីវណស្ស ឆម្ពស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – នីវណោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា នីវណានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

បុរេជាកបច្ចយោ

៣៦. នោនីវណោ ឆម្ពោ នោនីវណស្ស ឆម្ពស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជាកំ, វត្ថុបុរេជាកំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជាកំ** – ចក្កំ... បេ.... វត្ថុ អនិច្ចតោ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ... បេ.... តីណិ (បុរេជាកំ អារម្មណ្ឌសទិសំ កុសលាកុសលស្ស វិភជិតព្វំ)។

បច្ឆាជាក-អាសេវនបច្ចយោ

៣៧. នីវណោ ឆម្ពោ នោនីវណស្ស ឆម្ពស្ស បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ... អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ។

កម្មបច្ចយោ

៣៨. នោនីវណោ ឆម្ពោ នោនីវណស្ស ឆម្ពស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – នោនីវណោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – នោនីវណោ ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្វំ) នោនីវណោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ នីវណានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្វំ) នោនីវណោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ នីវណានព្វ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាកបច្ចយាទិ

៣៩. នោនីវណោ ឆម្ពោ នោនីវណស្ស ឆម្ពស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

៤០. នីវណោ ឆម្ពោ នោនីវណស្ស ឆម្ពស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ (ឯវំ អវសេសា ចក្កាវិបញ្ញា កាតក្កា)។

អត្ថិបច្ចយោ

៤១. នីវណោ ឆម្ពោ នីវណស្ស ឆម្ពស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – កាមច្ឆន្ទនីវណំ ចិនមិច្ឆនីវណស្ស ឧទ្ធច្ឆនីវណស្ស អវិជ្ជានីវណស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (១)

នីវណោ ឆម្ពោ នោនីវណស្ស ឆម្ពស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ (ឯវំ នីវណមូលេ តីណិ)។ (៣)

៤២. នោនីវណោ ឆម្ពោ នោនីវណស្ស ឆម្ពស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាកំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (សំខិត្តំ)។ (១)

នោនីវណោ ឆម្ពោ នីវណស្ស ឆម្ពស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ (សំខិតំ)។ (២)

នោនីវណោ ឆម្ពោ នីវណស្ស ច នោនីវណស្ស ច ឆម្ពស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ (សំខិតំ) (៣)

៤៣. នីវណោ ច នោនីវណោ ច ឆម្ពោ នីវណស្ស ឆម្ពស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – **សហជាតំ, បុរេជាតំ។**
សហជាតំ – កាមច្ចន្ទនីវណញ្ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នា ចិនមិទ្ធនីវណស្ស ឧទ្ធច្ចនីវណស្ស អវិជ្ជានីវណស្ស
អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; កាមច្ចន្ទនីវណញ្ច វត្ថុ ច ចិនមិទ្ធនីវណស្ស ឧទ្ធច្ចនីវណស្ស អវិជ្ជានីវណស្ស
អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នីវណោ ច នោនីវណោ ច ឆម្ពោ នោនីវណស្ស ឆម្ពស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ,
បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – នោនីវណោ ឯកោ ខន្នោ ច នីវណោ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ ចិត្ត
សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ទ្វេ ខន្នា... បេ.... នីវណោ ច វត្ថុ ច នោនីវណានំ
ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; នីវណោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ ; នីវណោ ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – នីវណោ ច
សម្បយុត្តកា ច ខន្នា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – នីវណោ ច
សម្បយុត្តកា ខន្នា ច កតឡីការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – នីវណោ
ច សម្បយុត្តកា ខន្នា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នីវណោ ច នោនីវណោ ច ឆម្ពោ នីវណស្ស ច នោនីវណស្ស ច ឆម្ពស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ –
សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – នោនីវណោ ឯកោ ខន្នោ ច កាមច្ចន្ទនីវណញ្ច តិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ
ចិនមិទ្ធនីវណស្ស ឧទ្ធច្ចនីវណស្ស អវិជ្ជានីវណស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទ្វេ
ខន្នា ច... បេ.... កាមច្ចន្ទនីវណញ្ច វត្ថុ ច ចិនមិទ្ធនីវណស្ស ឧទ្ធច្ចនីវណស្ស អវិជ្ជានីវណស្ស ច
សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៤៤. ហេតុយា ចក្ការិ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ,
អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាតេ តីណិ, បច្ចាជាតេ តីណិ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ តីណិ,
វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ តីណិ, ឥន្ទ្រិយេ តីណិ, ឈានេ តីណិ, មគ្គេ តីណិ, សម្បយុត្តេ នវ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា
នវ, នត្ថិយា នវ, វិគតេ នវ, អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាមា

៤៥. នីវណោ ឆម្ពោ នីវណស្ស ឆម្ពស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ...
ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នីវណោ ឆម្ពោ នោនីវណស្ស ឆម្ពស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ...
ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នីវណោ ឆម្ពោ នីវណស្ស ច នោនីវណស្ស ច ឆម្ពស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន
បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤៦. នោនីវណោ ឆម្ពោ នោនីវណស្ស ឆម្ពស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន
បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ...

កម្មបច្ចុយេន បច្ចុយោ... អាហារបច្ចុយេន បច្ចុយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

នោនីវណោ ធម្មោ នីវណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុយេន បច្ចុយោ... សហជាតបច្ចុយេន បច្ចុយោ... ឧបនិស្សយបច្ចុយេន បច្ចុយោ... បុរេជាតបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (២)

នោនីវណោ ធម្មោ នីវណស្ស ច នោនីវណស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុយេន បច្ចុយោ... សហជាត បច្ចុយេន បច្ចុយោ... ឧបនិស្សយបច្ចុយេន បច្ចុយោ... បុរេជាតបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (៣)

៤៧. នីវណោ ច នោនីវណោ ច ធម្មោ នីវណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុយេន បច្ចុយោ... សហជាត បច្ចុយេន បច្ចុយោ... ឧបនិស្សយបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

នីវណោ ច នោនីវណោ ច ធម្មោ នោនីវណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុយេន បច្ចុយោ... សហជាត បច្ចុយេន បច្ចុយោ... ឧបនិស្សយបច្ចុយេន បច្ចុយោ... បច្ចុយោជាតបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (២)

នីវណោ ច នោនីវណោ ច ធម្មោ នីវណស្ស ច នោនីវណស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុយេន បច្ចុយោ... សហជាតបច្ចុយេន បច្ចុយោ... ឧបនិស្សយបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (៣)

២. បច្ចុយបច្ចុនីយំ

២. សង្ខារាមា

៤៨. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ, នអធិបតិយា នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោវិគតេ នវ, នោអវិគតេ នវ។

៣. បច្ចុយានុលោមបច្ចុនីយំ

ហេតុទុក្ខំ

៤៩. ហេតុបច្ចុយា នអារម្មណេ ចត្តាវិ...បេ.... នសមនន្តរេ ចត្តាវិ, នអញ្ញមញ្ញោ ទ្វេ, នឧបនិស្សយេ ចត្តាវិ...បេ.... នមគ្គេ ចត្តាវិ, នសម្បយុត្តេ ទ្វេ, នវិប្បយុត្តេ ចត្តាវិ, នោនគ្គិយា ចត្តាវិ, នោវិគតេ ចត្តាវិ។

៤. បច្ចុយបច្ចុនីយានុលោមំ

៥០. នហេតុបច្ចុយា អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ (អនុលោមមាតិកា)...បេ.... អវិគតេ នវ។

នីវណទុក្ខំ និដ្ឋិតំ។

៤៥. នីវណិយទុក្ខំ

១. បដិច្ចវាមា

៥១. នីវណិយំ ធម្មំ បដិច្ច នីវណិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយា...បេ.... (នីវណិយទុក្ខំ យថា លោកិយទុក្ខំ ឯវំ កាតព្វំ និន្នានាករណំ)។

ទ្វិក្ខត្តំ កាមច្ចន្ទេន, ចតុក្ខត្តំ បដិយេន ច;
ឧទ្ធច្ចំ វិចិក្ខា ច, ឧភោបេតេ សកី សកី;
នីវណានំ នីវណេហិ, អដ្ឋវិធំ បយោជនំ។

(នីវណទុក្ខស្ស មាតិកា ៩៨ កតា។)

នីវណិយទុក្ខំ និដ្ឋិតំ។

៤៦. នីវរណសម្បយុត្តទុក្ខំ

១. បដិច្ចវាណា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណា

ហេតុបច្ចយោ

៥២. នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – នីវរណសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – នីវរណសម្បយុត្តេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយោ – នីវរណសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

៥៣. នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – នីវរណវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អដ្ឋត្តិកា មហាភូតា)។ (១)

នីវរណសម្បយុត្តញ នីវរណវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – នីវរណសម្បយុត្តេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (សំខិត្តំ)។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវាណា

៥៤. ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតិយា បញ្ច...បេ.... នត្ថិយា ទ្វេ...បេ.... អវិភតេ បញ្ច។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាណា

នហេតុបច្ចយោ

៥៥. នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយោ – វិចិក្ខាសហគតេ ខន្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ។ (១)

នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយោ – អហេតុកំ នីវរណវិប្បយុត្តំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញាសត្តា។ សំខិត្តំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណា

សុទ្ធំ

៥៦. នហេតុយា ទ្វេ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច, នអនន្តរេ នសមនន្តរេ នអញ្ញមញ្ញេ
នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ ចត្តាវិ, នបច្ឆាជាកេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ ទ្វេ, នវិបាកេ បញ្ច, ន
អាហារេ ឯកំ, នតន្ត្រិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា
គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុក្ខំ

៥៧. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច, នបុរេជាកេ ចត្តាវិ...បេ.... នកម្មេ ទ្វេ, ន
វិបាកេ បញ្ច, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៥៨. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ...បេ.... មគ្គេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ទ្វេ។

២. សហជាតវាណ

(សហជាតវាណេបិ ឯវំ កាតញ្ចេ។)

៣. បច្ចយវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចយោ

៥៩. នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា... គីណិ។

នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – នីវរណវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធ
បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...
បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា នីវរណវិប្បយុត្តា ខន្ធា។ (១)

នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា នីវរណ
សម្បយុត្តា ខន្ធា។ (២)

នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា – វត្ថុំ
បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា, មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (៣)

៦០. នីវរណសម្បយុត្តញ នីវរណវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា –
នីវរណសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធា វត្ថុញ បច្ចយា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ....។ (១)

នីវរណសម្បយុត្តញ នីវរណវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា –
នីវរណសម្បយុត្តេ ខន្ធធ្វេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

នីវរណសម្បយុត្តញ នីវរណវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា – នីវរណសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធា វត្ថុញ បច្ចយា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ....
នីវរណសម្បយុត្តេ ខន្ធធ្វេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវាមា

សុទ្ធំ

៦១. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ ចត្តាវិ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ ចត្តាវិ...បេ.... វិបាកេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាមា

នហេតុបច្ចយោ

៦២. នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា អវិជ្ជានីវរណំ។ (១)

នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នីវរណវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា), ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុ បច្ចយា អហេតុកា នីវរណវិប្បយុត្តា ខន្ធា។ (១)

នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វត្ថុ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

នីវរណសម្បយុត្តញ នីវរណវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិត្តំ)។ (១)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាមា

សុទ្ធំ

៦៣. នហេតុយា ចត្តាវិ, នអារម្មណេ តីណិ...បេ.... នបុរេជាតេ ចត្តាវិ, នបច្ចាជាតេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ចត្តាវិ, នវិបាកេ នវ...បេ.... នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនតិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ។

៤. និស្សយវាមា

(ឯវំ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ និស្សយវារោបិ កាតព្ពោ។)

៥. សំសង្ការវាមា

១-៤. បច្ចយចតុក្កំ

៦៤. នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្កោ នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា...បេ....។

ហេតុយា ទ្វេ, អារម្មណេ ទ្វេ (សព្ពត្ថ ទ្វេ), វិបាកេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ទ្វេ។

អនុលោម។

៦៥. នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្ខោ នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ចា សហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ សំសង្ខោ វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។

នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្ខោ... (សំខិត្តំ)។

នហេតុយា ទ្វេ, នអធិបតិយា ទ្វេ, នបុរេជាកេ ទ្វេ, នកម្មេ ទ្វេ, នវិបាកេ ទ្វេ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ។

បច្ចនីយំ។

៦. សម្បយុត្តវាណ

(ឯវំ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្ពោ។)

៧. បញ្ចវាណ

១. បច្ចយានុលោម

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចយោ

៦៦. នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នីវរណសម្បយុត្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិកព្ពំ) នីវរណសម្បយុត្តា ហេតុ ចិត្ត សមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិកព្ពំ) នីវរណសម្បយុត្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នីវរណវិប្បយុត្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អារម្មណបច្ចយោ

៦៧. នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – វាកំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព វាកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ...បេ.... វិចិកិច្ចា...បេ.... ឧទ្ធច្ច...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិដ្ឋិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព វាកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ...បេ.... វិចិកិច្ចា...បេ.... ឧទ្ធច្ច...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; វិចិកិច្ចំ អារព្ព វិចិកិច្ចា...បេ.... ទិដ្ឋិ...បេ.... ឧទ្ធច្ច...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ឧទ្ធច្ចំ អារព្ព ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ...បេ.... វិចិកិច្ចា, ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទោមនស្សំ អារព្ព ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិដ្ឋិ ... បេ.... វិចិកិច្ចា...បេ.... ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ។ (១)

នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អរិយា នីវរណ សម្បយុត្តេ បហិនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ, វិក្ខម្ពិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ, បុព្វេ សមុទាចិណ្ឌេ កិលេសេ ជានន្តិ; នីវរណសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ, ចេតោបរិយញ្ញណេន នីវរណសម្បយុត្ត ចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ; នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស, អារដ្ឋនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

៦៨. នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្វេ សុចិណ្ឌានិ...បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ...បេ.... ផលំ...បេ.... និព្វានំ...បេ.... និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស,

ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ... វត្ថុ នីវរណវិប្បយុត្តោ ខន្ធេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ, ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ (យាវ អារជ្ជនាយ)។ (១)

នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ... សីលំ... បេ... ឧបោសថកម្មំ...បេ... បុព្ពេ...បេ... ឈានា...បេ... ចក្កំ...បេ... វត្ថុ នីវរណវិប្បយុត្តោ ខន្ធេ អស្សា ទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ...បេ... វិចិកិច្ចា...បេ... ឧទ្ធច្ចំ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ (២)

អធិបតិបច្ចយោ

៦៩. នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – រាគំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ; ទិដ្ឋិ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ...បេ...។ **សហជាតាធិបតិ** – នីវរណសម្បយុត្តាធិបតិ នីវរណសម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – នីវរណសម្បយុត្តាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) នីវរណសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្ព រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៧០. នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌនី...បេ... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ...បេ... អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា...បេ... ផលំ...បេ... និព្វានំ...បេ... និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វោទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – នីវរណវិប្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្ព រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... បុព្ពេ...បេ... ឈានំ...បេ... ចក្កំ...បេ... វត្ថុ នីវរណវិប្បយុត្តោ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ (២)

អនន្តរបច្ចយោ

៧១. នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នីវរណសម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ (ភិក្ខុ បុរិមា បុរិមាតិ នត្ថិ)។ (២)

(មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) បុរិមា បុរិមា នីវរណវិប្បយុត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នីវរណវិប្បយុត្តានំ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ គោត្រភុស្ស...បេ... ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – អារជ្ជនា នីវរណសម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សមនន្តរបច្ចយាទិ

៧២. នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

៧៣. នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ...។** បកតូបនិស្សយោ – រាគំ ឧបនិស្សាយ

បាណំ ហនតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្ទតិ; ទោសំ... មោហំ... មាសំ... ទិដ្ឋិ... បត្តនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ...បេ.
... សង្ឃំ ភិន្ទតិ; រាគោ...បេ.... បត្តនា រាគស្ស...បេ.... បត្តនាយ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតូបនិស្សយោ – រាគំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សីលំ...បេ....
ឧបោសថកម្មំ...បេ.... ឈានំ...បេ.... វិបស្សនំ... មគ្គំ... អភិញ្ញំ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ; ទោសំ...បេ....
បត្តនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ; រាគោ...បេ.... បត្តនា សន្ធាយ ...បេ....
បញ្ញាយ... កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស, មគ្គស្ស, ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។
(២)

៧៤. នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ –
អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....។ បកតូបនិស្សយោ – សន្ធាំ ឧបនិស្សាយ
ទានំ ទេតិ, សីលំ...បេ.... មគ្គំ...បេ.... អភិញ្ញំ...បេ.... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, សីលំ...បេ.... បញ្ញំ...បេ....
សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ; សន្ធា...បេ.... សេនាសនំ សន្ធាយ...បេ....
បញ្ញាយ...បេ.... មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ –
អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....។ បកតូបនិស្សយោ – សន្ធាំ ឧបនិស្សាយ
មាសំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ កណ្តាតិ; សីលំ...បេ.... បញ្ញំ, កាយិកំ សុខំ...បេ.... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ
ហនតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្ទតិ; សន្ធា...បេ.... សេនាសនំ រាគស្ស... ទោសស្ស... មោហស្ស... មាសស្ស...
ទិដ្ឋិយា... បត្តនាយ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បុរេជាកបច្ចយោ

៧៥. នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាកំ,
វត្ថុបុរេជាកំ។ **អារម្មណបុរេជាកំ –** ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ។ ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ
បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្ធាំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយ
វិញ្ញាណស្ស...បេ....។ **វត្ថុបុរេជាកំ –** ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ....
វត្ថុ នីវរណវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាកំ, វត្ថុ
បុរេជាកំ។ **អារម្មណបុរេជាកំ –** ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព រាគោ... ទោសោ...
មោហោ...។ **វត្ថុបុរេជាកំ –** វត្ថុ នីវរណសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បច្ចាជាកាសេវនបច្ចយោ

៧៦. នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ទេ,
អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... ទេ។

កម្មបច្ចយាទិ

៧៧. នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – នីវរណសម្បយុត្តា
ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាតព្វំ) សហជាតា, នានាក្ខណិកា ។
សហជាតា – នីវរណសម្បយុត្តា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ **នានាក្ខណិកា –**
នីវរណសម្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាតព្វំ) នីវរណ
សម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា
(សំខិត្តំ)។ វិបាកបច្ចយា... ឯកំ។

អាហារបច្ចយាទិ

៧៨. នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... ទេ។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

៧៩. នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (១)

នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (១)

នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ នីវរណសម្បយុត្តកាន់ ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អត្ថិបច្ចយោ

៨០. នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – នីវរណសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធនោ តិណ្ឌន្តំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ....។ (១)

នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតា** – នីវរណសម្បយុត្តោ ខន្ធនា ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – នីវរណសម្បយុត្តោ ខន្ធនា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ច នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – នីវរណសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធនោ តិណ្ឌន្តំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ទេ ខន្ធនា ទ្វិន្តំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨១. នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (សំខិត្តំ)។ (១)

នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ... បេ.... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ... បេ.... ទិដ្ឋិ... បេ.... វិចិកិច្ឆា... បេ.... ឧទ្ធច្ចំ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; វត្ថុ នីវរណសម្បយុត្តកាន់ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

៨២. នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – **សហជាតំ, បុរេជាតំ**។ សហជាតោ – នីវរណសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធនោ ច វត្ថុ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ទេ ខន្ធនា ច វត្ថុ ច ទ្វិន្តំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – នីវរណសម្បយុត្តោ ខន្ធនា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – នីវរណសម្បយុត្តោ ខន្ធនា ច កតាឡិកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – នីវរណសម្បយុត្តោ ខន្ធនា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៨៣. ហេតុយា ចត្តារិ, អារម្មណេ ចត្តារិ, អធិបតិយា បញ្ច, អនន្តរេ ចត្តារិ, សមនន្តរេ ចត្តារិ, សហជាតេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, និស្សយេ សត្ត, ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ, បុរេជាតេ ទ្វេ, បច្ឆាជាតេ ទ្វេ, អាសេវនេ ទ្វេ, កម្មេ ចត្តារិ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ចត្តារិ, គន្ធិយេ ចត្តារិ, ឈានេ ចត្តារិ, មគ្គេ ចត្តារិ, សម្បយុត្តេ ទ្វេ, វិប្បយុត្តេ តីណិ, អត្ថិយា សត្ត, នត្ថិយា ចត្តារិ, វិគតេ ចត្តារិ, អវិគតេ សត្ត។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធារា

៨៤. នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ច នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨៥. នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... គន្ធិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ, បុរេជាតំ។ (១)

នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, គន្ធិយំ។ (២)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៨៦. នហេតុយា សត្ត, នអារម្មណេ សត្ត, នអធិបតិយា សត្ត, នអនន្តរេ សត្ត, នសមនន្តរេ សត្ត, នសហជាតេ បញ្ច, នអញ្ញមញ្ញេ បញ្ច, ននិស្សយេ បញ្ច, នឧបនិស្សយេ សត្ត, នបុរេជាតេ ឆ... បេ.... នមគ្គេ សត្ត, នសម្បយុត្តេ បញ្ច, នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ, នោអត្ថិយា ចត្តារិ, នោនត្ថិយា សត្ត, នោវិគតេ សត្ត, នោអវិគតេ ចត្តារិ។

បច្ចនីយំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

៨៧. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ, នអធិបតិយា ចត្តារិ, នអនន្តរេ ចត្តារិ, នសមនន្តរេ ចត្តារិ, នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ... បេ.... នមគ្គេ ចត្តារិ, នសម្បយុត្តេ ទ្វេ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា ចត្តារិ, នោវិគតេ ចត្តារិ។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយានលោម

៨៨. នហេតុបច្ចុប្បន្ន អារម្មណេ ចក្កាវិ, អធិបតិយា បញ្ច (អនុលោមគណនា)... បេ.... អវិកតេ សត្តា។

នីវរណសម្បយុត្តកុំ និដ្ឋិតាំ។

៤៧. នីវរណនីវរណិយទុក្ខំ

១. បដិច្ចវាណ

១-៤. បច្ចុយានុលោមាទិ

៨៩. នីវរណញ្ចេវ នីវរណិយញ្ចេវ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណេ ចេវ នីវរណិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយោ – កាមច្ចន្តនីវរណំ បដិច្ច ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ។ (ឯវំ សព្វេ គណនា វិភជិតញ្ចា, នីវរណទុក្ខ សទិសំ និន្នានាករណំ។)

៧. បញ្ចវាណ

១. បច្ចុយានុលោម

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចុយោ

៩០. នីវរណេ ចេវ នីវរណិយោ ច ធម្មោ នីវរណស្ស ចេវ នីវរណិយស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ – នីវរណេ ចេវ នីវរណិយោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ នីវរណានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (១)

នីវរណេ ចេវ នីវរណិយោ ច ធម្មោ នីវរណិយស្ស ចេវ នោ ច នីវរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ – នីវរណេ ចេវ នីវរណិយោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ឧន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (២)

នីវរណេ ចេវ នីវរណិយោ ច ធម្មោ នីវរណស្ស ចេវ នីវរណិយស្ស ច នីវរណិយស្ស ចេវ នោ ច នីវរណស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ – នីវរណេ ចេវ នីវរណិយោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ឧន្ទានំ នីវរណានញ្ច ចិត្ត សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ។ (៣)

នីវរណិយោ ចេវ នោ ច នីវរណេ ធម្មោ នីវរណិយស្ស ចេវ នោ ច នីវរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុយេន បច្ចុយោ – នីវរណិយោ ចេវ នោ ច នីវរណេ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ឧន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុ បច្ចុយេន បច្ចុយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ (១)

អារម្មណបច្ចុយោ

៩១. នីវរណេ ចេវ នីវរណិយោ ច ធម្មោ នីវរណស្ស ចេវ នីវរណិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុយេន បច្ចុយោ – នីវរណេ អារព្ព នីវរណេ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) នីវរណេ អារព្ព នីវរណិយោ ចេវ នោ ច នីវរណេ ឧន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) នីវរណេ អារព្ព នីវរណេ ច សម្បយុត្តកា ច ឧន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

នីវរណិយោ ចេវ នោ ច នីវរណេ ធម្មោ នីវរណិយស្ស ចេវ នោ ច នីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុយេន បច្ចុយោ – ទានំ... បេ.... សីលំ... បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចុវេក្ខតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ... វិចិត្តិច្ឆា... ឧទ្ធច្ចំ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; បុព្វេ សុចិណ្ឌានិ... បេ.... ឈានា... បេ.... អរិយា គោត្រភ័ បច្ចុវេក្ខន្តិ, វេទានំ... បេ.... បរិនិវេន កិលេសេ ... បេ.... វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ... បេ.... បុព្វេ សមុទាចិណ្ឌេ... បេ.... ចក្កំ... បេ.... វត្ថុំ នីវរណិយោ ចេវ នោ ច នីវរណេ ឧន្ទេ អនិច្ចតោ... បេ.... វិបស្សតិ,

អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ...បេ.... (យាវ អារជ្ជនា តាវ កាតញ្ញា)។ (១)

នីវរណិយោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ចេវ នីវរណិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... បុព្ពេ សុចិណ្ណានិ...បេ.... ឈានា...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នីវរណិយោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ...បេ.... ទិដ្ឋិ... វិចិត្រា... ឧទ្ធច្ចំ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ។ (២)

នីវរណិយោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ចេវ នីវរណិយស្ស ច នីវរណិយស្ស ចេវ នោ ច នីវរណស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... បុព្ពេ សុចិណ្ណានិ...បេ.... ឈានា ...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នីវរណិយោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព នីវរណោ ច សម្មយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ (ឯវំ ភគវេបិ តីណិ កាតញ្ញា)។ (៣)

(អារម្មណសទិសា អធិបតិបច្ចយា, បុរេជាតម្បិ អារម្មណសទិសំ។ ឧបនិស្សយេបិ លោកុត្តរំ ន កាតញ្ញំ។ សំខិត្តំ, ឯវំ វិត្ថាវេតញ្ញំ យថា នីវរណទុកំ, ឯវំ បច្ចវេត្តិត្វា កាតញ្ញំ។)

នីវរណនីវរណិយទុកំ និដ្ឋិតំ។

៤៨. នីវរណនីវរណសម្បយុត្តទុកំ

១. បដិច្ចវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចយោ

៩២. នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុ បច្ចយោ – កាមច្ចន្ធនីវរណំ បដិច្ច ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ (ចក្កំ។ សព្ពេបិ នីវរណោ កាតញ្ញា)។ (១)

នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុ បច្ចយោ – នីវរណោ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (២)

នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – កាមច្ចន្ធនីវរណំ បដិច្ច ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា (ចក្កំ)។ (៣)

៩៣. នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច នីវរណំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ... បេ....។ (១)

នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុ បច្ចយោ – នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ខន្ធធេ បដិច្ច នីវរណា។ (២)

នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច នីវរណំ ឯកំ ខន្ធនំ តយោ ខន្ធា នីវរណោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ....។ (៣)

៩៤. នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច នីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណេ ចេវ
នីវរណសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – កាមច្ចន្ទនីវរណញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ទេ បដិច្ច
ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ (ចក្កំ)។ (១)

នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច នីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ
នោ ច នីវរណេ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច នីវរណំ ឯកំ ខន្ធឮ នីវរណញ្ច
បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ ច...បេ....។ (២)

នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច នីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណេ ចេវ នីវរណ
សម្បយុត្តោ ច នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណេ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ
នោ ច នីវរណំ ឯកំ ខន្ធឮ កាមច្ចន្ទនីវរណញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្នា ចិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ...
បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ ច...បេ.... (ចក្កំ។ សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

៩៥. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា នវ (សព្ពត្ថ នវ), កម្មេ នវ, អាហារេ នវ...បេ.... អវិគតេ
នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាមា

នហេតុបច្ចយោ

៩៦. នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណេ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ន
ហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ចានីវរណំ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ, ឧទ្ធច្ចនីវរណំ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ។ (១)

នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណេ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ន
ហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ទេ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ។ (១)

នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច នីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណេ ចេវ នីវរណ
សម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – វិចិកិច្ចានីវរណញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ទេ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ,
ឧទ្ធច្ចនីវរណញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ទេ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ (សំខិត្តំ)។ (១)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៩៧. នហេតុយា តីណិ, នអធិបតីយា នវ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ
តីណិ, នវិបាកេ នវ, នវិប្បយុត្តេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៩៨. ហេតុបច្ចយា នអធិបតីយា នវ...បេ.... នវិប្បយុត្តេ នវ។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

៩៩. នហេតុបច្ចុប្បន្ន អារម្មណ៍ គឺណិ, អនន្តរេ គឺណិ, សមនន្តរេ គឺណិ (សព្ពត្ថ គឺណិ), មគ្គេ គឺណិ... បេ.... អវិគតេ គឺណិ។

២-៦. សហជាត-បច្ចុប្បន្ន-និស្សយ-សំសដ្ឋ-សម្បយុត្តវាហ

(ឯវំ សហជាតវាហេបិ បច្ចុប្បន្នវាហេបិ និស្សយវាហេបិ សំសដ្ឋវាហេបិ សម្បយុត្តវាហេបិ បដិច្ចវាសនិសា និន្នានាករណា។)

៧. បញ្ហាវាហ

១. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

១. វិភង្គវាហ

ហេតុបច្ចុប្បន្ន

១០០. នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ នីវរណស្ស ចេវ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម – នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ នីវរណានំ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម (១)

នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច នីវរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម – នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម (២)

នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ នីវរណស្ស ចេវ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ច នីវរណសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច នីវរណស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម – នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ នីវរណានញ្ច ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម (៣)

អារម្មណបច្ចុប្បន្ន

១០១. នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ នីវរណស្ស ចេវ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម – នីវរណោ អារព្ព នីវរណោ ឧប្បជ្ឈន្តិ (មូលំ កាតព្វំ) នីវរណោ អារព្ព នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ឧន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ (មូលំ កាតព្វំ) នីវរណោ អារព្ព នីវរណោ ច សម្បយុត្តកា ច ឧន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ (៣)

នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច នីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម – នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ឧន្ទេ អារព្ព នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ឧន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ (មូលំ បុច្ឆិកព្វំ) នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ឧន្ទេ អារព្ព នីវរណោ ឧប្បជ្ឈន្តិ (មូលំ បុច្ឆិកព្វំ) នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ឧន្ទេ អារព្ព នីវរណោ ច សម្បយុត្តកា ច ឧន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ (៣)

នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ច ធម្មោ នីវរណស្ស ចេវ នីវរណ សម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម... គឺណិ (៣)

អធិបតិបច្ចុប្បន្ន

១០២. នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ នីវរណស្ស ចេវ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម – អារម្មណាធិបតិ... គឺណិ (គរុការម្មណាយេវ)។

នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នីវរណោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច នីវរណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចុប្បន្ននិយានុលោម – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោ

ច នីវរណេ ខន្ទេ គុំ កត្វា នីវរណសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច នីវរណេ ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតី** – នីវរណសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច នីវរណាធិបតី សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ភំ) **អារម្មណាធិបតី** – នីវរណសម្បយុត្តេ ចេវ នោ ច នីវរណេ ខន្ទេ គុំ កត្វា នីវរណេ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតី** – នីវរណសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច នីវរណាធិបតី សម្បយុត្តកានំ នីវរណានំ អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ភំ) **អារម្មណាធិបតី** – នីវរណសម្បយុត្តេ ចេវ នោ ច នីវរណេ ខន្ទេ គុំ កត្វា នីវរណេ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតី** – នីវរណសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច នីវរណាធិបតី សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ នីវរណានញ្ច អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១០៣. នីវរណេ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តា ច នីវរណសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច នីវរណេ ច ធម្មា នីវរណស្ស ចេវ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតី... តីណិ។ (៣)

អនន្តរេបច្ចយេន បច្ចយោ (អារជ្ជនាបិ វុដ្ឋានម្បិ នត្ថិ, សព្ពត្ថំ បុរិមា បុរិមា កាគព្ភា)...
សមនន្តរេបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ...
នវ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ (អារម្មណសទិសំ, វិបាកោ នត្ថិ)... អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... បញ្ច។

កម្មបច្ចយោ

១០៤. នីវរណសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច នីវរណេ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច នីវរណស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – នីវរណសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច នីវរណេ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ភំ) នីវរណសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច នីវរណេ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ នីវរណានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ភំ) នីវរណសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច នីវរណេ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ នីវរណានញ្ច កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អាហារបច្ចយាទិ

១០៥. នីវរណសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច នីវរណេ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច នីវរណស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... នត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... វិភគបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... អវិភគបច្ចយេន បច្ចយោ ... នវ។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

១០៦. ហេតុយា តីណិ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ តីណិ, អាហារេ តីណិ, ឥន្ទ្រិយេ តីណិ, ឈានេ តីណិ, មគ្គេ តីណិ, សម្បយុត្តេ នវ, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិភគេ នវ, អវិភគេ នវ។

បច្ចនីយុទ្ធាវា

១០៧. នីវរណេ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តា ច ធម្មោ នីវរណស្ស ចេវ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (ឯវំ នវបិ តីសុ បទេសុ បរិក្កេតព្ភា)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

១០៨. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ...បេ.... នោអវិគតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនិយំ

១០៩. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា គីណិ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ...បេ.... នមក្កេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ គីណិ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនិយានុលោមំ

១១០. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ (អនុលោមមាតិកា)...បេ.... អវិគតេ នវ។

នីវរណនីវរណសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ។

៤៩. នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកំ

១. បដិច្ចវាវោ

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

១១១. នីវរណវិប្បយុត្តំ នីវរណិយំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ នីវរណិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នីវរណវិប្បយុត្តំ នីវរណិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។

(យថា ចូឡន្តរេទុកេ លោកិយទុកំ ឯវំ កាតព្វំ និន្នានាករណំ។)

នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកំ និដ្ឋិតំ។

នីវរណកោច្ឆកំ និដ្ឋិតំ។

៩. បរាមាសកោច្ចកំ

៥០. បរាមាសទុកំ

១. បដិច្ចវាណា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណា

ហេតុបច្ចយោ

១. បរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – បរាមាសំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ។ (១)

២. នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្តំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសក្កា មហាភូតា)។ (១)

នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោបរាមាសេ ខន្ធន្តំ បដិច្ច បរាមាសោ។ (២)

នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសោ ច នោបរាមាសោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា បរាមាសោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្តំ...បេ....។ (៣)

៣. បរាមាសញ នោបរាមាសញ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធន្តំ បរាមាសញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្តំ ច...បេ.... បរាមាសេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវាណា

៤. ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ បញ្ច (សព្ពត្ថ បញ្ច), វិបាកេ ឯកំ...បេ.... អវិភតេ បញ្ច។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាណា

នហេតុបច្ចយោ

៥. នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយោ – អហេតុកំ នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្តំ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសក្កា) វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធន្តំ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

នអារម្មណបច្ចយោ

៦. បរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – បរាមាសំ បដិច្ច ចិត្ត សមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – នោបរាមាសេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

បរាមាសញ្ច នោបរាមាសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – បរាមាសញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវាហ

សុទ្ធំ

៧. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាតេ បញ្ច, នបច្ឆាជាតេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ បញ្ច, នអាហារេ ឯកំ, នតន្ត្រីយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមក្កេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

៨. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច...បេ.... នវិបាកេ បញ្ច...បេ.... នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

នហេតុទុកំ

៩. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ, អនន្តរេ ឯកំ (សព្ពត្ថ ឯកំ), អវិគតេ ឯកំ។

២. សហជាតាវាហ

(សហជាតាវារោបិ បដិច្ចវាវសទិសោ។)

៣. បច្ចយវាហ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កាវាហ

ហេតុបច្ចយោ

១០. បរាមាសំ ធម្មំ បច្ចយា នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បរាមាសំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ។ (១)

នោបរាមាសំ ធម្មំ បច្ចយា នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា), វត្ថុំ បច្ចយា នោបរាមាសា ខន្ធោ។ (១)

នោបរាមាសំ ធម្មំ បច្ចយា បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោបរាមាសេ ខន្ធេ បច្ចយា បរាមាសោ, វត្ថុំ បច្ចយា បរាមាសោ។ (២)

នោបរាមាសំ ធម្មំ បច្ចយា បរាមាសោ ច នោបរាមាសោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធេ បច្ចយា តយោ ខន្ធា បរាមាសោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា បរាមាសោ, មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វត្ថុំ បច្ចយា បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា។ (៣)

១១. បរាមាសញ នោបរាមាសញ ធម្មំ បច្ចយា នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធញ បរាមាសញ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ ច...បេ.... បរាមាសញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, បរាមាសញ មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, បរាមាសញ វត្ថុញ បច្ចយា នោបរាមាសា ខន្ធា (សំខិត្តំ)។ (១)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

១២. ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ បញ្ច, អធិបតិយា បញ្ច (សព្ពត្ត បញ្ច), វិបាកេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ បញ្ច។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាវា

នហេតុបច្ចយោ

១៣. នោបរាមាសំ ធម្មំ បច្ចយា នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធេ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ. ... (យាវ អសញ្ញសត្តា) ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នោបរាមាសា ខន្ធា; វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧន្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ បច្ចយា វិចិកិច្ចា សហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិត្តំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

១៤. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច, នអនន្តរេ តីណិ...បេ.... នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាកេ បញ្ច, នបច្ឆាជាកេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ តីណិ, នវិបាកេ បញ្ច, នអាហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច, នោនតិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

១៥. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច (ឯវំ សព្ពត្ត កាតព្វំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

១៦. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ឯកំ។

៤. និស្សយាវា

៥. សំសង្ខារវារោ

បរាមាសំ ធម្មំ សំសង្ខោ នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – បរាមាសំ សំសង្ខោ សម្បយុត្តកា ខន្ធា (ឯវំ បញ្ច បញ្ញា កាគញ្ញា អរូបេយេវ, សំសង្ខារវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ ឯវំ កាគញ្ញា)។

៧. បញ្ញាវារោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវារោ

ហេតុបច្ចយោ

១៧. នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោបរាមាសា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោបរាមាសា ហេតុ បរាមាសស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោបរាមាសា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ បរាមាសស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

១៨. បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – បរាមាសំ អារព្ព បរាមាសោ ឧប្បជ្ឈតិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) បរាមាសំ អារព្ព នោបរាមាសា ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) បរាមាសំ អារព្ព បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

១៩. នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ... បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ...បេ.... វិចិកិច្ឆា... ឧទ្ធច្ចំ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; បុព្ពេ សុចិណ្ណានិ ...បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ, ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ, និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; អរិយា នោបរាមាសេ បហីនេ កិលេសេ...បេ.... វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ...បេ.... បុព្ពេ...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោបរាមាសេ ខន្ធនេ អនិច្ចគោ...បេ.... វិបស្សតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ...បេ.... វិចិកិច្ឆា... ឧទ្ធច្ចំ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោត ធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ ចេតោបរិយញ្ញាណេន នោបរាមាសចិត្តសមុដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស...បេ.... រូបាយតនំ ចក្ក វិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... នោបរាមាសា ខន្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... តំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ, បុព្ពេ...បេ.... ឈានា...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោបរាមាសេ ខន្ធនេ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ (២)

នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ... បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... តំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ, បុព្ពេ...បេ.... ឈានា ...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោបរាមាសេ ខន្ធនេ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

២០. បរាមាសោ ច នៅបរាមាសោ ច ធម្មា បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – បរាមាសញ្ច សម្មយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ព បរាមាសោ ឧប្បជ្ជតិ... តីណិ។

អធិបតិបច្ចយោ

២១. បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – បរាមាសំ គុំ កត្វា បរាមាសោ ឧប្បជ្ជតិ... ភិណិ (អារម្មណាធិបតិយេវ កាតញ្ច)។

២២. នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតី, សហជាតាធិបតី។ **អារម្មណាធិបតី** – ទាន់...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ...បេ... តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, បុព្ពេ...បេ... ឈានា...បេ... អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា...បេ... ផលំ គរុំ កត្វា...បេ... និព្វានំ គរុំ កត្វា...បេ... និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វោ ទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ នោបរាមាសេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សា ទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតី** – នោបរាមាសាធិបតី សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិក្ខុសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតី, សហជាតាធិបតី។ **អារម្មណាធិបតី** – ទាន់...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... បុព្វេ...បេ.... ឈានា...បេ.... ចក្ខុំ...បេ.... វត្ថុំ នោបរាមាសេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ **សហជាតាធិបតី** – នោបរាមាសាធិបតី បរាមាសស្ស អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ -
អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** - ទាន់...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ....
បុព្ពេ...បេ.... ឈានា ...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោបរាមាសេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ គរុំ
កត្វា បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតិ** - នោបរាមាសាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ
ខន្ធានំ បរាមាសស្ស ច ចិត្តសម្មដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បរមាសោ ច នៅបរមាសោ ច ធម្មា បរមាសស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណធិបតិ**
- បរមាសញ្ច សម្បយតកេ ច ខនេ គរំ កត្តា បរមាសោ... តីណិ។

អនន្តរបច្ចយោ

២៣. បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមោ បុរិមោ បរាមាសោ បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស បរាមាសស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) បុរិមោ បុរិមោ បរាមាសោ បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នោបរាមាសានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; បរាមាសោ វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) បុរិមោ បុរិមោ បរាមាសោ បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស បរាមាសស្ស សម្មយុត្តកានញ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៤. នៅបរាមាសោ ឆម្នោ នៅបរាមាសស្ស ឆម្នស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នៅបរាមាសា ខន្នា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នៅបរាមាសានំ ខន្នានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... អនុលោមំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្គំ) បុរិមា បុរិមា នៅបរាមាសា ខន្នា បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស បរាមាសស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អារជ្ជនា បរាមាសស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្គំ) បុរិមា បុរិមា នៅបរាមាសា ខន្នា បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស បរាមាសស្ស ច សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្នានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អារជ្ជនា បរាមាសស្ស ច សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្នានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៥. បរាមាសោ ច នោបរាមាសោ ច ធម្មា បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមោ បុរិមោ បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស បរាមាសស្ស អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាកត្ថំ) បុរិមោ បុរិមោ បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នោបរាមាសានំ ខន្ទានំ អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ; បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា វដ្ឋានស្ស អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ

កាក្ក័) បុរិមោ បុរិមោ បរមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស បរមាសស្ស សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ទានំ អនន្តរុបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (៣)

សមនន្តរុបច្ឆយាទិ

២៦. បរមាសោ ធម្មោ បរមាសស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរុបច្ឆយេន បច្ឆយោ... សហជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ... អញ្ញមញ្ញបច្ឆយេន បច្ឆយោ... និស្សយបច្ឆយេន បច្ឆយោ... បញ្ច។

ឧបនិស្សយបច្ឆយោ

២៧. បរមាសោ ធម្មោ បរមាសស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ឆយេន បច្ឆយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – បរមាសោ បរមាសស្ស ឧបនិស្សយបច្ឆយេន បច្ឆយោ... គីណិ។

២៨. នោបរមាសោ ធម្មោ នោបរមាសស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ឆយេន បច្ឆយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ... បេ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ... មាសំ ជប្បេតិ... សីលំ... បេ... បញ្ចំ... រាគំ... ទោសំ... មោហំ... មាសំ... បត្តនំ... កាយិកំ សុខំ... បេ... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ... បេ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ... បាណំ ហនតិ... បេ... សង្ឃំ ភិទ្ទតិ; សទ្ធា... បេ... សេនាសនំ, សទ្ធាយ... បេ... បញ្ញាយ, វាគស្ស... បេ... បត្ត នាយ... កាយិកស្ស សុខស្ស... បេ... មគ្គស្ស, ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (១)

នោបរមាសោ ធម្មោ បរមាសស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ឆយេន បច្ឆយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្ត រុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សយ ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ, សីលំ... បេ... បញ្ចំ, រាគំ... បេ... បត្តនំ, កាយិកំ សុខំ... បេ... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សទ្ធា... បេ... សេនាសនំ បរមាសស្ស ឧបនិស្សយបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (២)

នោបរមាសោ ធម្មោ បរមាសស្ស ច នោបរមាសស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ឆយេន បច្ឆយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សយ ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ, សីលំ... បេ... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សទ្ធា... បេ... សេនាសនំ បរមាសស្ស សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ទានំ ឧបនិស្សយបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (៣)

២៩. បរមាសោ ច នោបរមាសោ ច ធម្មោ បរមាសស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ឆយេន បច្ឆយោ – គីណិ ឧបនិស្សយា បរមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា បរមាសស្ស ឧបនិស្សយបច្ឆយេន បច្ឆយោ... គីណិ។

បុរេជាតបច្ឆយោ

៣០. នោបរមាសោ ធម្មោ នោបរមាសស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ, វត្ថុ បុរេជាតំ។ អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ – ចក្កំ... បេ... វត្ថុ អនិច្ចតោ... បេ... វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព រាគោ... បេ... វិចិកិច្ឆា... បេ... ឧទ្ធច្ចំ... បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្វេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្ធនំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ... ជោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ...។ វត្ថុ បុរេជាតំ – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ... វត្ថុ នោបរមាសានំ ខន្ទានំ បុរេជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (១)

នោបរមាសោ ធម្មោ បរមាសស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ – ចក្កំ... បេ... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ វត្ថុបុរេជាតំ – វត្ថុ បរមាសស្ស បុរេជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (២)

នោបរមាសោ ធម្មោ បរមាសស្ស ច នោបរមាសស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ – អារម្មណ្ឌ បុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ – ចក្កំ... បេ... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព បរមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ឧប្បជ្ជន្តិ។ វត្ថុបុរេជាតំ – វត្ថុ បរមាសស្ស ច សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ទានំ បុរេជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (៣)

បច្ចាជានាសេវបច្ចយា

៣១. បរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ (បច្ចាជានា កាគព្ពា)... អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ។

កម្មបច្ចយោ

៣២. នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – នោបរាមាសា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – នោបរាមាសា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កដក្កា ច រូបានំ កម្ម បច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) នោបរាមាសា ចេតនា បរាមាសស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) នោបរាមាសា ចេតនា បរាមាសស្ស ច សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្ម បច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាកបច្ចយាទិ

៣៣. នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ, ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

បរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ – បរាមាសានិ មគ្គដ្ឋានិ... បេ.... (ឯវំ បញ្ច បញ្ចា កាគព្ពា) សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... បញ្ច។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

៣៤. បរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បច្ចាជានំ (សំខិត្តំ)។ (១)

នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ចា ជានំ (សំខិត្តំ)។ (១)

នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជានំ** – វត្ថុ បរាមាសស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជានំ** – វត្ថុ បរាមាសស្ស ច សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បរាមាសោ ច នោបរាមាសោ ច ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បច្ចាជានំ (សំខិត្តំ)។ (១)

អត្ថិបច្ចយោ

៣៥. បរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បច្ចាជានំ។ **សហជានោ** – បរាមាសោ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចា ជានោ** – បរាមាសោ បុរេជានស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

៣៦. នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ចា ជានំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (សំខិត្តំ)។ (១)

នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ។ **សហជានា** – នោបរាមាសា ខន្ធនា បរាមាសស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជានំ** – ចក្កំ... បេ.... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ, វត្ថុ បរាមាសស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – នោបរាមាសោ ឯកោ ខន្នោ គិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ បរាមាសស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ....។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នា ឧប្បជ្ឈន្តិ, វត្ថុ បរាមាសស្ស ច សម្បយុត្តកានញ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៧. បរាមាសោ ច នោបរាមាសោ ច ធម្មា នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ , ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – នោបរាមាសោ ឯកោ ខន្នោ ច បរាមាសោ ច គិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ.... បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បរាមាសោ ច មហាភូតា ច ចិត្ត សមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; **បរាមាសោ ច វត្ថុ ច** នោបរាមាសានំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតោ** – បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតោ** – បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នា កតទ្ធិកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតោ** – បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នា រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវាហ

សុទ្ធំ

៣៨. ហេតុយា តីណិ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតីយា នវំ, អនន្តរេ នវំ, សមនន្តរេ នវំ, សហជាតេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច, និស្សយេ បញ្ច, ឧបនិស្សយេ នវំ, បុរេជាតេ តីណិ, បច្ឆាជាតេ តីណិ, អាសេវនេ នវំ, កម្មេ តីណិ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ តីណិ, ឥន្ទ្រិយេ តីណិ, ឈានេ តីណិ, មគ្គេ បញ្ច, សម្បយុត្តេ បញ្ច, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា បញ្ច, នត្ថិយា នវំ, វិគតេ នវំ, អវិគតេ បញ្ច។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាវា

៣៩. បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤០. នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤១. បរាមាសោ ច នោបរាមាសោ ច ធម្មា បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បរាមាសោ ច នោបរាមាសោ ច ធម្មា នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ... សហជាត
បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បរាមាសោ ច នោបរាមាសោ ច ធម្មា បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន
បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

៤២. នហេតុយា នវំ, នអារម្មណេ នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), នោអវិគតេ នវំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៤៣. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា គីណិ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ,
នអញ្ញមញ្ញោ ឯកំ, នឧបនិស្សយេ គីណិ...បេ.... នមក្កេ គីណិ, នសម្បយុក្កេ ឯកំ, នវិប្បយុក្កេ គីណិ,
នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៤៤. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ (អនុលោមមាតិកា) ...បេ.... អវិគតេ បញ្ច។

បរាមាសទុកំ និដ្ឋិតំ។

៥១. បរាមដ្ឋទុកំ

១-៧. បដិច្ចវាទិ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្ការាមា

ហេតុបច្ចយោ

៤៥. បរាមដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បរាមដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា
ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អដ្ឋត្តិកា មហាភូតា)។

បរាមដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច...បេ.... (បរាមដ្ឋទុកំ យថា ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកំ ឯវំ កាតព្វំ និន្នានាករណំ)។

បរាមដ្ឋទុកំ និដ្ឋិតំ។

៥២. បរាមាសសម្បយុក្កទុកំ

១. បដិច្ចវាទិ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្ការាមា

ហេតុបច្ចយោ

៤៦. បរាមាសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បរាមាសសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ....។ (១)

បរាមាសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បរាមាសសម្បយុត្តោ ខន្ទេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

បរាមាសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសសម្បយុត្តោ ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បរាមាសសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ....។ (៣)

៤៧. បរាមាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បរាមាសវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ ...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ទេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ទា, ឯកំ មហាភូតំ...បេ....។ (១)

បរាមាសសម្បយុត្តញ បរាមាសវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បរាមាសសម្បយុត្តោ ខន្ទេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (សំខិត្តំ)។ (១)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

៤៨. ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតីយា បញ្ច, អនន្តរេ ទ្វេ, សមនន្តរេ ទ្វេ, សហជាតេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, និស្សយេ បញ្ច, ឧបនិស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាតេ ទ្វេ, អាសេវនេ ទ្វេ, កម្មេ បញ្ច, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ បញ្ច...បេ.... មគ្គេ បញ្ច, សម្បយុត្តេ ទ្វេ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា បញ្ច, នត្ថិយា ទ្វេ, វិគតេ ទ្វេ, អវិគតេ បញ្ច។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវារោ

នហេតុបច្ចយោ

៤៩. បរាមាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ បរាមាសវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ ...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... អហេតុកំ បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា) វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ទេ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

នអារម្មណបច្ចយោ

៥០. បរាមាសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – បរាមាសសម្បយុត្តោ ខន្ទេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (សំខិត្តំ)។ (១)

បរាមាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – បរាមាសវិប្បយុត្តោ ខន្ទេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

បរាមាសសម្បយុត្តញ បរាមាសវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – បរាមាសសម្បយុត្តោ ខន្ទេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (សំខិត្តំ)។ (១)

២. បច្ចុប្បន្ននិយម

២. សង្ខារវាណា

សុទ្ធំ

៥១. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ ចត្តារិ, នបច្ឆាជាកេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ ទ្វេ, នវិបាកេ បញ្ច, នអាហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៣. បច្ចុប្បន្ននិយម

៥២. ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយមនុលោម

៥៣. នហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម នអារម្មណេ ឯកំ (សំខិត្តំ), នវិគតេ ឯកំ។

២. សហជាតវាណា

(សហជាតវាណេបិ បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ចុប្បន្ននិយម

១. បច្ចុប្បន្ននិយមនុលោម

១. វិភង្គវាណា

ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម

៥៤. បរាមាសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយម បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម... គីណិ (បដិច្ចវារសទិសោ)។

បរាមាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយម បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម – បរាមាសវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធិ បច្ចុប្បន្ននិយម តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានេ រូបំ... បេ... ទ្វេ ខន្ធទ្វេ... បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ... (យាវ អដ្ឋត្តិកា មហាភូតា) វត្ថុ បច្ចុប្បន្ននិយម បរាមាសវិប្បយុត្តោ ខន្ធា។ (១)

បរាមាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយម បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម – វត្ថុ បច្ចុប្បន្ននិយម បរាមាសសម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (២)

បរាមាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយម បរាមាសសម្បយុត្តោ ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម – វត្ថុ បច្ចុប្បន្ននិយម បរាមាសសម្បយុត្តកា ខន្ធា, មហាភូតេ បច្ចុប្បន្ននិយម ចិត្តសមុដ្ឋានេ រូបំ។ (៣)

៥៥. បរាមាសសម្បយុត្តញ្ច បរាមាសវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយម បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម – បរាមាសសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធា វត្ថុ បច្ចុប្បន្ននិយម តយោ ខន្ធា... បេ... ទ្វេ ខន្ធទ្វេ... បេ...។ (១)

បរាមាសសម្បយុត្តញ្ច បរាមាសវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចុប្បន្ននិយម បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ននិយម – បរាមាសសម្បយុត្តោ ខន្ធា ច មហាភូតេ ច បច្ចុប្បន្ននិយម ចិត្តសមុដ្ឋានេ រូបំ។ (២)

បរាមាសសម្បយុត្តព្វ បរាមាសវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តោ ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – បរាមាសសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្តព្វ បច្ចយា តយោ ខន្វា...បេ.... ទ្វេ ខន្វេ... បេ.... បរាមាសសម្បយុត្តោ ខន្វេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៥៦. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ ចត្តារិ, អធិបតិយា នវំ, អនន្តរេ ចត្តារិ, សមនន្តរេ ចត្តារិ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ, បុរេជាតេ ចត្តារិ, អាសេវនេ ចត្តារិ, កម្មេ នវំ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ នវំ...បេ.... អវិគតេ នវំ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្ការាមា

៥៧. បរាមាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ បរាមាសវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធិ បច្ចយា តយោ ខន្វា ចិត្តសមុដ្ឋានេ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្វេ...បេ.... អហេតុកំ បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា) ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកបរាមាសវិប្បយុត្តោ ខន្វា; វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធចូសហគតេ ខន្វេ ច វត្តព្វ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធចូសហគតោ មោហោ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៥៨. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវំ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាតេ ចត្តារិ, នបច្ឆាជាតេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ ចត្តារិ, នវិបាកេ នវំ, នអាហារេ ឯកំ, នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តោ គីណិ, នវិប្បយុត្តោ ទ្វេ, នោនគិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៥៩. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវំ (ឯវំ គណេតព្ធំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៦០. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ឯកំ។

៤. និស្សយាមា

(និស្សយាមា បច្ចយាវាសទិសោ។)

៥. សំសដ្ឋារាមា

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

៦១. បរាមាសសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្ខោ បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ (សំខិត្តំ)។

សុទ្ធំ

៦២. ហេតុយា ទ្វេ (សព្ពត្ថ ទ្វេ), វិបាកេ ឯកំ...បេ.... អវិភតេ ទ្វេ។ នហេតុយា ឯកំ, នអធិបតិយា ទ្វេ, នបុរេជាតេ ទ្វេ, នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ, នអាសេវនេ ទ្វេ, នកម្មេ ទ្វេ, នវិបាកេ ទ្វេ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ។

៦. សម្បយុត្តវាហ

(ឯវំ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវាហិ កាគព្ភា។)

៧. បញ្ចវាហ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាហ

ហេតុបច្ចយោ

៦៣. បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – បរាមាសសម្បយុត្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ភំ) បរាមាសសម្បយុត្តា ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ភំ) បរាមាសសម្បយុត្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – បរាមាសវិប្បយុត្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អារម្មណបច្ចយោ

៦៤. បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – រាគំ អស្សា ទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព បរាមាសសម្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ; បរាមាសសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព បរាមាសសម្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ។ (១)

បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អវិយា បរាមាសសម្បយុត្តេ បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ, បុព្វេ សមុទាចិណ្ឌេ កិលេសេ ជានន្តិ, បរាមាសសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ.... វិបស្សតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព បរាមាសវិប្បយុត្តោ រាគោ...បេ.... វិចិក្ខា... បេ.... ឧទ្ធច្ចំ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ចេតោបរិយញ្ញណេន បរាមាសសម្បយុត្តចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, បរាមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគតសញ្ញណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

៦៥. បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព បរាមាសវិប្បយុត្តោ រាគោ... បេ.... វិចិក្ខា...បេ.... ឧទ្ធច្ចំ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ; បុព្វេ សុចិណ្ឌានី...បេ.... ឈានា...បេ.... អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ, ផលំ...បេ.... និព្ពានំ...បេ.... និព្ពានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; អវិយា បរាមាសវិប្បយុត្តេ បហីនេ កិលេសេ...បេ.... វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ...បេ.... បុព្វេ...បេ.... ចត្តំ...បេ.... វត្ថុំ បរាមាសវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ.... វិបស្សតិ, អស្សា ទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព បរាមាសវិប្បយុត្តោ រាគោ...បេ.... វិចិក្ខា...បេ.... ឧទ្ធច្ចំ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចត្តនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន បរាមាស

វិប្បយុត្តចិត្តសមគ្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ចញ្ចាយតនំ នេវ សញ្ញានាសញ្ចាយតនស្ស...បេ.... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ចាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... បរមាសវិប្បយុត្តា ខន្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតសញ្ញាណស្ស, អារដ្ឋនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បរមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ - ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... បុព្ពេ...បេ.... ឈានា...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ បរមាសវិប្បយុត្តោ ខន្ធា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ។ តំ អារព្ព បរមាសសម្បយុត្តោ រកោ ឧប្បជ្ជតិ។ (២)

អធិបតិបច្ចយោ

៦៦. បរមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ - អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** - រាគំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា បរមាសសម្បយុត្តោ រកោ ឧប្បជ្ជតិ, បរមាសសម្បយុត្តោ ខន្ធា គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា បរមាសសម្បយុត្តោ រកោ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** - បរមាសសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បរមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ - អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** - បរមាសសម្បយុត្តោ ខន្ធា គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា បរមាសវិប្បយុត្តោ រកោ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** - បរមាសសម្បយុត្តាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បរមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរមាសសម្បយុត្តស្ស ច បរមាសវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** - បរមាសសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៦៧. បរមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ - អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** - ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា បរមាសវិប្បយុត្តោ រកោ ឧប្បជ្ជតិ, បុព្ពេ...បេ.... ឈានា...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា...បេ.... ផលំ...បេ.... និព្ពានំ...បេ.... និព្ពានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ បរមាសវិប្បយុត្តោ ខន្ធា គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា បរមាសវិប្បយុត្តោ រកោ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** - បរមាសវិប្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បរមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** - ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា បរមាសសម្បយុត្តោ រកោ ឧប្បជ្ជតិ, បុព្ពេ...បេ.... ឈានា...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ បរមាសវិប្បយុត្តោ ខន្ធា គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា បរមាសសម្បយុត្តោ រកោ ឧប្បជ្ជតិ។ (២)

អនន្តរ-សមនន្តរបច្ចយោ

៦៨. បរមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - បុរិមា បុរិមា បរមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ បរមាសសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បរមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - បរមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

៦៩. បរមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - បុរិមា បុរិមា បរមាសវិប្បយុត្តា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ បរមាសវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ...បេ.... ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ – អាវជ្ជនា បរាមាស
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ... សមនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សហជាតបច្ចយោទិ

៧០. បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បញ្ច...
អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... ទ្វេ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... សត្ត។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

៧១. បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ –
អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – បរាមាស
សម្បយុត្តោ រាគោ... មោហោ... បត្តនា បរាមាសសម្បយុត្តស្ស រាគស្ស... មោហស្ស... បត្តនាយ
ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ –
អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – បរាមាសសម្បយុត្ត
រាគំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ... បេ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, មានំ ជប្បេតិ; បរាមាសសម្បយុត្ត មោហំ... បត្តនំ
ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ... បេ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, មានំ ជប្បេតិ, បាណំ ហនតិ... បេ... សង្ឃំ ភិន្នតិ; បរា
មាសសម្បយុត្តោ រាគោ... មោហោ... បត្តនា សទ្ធាយ ... បេ... បញ្ញាយ, រាគស្ស... ទោសស្ស... មោហស្ស...
មានស្ស... បត្តនាយ... កាយិកស្ស សុខស្ស... បេ... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

៧២. បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ –
អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សាយ
ទានំ ទេតិ ... បេ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, មានំ ជប្បេតិ; សីលំ... បេ... បញ្ញា, រាគំ... បេ... មានំ... បេ...
បត្តនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ... បេ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, បាណំ ហនតិ... បេ... សង្ឃំ ភិន្នតិ; កាយិកំ
សុខំ... បេ... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ... បេ... សង្ឃំ ភិន្នតិ; សទ្ធា... បេ... បញ្ញា, រាគោ... បេ...
មាណោ... បត្តនា... កាយិកំ សុខំ... បេ... សេនាសនំ សទ្ធាយ... បេ... បញ្ញាយ, រាគស្ស... បេ... មានស្ស...
បត្តនាយ... កាយិកស្ស សុខស្ស... បេ... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ –
អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សាយ
បរាមាសសម្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ; សីលំ... បេ... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ បរាមាសសម្បយុត្តោ រាគោ
ឧប្បជ្ជតិ; សទ្ធា... បេ... សេនាសនំ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស រាគស្ស... បេ... បត្តនាយ ឧបនិស្សយបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (២)

បុរេជាតបច្ចយោ

៧៣. បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេ
ជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ – ចក្ខុ... បេ... វត្ថុ អនិច្ចតោ... បេ... វិបស្សតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ,
តំ អារព្ព បរាមាសវិប្បយុត្តោ រាគោ... បេ... វិចិកិច្ឆា... បេ... ឧទ្ធច្ចំ... បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន
ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សទ្ធ�ំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស... បេ... ដោដ្ឋព្ពាយតនំ
កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ វត្ថុបុរេជាតំ – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ... បេ... កាយាយតនំ
កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ... វត្ថុ បរាមាសវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេ
ជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ – ចក្ខុ... បេ... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ, តំ អារព្ព បរាមាស
សម្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ។ វត្ថុបុរេជាតំ – វត្ថុ បរាមាសសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។
(២)

បច្ចាជានាសេវនបច្ចយា

៧៤. បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ (សំខិត្ត)។
(១)

បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ (សំខិត្ត)។ (១)

បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... ទ្វេ

កម្មបច្ចយាទិ

៧៥. បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – បរាមាសសម្បយុត្តោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា,
នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – បរាមាសសម្បយុត្តោ ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ ឫបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។
នានាក្ខណិកា – បរាមាសសម្បយុត្តោ ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដក្កា ច ឫបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។
(ម្យលំ កាគត្តំ) បរាមាសសម្បយុត្តោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច ឫបានំ កម្មបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (៣)

បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ - សហជកា,
នានាក្ខណិកា។ **សហជកា** - បរាមាសវិប្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្ម
បច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ នានាក្ខណិកា - បរាមាសវិប្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ
កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ, អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ចត្តារិ, ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... ចត្តារិ, ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... ចត្តារិ, មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... ចត្តារិ, សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... ទេ។

វិប្បយតបច្ចយោ

៧៦. បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (១)

បរាមាសវិប្បយុក្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេ
ជាតំ, បច្ចាជាតំ (សំខិត្ត)។ (១)

បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជានំ** – វត្ថុ បរាមាសម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អតិបទយោ

៧៧. បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – បរាមាសសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្នោ ភិណ្ណន្តំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា...បេ....។ (១)

បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – បរាមាសសម្បយុត្តា
ខន្ធា ចិត្តសម្មន្តាននំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាតក្កំ)។ (២)

បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ច បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ – បរាមាសសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្នោ តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា...បេ....។ (៣)

៧៨. បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេ
ជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (សំខិតំ)។ (១)

បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.
... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព បរាមាសសម្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, វត្ថុ បរាមាសសម្បយុត្តកានំ
ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

៧៩. បរាមាសសម្បយុត្តោ ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ – **សហជាតំ, បុរេជាតំ។** សហជាតោ – បរាមាសសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្តំ ខន្ធានំ
អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា ច...បេ....។ (១)

បរាមាសសម្បយុត្តោ ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ
– សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – បរាមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្ត
សមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – បរាមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា ច កតទ្ធិការោ អាហារោ
ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – បរាមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច
កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៨០. ហេតុយា ចក្ការិ, អារម្មណេ ចក្ការិ, អធិបតិយា បញ្ច, អនន្តរេ ចក្ការិ, សមនន្តរេ ចក្ការិ, សហជាតេ
បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, និស្សយេ សត្ត, ឧបនិស្សយេ ចក្ការិ, បុរេជាតេ ទ្វេ, បច្ឆាជាតេ ទ្វេ, អាសេវនេ ទ្វេ, កម្មេ
ចក្ការិ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ចក្ការិ, ឥន្ទ្រិយេ ចក្ការិ, ឈានេ ចក្ការិ, មគ្គេ ចក្ការិ, សម្បយុត្តេ ទ្វេ, វិប្បយុត្តេ
តីណិ, អត្ថិយា សត្ត, នត្ថិយា ចក្ការិ, វិគតេ ចក្ការិ, អវិគតេ សត្ត។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាមា

៨១. បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត
បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត
បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (២)

បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ច បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (៣)

៨២. បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត
បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន
បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ...
ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បរាមាសសម្បយុត្តោ ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ, បុរេជាតំ។
(១)

បរាមាសសម្បយុត្តោ ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ (២)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៨៣. នហេតុយា សត្ត, នអារម្មណេ សត្ត, នអធិបតីយា សត្ត, នអនន្តរេ សត្ត, នសមនន្តរេ សត្ត, នសហជាតេ បញ្ច, នអញ្ញមញ្ញេ បញ្ច, ននីស្សយេ បញ្ច, នឧបនីស្សយេ សត្ត, នបុរេជាតេ ឆ, នបច្ឆាជាតេ សត្ត (សព្ពត្ត សត្ត), នមក្កេ សត្ត, នសម្បយុត្តេ បញ្ច, នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ, នោអត្ថិយា ចត្តារិ, នោនត្ថិយា សត្ត, នោវិគតេ សត្ត, នោអវិគតេ ចត្តារិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

ហេតុទុកំ

៨៤. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ, នអធិបតីយា ចត្តារិ, នអនន្តរេ ចត្តារិ, នសមនន្តរេ ចត្តារិ, នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, នឧបនីស្សយេ ចត្តារិ (សព្ពត្ត ចត្តារិ), នមក្កេ ចត្តារិ, នសម្បយុត្តេ ទ្វេ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា ចត្តារិ, នោវិគតេ ចត្តារិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៨៥. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ, អធិបតីយា បញ្ច (អនុលោមមាតិកា កាតព្វា)...បេ.... អវិគតេ សត្ត។

បរាមាសសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ។

៥៣. បរាមាសបរាមដ្ឋទុកំ

១. បដិច្ចវាវា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កវាវា

ហេតុបច្ចយោ

៨៦. បរាមាសញ្ជេវ បរាមដ្ឋញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បរាមាសំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ។ (១)

បរាមដ្ឋញ្ជេវ នោ ច បរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បរាមដ្ឋញ្ជេវ នោ ច បរាមាសំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា)។ (១)

បរាមដ្ឋញ្ជេវ នោ ច បរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសោ ចេវ បរាមដ្ឋោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បរាមដ្ឋេ ចេវ នោ ច បរាមាសេ ខន្ធន្ថេ បដិច្ច បរាមាសោ។ (២)

បរាមដ្ឋញ្ជេវ នោ ច បរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសោ ចេវ បរាមដ្ឋោ ច បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា – បរាមដ្ឋញ្ជេវ នោ ច បរាមាសំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា បរាមាសោ ច

ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូប...បេ... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ...។ (៣)

បរាមាសញ្ចេវ បរាមដ្ឋញ្ចេវ បរាមដ្ឋញ្ចេវ នោ ច បរាមាសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – បរាមដ្ឋញ្ចេវ នោ ច បរាមាសំ ឯកំ ខន្ទញ្ច បរាមាសញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូប...បេ... ទ្វេ ខន្ទេ ច...បេ... (សំខិត្ត)។

២-៦. សហជាត-បច្ចយ-និស្សយ-សំសដ្ឋ-សម្បយុត្តវាហ

(សញ្ញេ វាវ យថា បរាមាសទុកំ ឯវំ កាតព្វំ និន្នានាករណំ។)

៧. បញ្ញាវាហ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាហ

ហេតុបច្ចយោ

៨៧. បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសោ ធម្មោ បរាមដ្ឋស្ស ចេវ នោ ច បរាមាសស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ (១)

បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ចេវ បរាមដ្ឋស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសា ហេតុ បរាមាសស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ចេវ បរាមដ្ឋស្ស ច បរាមដ្ឋស្ស ចេវ នោ ច បរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ បរាមាសស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៨៨. បរាមាសោ ចេវ បរាមដ្ឋោ ច ធម្មោ បរាមាសស្ស ចេវ បរាមដ្ឋស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ (អារព្ព កាតព្វានី បរាមាសទុកសទិសំ)។

៨៩. បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសោ ធម្មោ បរាមដ្ឋស្ស ចេវ នោ ច បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ...បេ... វិចិក្ខុ, ឧទ្ធច្ចំ, ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, បុព្ពេ...បេ... ឈានា...បេ... អវិយា គោត្រភំ បច្ចវេក្ខតិ, វេទានំ បច្ចវេក្ខតិ, បរិវេនេ កិលេសេ...បេ... វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ...បេ... បុព្ពេ...បេ... ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ បរាមដ្ឋេ ចេវ នោ ច បរាមាសេ ខន្ទេ អនិច្ចតោ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ (យាវ អារជ្ជនា សព្វំ កាតព្វំ)។ (១)

បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ចេវ បរាមដ្ឋស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ...បេ... បុព្ពេ...បេ... ឈានា...បេ... ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ បរាមដ្ឋេ ចេវ នោ ច បរាមាសេ ខន្ទេ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ (២)

បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ចេវ បរាមដ្ឋស្ស ច បរាមដ្ឋស្ស ចេវ នោ ច បរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ...បេ... បុព្ពេ...បេ... ឈានា...បេ... ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ បរាមដ្ឋេ ចេវ នោ ច បរាមាសេ ខន្ទេ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ឧប្បជ្ជតិ។ (៣)

(ឯវំ ឥតវេបិ គីណិ អារព្ព កាតព្វានិ។ ឥមំ ទុកំ បរាមាសទុកសទិសំ។ លោកុត្តរំ យហិ ន លព្ពតិ តហិ ន កាតព្វំ។)

បរាមាសបរាមដ្ឋទុកំ និដ្ឋិតំ។

៥៤. បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋទុកំ

១. បដិច្ចវាណា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណា

ហេតុបច្ចយោ

៩០. បរាមាសវិប្បយុត្តំ បរាមដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ចំ បរាមាសវិប្បយុត្តោ បរាមដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – បរាមាសវិប្បយុត្តំ បរាមដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ចំ តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ....។

បរាមាសវិប្បយុត្តំ អបរាមដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ចំ បរាមាសវិប្បយុត្តោ អបរាមដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ (សំខិត្តំ)។

(យថា ចូឡន្តរេទុកេ លោកិយទុកំ ឯវំ កាតព្វំ និន្នានាករណំ។)

បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋទុកំ និដ្ឋិតំ។

បរាមាសគោច្ឆកំ និដ្ឋិតំ។

១០. មហន្តរទុក្ខំ

៥៥. សារម្ពណទុក្ខំ

១. បដិច្ចវាណា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណា

ហេតុបច្ចយោ

១. សារម្ពណំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – សារម្ពណំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សារម្ពណំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – សារម្ពណេ ខន្ទេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សារម្ពណំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្ពណោ ច អនារម្ពណោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – សារម្ពណំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

២. អនារម្ពណំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

អនារម្ពណំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សារម្ពណោ ខន្ទា។ (២)

អនារម្ពណំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្ពណោ ច អនារម្ពណោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សារម្ពណោ ខន្ទា, មហាភូតេ បដិច្ច កដក្ការូបំ។ (៣)

៣. សារម្ពណញ អនារម្ពណញ ធម្មំ បដិច្ច សារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ សារម្ពណំ ឯកំ ខន្ទញ វត្ថុញ បដិច្ច តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ ច...បេ....។ (១)

សារម្ពណញ អនារម្ពណញ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – សារម្ពណេ ខន្ទេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សារម្ពណញ អនារម្ពណញ ធម្មំ បដិច្ច សារម្ពណោ ច អនារម្ពណោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ សារម្ពណំ ឯកំ ខន្ទញ វត្ថុញ បដិច្ច តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ ច...បេ.... សារម្ពណេ ខន្ទេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដក្ការូបំ។ (៣)

អារម្ពណបច្ចយោ

៤. សារម្ពណំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្ពណបច្ចយោ – សារម្ពណំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។

អនារម្ពណំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្ពណបច្ចយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សារម្ពណោ ខន្ទា។

សារម្ពណញ អនារម្ពណញ ធម្មំ បដិច្ច សារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្ពណបច្ចយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ សារម្ពណំ ឯកំ ខន្ទញ វត្ថុញ បដិច្ច តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ ច...បេ.... (សំខិត្តំ)។

១. បច្ចុប្បន្នភាព

២. សង្ខេប

សង្ខេប

៥. ហេតុយា នវ, អារម្មណ៍ គឺណិ, អធិបតីយា បញ្ច, អនន្តរ គឺណិ, សមនន្តរ គឺណិ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ គឺណិ, បុរេជាតេ ឯកំ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ នវ, វិបាកេ នវ, អាហារេ នវ, គន្ធិយេ នវ, ឈានេ នវ, មគ្គេ នវ, សម្មយុត្តេ គឺណិ, វិប្បយុត្តេ នវ, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា គឺណិ, វិគតេ គឺណិ, អវិគតេ នវ។

២. បច្ចុប្បន្នភាព

១. វិភាគ

និហេតុបច្ចុប្បន្នភាព

៦. សារម្មណ៍ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និហេតុបច្ចុប្បន្នភាព – អហេតុកំ សារម្មណ៍ ឯកំ ខន្ធ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ច សហគតេ ខន្ធនេ បដិច្ច វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

សារម្មណ៍ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និហេតុបច្ចុប្បន្នភាព – អហេតុកេ សារម្មណ៍ ខន្ធនេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សារម្មណ៍ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណ៍ ច អនារម្មណ៍ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និហេតុបច្ចុប្បន្នភាព – អហេតុកំ សារម្មណ៍ ឯកំ ខន្ធ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ. ...។ (៣)

៧. អនារម្មណ៍ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និហេតុបច្ចុប្បន្នភាព – ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... អសញ្ញ សក្កានំ ឯកំ មហាភូតំ...បេ....។ (១)

អនារម្មណ៍ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និហេតុបច្ចុប្បន្នភាព – អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សារម្មណ៍ ខន្ធា។ (២)

អនារម្មណ៍ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណ៍ ច អនារម្មណ៍ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និហេតុបច្ចុប្បន្នភាព – អហេតុក បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សារម្មណ៍ ខន្ធា, មហាភូតេ បដិច្ច កដក្ការូបំ។ (៣)

៨. សារម្មណញ អនារម្មណញ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និហេតុបច្ចុប្បន្នភាព – អហេតុក បដិសន្ធិក្ខណេ សារម្មណ៍ ឯកំ ខន្ធា វត្ថុញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ....។ (១)

សារម្មណញ អនារម្មណញ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និហេតុបច្ចុប្បន្នភាព – អហេតុកេ សារម្មណ៍ ខន្ធនេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សារម្មណញ អនារម្មណញ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណ៍ ច អនារម្មណ៍ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និហេតុបច្ចុប្បន្នភាព – អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ សារម្មណ៍ ឯកំ ខន្ធា វត្ថុញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ.... សារម្មណ៍ ខន្ធនេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដក្ការូបំ។ (៣)

និហេតុបច្ចុប្បន្នភាព

៩. សារម្មណ៍ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និហេតុបច្ចុប្បន្នភាព – សារម្មណ៍ ខន្ធនេ បដិច្ច ចិត្ត សមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អនាម្បណ៍ ធម្មំ បដិច្ច អនាម្បណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នាមាម្បណបច្ចយា (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

សាម្បណញ្ច អនាម្បណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនាម្បណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នាមាម្បណបច្ចយា – សាម្បណោ ខន្ធ
ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (១)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណា

សុទ្ធំ

១០. នហេតុយា នវំ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវំ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ,
នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនីស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ នវំ, នបច្ឆាជាកេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ ទ្វេ, ន
វិបាកេ បញ្ច, នអាហារេ ឯកំ, នតន្ត្រីយេ ឯកំ, នឈានេ ទ្វេ, នមគ្គេ នវំ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ,
នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិភកេ គីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

១១. ហេតុបច្ចយា នាមាម្បណោ គីណិ, នអធិបតិយា នវំ...បេ.... នកម្មេ ឯកំ...បេ.... នវិប្បយុត្តេ ឯកំ
(សំខិត្តំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

១២. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ គីណិ...បេ.... សហជាកេ នវំ...បេ.... មគ្គេ ឯកំ...បេ.... អវិភកេ នវំ។

២. សហជាតវាណា

(សហជាតវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ចយវាណា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណា

ហេតុបច្ចយោ

១៣. សាម្បណ៍ ធម្មំ បច្ចយា សាម្បណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា... គីណិ (បដិច្ចសទិសា)។

១៤. អនាម្បណ៍ ធម្មំ បច្ចយា អនាម្បណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ឯកំ មហាភូតំ...បេ....
មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

អនាម្បណ៍ ធម្មំ បច្ចយា សាម្បណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា សាម្បណោ ខន្ធ;
បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា សាម្បណោ ខន្ធ។ (២)

អនាម្បណ៍ ធម្មំ បច្ចយា សាម្បណោ ច អនាម្បណោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា
សាម្បណោ ខន្ធ, មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ...បេ....។ (៣)

១៥. សាម្បណញ្ច អនាម្បណញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សាម្បណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – សាម្បណំ ឯកំ
ខន្ធច្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធច្ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សារម្ពណញ្ច អនារម្ពណញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អនារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – សារម្ពណោ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សារម្ពណញ្ច អនារម្ពណញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សារម្ពណោ ច អនារម្ពណោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – សារម្ពណំ ឯកំ ខន្ធេ វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ ច...បេ.... សារម្ពណោ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

អារម្ពណបច្ចយោ

១៦. សារម្ពណំ ធម្មំ បច្ចយា សារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្ពណបច្ចយា – សារម្ពណំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អនារម្ពណំ ធម្មំ បច្ចយា សារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្ពណបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុ វិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា សារម្ពណោ ខន្នា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សារម្ពណញ្ច អនារម្ពណញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្ពណបច្ចយា – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធេ ចក្ខាយតនញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ ច...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតំ...បេ.... សារម្ពណំ ឯកំ ខន្ធេ វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (១)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវាហា

សុទ្ធំ

១៧. ហេតុយា នវ, អារម្ពណោ តីណិ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ តីណិ, សមនន្តរេ តីណិ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ តីណិ, បុរេជាតេ តីណិ, អាសេវនេ តីណិ, កម្មេ នវ, វិបាកេ នវ, អាហារេ នវ, ត្បន្និយេ នវ, ឈានេ នវ, មគ្គេ នវ, សម្បយុត្តេ តីណិ, វិប្បយុត្តេ នវ, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា តីណិ, វិភតេ តីណិ, អវិភតេ នវ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាវាហា

នហេតុបច្ចយោ

១៨. សារម្ពណំ ធម្មំ បច្ចយា សារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា... តីណិ (បដិច្ចវារសទិសំ)។

អនារម្ពណំ ធម្មំ បច្ចយា អនារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... អសញ្ញ សត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ...បេ....។ (១)

អនារម្ពណំ ធម្មំ បច្ចយា សារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ... បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា សារម្ពណោ ខន្នា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

អនារម្ពណំ ធម្មំ បច្ចយា សារម្ពណោ ច អនារម្ពណោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា សារម្ពណោ ខន្នា, មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

១៩. សារម្ពណញ្ច អនារម្ពណញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សារម្ពណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – ចក្ខុវិញ្ញាណ សហគតំ ឯកំ ខន្ធេ ចក្ខាយតនញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ ច...បេ.... កាយវិញ្ញាណ

សហគតំ...បេ.... អហេតុកំ សារម្មណំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្តញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិកិច្ចាសហគតេ ខន្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ ច វត្តញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

សារម្មណញ្ច អនារម្មណញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ សារម្មណេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សារម្មណញ្ច អនារម្មណញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សារម្មណោ ច អនារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ សារម្មណំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្តញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... អហេតុកេ សារម្មណេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ អហេតុកំ សារម្មណំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្តញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... អហេតុកេ សារម្មណេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា កដត្តារូបំ...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណា

សុទ្ធំ

២០. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ តីណិ, នសមនន្តរេ តីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ, នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាតេ នវ, នបច្ចាជាតេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ ចក្កាវិ, នមគ្គេ នវ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

២១. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវ...បេ.... នកម្មេ ឯកំ...បេ.... នវិប្បយុត្តេ ឯកំ (សំខិត្តំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

២២. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ តីណិ, អនន្តរេ តីណិ, សមនន្តរេ តីណិ, សហជាតេ នវ...បេ.... មគ្គេ តីណិ...បេ.... អវិគតេ នវ។

៤. និស្សយវាណា

(និស្សយវាណេ បច្ចយវាសនិសោ។)

៥. សំសង្ខារវាណា

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

២៣. សារម្មណំ ធម្មំ សំសង្ខោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – សារម្មណំ ឯកំ ខន្ធនំ សំសង្ខា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ សំសង្ខា ទ្វេ ខន្នា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។

២៤. ហេតុយា ឯកំ, អារម្មណេ ឯកំ, អធិបតិយា ឯកំ (សព្ពត្ត ឯកំ), អវិគតេ ឯកំ។

អនុលោមំ។

២៥. សារម្មណំ ធម្មំ សំសង្ខោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ សារម្មណំ ឯកំ ខន្ធនំ សំសង្ខា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧន្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ សំសង្ខោ វិចិកិច្ចា

សហគតោ ឧទ្ទច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិត្ត)។

២៦. នហេតុយា ឯកំ, នអធិបតិយា ឯកំ, នបុរេជាកេ ឯកំ, នបច្ឆាជាកេ ឯកំ, នអាសេវនេ ឯកំ, នកម្មេ ឯកំ, នវិបាកេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ។

បច្ចនីយំ។

៦. សម្បយុត្តវាហ

(ឯវំ ភគវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវាហិ កាកញ្ញា។)

៧. បញ្ចវាហ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាហ

ហេតុបច្ចយោ

២៧. សារម្មណោ ធម្មោ សារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – សារម្មណោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

សារម្មណោ ធម្មោ អនារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – សារម្មណោ ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

សារម្មណោ ធម្មោ សារម្មណស្ស ច អនារម្មណស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – សារម្មណោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

២៨. សារម្មណោ ធម្មោ សារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព វាកោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; បុព្ពេ សុចិណ្ឌានិ...បេ.... ឈានា...បេ.... អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ បច្ចវេក្ខតិ, បហិនេ កិលេសេ...បេ.... វិក្ខម្ហិតេ កិលេសេ...បេ.... បុព្ពេ សមុទាចិណ្ឌេ កិលេសេ ជានន្តិ, សារម្មណោ ខន្ទេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ចេតោបរិយញ្ញណេន សារម្មណចិត្តសមុដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស...បេ.... សារម្មណោ ខន្ទា ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

២៩. អនារម្មណោ ធម្មោ សារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អវិយា និព្ពានំ បច្ចវេក្ខតិ, និព្ពានំ គោត្រកុស្ស, វោទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោគធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... អនារម្មណោ ខន្ទា ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អធិបតិបច្ចយោ

៣០. សារម្មណោ ធម្មោ សារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណធិបតិ** – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ គរុំ កត្វា វាកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ, បុព្ពេ សុចិណ្ឌានិ...បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ...បេ.... អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ...បេ.... ផលំ គរុំ...បេ.... សារម្មណោ ខន្ទេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ

អភិនន្ទតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ **សហជាតាធិបតី** – សារម្មណាធិបតី សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សារម្មណា ធម្មោ អនារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតី** – សារម្មណាធិបតី ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សារម្មណា ធម្មោ សារម្មណស្ស ច អនារម្មណស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតី** – សារម្មណាធិបតី សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣១. អនារម្មណា ធម្មោ សារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតី** – អរិយា និព្ពានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ; និព្ពានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ (១)

អនន្តរបច្ចយាទិ

៣២. សារម្មណា ធម្មោ សារម្មណស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា សារម្មណា...បេ.... ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... សត្ត (បដិច្ចវារេ សហជាតសទិសា)... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... ឆ (បដិច្ចវារេ អញ្ញមញ្ញសទិសំ) ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... សត្ត (បច្ចយវារេ និស្សយសទិសោ)។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

៣៣. សារម្មណា ធម្មោ សារម្មណស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតូបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហតិ។ សីលំ...បេ.... បញ្ញំ, រាគំ...បេ.... បត្តនំ, កាយិកំ សុខំ... កាយិកំ ទុក្ខំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, បាណំ ហនតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្ទតិ។ សទ្ធា...បេ.... បញ្ញា, រាគោ...បេ.... បត្តនា, កាយិកំ សុខំ... កាយិកំ ទុក្ខំ សទ្ធាយ...បេ.... បញ្ញាយ, រាគស្ស...បេ.... បត្តនាយ, កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស, មគ្គស្ស, ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនារម្មណា ធម្មោ សារម្មណស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតូបនិស្សយោ – ឧត្ថំ, ភោជនំ, សេនាសនំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, បាណំ ហនតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្ទតិ។ ឧត្ថុ... ភោជនំ... សេនាសនំ សទ្ធាយ...បេ.... បត្តនាយ, កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស, មគ្គស្ស, ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បុរេជាតបច្ចយោ

៣៤. អនារម្មណា ធម្មោ សារម្មណស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណបុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្ធនំ សុណតិ។ រូបាយគនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយគនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ....។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – ចក្កាយគនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយគនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... វត្ថុ សារម្មណានំ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បច្ឆាជាតាសេវនបច្ចយោ

៣៥. សារម្មណា ធម្មោ អនារម្មណស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

សារម្មណា ធម្មោ សារម្មណស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

កម្មបច្ចយោ

៣៦. សារម្ពណោ ធម្មោ សារម្ពណស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា ។
សហជាតា – សារម្ពណោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។
នានាក្ខណិកា – សារម្ពណោ ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សារម្ពណោ ធម្មោ អនារម្ពណស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា , នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – សារម្ពណោ ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – សារម្ពណោ ចេតនា កដក្ការូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សារម្ពណោ ធម្មោ សារម្ពណស្ស ច អនារម្ពណស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – សារម្ពណោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – សារម្ពណោ ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាក-អាហារបច្ចយោ

៣៧. សារម្ពណោ ធម្មោ សារម្ពណស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

សារម្ពណោ ធម្មោ សារម្ពណស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

អនារម្ពណោ ធម្មោ អនារម្ពណស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – កតឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឥន្ទ្រិយបច្ចយោ

៣៨. សារម្ពណោ ធម្មោ សារម្ពណស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

អនារម្ពណោ ធម្មោ អនារម្ពណស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដក្ការូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនារម្ពណោ ធម្មោ សារម្ពណស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្កន្ទ្រិយំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សារម្ពណោ ច អនារម្ពណោ ច ធម្មោ សារម្ពណស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ចក្កវិញ្ញាណញ្ច ចក្កវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... កាយិន្ទ្រិយញ្ច កាយវិញ្ញាណញ្ច កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឈានបច្ចយោទិ

៣៩. សារម្ពណោ ធម្មោ សារម្ពណស្ស ធម្មស្ស ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ, មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ, សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

៤០. សារម្ពណោ ធម្មោ អនារម្ពណស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (១)

អនារម្ពណោ ធម្មោ សារម្ពណស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ សារម្ពណានំ ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ បុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; វត្ថុ សារម្ពណានំ ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អត្ថបទបច្ចេកទេស

៤១. សារម្មណ៍ ធម្មោ សារម្មណ៍ស្ស ធម្មស្ស អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស – សារម្មណ៍ ឯកោ ខន្នោ តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស...បេ... ទ្វេ ខន្នោ...បេ... បដិសន្ធិក្ខណ៍...បេ...។ (១)

សារម្មណ៍ ធម្មោ អនារម្មណ៍ស្ស ធម្មស្ស អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ (សំខិតំ)។ (២)

សារម្មណ៍ ធម្មោ សារម្មណ៍ស្ស ច អនារម្មណ៍ស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស (បដិច្ចសទិសំ)។ (៣)

៤២. អនារម្មណ៍ ធម្មោ អនារម្មណ៍ស្ស ធម្មស្ស អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស – សហជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតំ** – ឯកំ មហាភូតំ...បេ... (យារ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

អនារម្មណ៍ ធម្មោ សារម្មណ៍ស្ស ធម្មស្ស អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – បដិសន្ធិក្ខណ៍ វត្ថុ សារម្មណ៍នំ ខន្នានំ អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ... វត្ថុ អនិច្ចតោ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ភេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ភាយ សោគធាតុយា សន្ធិ សុណតិ។ រូបាយតនំ ចក្ក វិញ្ញាណស្ស...បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ... ចក្ខាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ... វត្ថុ សារម្មណ៍នំ ខន្នានំ អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស។ (២)

៤៣. សារម្មណ៍ ច អនារម្មណ៍ ច ធម្មោ សារម្មណ៍ស្ស ធម្មស្ស អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស – **សហជាតំ, បុរេជាតំ។ សហជាតោ** – ចក្កវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច ចក្ខាយតនញ្ច តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស...បេ... ទ្វេ ខន្នោ ច...បេ... កាយវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច កាយាយតនញ្ច តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស...បេ... ទ្វេ ខន្នោ ច...បេ... សារម្មណ៍ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស...បេ... ទ្វេ ខន្នោ ច...បេ... បដិសន្ធិក្ខណ៍...បេ...។ (១)

សារម្មណ៍ ច អនារម្មណ៍ ច ធម្មោ អនារម្មណ៍ស្ស ធម្មស្ស អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – សារម្មណ៍ ខន្នោ ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស; បដិសន្ធិក្ខណ៍...បេ...។ **បច្ចាជាតា** – សារម្មណ៍ ខន្នោ ច កតឡីការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស។ **បច្ចាជាតា** – សារម្មណ៍ ខន្នោ ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស។ (២)

១. បច្ចេកទេសបច្ចេកទេស

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

៤៤. ហេតុយា តីណិ, អារម្មណ៍ ទ្វេ, អធិបតិយា ចក្ការិ, អនន្តរេ ឯកំ, សមនន្តរេ ឯកំ, សហជាតេ សត្ត, អញ្ញមញ្ញេ ន, និស្សយេ សត្ត, ឧបនិស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាតេ ឯកំ, បច្ចាជាតេ ឯកំ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ តីណិ, វិបាកេ តីណិ, អាហារេ ចក្ការិ, ឥន្ទ្រិយេ ន, ឈានេ តីណិ, មគ្គេ តីណិ, សម្មយុត្តេ ឯកំ, វិប្បយុត្តេ ទ្វេ, អត្ថិយា សត្ត, នត្ថិយា ឯកំ, វិភតេ ឯកំ, អវិភតេ សត្ត។

បច្ចេកទេសបច្ចេកទេស

៤៥. សារម្មណ៍ ធម្មោ សារម្មណ៍ស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ៍បច្ចេកទេស បច្ចេកទេស... សហជាតបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស... ឧបនិស្សយបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស... កម្មបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស។ (១)

សារម្មណ៍ ធម្មោ អនារម្មណ៍ស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស... បច្ចាជាតបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស... កម្មបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស។ (២)

សារម្មណ៍ ធម្មោ សារម្មណ៍ស្ស ច អនារម្មណ៍ស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស... កម្មបច្ចេកទេស បច្ចេកទេស។ (៣)

៤៦. អនារម្មណេ ធម្មោ អនារម្មណស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនារម្មណេ ធម្មោ សារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

សារម្មណេ ច អនារម្មណេ ច ធម្មោ សារម្មណស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ, បុរេជាតំ។ (១)

សារម្មណេ ច អនារម្មណេ ច ធម្មោ អនារម្មណស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ (២)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៤៧. នហេតុយា សត្ត, នអារម្មណេ សត្ត...បេ.... នសមនន្តរេ សត្ត, នសហជាតេ ន, ន អញ្ញមញ្ញេ ន, ននិស្សយេ ន, នឧបនិស្សយេ សត្ត, នបុរេជាតេ សត្ត, នបច្ចាជាតេ សត្ត...បេ.... នមក្កេ សត្ត, នសម្បយុត្តេ ន, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច, នោអត្ថិយា ចក្ការិ, នោនត្ថិយា សត្ត, នោវិគតេ សត្ត, នោអវិគតេ ចក្ការិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៤៨. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា...បេ.... នសមនន្តរេ តីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ ឯកំ, នឧបនិស្សយេ តីណិ...បេ.... នមក្កេ តីណិ, នសម្បយុត្តេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៤៩. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតិយា ចក្ការិ, អនន្តរេ ឯកំ (អនុលោមមាតិកា កាគព្ភា)...បេ... អវិគតេ សត្ត។

សារម្មណទុកំ និដ្ឋិតំ។

៥៦. ចិត្តទុកំ

១. បដិច្ចវាមា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាមា

ហេតុបច្ចយោ

៥០. ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្ត សមុដ្ឋានញ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា កដក្កា ច រូបំ។ (១)

នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្ត សមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធា, ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច...បេ....។ (១)

នោចិត្ត ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោចិត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច ចិត្តំ។ (២)

នោចិត្ត ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ្ច កដត្តា ច រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ចិត្តញ្ច កដត្តា ច រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច ចិត្តញ្ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ។ (៣)

ចិត្តញ្ច នោចិត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ចិត្តញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ ច...បេ.... ចិត្តញ្ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ចិត្តញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ កដត្តា ច រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច នោចិត្តា ខន្ធោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ្ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ។ (១)

អារម្មណបច្ចយោ

៥១. ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នោចិត្ត ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធោ។ (១)

នោចិត្ត ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – នោចិត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច ចិត្តំ។ (២)

នោចិត្ត ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អារម្មណបច្ចយា – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ្ច, ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ្ច, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច ចិត្តញ្ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ។ (៣)

ចិត្តញ្ច នោចិត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ចិត្តញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្ធេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច នោចិត្តា ខន្ធោ។ (១) (សំខិត្តំ)។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

៥២. ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ បញ្ច, អធិបតិយា បញ្ច, អនន្តរេ បញ្ច, សមនន្តរេ បញ្ច, សហជាតេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច, និស្សយេ បញ្ច, ឧបនិស្សយេ បញ្ច, បុរេជាតេ បញ្ច, អាសេវនេ បញ្ច, កម្មេ បញ្ច, វិបាកេ បញ្ច, អាហារេ បញ្ច, តន្ត្រីយេ បញ្ច, ឈានេ បញ្ច, មក្កេ បញ្ច, សម្បយុត្តេ បញ្ច, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា បញ្ច, នត្ថិយា បញ្ច, វិគតេ បញ្ច, អវិគតេ បញ្ច។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្កវារោ

នហេតុបច្ចយោ

៥៣. ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ...បេ.... វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ចិត្តំ បដិច្ច

នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជកិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច ទ្វេ
ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា) វិចិកិត្វា
សហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច វិចិកិត្វាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធ
បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... អហេតុក
បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តញ្ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា។ (៣)

និរ្យាសបទដ្ឋាន

ចិត្តញ នៅចិត្តញ ធម្មំ បដិច្ច នៅចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា - ចិត្តញ សម្បយុត្តកេ ច
ខន្ទេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ចិត្តញ មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ
សម្បយុត្តកេ ច ខន្ទេ បដិច្ច កដក្ការូបំ, ចិត្តញ មហាភូតេ ច បដិច្ច កដក្ការូបំ។ (១)

នរោត្តមបុត្របច្ចយាទិ

នបុរេជានុបយាទិ

នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នបុរេជាកបច្ចយា - អរូបេ នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច ទ្វេ
ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... នោចិត្តេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។
(១)

នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នបុរេជាតបច្ចយា - អរូបេ នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ
បដិច្ច ទេ ខន្តា ចិត្តញ្ច, ទេ ខនេ...បេ.... បដិសន្ធិក្កណេ វត្ថំ បដិច្ច ចិត្តញ្ច សម្បយុត្តកា ច ខន្តា។ (៣)

ចិត្តព្រ វោចិត្តព្រ ធម្មំ បដិច្ច វោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាកបច្ចយា – អរូបេ វោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធព្រ
ចិត្តព្រ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធនេ ច... បេ.... វោចិត្តេ ខន្ធនេ ច ចិត្តព្រ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ចិត្តព្រ
មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តព្រ វត្តព្រ បដិច្ច វោចិត្តោ ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ
ចិត្តព្រ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធនេ បដិច្ច កដក្ការូបំ, ចិត្តព្រ មហាភូតេ ច បដិច្ច កដក្ការូបំ។ (១)

នបច្ឆាជាកបច្ចយា... នអាសេវនបច្ចយា...។

នកម្មបច្ចយោ

៥៧. ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច វោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយា – ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា។ (១)

វោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច វោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយា – វោចិត្តេ ខន្ធនេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា
ចេតនា; ពាហិវំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... បេ....។ (១)

ចិត្តព្រ វោចិត្តព្រ ធម្មំ បដិច្ច វោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយា – វោចិត្តេ ខន្ធនេ ច ចិត្តព្រ
បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា (សំខិត្តំ)។ (១)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៥៨. នហេតុយា បញ្ច, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច, នអនន្តរេ តីណិ, នសមនន្តរេ តីណិ,
នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ, នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាកេ បញ្ច, នបច្ឆាជាកេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ
តីណិ, នវិបាកេ បញ្ច, នអាហារេ ឯកំ, នតន្ត្រីយេ ឯកំ, នឈានេ បញ្ច, នមគ្គេ បញ្ច, នសម្បយុត្តេ តីណិ,
នវិប្បយុត្តេ បញ្ច, នោនតិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៥៩. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច (សំខិត្តំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៦០. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ បញ្ច, អនន្តរេ បញ្ច (សព្ពត្ថ បញ្ច), មគ្គេ តីណិ... បេ.... អវិគតេ បញ្ច។

២. សហជាតាវា

(សហជាតាវា បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ចយាវា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កាវា

ហេតុបច្ចយោ

៦១. ចិត្តំ ធម្មំ បច្ចយា វោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្ត
សមុដ្ឋានញ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ (១)

នោចិត្ត ធម្មំ បច្ចយា នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្ត សមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ មហាភូតា), វត្ថុំ បច្ចយា នោចិត្តា ខន្ធោ។ (១)

នោចិត្ត ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោចិត្តេ ខន្នេ បច្ចយា ចិត្តំ, វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តេ ខន្នេ បច្ចយា ចិត្តំ, បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ។ (២)

នោចិត្ត ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ; បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ កដត្តា ច រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ។ (៣)

ចិត្តញ នោចិត្តញ ធម្មំ បច្ចយា នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធញ ចិត្តញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... ចិត្តញ មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ចិត្តញ វត្ថុញ បច្ចយា នោចិត្តា ខន្ធោ, បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធញ ចិត្តញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធោ កដត្តា ច រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ មហាភូតេ ច បច្ចយា កដត្តារូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ វត្ថុញ បច្ចយា នោចិត្តា ខន្ធោ។ (១)

អារម្មណបច្ចយោ

៦២. ចិត្ត ធម្មំ បច្ចយា នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា... ឯកំ (បដិច្ចវារសទិសំ)។

នោចិត្ត ធម្មំ បច្ចយា នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធោ, ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណ សហគតា ខន្ធោ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណសហគតា ខន្ធោ, វត្ថុំ បច្ចយា នោចិត្តា ខន្ធោ។ (១)

នោចិត្ត ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – នោចិត្តេ ខន្នេ បច្ចយា ចិត្តំ, វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តេ ខន្នេ បច្ចយា ចិត្តំ, បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ, ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ។ (២)

នោចិត្ត ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អារម្មណបច្ចយា – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ, ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ។ (៣)

ចិត្តញ នោចិត្តញ ធម្មំ បច្ចយា នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធញ ចិត្តញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... ចិត្តញ វត្ថុញ បច្ចយា នោចិត្តា ខន្ធោ, បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ វត្ថុញ បច្ចយា នោចិត្តា ខន្ធោ, ចក្ខាយតនញ ចក្ខុវិញ្ញាណញ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណ សហគតា ខន្ធោ...បេ.... កាយាយតនំ ច...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (១)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

៦៣. ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ បញ្ច, អធិបតិយា បញ្ច (សព្ពត្ថ បញ្ច), អវិភតេ បញ្ច។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្ការាវា

នហេតុបច្ចយោ

៦៤. ចិត្ត ធម្មំ បច្ចយា នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចិត្តំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតំ ខន្ធច្ចសហគតំ ចិត្តំ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ខន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

៦៥. នោចិត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញាសត្តា), ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតា ខន្ធា...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណសហគតា ខន្ធា, វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នោចិត្តេ ខន្ធា វិចិក្ខាសហគតេ ខន្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ បច្ចយា វិចិក្ខា សហគតោ ខន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

នោចិត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ នោចិត្តេ ខន្ធេ បច្ចយា ចិត្តំ, វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ, ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ។ (២)

នោចិត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា, ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ។ (៣)

ចិត្តញ នោចិត្តញ ធម្មំ បច្ចយា នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធន្ត ចិត្តញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ ច...បេ.... ចិត្តញ វត្ថុញ បច្ចយា នោចិត្តា ខន្ធា; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ វត្ថុញ បច្ចយា នោចិត្តា ខន្ធា, ចក្ខាយតនញ ចក្ខុវិញ្ញាណញ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតា ខន្ធា...បេ.... កាយាយតនំ ច...បេ.... វិចិក្ខា សហគតេ ខន្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច ចិត្តញ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ខន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)
(សំខិត្តំ)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៦៦. នហេតុយា បញ្ច, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាតេ បញ្ច, នបច្ឆាជាតេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ បញ្ច, នអាហារេ ឯកំ, នតន្ត្រីយេ ឯកំ, នឈានេ បញ្ច, នមគ្គេ បញ្ច, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច, នោនគីយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៦៧. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច (សំខិត្តំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៦៨. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ បញ្ច, អនន្តរេ បញ្ច (សព្ពត្ថ បញ្ច), មគ្គេ គីណិ...បេ.... អវិគតេ បញ្ច។

៤. និស្សយាវា

(និស្សយាវា បច្ចយាវាសទិសោ។)

៥. សំសង្ការាវា

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

ហេតុបច្ចយោ

៦៩. ចិត្តំ ធម្មំ សំសង្ខារំ នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – ចិត្តំ សំសង្ខារំ សម្បយុត្តកា ខន្ធ្នា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នោចិត្តំ ធម្មំ សំសង្ខារំ នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធនំ សំសង្ខារំ ទ្វេ ខន្ធនា, ទ្វេ ខន្ធនេ សំសង្ខារំ ឯកោ ខន្ធនោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នោចិត្តំ ធម្មំ សំសង្ខារំ ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោចិត្តេ ខន្ធនេ សំសង្ខារំ ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

នោចិត្តំ ធម្មំ សំសង្ខារំ ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធនំ សំសង្ខារំ ទ្វេ ខន្ធនា ចិត្តញ្ច, ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

ចិត្តញ្ច នោចិត្តញ្ច ធម្មំ សំសង្ខារំ នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោចិត្តំ ឯកំ ខន្ធនំ ចិត្តញ្ច សំសង្ខារំ ទ្វេ ខន្ធនា, ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។

ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ បញ្ច, អធិបតីយា បញ្ច (សព្ពត្ថ បញ្ច), អវិភតេ បញ្ច (សំខិត្តំ)។

នហេតុយា បញ្ច, នអធិបតីយា បញ្ច, នបុរេជាកេ បញ្ច, នបច្ឆាជាកេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ ភីណិ, នវិបាកេ បញ្ច, នឈានេ បញ្ច, នមគ្គេ បញ្ច, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច។

៦. សម្បយុត្តកា

(ឯវំ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តកាហេបិ សព្ពេ កាតញ្ច។)

៧. បញ្ចវា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវា

ហេតុបច្ចយោ

៧០. នោចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោចិត្តោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោចិត្តោ ហេតុ ចិត្តស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ច នោចិត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោចិត្តោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៧១. ចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តំ អារព្ព ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ។ (មូលំ កាតញ្ច) ចិត្តំ អារព្ព នោចិត្តោ ខន្ធនា ឧប្បជ្ឈតិ។ (មូលំ កាតញ្ច) ចិត្តំ អារព្ព ចិត្តញ្ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា ឧប្បជ្ឈតិ។ (៣)

៧២. នោចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ , តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, បុព្វេ សុចិណ្ឌានី...បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ បច្ចវេក្ខតិ, និព្វានំ បច្ចវេក្ខតិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ; អរិយា នោចិត្តេ បរិនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខតិ, វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្វេ សមុទាចិណ្ឌេ កិលេសេ ជានន្តិ, ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោចិត្តេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន នោចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ...បេ.... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនានំ...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនានំ...បេ.... នោចិត្តា ខន្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស , ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្វេនិវាសនុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា...បេ.... (បឋមគមនសទិសំ និន្នានាករណំ, ឥមំ នានំ) រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... នោ ចិត្តា ខន្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស...បេ.... អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ច នោចិត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា...បេ.... (បឋមគមនសទិសំ និន្នានាករណំ, ឥមំ នានំ), រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនានំ...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនានំ...បេ.... នោចិត្តា ខន្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស...បេ.... អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ព ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ... តីណិ។

អធិបតិបច្ចយោ

៧៣. ចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ អារម្មណធិបតិ – ចិត្តំ គរុំ កត្វា ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ។ (១)

ចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ អារម្មណធិបតិ – ចិត្តំ គរុំ កត្វា នោចិត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ។ សហជាតាធិបតិ – ចិត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ច នោចិត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ អារម្មណធិបតិ – ចិត្តំ គរុំ កត្វា ចិត្តញ្ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ។ (៣)

៧៤. នោចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ អារម្មណធិបតិ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ, បុព្វេ...បេ.... ឈានា...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ ផលំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោចិត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សា ទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ សហជាតាធិបតិ – នោចិត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ (ទ្វេបិ គមនា បឋមគមនសទិសំ និន្នានាករណំ។ អារម្មណធិបតិ សហជាតាធិបតិ កាតញ្ញា)។ (២)

ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ... អារម្មណធិបតិ (តីណិបិ គរុំ ការម្មណ កាតញ្ញា, អារម្មណធិបតិយេវ)។

អនន្តរបច្ចយោទិ

៧៥. ចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមំ បុរិមំ ចិត្តំ បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមំ បុរិមំ ចិត្តំ បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នោ ចិត្តានំ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; ចិត្តំ វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ច នោចិត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមំ បុរិមំ ចិត្តំ បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស ចិត្តស្ស សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៧៦. នោចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នោចិត្តា ខន្ធនា... បេ.... ផលសមាបក្កិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ (ឥមេ ទ្វេ បូរេតុកាមេន កាគព្ភា, បុរិមគមនសទិសំ)។

ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមំ បុរិមំ ចិត្តព្វ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិកព្ពំ) បុរិមំ បុរិមំ ចិត្តព្វ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នោចិត្តានំ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តព្វ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិកព្ពំ) បុរិមំ បុរិមំ ចិត្តព្វ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស ចិត្តស្ស សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិច្ចវារ សទិសា)... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បញ្ច (បច្ចយវារសទិសា)។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

៧៧. ចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូប និស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – ចិត្តំ ចិត្តស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

នោចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូប និស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ... បេ.... មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ... បេ.... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ ... បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; សទ្ធា... បេ.... សេនាសនំ សទ្ធាយ... បេ.... មគ្គស្ស, ផលសមាបក្កិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (ឥមេ ទ្វេបិ បូរេតុកាមេន សព្ពត្ថ កាគព្ភា, បឋមគមនសទិសំ និន្នានាករណំ)។

ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – ចិត្តព្វ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា ចិត្តស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

បុរេជាតបច្ចយោ

៧៨. នោចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ** – ចក្កំ... បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោគធាតុយា សទ្ធ�ំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនំ... បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណ សហគតានំ ខន្ធនំ... បេ.... កាយាយតនំ... បេ.... វត្ថុ នោចិត្តានំ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណ្ឌ បុរេជាតំ** – ចក្កំ... បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ

សោតធាតុយា សង្ខំ សុណតិ។ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ... ដោង្គញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ...។ **វត្ថុបុរេជានំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ...បេ... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ... វត្ថុ ចិត្តស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ច នោចិត្តស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណបុរេជានំ** – ចក្ខំ...បេ... វត្ថុ អនិច្ចតោ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, ទិញាយ សោតធាតុយា សង្ខំ សុណតិ។ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ច សម្បយុត្តកានញ ខន្ធនំ...បេ... ដោង្គញាយតនំ...បេ...។ **វត្ថុបុរេជានំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ធនំ...បេ... វត្ថុ ចិត្តស្ស ច សម្បយុត្តកានញ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បច្ចាជានាសេវនបច្ចយា

៧៩. ចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានាតបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។ (១)

នោចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានាតបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។ (១)

ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានាតបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។ (១)

ចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ។

កម្មបច្ចយោ

៨០. នោចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – នោចិត្តោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ **នានាក្ខណិកា** – នោចិត្តោ ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – នោចិត្តោ ចេតនា ចិត្តស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ **នានាក្ខណិកា** – នោចិត្តោ ចេតនា វិបាកស្ស ចិត្តស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ច នោចិត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – នោចិត្តោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ **នានាក្ខណិកា** – នោចិត្តោ ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ ចិត្តស្ស ច កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាកបច្ចយាទិ

៨១. ចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... បញ្ច... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... បញ្ច... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... បញ្ច។ នោចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... តិណិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... តិណិ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... បញ្ច។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

៨២. ចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ (សំខិត្តំ)។ (១)

នោចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ចាជានំ។ **សហជានំ** – នោចិត្តោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តោ ខន្ធា កដត្តារូបានំ...បេ... នោចិត្តោ ខន្ធា វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; វត្ថុ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជានំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ...បេ... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណ

សហគតានំ ខន្ទានំ...បេ.... វត្ត នោចិត្តានំ ខន្ទានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – នោចិត្តា ខន្ទា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ត ចិត្តស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... វត្ត ចិត្តស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ច នោចិត្តស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ត ចិត្តស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ...បេ.... វត្ត ចិត្តស្ស ច សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មា នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (១)

អត្ថិបច្ចយោ

៨៣. ចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (១)

នោចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (សំខិត្តំ)។ (១)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតា** – នោចិត្តា ខន្ទា ចិត្តស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ត ចិត្តស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខុ...បេ.... វត្ត អនិច្ចតោ...បេ.... (បុរេជាតសទិសំ, សំខិត្តំ)។ (២)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ច នោចិត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – នោចិត្តោ ឯកោ ខន្ទោ ទ្វិន្ទំ ខន្ទានំ ចិត្តស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តោ ឯកោ ខន្ទោ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ត ចិត្តស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខុ...បេ.... វត្ត...បេ.... (បុរេជាតសទិសំ, សំខិត្តំ)។ (៣)

៨៤. ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មា នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – នោចិត្តោ ឯកោ ខន្ទោ ច ចិត្តញ ទ្វិន្ទំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទ្វេ ខន្ទា ច...បេ....។ **សហជាតំ** – ចិត្តញ វត្តញ នោចិត្តានំ ខន្ទានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិសន្ធិក្ខណេបិ ទ្វេ)។ **សហជាតំ** – ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតំ** – ចិត្តញ មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិសន្ធិក្ខណេបិ ទ្វេ)។ **បច្ឆាជាតំ** – ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតំ** – ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា កតទ្ធិការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតំ** – ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា រូបជីវិតិទ្រិយញ កដត្តារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

៨៥. ហេតុយា ភីណិ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច, និស្សយេ បញ្ច, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាតេ ភីណិ, បច្ឆាជាតេ ភីណិ, អាសេវនេ នវ , កម្មេ

គីណិ, វិបាកេ បញ្ច, អាហារេ បញ្ច, ឥន្ទ្រិយេ បញ្ច, ឈានេ គីណិ, មគ្គេ គីណិ, សម្បយុត្តេ បញ្ច, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា បញ្ច, នត្ថិយា នវ, វិគតេ នវ, អវិគតេ បញ្ច។

បច្ចនីយុទ្ធារា

៨៦. ចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ច នោចិត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨៧. នោចិត្តោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្ម បច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោចិត្តោ ធម្មោ ចិត្តស្ស ច នោចិត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨៨. ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ នោចិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មោ ចិត្តស្ស ច នោចិត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

៨៩. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិគតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៩០. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ... បេ... នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញោ ឯកំ, នឧបនិស្សយេ គីណិ (សព្ពត្ថ គីណិ), នមគ្គេ គីណិ, នសម្បយុត្តេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ គីណិ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៩១. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ (អនុលោមមាតិកា កាតព្វា)។

ចិត្តទុកំ និដ្ឋិតំ។

៥៧. ចេតសិកទុកំ

ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា - ចេតសិកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តំ;
បដិសន្ធិកណេ...បេ....។ (២)

ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អារម្មណបច្ចយា – ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

៩៦. អចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តំ។ (១)

អចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អារម្មណបច្ចយា – ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ, បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ចេតសិកា ខន្ធោ។ (២)

អចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ។ (៣)

ចេតសិកញ អចេតសិកញ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អារម្មណបច្ចយា – ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធញ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធញ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធញ វត្ថុញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ....។ (១)

ចេតសិកញ អចេតសិកញ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ ចេតសិកេ ខន្នេ ច វត្ថុញ បដិច្ច ចិត្តំ។ (២)

ចេតសិកញ អចេតសិកញ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធញ វត្ថុញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ....។ (៣)

អធិបតិបច្ចយោ

៩៧. ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អធិបតិបច្ចយា (សំខិត្តំ)។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៩៨. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ, អនន្តរេ នវំ, សមនន្តរេ នវំ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ នវំ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ នវំ, បុរេជាតេ បញ្ច, អាសេវនេ បញ្ច, កម្មេ នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), អវិភកេ នវំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាវា

នហេតុបច្ចយោ

៩៩. ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធចូសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធចូសហគតោ មោហោ។ (១)

ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ ចេតសិកេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តញ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ...

បេ...។ (៣)

១០០. អចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចិត្តំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច កដត្តារូបំ, ចិត្តំ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ចិត្តំ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ...បេ...។ (១)

អចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា, អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច ចេតសិកា ខន្នា, វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ចិត្តំ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

អចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា កដត្តា ច រូបំ, អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្នា។ (៣)

១០១. ចេតសិកញ អចេតសិកញ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធឯ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធឯ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធឯ វត្ថុញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ ច ចិត្តញ បដិច្ច វិចិក្ខា សហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

ចេតសិកញ អចេតសិកញ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ ចេតសិកេ ខន្នេ ច ចិត្តញ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, អហេតុកេ ចេតសិកេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចេតសិកេ ខន្នេ ច ចិត្តញ បដិច្ច កដត្តារូបំ, អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចេតសិកេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ, អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចេតសិកេ ខន្នេ ច វត្ថុញ បដិច្ច ចិត្តំ។ (២)

ចេតសិកញ អចេតសិកញ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធឯ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធឯ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា កដត្តា ច រូបំ, អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធឯ វត្ថុញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ...។ (៣)

នអារម្មណបច្ចយោ

១០២. ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – ចេតសិកេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ (១)

អចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – ចិត្តំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

ចេតសិកញ អចេតសិកញ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – ចេតសិកេ ខន្នេ ច ចិត្តញ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ចេតសិកេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ កាកញ្ចា, សំខិត្តំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

១០៣. នហេតុយា នវំ, នអារម្មណេ ភីណិ, នអធិបតិយា នវំ, នអនន្តរេ ភីណិ, នសមនន្តរេ ភីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ ភីណិ, នឧបនិស្សយេ ភីណិ, នបុរេជាកេ នវំ, នបច្ចាជាកេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ ចត្តាវិ, ន

វិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នតត្រិយេ ឯកំ, នឈានេ ន, នមត្តេ នវ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ ន,
នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិតតេ តីណិ។

៣. បច្ចុប្បន្នលោមបច្ចុប្បន្ន

១០៤. ហេតុបច្ច័យ នអារម្មណេ កិណិ, នអធិបតិយា នវ (សំខិត្តំ)។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

១០៥. នហេតុបច្ច័យា អារម្មណេ នវំ, អនន្តរេ នវំ...បេ.... បុរេជាតេ បញ្ច, អាសេវនេ បញ្ច, កម្មេ នវំ (សព្វគ្គំ នវំ), មគ្គេ គីណិ...បេ.... អវិភតេ នវំ។

២. សហជាតិភាព

(សហជាតិវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ចុប្បន្នភាព

១. បច្ចយានុលោម

១. វិភាគស្ថានភាព

ហេតុបច្ចយោ

១០៦. ចេតសិកំ ធម្មំ បច្ចយា ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា... តិណិ (បដិច្ចសទីសា)។

អចេតនិក ធម្មំ បច្ចយា អចេតនិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណោ ចិត្តំ បច្ចយា កដត្តារូបំ, ចិត្តំ បច្ចយា វត្ថុ, វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ, ឯកំ មហាភូតំ... បេ....។ (១)

អចេតនិក ធម្មំ បច្ចយា ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ទា, វុត្តំ បច្ចយា ចេតសិកា ខន្ទា (បដិសន្ធិក្ខណោ ទ្វេបិ កាតញ្ញ)។ (២)

អចេតនិក ធម្មំ បច្ចយា ចេតនិកោ ច អចេតនិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ កាតញ្ញ)។ (៣)

១០៧. ចេតសិកញ្ច អចេតសិកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធិញ្ច ចិត្តញ្ច បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធិញ្ច វត្តញ្ច បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... (បដិសន្ធិក្កណេ ទ្វេបិ កាតក្កា)។ (១)

ចេតសិកញ្ច អចេតសិកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - ចេតសិកេ ខន្ធ
ច ចិត្តញ្ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ចេតសិកេ ខន្ធ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ចេតសិកេ
ខន្ធ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ចិត្តំ (បដិសន្ធិក្ខណោ ភីណិបិ កាតក្កា)។ (២)

ចេតសិកញ្ច អចេតសិកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា - ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធភ្ល ចិត្តញ្ច បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ, ទ្វេ ខន្ធធេ ច...បេ.... ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធភ្ល វត្ថុញ្ច បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ្ច, ទ្វេ ខន្ធធេ ច...បេ.... (បដិសន្ធិក្កណេ ទ្វេបិ កាតញ្ច)។ (៣)

អារមណបច្ចយោ

១០៨. ចេតសិកំ ធម្មំ បច្ចយា ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា... តីណិ (បដិច្ចសន្ធិសា)។

អចេតសិកំ ធម្មំ បច្ចយា អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុ បច្ចយា ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អចេតសិកំ ធម្មំ បច្ចយា ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតា ខន្ធា...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា...បេ.... ចិត្តំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា, វត្ថុ បច្ចយា ចេតសិកា ខន្ធា (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ កាតព្វា)។ (២)

អចេតសិកំ ធម្មំ បច្ចយា ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា...បេ.... វត្ថុ បច្ចយា ចិត្តំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា (បដិសន្ធិក្ខណេ ឯកំ)។ (៣)

១០៩. ចេតសិកញ្ច អចេតសិកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចក្ខុវិញ្ញាណញ្ច បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចក្ខាយតនញ្ច បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតំ...បេ.... ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចិត្តញ្ច បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុញ្ច បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេ)។ (១)

ចេតសិកញ្ច អចេតសិកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតេ ខន្នេ ច ចក្ខាយតនញ្ច បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតេ...បេ.... ចេតសិកេ ខន្នេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ចិត្តំ (បដិសន្ធិក្ខណេ ឯកំ)។ (២)

ចេតសិកញ្ច អចេតសិកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចក្ខាយតនញ្ច បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចក្ខុវិញ្ញាណញ្ច, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុញ្ច បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ្ច, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... (បដិសន្ធិក្ខណេ ឯកំ, សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

១១០. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតីយា នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), បុរេជាកេ នវំ, អាសេវនេ នវំ...បេ.... អវិកតេ នវំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាមា

នហេតុបច្ចយោ

១១១. ចេតសិកំ ធម្មំ បច្ចយា ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចេតសិកំ (សំខិត្តំ)។

(នវំ បញ្ហា បញ្ញវិញ្ញាណម្បិ យថា អារម្មណបច្ចយា ឯវំ កាតព្វំ, តីសុយេវ មោហោ។ សព្ពេ បញ្ហា បវត្តិ បដិសន្ធិយា កាតព្វា អសម្មោហន្តេន។)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១១២. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាតេ នវ, នបច្ឆាជាតេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ចក្ការិ, នវិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ នវ, នមគ្គេ នវ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឆ, នោនតិយា គីណិ, នោវិភតេ គីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

១១៣. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ (សំខិត្តំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

១១៤. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អនន្តរេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), មគ្គេ គីណិ...បេ.... អវិភតេ នវ។

៤. និស្សយវាវោ

(និស្សយវាវោ បច្ចយវាវសទិសោ។)

៥. សំសង្កវាវោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កវាវោ

ហេតុបច្ចយោ

១១៥. ចេតសិកំ ធម្មំ សំសង្កោ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្កា ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចេតសិកំ ធម្មំ សំសង្កោ អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចេតសិកោ ខន្នេ សំសង្កំ ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ចេតសិកំ ធម្មំ សំសង្កោ ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – ចេតសិកំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្កា ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

អចេតសិកំ ធម្មំ សំសង្កោ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តំ សំសង្កា សម្បយុត្តកា ខន្ធោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចេតសិកញ អចេតសិកញ ធម្មំ សំសង្កោ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចេតសិកំ ឯកំ ខន្នញ ចិត្តញ សំសង្កា ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១) (សំខិត្តំ)។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវាវោ

១១៦. ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ បញ្ច, អធិបតិយា បញ្ច (សព្ពត្ថ បញ្ច), អវិភតេ បញ្ច។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្កវាវោ

១១៧. ចេតសិកំ ធម្មំ សំសង្ខោ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយោ (ឯវំ បញ្ចបិ បញ្ញា កាតញ្ញា, តីណិយេវ មោហោ។ សំខិត្តំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាណា

១១៨. នហេតុយា បញ្ច, នអធិបតីយា បញ្ច, នបុរេជាកេ បញ្ច, នបច្ឆាជាកេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ តីណិ, នវិបាកេ បញ្ច, នឈានេ បញ្ច, នមគ្គេ បញ្ច, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច។

៦. សម្បយុត្តាណា

(ឯវំ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តាវរោបិ កាតញ្ញោ។)

៧. បញ្ញាវាណា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កាវាណា

ហេតុបច្ចយោ

១១៩. ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ចេតសិកា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ចេតសិកា ហេតុ ចិត្តស្ស ចិត្ត សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ច អចេតសិកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ចេតសិកា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

១២០. ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ចេតសិកេ ខន្ធេ អារព្ព ចេតសិកា ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) ចេតសិកេ ខន្ធេ អារព្ព ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) ចេតសិកេ ខន្ធេ អារព្ព ចេតសិកា ខន្ធា ច ចិត្តញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ (៣)

១២១. អចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា... បេ.... ផលំ បច្ចវេក្ខតិ, និព្ពានំ បច្ចវេក្ខតិ និព្ពានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អចេតសិកេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ.... វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ។ ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណតិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន អចេតសិកចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ...បេ.... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... អចេតសិកា ខន្ធា ឥទ្ធិវិញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, អនាគតសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា...បេ.... និព្ពានំ បច្ចវេក្ខតិ (បឋមគមនសទិសំ); ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អចេតសិកេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណតិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន អចេតសិក ចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស...

បេ... រូបាយគន់ ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតាន់ ខន្ទាន់...បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយគន់ កាយវិញ្ញាណសហគតាន់ ខន្ទាន់...
បេ... អចេតសិកា ខន្ទា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស,
អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារដ្ឋនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ច អចេតសិកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ - អរិយា
មគ្គា វុដ្ឋហិតា...បេ... និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ (បឋមគមនសទិសំ); ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ អចេតសិកេ ខន្ទេ
អនិច្ចតោ...បេ... វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព ចិត្តញ្ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ ទិព្ពេន
ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ...បេ... រូបាយគន់ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ទានំ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ...
បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយគន់ កាយវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ទានំ...បេ... អចេតសិកា ខន្ទា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស,
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារដ្ឋនាយ អារម្មណបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (៣)

១២២. ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ -
ចេតសិកេ ខន្ទេ ច ចិត្តញ្ច អារព្ព ចេតសិកា ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) ចេតសិកេ ខន្ទេ ច ចិត្តញ្ច អារព្ព
ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) ចេតសិកេ ខន្ទេ ច ចិត្តញ្ច អារព្ព ចេតសិកា ខន្ទា ច ចិត្តញ្ច ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

អធិបតិបច្ចយោ

១២៣. ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ - អារម្មណាធិបតិ,
សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** - ចេតសិកេ ខន្ទេ គរុំ កត្វា ចេតសិកា ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតិ** -
ចេតសិកាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) **អារម្មណាធិបតិ** -
ចេតសិកេ ខន្ទេ គរុំ កត្វា ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ។ **សហជាតាធិបតិ** - ចេតសិកាធិបតិ ចិត្តស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច
រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) **អារម្មណាធិបតិ** - ចេតសិកេ ខន្ទេ គរុំ កត្វា ចេតសិកា
ខន្ទា ច ចិត្តញ្ច ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតិ** - ចេតសិកាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តស្ស ច ចិត្ត
សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១២៤. អចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ - អារម្មណាធិបតិ,
សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** - អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិតា...បេ... និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ, និព្វានំ
គោត្រភុស្ស, វោទានស្ស។ មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ ...បេ... វត្ថុំ អចេតសិកេ ខន្ទេ
គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ គរុំ កត្វា ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ។ **សហជាតាធិបតិ** - អចេតសិកាធិបតិ ចិត្ត
សមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ - អារម្មណាធិបតិ,
សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** - អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិតា...បេ... និព្វានំ គរុំ កត្វា...បេ... (បឋមគមន
សទិសំ); ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ អចេតសិកេ ខន្ទេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ,
ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ **សហជាតាធិបតិ** - អចេតសិកាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។
(២)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ច អចេតសិកស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ -
អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** - អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិតា...បេ... និព្វានំ...បេ...
(បឋមគមនំ) អចេតសិកេ ខន្ទេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ គរុំ កត្វា ចេតសិកា ខន្ទា ច ចិត្តញ្ច
ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតិ** - អចេតសិកាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ
អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ -
អារម្មណាធិបតិ... តីណិ (អារម្មណាធិបតិយេវ)។

អនន្តរបច្ចយាទិ

១២៥. ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ចេតសិកា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ចេតសិកានំ ខន្ធានំ អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) បុរិមា បុរិមា ចេតសិកា ខន្ធា បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) បុរិមា បុរិមា ចេតសិកា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ចេតសិកានំ ខន្ធានំ ចិត្តស្ស ច អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១២៦. អចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមំ បុរិមំ ចិត្តំ បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ កោត្រកុស្ស... បេ.... ផលសមាបត្តិយា អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ (ឯវំ តីណិ កាតព្ពានី, បឋមគមន សទិសំ។ បូរិក្ខា កាតព្ពំ, និន្នានាករណំ)។

ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ (អារជ្ជនាបិ វុដ្ឋានម្យី នត្ថិ)។

សមនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ, សហជាតុបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ (បដិច្ចវារសទិសំ) , អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ (បដិច្ចវារសទិសំ), នីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ (បច្ចយវារសទិសំ)។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

១២៧. ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – ចេតសិកា ខន្ធា ចេតសិកានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ, តីណិ ឧបនិស្សយោ) ចេតសិកា ខន្ធា ចិត្តស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ, តីណិ ឧបនិស្សយោ) ចេតសិកា ខន្ធា ចេតសិកានំ ខន្ធានំ ចិត្តស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១២៨. អចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – ឧត្ថំ... ភោជនំ... សេនាសនំ ចិត្តំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ... បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; ឧត្ថំ... ភោជនំ... សេនាសនំ ចិត្តំ សន្ធាយ... បេ.... បញ្ញាយ... វាគស្ស... បេ.... បត្តនាយ កាយិកស្ស សុខស្ស, កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស, មគ្គស្ស, ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរុបនិស្សយោ បកត្ថបនិស្សយោ... បេ....។ បកត្ថបនិស្សយោ – ឧត្ថំ... ភោជនំ... សេនាសនំ ចិត្តំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ... បេ.... (តីណិ, បឋមគមនសទិសំ និន្នានាករណំ)។

ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

បុរេជាតបច្ចយោ

១២៩. អចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ , វត្ថុ បុរេជាតំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ** – ចក្កំ... បេ.... វត្ថុ អនិច្ចតោ... បេ.... វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ, តំ អារព្ព ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ។ ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សទ្ធ�ំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ....។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ.... វត្ថុ ចិត្តស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ** – ចក្កំ... បេ.... វត្ថុ អនិច្ចតោ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សទ្ធ�ំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ... បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ... បេ....។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ... បេ.... កាយាយតនំ... បេ.... វត្ថុ ចេតសិកានំ ខន្ធានំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ច អចេតសិកស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ
បុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណបុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ... វិបស្សនិ អស្សាទេតិ
អភិនន្តតិ, តំ អារព្វ ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោត
ធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ធានំ...បេ... ផោដ្ឋញាយតនំ...បេ...។
វត្ថុបុរេជានំ – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ធានំ...បេ... កាយាយតនំ...បេ... វត្ថុ ចិត្តស្ស
សម្បយុត្តកានញ ខន្ធានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បច្ចាជានាសេវនបច្ចយា

១៣០. ចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។

អចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។

ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។

ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។

កម្មបច្ចយោ

១៣១. ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។
សហជានា – ចេតសិកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។
នានាក្ខណិកា – ចេតសិកា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។
សហជានា – ចេតសិកា ចេតនា ចិត្តស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...
បេ...។ **នានាក្ខណិកា** – ចេតសិកា ចេតនា វិបាកស្ស ចិត្តស្ស កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ច អចេតសិកស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា,
នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – ចេតសិកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ
កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ **នានាក្ខណិកា** – ចេតសិកា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ
ចិត្តស្ស កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាកបច្ចយាទិ

១៣២. ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ... អាហារបច្ចយេន
បច្ចយោ... នវំ... គន្រ្ទិយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... មគ្គបច្ចយេន
បច្ចយោ... គីណិ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... បញ្ច។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

១៣៣. ចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បច្ចាជានំ
(សំខិត្តំ)។ (១)

អចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ចា
ជានំ។ **សហជានំ** – ចិត្តំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ កដត្តារូបានំ
វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; ចិត្តំ វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; វត្ថុ ចិត្តស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។
បុរេជានំ – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...
បេ... វត្ថុ ចិត្តស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានំ** – ចិត្តំ បុរេជានស្ស ឥមស្ស កាយស្ស
វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ ចេតសិកានំ ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណ សហគតានំ ខន្ធនំ...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនំ...បេ.... វត្ថុ ចេតសិកានំ ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ច អចេតសិកស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ ចេតសិកានំ ខន្ធនំ ចិត្តស្ស ច វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ...បេ.... វត្ថុ ចិត្តស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ (សំខិត្តំ)។

អត្ថិបច្ចយោ

១៣៤. ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ (បដិច្ចវារសទិសំ)។

ចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (២)

ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ច អចេតសិកស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ (បដិច្ចវារសទិសំ)។ (៣)

១៣៥. អចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (សំខិត្តំ)។ (១)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – ចិត្តំ ចេតសិកានំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ ចេតសិកានំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខុ...បេ.... វត្ថុ អនិច្ចតោ...បេ.... (បុរេជាតសទិសំ និន្នានាករណំ)។ (២)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ច អចេតសិកស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – ចិត្តំ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ ចេតសិកានំ ខន្ធនំ ចិត្តស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខុ...បេ.... វត្ថុ អនិច្ចតោ...បេ.... (បុរេជាតសទិសំ និន្នានំ)។ (៣)

១៣៦. ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច ចក្ខាយតនញ្ច ទ្វិន្នំ ខន្ធនំ...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតោ...បេ.... ចេតសិកោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច ទ្វិន្នំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទ្វេ ខន្នោ ច...បេ....។ **សហជាតោ** – ចេតសិកោ ឯកោ ខន្នោ ច ចិត្តញ្ច ទ្វិន្នំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទ្វេ ខន្នោ ច...បេ.... (បដិសន្ធិក្ខណេ) ទ្វេបិ កាតញ្ច។ (១)

ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតា ខន្នោ ច ចក្ខាយតនញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ចេតសិកា ខន្នោ ច ចិត្តញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ចេតសិកា ខន្នោ ច ចិត្តញ្ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតា** – ចេតសិកា ខន្នោ ច វត្ថុ ច ចិត្តស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិសន្ធិក្ខណេ តីណិបិ កាតញ្ច)។ **បច្ឆាជាតា** – ចេតសិកា ខន្នោ ច ចិត្តញ្ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – ចេតសិកា ខន្នោ ច ចិត្តញ្ច កតឡីការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – ចេតសិកា ខន្នោ ច ចិត្តញ្ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា ចេតសិកស្ស ច អចេតសិកស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច ចក្ខាយគនញ្ច ទ្ធិន្តំ ខន្នានំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច កាយាយគនញ្ច ទ្ធិន្តំ ខន្នានំ កាយវិញ្ញាណស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទ្វេ ខន្នោ ច... បេ....។ **សហជាតោ** – ចេតសិកោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច ទ្ធិន្តំ ខន្នានំ ចិត្តស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទ្វេ ខន្នោ ច... បេ.... (បដិសន្ធិយា ទ្វេ កាគញ្ញា)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១៣៧. ហេតុយា គីណិ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាតេ គីណិ, បច្ចាជាតេ គីណិ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ គីណិ, វិបាកេ នវ, អាហារេ នវ, ឥន្ទ្រិយេ នវ, ឈានេ គីណិ, មគ្គេ គីណិ, សម្បយុត្តេ បញ្ច, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិភកេ នវ, អវិភកេ នវ។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាមា

១៣៨. ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ច អចេតសិកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៣៩. អចេតសិកោ ធម្មោ អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកស្ស ច អចេតសិកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៤០. ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា អចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា ចេតសិកស្ស ច អចេតសិកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាស

១៤១. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិគតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

១៤២. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា គីណិ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញោ ឯកំ, នឧបនិស្សយេ គីណិ (សព្ពត្ថ គីណិ), នមក្កេ គីណិ, នសម្បយុត្តេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ គីណិ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

១៤៣. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ (អនុលោមមាតិកា កាតញ្ញា)...បេ.... អវិគតេ នវ។

ចេកសិកទុកំ និដ្ឋិតំ។

៥៨. ចិត្តសម្បយុត្តទុកំ

១. បដិច្ចវាសា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាសា

ហេតុបច្ចយោ

១៤៤. ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្នេ បដិច្ច ឯកោ ខន្នោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសម្បយុត្តេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នោ ចិត្តសម្បយុត្តោ រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

១៤៥. ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តំ រូបំ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តកា ខន្នោ។ (២)

ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តកា ខន្នោ, មហាភូតេ បដិច្ច កដក្ការូបំ។ (៣)

១៤៦. ចិត្តសម្បយុត្តញ្ច ចិត្តវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្នញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្នោ, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ....។ (១)

ចិត្តសម្បយុត្តញ្ច ចិត្តវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសម្បយុត្តេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសម្បយុត្តេ ខន្នេ ច មហាភូតេ

ច បដិច្ច កដត្តារូប។ (២)

ចិត្តសម្បយុត្តញ្ច ចិត្តវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ
បច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធា វត្តញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... ចិត្ត
សម្បយុត្តេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូប។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

១៤៧. ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណបច្ចយោ – ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ
ខន្នំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណបច្ចយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្តំ បដិច្ច
ចិត្តសម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (១)

ចិត្តសម្បយុត្តញ្ច ចិត្តវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណបច្ចយោ –
បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធា វត្តញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (១)

១. បច្ចយានុលោម

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១៤៨. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ តីណិ, អធិបតិយា បញ្ច, អនន្តរេ តីណិ, សមនន្តរេ តីណិ, សហជាតេ នវំ,
អញ្ញមញ្ញេ នវំ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ តីណិ, បុរេជាតេ ឯកំ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ នវំ, វិបាកេ នវំ, អាហារេ
នវំ, តន្ត្រីយេ នវំ, ឈានេ នវំ, មគ្គេ នវំ, សម្បយុត្តេ តីណិ, វិប្បយុត្តេ នវំ, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា តីណិ, វិគតេ
តីណិ, អវិគតេ នវំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាមា

នហេតុបច្ចយោ

១៤៩. ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ នហេតុបច្ចយោ – អហេតុកំ ចិត្ត
សម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្នំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតេ
ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

(ឯវំ នវបិ បញ្ញា កាតញ្ញា។ អហេតុកន្តិ សព្ពត្ថ និយាមេតព្ពំ, ឯកំយេវ មោហំ មូលបទេ។)

នអារម្មណបច្ចយោ

១៥០. ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ នអារម្មណបច្ចយោ – ចិត្តសម្បយុត្តេ
ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ នអារម្មណបច្ចយោ – ឯកំ មហាភូតំ...បេ....
(យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

ចិត្តសម្បយុត្តញ្ច ចិត្តវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ នអារម្មណបច្ចយោ – ចិត្ត
សម្បយុត្តេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ឯកំ (សំខិត្តំ)។ (១)

២. បច្ចុប្បន្ននិយម

២. សង្ខារវាណា

សុទ្ធំ

១៥១. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ទ្វេ, នវិបាកេ បញ្ច, នអាហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ ទ្វេ, នមគ្គេ នវ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនតិយា គីណិ, នោវិភកេ គីណិ។

៣. បច្ចុយានុលោមបច្ចុនិយម

១៥២. ហេតុបច្ចុយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ...បេ.... នកម្មេ ឯកំ, នវិបាកេ បញ្ច, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនតិយា គីណិ, នោវិភកេ គីណិ។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោមំ

១៥៣. នហេតុបច្ចុយា អារម្មណេ គីណិ, អនន្តរេ គីណិ, សមនន្តរេ គីណិ...បេ.... អញ្ញមញ្ញេ ឆ...បេ.... បុរេជាកេ ឯកំ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ នវ...បេ.... មគ្គេ ឯកំ...បេ.... អវិភកេ នវ។

២. សហជាតវាណា

(សហជាតវាណេ បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ចុយាវាណា

១. បច្ចុយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណា

ហេតុបច្ចុយោ

១៥៤. ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចុយា ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយា... គីណិ (បដិច្ចសទិសា)។

ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចុយា ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយា... ឯកំ (បដិច្ចសទិសំ)។ (១)

ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចុយា ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយា – វត្ថុ បច្ចុយា ចិត្តសម្បយុត្តកា ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចុយា ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចុយា – វត្ថុ បច្ចុយា ចិត្តសម្បយុត្តកា ខន្ធា, មហាភូតេ បច្ចុយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

១៥៥. ចិត្តសម្បយុត្តញ្ច ចិត្តវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចុយា ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយា – ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធា វត្ថុញ្ច បច្ចុយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធទេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសម្បយុត្តញ្ច ចិត្តវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចុយា ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុយា – ចិត្តសម្បយុត្តេ ខន្ធទេ ច មហាភូតេ ច បច្ចុយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ចិត្តសម្បយុត្តព្វ ចិត្តវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុ
បច្ចយា – ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្តព្វ បច្ចយា ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... ចិត្តសម្បយុត្តោ ខន្នេ ច
មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសម្បដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

១៥៦. ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា... ឯកំ (បដិច្ច
សទិសំ)។ (១)

ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុ
វិញ្ញាណសហគតា ខន្នា...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណសហគតា ខន្នា...បេ.... វត្តំ បច្ចយា ចិត្ត
សម្បយុត្តកា ខន្នា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសម្បយុត្តព្វ ចិត្តវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខុ
វិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចក្ខាយតនព្វ បច្ចយា ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ
ខន្ធព្វ កាយាយតនព្វ បច្ចយា ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្តព្វ បច្ចយា ទ្វេ
ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (១)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

១៥៧. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ តីណិ, អធិបតិយា នវំ, អនន្តរេ តីណិ, សមនន្តរេ តីណិ, សហជាតេ នវំ,
អញ្ញមញ្ញេ ន, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ តីណិ, បុរេជាតេ តីណិ, អាសេវនេ តីណិ, កម្មេ នវំ...បេ.... អវិគតេ
នវំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្ការាវា

នហេតុបច្ចយោ

១៥៨. ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា... តីណិ (បដិច្ច
សទិសា)។

ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... (យាវ
អសញ្ញសត្តា)។ (១)

ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុ
វិញ្ញាណសហគតា ខន្នា...បេ.... កាយាយតនំ...បេ.... វត្តំ បច្ចយា អហេតុកា ចិត្តសម្បយុត្តកា ខន្នា;
បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្តំ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយា – វត្តំ
បច្ចយា អហេតុកា ចិត្តសម្បយុត្តកា ខន្នា, មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសម្បដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។
(៣)

ចិត្តសម្បយុត្តព្វ ចិត្តវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – ចក្ខុ
វិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចក្ខាយតនព្វ បច្ចយា ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ
ខន្ធព្វ កាយាយតនព្វ បច្ចយា ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... អហេតុកំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្តព្វ

បច្ចុប្បន្ន ទ្វេ ខន្ទា, ទ្វេ ខន្ទេ ច...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិត្រាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ទេ ច វត្ថុញ បច្ចុប្បន្ន វិចិត្រាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ មោហោ។ (ឯវ ទ្វេ បញ្ញា បរិក្ខិបដិសន្ធិ កាតញ្ញា។ សំខិត្តា។)

២. បច្ចុប្បន្ននិយម

២. សង្ខារវាណា

សុទ្ធំ

១៥៩. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ ចក្កាវិ, នមគ្គេ នវ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៣. បច្ចុប្បន្ននិយមបច្ចុប្បន្ននិយម

១៦០. ហេតុបច្ចុប្បន្ន នអារម្មណេ គីណិ...បេ.... នកម្មេ គីណិ...បេ.... នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយមបច្ចុប្បន្ននិយម

១៦១. នហេតុបច្ចុប្បន្ន នអារម្មណេ គីណិ...បេ.... មគ្គេ គីណិ...បេ.... អវិគតេ នវ។

៤. និស្សយវាណា

(និស្សយវាណា បច្ចុប្បន្ននិយមសទិសោ។)

៥. សំសង្ខារវាណា

១-៤. បច្ចុប្បន្ននិយមបច្ចុប្បន្ននិយម

១៦២. ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្ខារេ ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធនំ សំសង្ខារេ ទ្វេ ខន្ទា, ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។

ហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ ឯកំ, នអធិបតិយា ឯកំ (សព្វត្ថ ឯកំ), នវិគតេ ឯកំ។

នហេតុយា ឯកំ, នអធិបតិយា ឯកំ, នបុរេជាកេ ឯកំ, នបច្ឆាជាកេ ឯកំ, នអាសេវនេ ឯកំ, នកម្មេ ឯកំ, នវិបាកេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ។

៦. សម្បយុត្តវាណា

(ឯវ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវាណាបិ កាតញ្ញោ។)

៧. បញ្ញាវាណា

១. បច្ចុប្បន្ននិយមបច្ចុប្បន្ននិយម

១. វិគង្គវាណា

ហេតុបច្ចុប្បន្ន

១៦៣. ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសម្បយុត្តា ហេតុ សម្បយុត្តកាន់ ខន្ទានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសម្បយុត្តា ហេតុ ចិត្ត សមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ច ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្ត សម្បយុត្តា ហេតុ សម្បយុត្តកាន់ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

១៦៤. ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; បុព្វេ សុចិណ្ឌានិ...បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ បច្ចវេក្ខតិ បរិវេនេ កិលេសេ...បេ.... វិក្ខម្ហិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សមុទាចិណ្ឌេ កិលេសេ ជានន្តិ។ ចិត្តសម្បយុត្តេ ខន្នេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន ចិត្ត សម្បយុត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានន្តិ។ អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវ សញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស...បេ.... ចិត្តសម្បយុត្តា ខន្នា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្វេ និវាសនុស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

១៦៥. ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អរិយា និព្វានំ បច្ចវេក្ខតិ។ និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ... បេ.... វត្ថុំ ចិត្តវិប្បយុត្តេ ខន្នេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្វេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ទានំ...បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ...បេ.... ចិត្តវិប្បយុត្តា ខន្នា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, បុព្វេនិវាសនុស្សតិញ្ញាណស្ស, អនាគតសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អធិបតិបច្ចយោ

១៦៦. ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ បុព្វេ...បេ.... ឈានា...បេ.... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, ចិត្តសម្បយុត្តេ ខន្នេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – ចិត្តសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកាន់ ខន្ទានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – ចិត្ត សម្បយុត្តាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ច ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – ចិត្តសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកាន់ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៦៧. ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** – អរិយា និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ។ និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ ចិត្តវិប្បយុត្តេ ខន្នេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ (១)

អនន្តរបច្ចយោទិ

១៦៨. ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ចិត្តសម្បយុត្តា ខន្ធា...បេ.... ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... សត្ត (បដិច្ចសទិសា, បញ្ញាយដនា នត្ថិ)... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... ឆ (បដិច្ចសទិសា)... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... សត្ត (បច្ចយវាវសទិសា, បញ្ញាយដនា នត្ថិ)។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

១៦៩. ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ៍បនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ ...បេ....**។ បកតូបនិស្សយោ – សន្ធន៍ ឧបនិស្សយ ទាន់ ទេតិ...បេ.... មាន់ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ...បេ.... បត្តនំ កាយិកំ សុខំ... កាយិកំ ទុក្ខំ ឧបនិស្សយ ទាន់ ទេតិ...បេ.... បាណំ ហនតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; សទ្ធា...បេ.... កាយិកំ ទុក្ខំ សទ្ធាយ...បេ... មគ្គស្ស, ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ៍បនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....**។ បកតូបនិស្សយោ – ឧត្តំ... ភោជនំ... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ ទាន់ ទេតិ...បេ... សង្ឃំ ភិន្នតិ; ឧត្តំ... ភោជនំ... សេនាសនំ សទ្ធាយ...បេ.... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បុរេជាតបច្ចយោ

១៧០. ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ៍បុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណ៍បុរេជាតំ** – ចត្តំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្ធនំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ...បេ.... ដោដ្ឋញ្ញាយតនំ...បេ....។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ...បេ.... កាយាយតនំ...បេ.... វត្ថុ ចិត្តសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បច្ឆាជាតាសេវនបច្ចយោ

១៧១. ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ) ឯកំ, អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ ... ឯកំ។

កម្មបច្ចយោ

១៧២. ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – ចិត្តសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – ចិត្តសម្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – ចិត្តសម្បយុត្តា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – ចិត្តសម្បយុត្តា ចេតនា កដត្តារូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ច ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – ចិត្តសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – ចិត្តសម្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាកាហារបច្ចយោ

១៧៣. ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – កតឡីការោ អាហារោ ភិមស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឥន្ទ្រិយបច្ចយាទិ

១៧៤. ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – រូបជីវិតិទ្ធិយំ កដក្ការូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្ខុទ្ធិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណ សហគតានំ ខន្ធានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... កាយិទ្ធិយំ... បេ....។ (២)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្ខុទ្ធិយញ្ច ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ ... បេ.... កាយិទ្ធិយញ្ច សុខិទ្ធិយញ្ច... បេ.... កាយិទ្ធិយញ្ច ទុក្ខិទ្ធិយញ្ច កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

១៧៥. ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆា ជាតំ (សំខិត្តំ)។ (១)

ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ ចិត្តសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... កាយាយតនំ ... បេ.... វត្ថុ ចិត្តសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អត្ថិបច្ចយោ

១៧៦. ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ (បដិច្ចសទិសំ)។ (១)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (២)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ច ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិច្ច សទិសំ)។ (៣)

១៧៧. ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (សំខិត្តំ)។ (១)

ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ ចិត្តសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខុ... បេ.... វត្ថុ

អនិច្ចតោ...បេ.... (បុរេជានិស្សំ)។ (២)

១៧៨. ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ សហជាតោ – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច ចក្ខាយតនញ្ច ទ្ធិន្នំ ខន្នានំ...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច កាយាយតនញ្ច ទ្ធិន្នំ ខន្នានំ...បេ.... ចិត្តសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច ទ្ធិន្នំ ខន្នានំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នោ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – ចិត្តសម្បយុត្តោ ខន្នោ ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **បច្ចាជាតា** – ចិត្តសម្បយុត្តកា ខន្នោ ច កតាឡីកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – ចិត្តសម្បយុត្តកា ខន្នោ ច រូបជីវិតិទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវាមា

សុទ្ធំ

១៧៩. ហេតុយា តីណិ, អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតីយា ចក្ការិ, អនន្តរេ ឯកំ, សមនន្តរេ ឯកំ, សហជាតេ សត្ត, អញ្ញមញ្ញេ ន, និស្សយេ សត្ត, ឧបនិស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាតេ ឯកំ, បច្ចាជាតេ ឯកំ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ តីណិ, វិបាកេ តីណិ, អាហារេ ចក្ការិ, ឥន្ទ្រិយេ ន , ឈានេ តីណិ, មគ្គេ តីណិ, សម្បយុត្តេ ឯកំ, វិប្បយុត្តេ ទ្វេ, អត្ថិយា សត្ត, នត្ថិយា ឯកំ, វិភតេ ឯកំ, អវិភតេ សត្ត។

អនុលោមំ។

បច្ចនិយុទ្ធាមា

១៨០. ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ច ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៨១. ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ចិត្តសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតំ, បុរេជាតំ។ (១)

ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ចិត្តវិប្បយុត្តស្ស សហជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ (២)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាមា

សុទ្ធ

១៨២. នហេតុយា សត្ត, នអារម្មណេ សត្ត, នអធិបតិយា សត្ត, នអនន្តរេ សត្ត, នសមនន្តរេ សត្ត, នសហជាតេ ឆ, នអញ្ញមញ្ញេ ឆ, ននិស្សយេ ឆ, នឧបនិស្សយេ សត្ត, នបុរេជាតេ សត្ត (សព្ពត្ថ សត្ត), នសម្បយុត្តេ ឆ, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច, នោអត្ថិយា ចត្តារិ, នោនត្ថិយា សត្ត, នោវិគតេ សត្ត, នោអវិគតេ ចត្តារិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

១៨៣. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា តីណិ, នអនន្តរេ តីណិ, នសមនន្តរេ តីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ ឯកំ, នឧបនិស្សយេ តីណិ (សព្ពត្ថ តីណិ), នសម្បយុត្តេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

១៨៤. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតិយា ចត្តារិ (អនុលោមមាតិកា កាតញ្ញា)...បេ.... អវិគតេ សត្ត។

ចិត្តសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ។

៥៩. ចិត្តសំសង្កទុកំ

១. បដិច្ចវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណ

១៨៥. ចិត្តសំសង្កំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសំសង្កំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសំសង្កំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិសំសង្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសំសង្កេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

(ចិត្តសំសង្កទុកំ យថា ចិត្តសម្បយុត្តទុកំ ឯវំ កាតញ្ញំ, និន្នានាករណំ។)

ចិត្តសំសង្កទុកំ និដ្ឋិតំ។

៦០. ចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ

១. បដិច្ចវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចយោ

១៨៦. ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

ចិត្តសម្បជាន់ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសម្បជានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តសម្បជានេ ខន្ថេ បដិច្ច
ចិត្តំ; បដិសន្ធិកុណេ ចិត្តសម្បជានេ ខន្ថេ បដិច្ច ចិត្តំ កដក្កា ច រូបំ។ (២)

ចិត្តសមុប្បាសន៍ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុប្បាសនោ ច នោចិត្តសមុប្បាសនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តសមុប្បាសន៍ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទេ ខន្ធា ចិត្តញ្ច ចិត្តសមុប្បាសនញ្ច រូបំ, ទេ ខន្ថេ... បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុប្បាសន៍ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទេ ខន្ធា ចិត្តញ្ច កដក្កា ច រូបំ, ទេ ខន្ថេ... បេ....។ (៣)

១៨៧. នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច កដក្ការូបំ; ចិត្តំ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តំ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

នៅចិត្តសមុទ្ទានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុទ្ទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុទ្ទានព្វ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណោ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា, បដិសន្ធិក្ខណោ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្ត សមដានា ខន្ធា។ (២)

នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា - បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា កដក្កា ច រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា។ (៣)

១៨៨. ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឱញ្ច ចិត្តញ្ច បដិច្ច ទេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ, ទេ ខន្ធធេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឱញ្ច ចិត្តញ្ច បដិច្ច ទេ ខន្ធា, ទេ ខន្ធធេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឱញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច ទេ ខន្ធា, ទេ ខន្ធធេ ច...បេ....។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋានញ នៅចិត្តសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បដិច្ច នៅចិត្តសមុដ្ឋាននោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ធេ ច ចិត្តញ បដិច្ច កដក្ការុបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដក្ការុបំ, បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ បដិច្ច ចិត្តា។ (២)

ចិត្តសមុដ្ឋានព្រូ នៅចិត្តសមុដ្ឋានព្រូ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នៅចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈនី
ហេតុបច្ចុប្បាយ – បដិសន្ធិក្ខណោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធព្រូ ចិត្តព្រូ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធនា កដក្កា ច រូបំ, ទ្វេ ខន្ធនេ ច...
បេ.... បដិសន្ធិក្ខណោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធព្រូ វត្ថុព្រូ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធនា ចិត្តព្រូ, ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ....។ (៣)

អារមណបច្ចយោ

១៨៩. ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា - ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខនំ បដិច្ច ទេ ខន្តា, ទេ ខនេ...បេ.... បដិសន្តិក្កណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា - ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ធ
បដិច្ច ចិត្តំ; បដិសនិក្កណេ...បេ....។ (២)

ចិត្តសម្បជាន់ ឆ្ងុំ បដិច្ច ចិត្តសម្បជានោ ច នោចិត្តសម្បជានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណបច្ចយា - ចិត្តសម្បជាន់ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទេ ខន្ធា ចិត្តញ , ទេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្កណេ...បេ....។ (៣)

១៩០. នៅចិត្តសមុទ្ទាន់ ធម្មំ បដិច្ច នៅចិត្តសមុទ្ទានៅ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អាម្ពណបច្ចយា - បដិសន្ធិក្កណេ វតំ បដិច្ច ចិត្តំ (១)

នៅចិត្តសមុទ្រាន់ ធម្ម៌ បដិច្ច ចិត្តសមុទ្រានៅ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា - ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា; បដិសន្ធិក្ខណោ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា; បដិសន្ធិក្ខណោ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តសមុទ្រានា ខន្នា។ (២)

នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា។ (៣)

១៩១. ចិត្តសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឯ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឯ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឯ វត្ថុញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្នេ ច វត្ថុញ បដិច្ច ចិត្តំ។ (២)

ចិត្តសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឯ វត្ថុញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១៩២. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា បញ្ច, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាតេ បញ្ច, អាសេវនេ បញ្ច, កម្មេ នវ, វិបាកេ នវ, អាហារេ នវ, កុត្តិយេ នវ, ឈានេ នវ, មគ្គេ នវ, សម្បយុត្តេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), អវិកតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្ការាមា

នហេតុបច្ចយោ

១៩៣. ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចិត្ត សមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្នំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្ត សមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្នំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ, វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធចូសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធចូ សហគតោ មោហោ។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តំ កដក្កា ច រូបំ។ (២)

ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អ ហេតុកំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្នំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុក បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

១៩៤. នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុក បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច កដក្ការូបំ, ចិត្តំ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តំ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញ សត្តា កាតញ្ញា)។ (១)

សុទ្ធ

១៩៨. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ ន, នអធិបតីយា នវ, នអនន្តរេ ន, នសមនន្តរេ ន, នអញ្ញមញ្ញេ ន, នឧបនិស្សយេ ន, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ចត្តាវិ, នវិបាកេ បញ្ច, នអាហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ ន, នមក្កេ នវ, នសម្បយុត្តេ ន, នវិប្បយុត្តេ ន, នោនតីយា ន, នោវិគតេ ន។

៣. បច្ឆយានុលោមបច្ឆនីយំ

១៩៩. ហេតុបច្ឆយា នអារម្មណេ ន, នអធិបតីយា នវ...បេ.... នកម្មេ តីណិ, នវិបាកេ បញ្ច, នសម្បយុត្តេ ន, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច, នោនតីយា ន, នោវិគតេ ន។

៤. បច្ឆយបច្ឆនីយានុលោមំ

២០០. នហេតុបច្ឆយា អារម្មណេ នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ...បេ.... បុរេជាកេ បញ្ច, អាសេវនេ បញ្ច...បេ.... ឈានេ នវ, មក្កេ តីណិ...បេ.... អវិគតេ នវ។

២. សហជាតវាហ

(សហជាតវាហេ បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ឆយវាហ

១. បច្ឆយានុលោមំ

១. វិភង្គវាហ

ហេតុបច្ឆយោ

២០១. ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បច្ឆយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ឆយា... តីណិ (បដិច្ចវារសទិសំ)។

នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បច្ឆយា នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ឆយា – វត្ថុ បច្ឆយា ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (បដិច្ចវារសទិសា)។ (១)

នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បច្ឆយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ឆយា – ចិត្តំ បច្ឆយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ, វត្ថុ បច្ឆយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ ខន្ធា (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ កាតញ្ច)។ (១)

នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បច្ឆយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ឆយា – វត្ថុ បច្ឆយា ចិត្តំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេ (បដិច្ចវារសទិសំ)។ (៣)

២០២. ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច ធម្មំ បច្ឆយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ឆយា – ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឯ ចិត្តញ្ច បច្ឆយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ.... ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឯ វត្ថុញ្ច បច្ឆយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ.... (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ បដិច្ចវារសទិសា)។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច ធម្មំ បច្ឆយា នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ឆយា – ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ធធ្វេ ច វត្ថុញ្ច បច្ឆយា ចិត្តំ (បដិសន្ធិក្ខណេ តីណិបិ កាតញ្ច បដិច្ចវារសទិសា)។ (២)

ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច ធម្មំ បច្ឆយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ឆយា – ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឯ វត្ថុញ្ច បច្ឆយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ្ច, ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ.... (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ កាតញ្ច បដិច្ចវារសទិសា)។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

២០៣. ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា... តីណិ (បដិច្ចវារសទិសា)។

នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បច្ចយា នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ។ (១)

នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតា ខន្ធា...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណសហគតា ខន្ធា, ចិត្តំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា, វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានា ខន្ធា (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ)។ (២)

នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា...បេ.... កាយាយតនំ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

២០៤. ចិត្តសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឯ ចិត្តញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ ...បេ.... ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឯ វត្ថុញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ កាគព្ភា)។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បច្ចយា នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតេ ខន្នេ ច ចក្ខាយតនញ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតេ...បេ.... ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្នេ ច វត្ថុញ បច្ចយា ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ចិត្តសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធឯ ចក្ខាយតនញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចក្ខុវិញ្ញាណញ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតំ...បេ.... ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឯ វត្ថុញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣) (សំខិត្តំ)។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវាហ

២០៥. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), អវិកតេ នវំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាហ

នហេតុបច្ចយោ

២០៦. ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា។ (សព្ពេ នវបិ បញ្ញា កាគព្ភា, បដិច្ចវារសទិសា។ បញ្ញវិញ្ញាណម្បិ កាគព្ភុំ។ តីណិយេវ មោហោ។)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាហ

សុទ្ធំ

២០៧. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ ឆ, នអធិបតីយា នវ, នអនន្តរេ ឆ, នសមនន្តរេ ឆ, នអញ្ញមញ្ញេ ឆ, នឧបនិស្សយេ ឆ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ នវ, នមគ្គេ នវ, នសម្បយុត្តេ ឆ, នវិប្បយុត្តេ ឆ, នោនត្ថិយា ឆ, នោវិគតេ ឆ។

៤. និស្សយវារោ

(ឯវំ ភគវេ ទ្វេ គណនាបិ និស្សយវារោបិ កាតព្ពោ។)

៥. សំសង្ការោ

១-៥. បច្ចយានុលោមាទិ

២០៨. ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្កា ទ្វេ ខន្ទា, ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ សំសង្កោ នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ទេ សំសង្កំ ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្កា ទ្វេ ខន្ទា ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

២០៩. នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសំសង្កា សម្បយុត្តកា ខន្ទា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសមុដ្ឋានញ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឯ ចិត្តញ សំសង្កា ទ្វេ ខន្ទា, ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (១)

ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ បញ្ច (សត្តត្ថ បញ្ច), អវិគតេ បញ្ច។

ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា (បញ្ច បញ្ញា កាតព្ពា តីណិ។ មោហោ)។

នហេតុយា បញ្ច, នអធិបតីយា បញ្ច, នបុរេជាកេ បញ្ច, នបច្ឆាជាកេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ តីណិ, នវិបាកេ បញ្ច, នឈានេ បញ្ច, នមគ្គេ បញ្ច, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច។

៦. សម្បយុត្តវារោ

(ឯវំ ភគវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្ពោ។)

៧. បញ្ញាវារោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កាវារោ

ហេតុបច្ចយោ

២១០. ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសមុដ្ឋានោ ហេតុសម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសមុដ្ឋានោ ហេតុ ចិត្តស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ហេតុ ចិត្តស្ស កដក្កា ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសមុដ្ឋានោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

២១១. ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ទេ អារព្ព ចិត្តសមុដ្ឋានោ ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ទេ អារព្ព ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ទេ អារព្ព ចិត្តសមុដ្ឋានោ ខន្ទា ច ចិត្តញ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

២១២. នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ, ផលំ... បេ.... និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ... បេ.... វត្ថុំ នោចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ទេ អនិច្ចតោ... បេ.... វិបស្សតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោត ធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន នោចិត្តសមុដ្ឋានចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ... បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ... បេ.... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ... បេ.... នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ខន្ទា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អវិយា មគ្គា... បេ.... និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ (បឋមគមនសទិសំ); ចក្កំ... បេ.... វត្ថុំ នោចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ទេ អនិច្ចតោ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈន្តិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ... បេ.... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ទានំ... បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ... បេ.... នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ខន្ទា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្ពេ និវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អវិយា មគ្គា... បេ.... និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ (បឋមគមនសទិសំ), នោចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ទេ អនិច្ចតោ... បេ.... វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ អារព្ព ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ... បេ.... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ... បេ.... នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ខន្ទា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ (អារព្ព កាគព្ពា)។

អធិបតិបច្ចយោ

២១៣. ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ទេ គរុំ កត្វា ចិត្តសមុដ្ឋានោ ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតិ** – ចិត្តសមុដ្ឋានាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ (តីណិបិ អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិបិ កាគព្ពា)។ (៣)

នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណាធិបតិ** – អវិយា មគ្គា... បេ.... និព្វានំ គរុំ កត្វា... បេ.... នោចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ទេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ, តំ គរុំ កត្វា ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (១)

នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – អរិយា មគ្គា...បេ.... និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ...បេ.... នោចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា វាកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – នោចិត្តសមុដ្ឋានាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** – អរិយា មគ្គា...បេ.... និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ...បេ.... នោចិត្តសមុដ្ឋានេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា...បេ.... ចិត្តញ្ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ។ (៣)

ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ... តីណិ (អារម្មណាធិបតិយេវ)។

អនន្តរ-សមនន្តរបច្ចយា

២១៤. ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ (វុដ្ឋានំ នត្ថិ)។

នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមំ បុរិមំ ចិត្តំ បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស...បេ.... និរោធា វុដ្ឋហន្តស្ស នេវេញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ (ភគវេ ទ្វេ គណនា, ឥមស្ស សទិសាយេវ កាកញ្ច)។

ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ (តីណិ កាកញ្ច, វុដ្ឋានំ នត្ថិ)... សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។

សហជាតបច្ចយាទិ

២១៥. ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិច្ចវាវសទិសំ)... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិច្ចវាវសទិសំ)... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (បច្ចយវាវសទិសំ)។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

២១៦. ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....។ បកតូបនិស្សយោ – (តីណិ បញ្ចកាកញ្ច)។ (៣)

នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....។ បកតូបនិស្សយោ – ឧត្ថំ... ភោជនំ... សេនាសនំ ចិត្តំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; ឧត្ថុ... ភោជនំ... សេនាសនំ ចិត្តំ ចិត្តស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....។ បកតូបនិស្សយោ – ឧត្ថំ... ភោជនំ... សេនាសនំ ចិត្តំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; ឧត្ថុ... ភោជនំ... សេនាសនំ ចិត្តំ សទ្ធាយ... បេ.... មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....។ បកតូបនិស្សយោ – ឧត្ថំ... ភោជនំ... សេនាសនំ ចិត្តំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; ឧត្ថុ... ភោជនំ... សេនាសនំ ចិត្តំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ ខន្ធនំ ចិត្តស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....។ បកតូបនិស្សយោ... តីណិ។

បុរេជានបច្ចយោ

២១៧. ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ អារម្មណបុរេជាតំ -
ចិត្តសមុដ្ឋានេ រូបេ...បេ.... ផោដ្ឋព្ពេ អនិច្ចកោ...បេ.... វិបស្សតិ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន
ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សទ្ធ�ំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនំ បុរេ
ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ផោដ្ឋព្ពាយតនំ កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋាននោះ ជាម្តៅ នៅចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ជាម្តស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ អារម្មណបុរេជាតំ - ចិត្តសមុដ្ឋាននេះ រូបេ...បេ.... ផោដ្ឋព្ពេ អនីច្ចតោ...បេ.... វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ។ ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សទ្ធ�ំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ. ... ផោដ្ឋក្កាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសមុដ្ឋាននោះ ឆម្នោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច នោះចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណបុរេជាក** – ចិត្តសមុដ្ឋានេ រូបេ...បេ.... ផោដ្ឋព្វេ អនិច្ចតោ...បេ.... វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្វ ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, ទិញ្ចាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតី។ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ផោដ្ឋព្វាយតនំ...បេ....។ (៣)

២១៨. នៅចិត្តសមុទ្ទានៅ ធម្មោ នៅចិត្តសមុទ្ទានស្ស ធម្មស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ - អារម្មណ
បុរេជាកំ, វត្ថុបុរេជាកំ **អារម្មណបុរេជាកំ** - ចក្ខុ... បេ... កាយំ, រូប... បេ... ផោដ្ឋព្វេ វត្ថុំ អនិច្ចតោ... បេ...
តំ អារព្វ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ។ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្ខុ
វិញ្ញាណស្ស... បេ... ផោដ្ឋព្វាយតនំ ... បេ...។ **វត្ថុបុរេជាកំ** - ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស... បេ...
កាយាយតនំ... បេ... វត្ថុ ចិត្តស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នៅចិត្តសមុទ្រានោះ ឆម្នោ ចិត្តសមុទ្រានស្ស ធម្មស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាកំ, វត្ថុបុរេជាកំ។ **អារម្មណបុរេជាកំ** – ចក្ខុ... បេ... វត្ថុ អនិច្ចតោ... បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ធ�ំ សុណតិ។ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនំ... បេ... ផោដ្ឋព្ភាយតនំ... បេ...។ **វត្ថុបុរេជាកំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនំ... បេ... កាយាយតនំ... បេ... វត្ថុ ចិត្តសមុទ្រានំ ខន្ធនំ បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នៅចិត្តសមុទ្រនោះ ឆម្លោះ ចិត្តសមុទ្រនាស្ស ច នៅចិត្តសមុទ្រនាស្ស ច ឆម្លោះ បុរេជាកបច្ចយេន
បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាក, វត្ថុបុរេជាក។ **អារម្មណបុរេជាក** – ចក្ខុ...បេ... វត្ថុ អនិច្ចតោ...បេ... តំ អារព្ព
ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ឧប្បជ្ជន្តិ។ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។
រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ...បេ... ដោដ្ឋញាយតនំ...បេ...។ **វត្ថុបុរេជាក** –
ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ...បេ... កាយាយតនំ...បេ... វត្ថុ ចិត្តស្ស
សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២១៩. ចិត្តសមុដ្ឋានៅ ច នៅចិត្តសមុដ្ឋានៅ ច ធម្មា ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។** ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឫបាយតនញ្ច ចក្ខាយតនញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនំ ...បេ.... ចិត្តសមុដ្ឋានំ ផោដ្ឋញ្ចាយតនញ្ច កាយាយតនញ្ច កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនំ បុរេ ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ; ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឫបាយតនញ្ច វត្ថុ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ចិត្តសមុដ្ឋានំ ផោដ្ឋញ្ចាយតនញ្ច វត្ថុ ច...បេ....។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋានៅ ច នៅចិត្តសមុដ្ឋានៅ ច ធម្មា នៅចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ
 – អារម្មណបុរេជាកំ, វត្ថុបុរេជាកំ។ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបាយតនញ ចក្ខាយតនញ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ចិត្ត
 សមុដ្ឋានំ ផោដ្ឋញាយតនញ កាយាយតនញ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ; ចិត្តសមុដ្ឋានំ
 រូបាយតនញ វត្ថុ ច ចិត្តស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ចិត្តសមុដ្ឋានំ ផោដ្ឋញាយតនញ វត្ថុ ច...បេ.
 ...។ (២)

ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស បុរេ
 ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។** ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឫបាយភនព្វ ចក្ខាយភនព្វ ចក្ខុ
 វិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ចិត្តសមុដ្ឋានំ ជោដ្ឋញ្ញយតនំ ច...
 បេ.... ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឫបាយភនព្វ វត្ថុ ច ចិត្តស្ស សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធនំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.
 ... ចិត្តសមុដ្ឋានំ ជោដ្ឋញ្ញយតនព្វ វត្ថុ ច...បេ....។ (៣)

បច្ចាជានាសេវនបច្ចយា

២២០. ចិត្តសមុដ្ឋាននោះ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ - បច្ឆាជាតា ចិត្តសមុដ្ឋានា ខន្ទា បុរេជាតស្ស ភមស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ (ភមិនាការនេវ បច្ឆាជាតោ វិគ្គារេកញ្ចោ)... អាសេវនបច្ឆយេន បច្ឆយោ... នវ។

កម្ម-វិបាកបច្ចយា

២២១. ចិត្តសមុដ្ឋាននោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – ចិត្តសមុដ្ឋានា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – ចិត្តសមុដ្ឋានា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋាននោះ ធម្មោ នៅចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។
សហជាតា – ចិត្តសមុដ្ឋានា ចេតនា ចិត្តស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ **នានាក្ខណិកា** –
 ចិត្តសមុដ្ឋានា ចេតនា វិបាកស្ស ចិត្តស្ស កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសមុដ្ឋាននោះ ជាម្តេច ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច នោះចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ - សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** - ចិត្តសមុដ្ឋានា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ **នានាក្ខណិកា** - ចិត្តសមុដ្ឋានា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ទានំ ចិត្តស្ស ច កដកា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ចិត្តសម្បជ្ជានៅ ឆម្នោ ចិត្តសម្បជ្ជានស្ស ឆម្នស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ន។

អាហារបច្ចយោ

២២២. ចិត្តសមុដ្ឋាន នៅ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសមុដ្ឋានា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (មូលំ កាគព្ពំ) ចិត្តសមុដ្ឋានា អាហារា ចិត្តស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ចិត្តសមុដ្ឋានោ កកឡឹកាវោ អាហារោ ឥមស្ស នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ចិត្តសមុដ្ឋានា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

២២៣. នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ -
បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តសមុដ្ឋានា អាហារា កដក្ការ្យបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; នោចិត្តសមុដ្ឋានោ កាតត្ថំ
កាវោ អាហារោ ឥមស្ស នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាតត្ថំ) នោចិត្ត
សមុដ្ឋានា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រ្យបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ;
បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (មូលំ កាតត្ថំ) បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តសមុដ្ឋានា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ
កដក្កា ច រ្យបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២២៤. ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសមុដ្ឋានា ច នោចិត្តសមុដ្ឋានា ច អាហារា សម្មយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ (ម្យលំ កាគព្ភំ) បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានា ច នោចិត្តសមុដ្ឋានា ច អាហារា កដក្ការូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច

កត់ឡើងវិញ អាហារ ឥតស្ប ទៅចិត្តសម្បជានិស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ (ម្យល់ កាតព្វ)
បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសម្បជានា ច នៅចិត្តសម្បជានា ច អាហារ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ កដក្កា ច រូបានំ
អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ (៣)

តន្ត្រីយបច្ចយាទិ

២២៥. ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស តន្ត្រីយបច្ចយេន បច្ចយោ... តិណី។

នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ នោ
ចិត្តសមុដ្ឋានា ឥន្ទ្រិយា កដក្ការូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ចក្កាទ្រិយំ ចក្កា
វិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... រូបជិវិតិន្ទ្រិយំ កដក្ការូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (មូលំ កាតព្វំ) នោចិត្តសមុដ្ឋានា ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ
ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ចក្កាទ្រិយំ ចក្កាវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ទានំ...បេ....
កាយិន្ទ្រិយំ...បេ....។ (មូលំ កាតព្វំ) បដិសន្ធិក្ខណេ នោចិត្តសមុដ្ឋានា ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ កដក្កា
ច រូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កាទ្រិយំ ចក្កាវិញ្ញាណស្ស ចក្កាវិញ្ញាណសហគតានញ្ច ខន្ទានំ...បេ....
កាយិន្ទ្រិយំ...បេ....។ (៣)

២២៦. ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ចក្កវិញ្ញាណសហគគានំ ខន្ទានំ...បេ.... កាយិន្ទ្រិយញ្ច សុខិន្ទ្រិយញ្ច...បេ.... កាយិន្ទ្រិយញ្ច ទុក្ខិន្ទ្រិយញ្ច កាយវិញ្ញាណសហគគានំ ខន្ទានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ភំ) បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ឥន្ទ្រិយា កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ចក្កវិញ្ញាណស្ស ...បេ.... កាយិន្ទ្រិយញ្ច... បេ....។ (មូលំ កាគព្ភំ) បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ កដត្តា ច រូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ចក្កវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ទានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ; កាយិន្ទ្រិយំ ច...បេ....។ (៣)

ឈានបច្ចុយេន បច្ចុយោ... តីណិ... មគ្គបច្ចុយេន បច្ចុយោ... តីណិ... សម្បយុត្តបច្ចុយេន បច្ចុយោ...
បព្ព...បេ....។

វិប្បយុតបច្ចេយា

២២៧. ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋាននោះ ធម្មោ នៅចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។
សហជាតំ – បដិសន្ធិក្ខណេ (សំខិត្ត)។ (២)

ចិត្តសមុដ្ឋាននោះ ឆម្នោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច នៅចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុក្កបច្ចយេន បច្ចយោ...
បច្ចាជានំ (សំខិត្តំ)។ (៣)

២២៨. នៅចិត្តសម្បជ្ជានៅ ធម្មោ នៅចិត្តសម្បជ្ជានស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាន់, បុរេជាន់, បច្ចាជាន់។ **សហជាន់** – បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ កដក្កា រូបាន វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ, ចិត្តំ វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ, វត្ថុ ចិត្តស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាន់** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស... បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ.... វត្ថុ ចិត្តស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាន់** – នៅចិត្ត សម្បជ្ជានា ខន្ធា បុរេជានស្ស ភមស្ស នៅចិត្តសម្បជ្ជានស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ឆាជានំ (សំខិតំ)។ (២)

២. សង្ខារវាសោ

សុំ

២៣២. ហេតុយា គឺណិ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាតេ នវ, បច្ឆាជាតេ នវ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ តីណិ, វិបាកេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), ឥន្ទ្រិយេ នវ, ឈានេ តីណិ, មគ្គេ តីណិ, សម្បយុត្តេ បញ្ញ, វិប្បយុត្តេ នវ...បេ.... អវិគតេ នវ។

អនុលោម។

បច្ចនីយុទ្ធាវេទ

២៣៣. ចិត្តសមុដ្ឋានៅ ឆម្នោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតិ បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតិបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតិបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋាននោះ ឆម្នោ នៅចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ឆម្នោ អាម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសមុដ្ឋាននោះ ឆម្នោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច នៅចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចា ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៣៤. នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតិ បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតិបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតិបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... តន្ត្រីយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។
(២)

នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន
បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ...
បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៣៥. ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តសមុដ្ឋាននៅ ច នៅចិត្តសមុដ្ឋាននៅ ច ធម្មា នៅចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន
បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេផាតបច្ចយេន បច្ចយោ...
បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសមុដ្ឋាននោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋាននោ ច ធម្មា ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស
អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេ
ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចុប្បន្នភាព

២. សង្ខារវាមា

២៣៦. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិគតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

២៣៧. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា គីណិ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញោ ទ្វេ, នឧបនិស្សយេ គីណិ...បេ.... នមក្កេ គីណិ, នសម្បយុត្តេ ទ្វេ, នវិប្បយុត្តេ គីណិ, នោនគ្គិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

២៣៨. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ (អនុលោមគណនា កាគព្ពា)...បេ.... អវិគតេ នវ។

ចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ និដ្ឋិតំ។

៦១. ចិត្តសហភូទុកំ

១. បដិច្ចវាមា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាមា

ហេតុបច្ចយោ

២៣៩. ចិត្តសហភំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសហភំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តសហភូ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសហភំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសហភំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសហភូ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តំ នោ ចិត្តសហភូ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសហភូ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តំ កដក្កា ច រូបំ។ (២)

ចិត្តសហភំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសហភំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសហភំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ កដក្កា ច រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ....។ (៣)

២៤០. នោចិត្តសហភំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តំ បដិច្ច នោ ចិត្តសហភូ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច កដក្ការូបំ, ចិត្តំ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ចិត្តំ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

នោចិត្តសហភំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ ចិត្តសហភូ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ, បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ខន្ធោ, មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ។ (២)

នោចិត្តសហភំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ កដក្កា ច រូបំ, បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ, មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ។ (៣)

២៤១. ចិត្តសហគុញ នោចិត្តសហគុញ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសហភូ ឯកំ ខន្ធហ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសហភូ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសហភូ ឯកំ ខន្ធហ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសហភូ ឯកំ ខន្ធហ វត្ថុញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ.... ចិត្តសហភូ ខន្ធនេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសហភូ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

ចិត្តសហគុញ នោចិត្តសហគុញ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសហភូ ខន្ធនេ ច ចិត្តញ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសហភូ ខន្ធនេ ច ចិត្តញ បដិច្ច កដត្តារូបំ, បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសហភូ ខន្ធនេ ច វត្ថុញ បដិច្ច ចិត្តំ, ចិត្តសហភូ ខន្ធនេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច នោ ចិត្តសហភូ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ។ (២)

ចិត្តសហគុញ នោចិត្តសហគុញ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសហភូ ឯកំ ខន្ធហ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសហភូ ឯកំ ខន្ធហ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា កដត្តា ច រូបំ, ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសហភូ ឯកំ ខន្ធហ វត្ថុញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ.... ចិត្តសហភូ ខន្ធនេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ (សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

២៤២. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ (អរូបំ សព្វំ ឧទ្ធវិកត្តំ។ ចិត្តសមុដ្ឋានទុកសទិសំ។) អធិបតិយា នវំ (មហាភូតា ឆសុបិ បញ្ចេសុ កាតញ្ច, អធិបតិយា តិសុ នត្ថិ។) អនន្តរេ នវំ, សមនន្តរេ នវំ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ នវំ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ នវំ, បុរេជាតេ បញ្ច, អាសេវនេ បញ្ច, កម្មេ នវំ (សព្វត្ថ នវំ), អវិភតេ នវំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាវា

នហេតុបច្ចយោ

២៤៣. ចិត្តសហភូ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចិត្តសហភូ ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសហភូ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធនេ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (ឯវំ នវំបិ បញ្ចា កាតញ្ច។ “អហេតុក”ន្តិ និយាមេតព្ពំ។ យថា អនុលោមេ លព្ពតិ ឯវំ កាតព្ពំ។ តិណិ មោហោ យថា ចិត្ត សមុដ្ឋានទុកេ ឯវមេវ កាតញ្ច។)

នកម្មបច្ចយោ

២៤៤. ចិត្តសហភូ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយា – ចិត្តសហភូ ខន្ធនេ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ចេតនា។

នោចិត្តសហភូ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយា – ពាហិវំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ...បេ....។

នោចិត្តសហភូ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយា – ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា។

ចិត្តសហគុញ នោចិត្តសហគុញ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយា – ចិត្តសហភូ ខន្ធនេ ច ចិត្តញ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា។

នយោបាយ

២៤៥. ចិត្តសហភ័ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឈានបច្ចយា – បញ្ចវិញ្ញាណសហគតំ...បេ.
...។

២. បច្ចុប្បន្នភាព

២. សង្ឃាតាណា

សុំ

២៤៦. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ, នអធិបតីយា នវ, នអនន្តរេ នវ, នសមនន្តរេ នវ, នអញ្ញមញ្ញេ នវ, នឧបនិស្សយេ នវ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ នវ, នអហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ ឆ, នមគ្គេ នវ, នសម្បយុគ្គេ នវ, នវិប្បយុគ្គេ ឆ, នោនត្ថីយា នវ, នោវិគតេ នវ (ឯវំ ឥតរេ ទ្វេបិ គណនា កាគព្វា)។

២. សហជាតវាណ

(សហជាកតវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ចេកវិទ្យា

១. បច្ចយានុសោម

១. វិភាគទាំងស្រុង

ហេតុបច្ចយោ

២៤៧. ចិត្តសហកំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសហភ្នំ ធម្មោ ឧប្បវ្ម័តិ ហេតុបច្ចយា... ភិណ្ឌិ (បដិច្ចសនិសា)។

នោចិត្តសហកំ ធម្មំ បច្ចយា នោចិត្តសហកំ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ, ចិត្តំ បច្ចយា នោចិត្តសហកំ ចិត្តសមដានំ វបំ; បដិសនិក្ខណេ...បេ.... (បដិច្ចវាវសទិសំ, សព្វេ មហាកតា)។ (១)

នៅចិត្តសហវត្ស ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសហវត្ស ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសហវត្ស ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តសហវត្ស ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សព្វេ មហាភូតា បដិច្ចសទិសំ)។ (២)

នៅចិត្តសហកម្ម ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសហក្ខ ច នៅចិត្តសហក្ខ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ឧន្ទា ចិត្តសហក្ខ ច នៅចិត្តសហក្ខ ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ឧន្ទា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (បដិច្ចសទិសំ, សព្វេ មហាក្ខតា)។ (៣)

២៤៨. ចិត្តសហភព្យ នៅចិត្តសហភព្យ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសហភំ ឯកំ ខន្ធព្យា ចិត្តព្យា បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសហភូ ចិត្តសមុដ្ឋានព្យា រូបំ, ទ្វេ ខន្ធធេ ច... បេ.... ចិត្តសហភំ ឯកំ ខន្ធព្យា វត្តព្យា បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធធេ ច... បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... (បដិច្ចសទីសំ, សព្វេ មហាភតា)។ (១)

ចិត្តសហភូត នៅចិត្តសហភូត ធម្មំ បច្ចយា នៅចិត្តសហភូត ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តសហភូត នៅចិត្តសហភូត បច្ចយា នៅចិត្តសហភូត ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ចិត្តសហភូត នៅចិត្តសហភូត ចិត្តំ។ ចិត្តសហភូត នៅចិត្តសហភូត បច្ចយា នៅចិត្តសហភូត ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...ហេ.... (បដិច្ចសទិសំ, សព្វេ មហាភូតា)។ (២)

ចិត្តសហករណ៍ នៅចិត្តសហករណ៍ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសហករណ៍ ច នៅចិត្តសហករណ៍ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុ
បច្ចយា – ចិត្តសហករណ៍ ឯកំ ខន្ធព្វ ចិត្តព្វ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសហករណ៍ ច នៅចិត្តសហករណ៍ ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ,
ចិត្តសហករណ៍ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុព្វ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តព្វ, ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (បដិច្ច
សទិសំ, សព្វេ មហាភូតា)។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

២៤៩. ចិត្តសហករណ៍ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសហករណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អារម្មណបច្ចយោ... គីណិ (បដិច្ចសទិសំ)។

នៅចិត្តសហករណ៍ ធម្មំ បច្ចយា នៅចិត្តសហករណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អារម្មណបច្ចយោ...បេ.... ចក្ខាយតនំ
បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ...បេ....។ (ឥមំ ចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ បច្ចយវារេ អារម្មណសទិសំ។
ឆន្ទម្បិ ឥមេសំ បញ្ចវិញ្ញាណមូលា កាតព្វា។ សំខិត្តំ។)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវារោ

២៥០. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ (សព្វត្ថ នវំ), អវិភកេ នវំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវារោ

នហេតុបច្ចយោ

២៥១. ចិត្តសហករណ៍ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសហករណ៍ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយោ – អហេតុកំ ចិត្តសហករណ៍ ឯកំ
ខន្ធន្ន...បេ....។ (សំខិត្តំ។ សព្វំ កាតព្វំ។ បច្ចយវារស្ស បញ្ចវិញ្ញាណំ ឆន្ទម្បិ មូលា កាតព្វា។ សព្វេ មហាភូតេ
គីណិយេវ មោហោ។ សំខិត្តំ។)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

២៥២. នហេតុយា នវំ, នអារម្មណេ នវំ, នអធិបតិយា នវំ, នអនន្តរេ នវំ, នសមនន្តរេ នវំ, នអញ្ញមញ្ញេ
នវំ, នឧបនិស្សយេ នវំ, នបុរេជាតេ នវំ, នបច្ឆាជាតេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ នវំ, ន
អាហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ នវំ, នមក្កេ នវំ, នសម្បយុក្កេ នវំ, នវិប្បយុក្កេ ឆ, នោនតិយា នវំ,
នោវិភកេ នវំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

២៥៣. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ នវំ (សព្វត្ថ នវំ), នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ នវំ, នសម្បយុក្កេ នវំ,
នវិប្បយុក្កេ បញ្ច, នោនតិយា នវំ, នោវិភកេ នវំ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

២៥៤. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវំ, អនន្តរេ នវំ (សព្វត្ថ នវំ), មក្កេ គីណិ...បេ.... អវិភកេ នវំ។

៤. និស្សយវារោ

(និស្សយវារោ បច្ចយវារសទិសោ។)

៥. សំសង្ការវារោ

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

២៥៥. ចិត្តសហភ័ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសហភ័ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – ចិត្តសហភ័ ឯកំ ខន្ធ
សំសង្កា ទ្វេ ខន្វា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសហភ័ ធម្មំ សំសង្កោ នោចិត្តសហភ័ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – ចិត្តសហភ័ ខន្នេ សំសង្កំ ចិត្តំ;
បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ចិត្តសហភ័ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសហភ័ ច នោចិត្តសហភ័ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – ចិត្តសហភ័ ឯកំ
ខន្ធ សំសង្កា ទ្វេ ខន្វា ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

២៥៦. នោចិត្តសហភ័ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសហភ័ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – ចិត្តំ សំសង្កា
សម្បយុត្តកា ខន្វា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសហភ័ នោចិត្តសហភ័ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសហភ័ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – ចិត្តសហភ័ ឯកំ
ខន្នញ ចិត្តញ សំសង្កា ទ្វេ ខន្វា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (២)

ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ បញ្ច (សព្ពត្ថ បញ្ច), អវិភតេ បញ្ច។

អនុលោមំ។

នហេតុយា បញ្ច (តីណិ, មោហោ), នអធិបតិយា បញ្ច, នបុរេជាតេ បញ្ច, នបច្ឆាជាតេ បញ្ច, នអាសេវនេ
បញ្ច, នកម្មេ តីណិ, នវិបាកេ បញ្ច, នឈានេ បញ្ច, នមគ្គេ បញ្ច, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច។

៦. សម្បយុត្តវារោ

(ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ សព្ពំ កាតព្វំ។)

៧. បញ្ចវារោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កវារោ

ហេតុបច្ចយោ

២៥៧. ចិត្តសហភ័ ធម្មោ ចិត្តសហភ័ស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសហភ័ ហេតុ
សម្បយុត្តកានំ ខន្វានំ ចិត្តសហភ័នំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.
...។ (១)

ចិត្តសហភ័ ធម្មោ នោចិត្តសហភ័ស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសហភ័ ហេតុ ចិត្តស្ស នោ
ចិត្តសហភ័នំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសហភ័ ហេតុ ចិត្តស្ស
កដក្កា ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសហភ័ ធម្មោ ចិត្តសហភ័ស្ស ច នោចិត្តសហភ័ស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; ចិត្តសហភ័
ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្វានំ ចិត្តស្ស ច ចិត្តសហភ័នញ នោចិត្តសហភ័នញ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុ
បច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

២៥៨. ចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ (ចិត្តសមុដ្ឋានទុកសទិសំ, និន្នានាករណំ)។

អធិបតិបច្ចយោ

២៥៩. ចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ (អារម្មណាធិបតិបិ សហជាតាធិបតិបិ កាតញ្ញា)។

នោចិត្តសហភូ ធម្មោ នោចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ (អារម្មណាធិបតិបិ សហជាតាធិបតិបិ ឥមេសម្បិ គីណ្ណំ កាតញ្ញា។ នវំបិ បញ្ញា ចិត្តសមុដ្ឋានទុកសទិសា។ អន្តេ គីណិ អារម្មណាធិបតិយេវ)។

អនន្តរាបច្ចយាទិ

២៦០. ចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ (ចិត្តសមុដ្ឋានទុកសទិសំ, និន្នានាករណំ)... សមនន្តរាបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ (បដិច្ចសទិសា) ... សហជាតាបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ (បដិច្ចសទិសា)... អញ្ញមញ្ញាបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ (បដិច្ចសទិសា)... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ (បច្ចយវាសទិសា)... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ (ចិត្តសមុដ្ឋានទុកសទិសា)។

បុរេជាតបច្ចយោ

២៦១. នោចិត្តសហភូ ធម្មោ នោចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ... គីណិ (នោចិត្តសហភូ មូលយេវ លព្ពតិ, ចិត្តសមុដ្ឋានទុកសទិសា។ គីណិបិ និន្នានាករណំ)។

បច្ចាជាតាសេវនបច្ចយា

២៦២. ចិត្តសហភូ ធម្មោ នោចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជាតាបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ចាជាតា ចិត្តសហភូ ខន្នា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស នោចិត្តសហភុស្ស កាយស្ស បច្ចាជាតាបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តសហភូ ធម្មោ នោចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជាតាបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ....។ (១)

ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ធម្មោ នោចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជាតាបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ) ... អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ។

កម្មបច្ចយោ

២៦៣. ចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – ចិត្តសហភូ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ចិត្តសហភូនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – ចិត្តសហភូ ចេតនា វិបាកានំ ចិត្តសហភូនំ ខន្នានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តសហភូ ធម្មោ នោចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា ។ **សហជាតា** – ចិត្តសហភូ ចេតនា ចិត្តស្ស នោចិត្តសហភូនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – ចិត្តសហភូ ចេតនា វិបាកស្ស ចិត្តស្ស កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ច នោចិត្តសហភុស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – ចិត្តសហភូ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ចិត្តស្ស ច ចិត្តសហភូនញ្ច នោ

ចិត្តសហភូតិញ ចិត្តសមុដ្ឋានានិញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ...។ **នានាក្ខណិកា -**
ចិត្តសហភូ ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនានំ ចិត្តស្ស កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាកបច្ចយាទិ

២៦៤. ចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ (ចិត្តសមុដ្ឋានទុកសទិសំ)...
 អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ (ចិត្តសមុដ្ឋានទុកសទិសា។ ឥមម្យី ឯកំ កតត្ថិការអាហារសទិសំ)។ ចិត្តសហភូ
 ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ (ចិត្តសមុដ្ឋានទុកសទិសំ, និន្នានាករណំ)...
 ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... មក្កបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... សម្បយុក្កបច្ចយេន បច្ចយោ... បញ្ច។

វិប្បយុតបច្ចយោ

២៦៥. ចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ សហជាតា - ចិត្តសហភូ ឧន្ទា ចិត្តសហភូនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តសហភូ ធម្មោ នោចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតា** – ចិត្តសហភូ ខន្ធនា នោចិត្តសហភូនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **បច្ចាជាតា** – ចិត្តសហភូ ខន្ធនា បុរេជោតស្ស ភមស្ស នោចិត្តសហភុស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ច នោចិត្តសហភុស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ ។
សហជាតា – ចិត្តសហភូ ខន្នា ចិត្តសហភូនព្វ នោចិត្តសហភូនព្វ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ ឫបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន
 បច្ចយោ។ (៣)

២៦៦. នោចិត្តសហភូ ធម្មោ នោចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេ
ជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតំ** – ចិត្តំ នោចិត្តសហភូនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ ឫបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ;
បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ កដត្តាឫបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; ចិត្តំ វត្តស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; វត្ត
ចិត្តស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយគនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.
... កាយាយគនំ... បេ.... វត្ត ចិត្តស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតំ** – ចិត្តំ បុរេជាតស្ស ឥមស្ស នោ
ចិត្តសហភុស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នៅចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភូស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។
សហជាតំ – ចិត្តំ ចិត្តសហភូនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ ឫបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ
 ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... កាយាយតនំ...បេ.... វត្ថុ ចិត្តសហភូនំ
 ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភូស្ស ច នោចិត្តសហភូស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – ចិត្តំ ចិត្តសហភូនព្វ នោចិត្តសហភូនព្វ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានព្វ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... កាយាយតនំ...បេ.... វត្ថុ ចិត្តស្ស សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៦៧. ចិត្តសហភូ ច នៅចិត្តសហភូ ច ធម្មា ចិត្តសហភូស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។
សហជាតា – ចិត្តសហភូ ខន្នា ច ចិត្តញ ចិត្តសហភូនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។
 (១)

ចិត្តសហភូ ច នៅចិត្តសហភូ ច ធម្មា នៅចិត្តសហភូស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតា** – ចិត្តសហភូ ខន្ទា ច ចិត្តញ នៅចិត្តសហភូនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ... បេ...។ **បច្ចាជាតា** – ចិត្តសហភូ ខន្ទា ច ចិត្តញ បុរេជាតស្ស ឥមស្ស នៅចិត្តសហភូស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ធម្មា ចិត្តសហភុស្ស ច នោចិត្តសហភុស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន
បច្ចយោ – ចិត្តសហភូ ខន្នា ច ចិត្តញ ចិត្តសហភូនញ នោចិត្តសហភូនញ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ
វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អត្ថិបច្ចយោ

២៦៨. ចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសហភូ ឯកោ ខន្នោ...បេ.
... (បដិច្ចសទិសំ)។ (១)

ចិត្តសហភូ ធម្មោ នោចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ (សំខិត្តំ)។
(២)

ចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ច នោចិត្តសហភុស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសហភូ
ឯកោ ខន្នោ...បេ.... (បដិច្ចសទិសំ)។ (៣)

នោចិត្តសហភូ ធម្មោ នោចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆា
ជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (សំខិត្តំ)។ (១)

នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ (សំខិត្តំ)។ (២)

នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ច នោចិត្តសហភុស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ,
បុរេជាតំ (សំខិត្តំ)។ (៣)

២៦៩. ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ធម្មា ចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – **សហជាតំ,
បុរេជាតំ**។ សហជាតោ – ចក្កវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច ចក្ខាយតនញ ចក្កវិញ្ញាណញ ទ្វិន្នំ ខន្នានំ...បេ.
... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ.... (សព្វំ បដិសន្ធិយំ កាគព្ពំ, សហជាតំ បុរេជាតម្បិ)។ (១)

ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ធម្មា នោចិត្តសហភុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ,
បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – ចក្កវិញ្ញាណសហគតា ខន្នា ចក្ខាយតនញ ចក្កវិញ្ញាណស្ស
អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតា...បេ.... ចិត្តសហភូ ខន្នា ច ចិត្តញ នោចិត្តសហភូនំ
ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតា** – ចិត្តសហភូ ខន្នា ច វត្ថុ ច ចិត្តស្ស
អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតា** – ចិត្តសហភូ ខន្នា ច មហាភូតា ច នោចិត្តសហភូនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ
រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិសន្ធិក្ខណោ គីណិបិ កាគព្ពា)។ **បច្ឆាជាតា** – ចិត្តសហភូ ខន្នា ច ចិត្តញ បុរេ
ជាតស្ស ឥមស្ស នោចិត្តសហភុស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – ចិត្តសហភូ ខន្នា ច កពទ្ធិ
កាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស នោចិត្តសហភុស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – ចិត្តសហភូ ខន្នា
ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ធម្មា ចិត្តសហភុស្ស ច នោចិត្តសហភុស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ – **សហជាតំ, បុរេជាតំ**។ សហជាតោ – ចក្កវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច ចក្ខាយតនំ ច...បេ....
(បច្ចយវាសទិសំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

២៧០. ហេតុយា តីណិ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ,
អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាតេ តីណិ, បច្ឆាជាតេ តីណិ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ តីណិ,
វិបាកេ នវ, អាហារេ នវ, ឥន្ទ្រិយេ នវ, ឈានេ តីណិ, មក្កេ តីណិ, សម្បយុត្តេ បញ្ច, វិប្បយុត្តេ នវ, អត្ថិយា នវ,
នត្ថិយា នវ, វិគតេ នវ, អវិគតេ នវ។

អនុលោម។

បច្ចនីយុទ្ធារា

២៧១. ចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភូស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តសហភូ ធម្មោ នោចិត្តសហភូស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភូស្ស ច នោចិត្តសហភូស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៧២. នោចិត្តសហភូ ធម្មោ នោចិត្តសហភូស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភូស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ចិត្តសហភូស្ស ច នោចិត្តសហភូស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៧៣. ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ធម្មោ ចិត្តសហភូស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ធម្មោ នោចិត្តសហភូស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ធម្មោ ចិត្តសហភូស្ស ច នោចិត្តសហភូស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

២៧៤. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិកតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

២៧៥. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា គីណិ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ (សព្ពត្ថ គីណិ), នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ គីណិ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិកតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

២៧៦. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ (អនុលោមមាតិកា កាតព្វ)។

ចិត្តសហភូទុកំ និដ្ឋិតំ។

៦២. ចិត្តានុបវិវត្តិទុកំ

១. បដិច្ចវាណា

២៧៧. ចិត្តានុបរិក្ខិ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តានុបរិក្ខិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តានុបរិក្ខិ ឯកំ ខន្ធបដិច្ច ទ្វេ ខន្នា ចិត្តានុបរិក្ខិ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យថា ចិត្តសហត្ថទុកំ ឯវំ ភមំ ទុកំ កាកព្ពំ, ចិន្ទានាករណំ)។

ចិត្តានុបវិវត្តិទុក្ខំ និរុត្តរំ។

៦៣. ចិត្តសំសដ្ឋសមដ្ឋានទុក្ខំ

១. បដិច្ចវាណា

១. បច្ចយានុសោម

១. វិភាគស្ថានភាព

ហេតុបច្ចយោ

២៧៨. ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា -
ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ទា, ទ្វេ ខន្ទេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ទោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ (១)

ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តសំសង្ក
សមុដ្ឋានេ ខន្ធនេ បដិច្ច ចិត្តំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណោ ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានេ ខន្ធនេ បដិច្ច ចិត្តំ
កដត្វា ច រូបំ។ (២)

ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ, ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ....
បដិសន្ធិក្កណេ...បេ....។ (៣)

២៧៩. នៅចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋាន ធម្មំ បដិច្ច នៅចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណោ ចិត្តំ បដិច្ច កដក្ការូបំ, ចិត្តំ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តំ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋាន ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា, បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្គ សមដ្ឋានា ខន្នា។ (២)

នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋាននំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា កដត្វា ច រូបំ, បដិសន្ធិក្ខណេ វតំ បដិច្ច ចិត្តំ សម្បយុត្តកា ច ខន្នា។ (៣)

២៨០. ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានព្វ នោចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានព្វ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចិត្តព្វ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ....
បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចិត្តព្វ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ
ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្តព្វ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានព្រា នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានព្រា ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានេ ខន្ថេ ច ចិត្តព្រា បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានេ ខន្ថេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានេ ខន្ថេ ច ចិត្តព្រា បដិច្ច កដក្ការូបំ, បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានេ ខន្ថេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដក្ការូបំ, បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានេ ខន្ថេ ច វត្ថុព្រា បដិច្ច ចិត្តំ។ (២)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្គ
សមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឬ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្ត
សមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឬ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា
កដក្កា ច រូបំ, ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឬ វត្ថុញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ,
ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

២៨១. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ,
អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, បុរេជាតេ បញ្ច, អាសេវនេ បញ្ច , កម្មេ នវ, វិបាកេ នវ (សព្ពត្ថ
នវ), អវិកតេ នវ។

អនុលោមំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្កវារោ

នហេតុបច្ចយោ

២៨២. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អ
ហេតុកំ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....
វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធថ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ
ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានេ ខន្ធថ បដិច្ច ចិត្តំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ន
ហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ
ខន្ធនេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

២៨៣. នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា –
អហេតុកំ ចិត្តំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច កដក្ការូបំ, ចិត្តំ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ
បដិច្ច ចិត្តំ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ
ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា, អហេតុក
បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ខន្ធា, វិចិក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ចិត្តំ បដិច្ច វិចិក្ខា
សហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា
ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; អហេតុក
បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា កដក្កា ច រូបំ, អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច ចិត្តំ
សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា។ (៣)

២៨៤. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឬ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.

... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចិត្តញ... បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ... បេ.... វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ ច ចិត្តញ បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ មោហោ។ (១)

ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានេ ខន្នេ ច ចិត្តញ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, អហេតុកេ ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានេ ខន្នេ ច ចិត្តញ បដិច្ច កដត្តារូបំ, អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ, អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានេ ខន្នេ ច វត្តញ បដិច្ច ចិត្តំ។ (២)

ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្នេ... បេ.... (អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ កាគព្ពា)។ (៣)

នអារម្មណបច្ចយោ

២៨៥. ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ (១)

នោចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – ចិត្តំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច កដត្តារូបំ, ចិត្តំ បដិច្ច វត្ត, ឯកំ មហាភូតំ... បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានេ ខន្នេ ច ចិត្តញ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេ, សំខិត្តំ)។ (១)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវាហា

សុទ្ធំ

២៨៦. នហេតុយា នវំ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវំ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាតេ នវំ, នបច្ឆាជាតេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ ចត្តាវិ, នវិបាកេ នវំ, នអាហារេ ឯកំ, នគន្រ្ទិយេ ឯកំ, នឈានេ ឆ, នមក្កេ នវំ, នសម្បយុក្កេ គីណិ, នវិប្បយុក្កេ ឆ, នោនគ្គិយា គីណិ, នោវិភតេ គីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

២៨៧. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ (សំខិត្តំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

២៨៨. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវំ, អនន្តរេ នវំ (សំខិត្តំ)។

២. សហជាតាវាហា

(សហជាតាវាហា បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ចយាវាហា

១. បច្ចយានុសោម

១. វិភាគទាំងស្រុង

ហេតុបច្ចយោ

២៨៩. ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា (សំខិត្តំ) ភីណិ (បដិច្ចវារសទិសា)។

នៅចិត្តសំសង្គសមុជ្ជានំ ធម្មំ បច្ចយា នៅចិត្តសំសង្គសមុជ្ជានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តំ បច្ចយា ចិត្តសមុជ្ជានំ វុបំ, វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្កណេ...បេ.... (យារំ មហាភូតា)។ (១)

នៅចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋាន ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - ចិត្តំ បច្ចយា សម្បយត្តកា ខន្ទា, វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានា ខន្ទា (បដិសន្ធិក្កណេ ទ្វេបិ កាតក្កា) គឺណិ។ (៣)

២៩០. ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឯ ចិត្តញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឯ វត្តញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ កាគញ្ញា)។

(១)

ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានញ នៅចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បច្ចយា នៅចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានៅ ធម្មោ ឧប្បជ្ជកិ
ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានេ ខន្ទេ ច ចិត្តញ បច្ចយា នៅចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឡប់, ចិត្តសំសង្ក
សមុដ្ឋានេ ខន្ទេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា នៅចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឡប់, ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានេ ខន្ទេ ច វត្តញ
បច្ចយា ចិត្តំ (បដិសន្ធិក្កណេ ភីណិបិ កាតញ)។ (២)

ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានញ នៅចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ច នៅចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឮ ចិត្តញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឮ វត្តញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... (បដិសន្ធិក្កណេ ទ្វេបិ កាតព្វ)។ (៣)

អារមណបច្ចយោ

២៩១. ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសង្កសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អាម្ពណបច្ចយា... តិណិ (បដិច្ចសទីសា)។

នៅចិត្តសំសង្គសមុជ្ជាន ធម្មំ បច្ចយា នៅចិត្តសំសង្គសមុជ្ជានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ...បេ.... វតំ បច្ចយា ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នៅចិត្តសំសង្គសមុទ្រាន់ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសង្គសមុទ្រានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតា ខន្ទា...បេ.... កាយាយតនំ...បេ.... ចិត្តំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ទា, វតំ បច្ចយា ចិត្តសំសង្គសមុទ្រានោ ខន្ទា (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ កាតព្វ)។ (២)

នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា
ឧប្បជ្ឈន្តិ អារម្មណបច្ចយា - ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ សម្បយត្តកា ច ខន្ទា... បេ.... កាយាយតនំ...
បេ.... វតំ បច្ចយា ចិតំ សម្បយត្តកា ច ខន្ទា (បដិសន្ធិក្ខណេ ឯកំ កាតព្វំ)។ (៣)

២៩២. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានញ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អាម្ពណបច្ចយា - ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធឬ ចក្ខាយតនញ ចក្ខុវិញ្ញាណញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតំ...បេ.... ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឬ ចិត្តញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធឬ វត្ថុញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេ កាគញ)។ (១)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានព្វ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានព្វ ធម្មំ បច្ចយា នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្កវិញ្ញាណសហគតេ ខន្ធេ ច ចក្ខាយតនព្វ បច្ចយា ចក្កវិញ្ញាណំ ...បេ.... កាយវិញ្ញាណ សហគតេ...បេ.... ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានេ ខន្ធេ ច វត្ថុព្វ បច្ចយា ចិត្តំ (បដិសន្ធិក្ខណេ ឯកំ កាគព្ពំ)។ (២)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានព្វ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានព្វ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្គ សមុដ្ឋានោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណបច្ចយា – ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធេ វត្ថុព្វ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តព្វ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... (បដិសន្ធិក្ខណេ ឯកំ កាគព្ពំ, សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវារោ

២៩៣. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតីយា នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), អវិភតេ នវំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្កវារោ

២៩៤. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា (ឯវំ នវំ បញ្ញា កាគព្ពា។ បច្ចយវារេ បញ្ញវិញ្ញាណម្បិ កាគព្ពំ, តីណិយេវ មោហោ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

២៩៥. នហេតុយា នវំ, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតីយា នវំ, នអនន្តរេ តីណិ, នសមនន្តរេ តីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ, នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាតេ នវំ, នបច្ឆាជាតេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ នវំ, នអាហារេ ឯកំ, នគន្រ្ទិយេ ឯកំ, នឈានេ នវំ, នមគ្គេ នវំ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឆ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិភតេ តីណិ។

៤. និស្សយវារោ

(ឯវំ ភគវេ ទ្វេ គណនាបិ និស្សយវារោបិ កាគព្ពោ)។

៥. សំសង្ការវារោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កវារោ

ហេតុបច្ចយោ

២៩៦. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្កោ ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ធម្មំ សំសង្កោ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសំសង្គ សមុដ្ឋានេ ខន្ធេ សំសង្កំ ចិត្តំ, បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (២)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធិ សំសង្កា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ. ...។ (៣)

នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តំ សំសង្កា សម្បយុត្តកា ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានញ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានញ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ឯកំ ខន្ធិញ ចិត្តញ សំសង្កា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ (១) (សំខិត្តំ)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

២៩៧. ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ បញ្ច, អធិបតិយា បញ្ច (សព្ពត្ថ បញ្ច), អវិភតេ បញ្ច។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្ការាមា

២៩៨. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានំ ធម្មំ សំសង្កោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា (សំខិត្តំ។ គីណិយេវ មោហោ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

២៩៩. នហេតុយា បញ្ច, នអធិបតិយា បញ្ច, នបុរេជាកេ បញ្ច, នបច្ឆាជាកេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, ន កម្មេ គីណិ, នវិបាកេ បញ្ច, នឈានេ បញ្ច, នមគ្គេ បញ្ច, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច។

៦. សម្បយុត្តារាមា

(ឯវំ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តារាមាបិ កាតព្វោ។)

៧. បញ្ចារាមា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្ការាមា

ហេតុបច្ចយោ

៣០០. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (មូលំ កាតព្វំ) ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ហេតុ ចិត្តស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (មូលំ កាតព្វំ) ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តស្ស ច ចិត្ត សមុដ្ឋានានញ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៣០១. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានេ ខន្ធេ អារព្ព ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានេ ខន្ធេ អារព្ព ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានេ ខន្ធេ អារព្ព ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ។ (៣)

នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ... បេ.... និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រកុស្ស... បេ....។ (សំខិត្តំ។ យថា ចិត្តសហភូទុកេ អារម្មណំ ឯវំ កាគព្ពំ, និន្នានាករណំ។ នវបិ បញ្ញា។)

អធិបតិបច្ចយោ

៣០២. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ... គីណិ (ទ្វេបិ អធិបតិ កាគព្ពា)។ (៣)

នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ... គីណិ (ទ្វេបិ អធិបតិ កាគព្ពា)។ (៣)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច ធម្មោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ។ (ឯកាយេវ អធិបតិ កាគព្ពា, នវបិ បញ្ញា។ យថា ចិត្តសហភូ ទុកំ, ឯវំ កាគព្ពំ, និន្នានាករណំ)។

អនន្តរបច្ចយាទិ

៣០៣. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ (នវបិ បញ្ញា ចិត្តសហភូទុកសទិសា)... សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ (បដិច្ចសទិសា)... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ (បដិច្ចសទិសា)... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ (បច្ចយសទិសា)... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (នវបិ បញ្ញា ចិត្តសហភូទុកសទិសា, និន្នានាករណំ)។

បុរេជាតបច្ចយាទិ

៣០៤. នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ... គីណិ (ចិត្តសហភូទុកសទិសា, និន្នានាករណំ)។

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ (ចិត្តសហភូទុកសទិសា , និន្នានាករណំ។ គីណិបិ បច្ចាជាតា។ ទ្វេ។ ឯកមូលានំ ឯកា យដនា)... អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ។

កម្មបច្ចយាទិ

៣០៥. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ (ចិត្តសហភូទុកសទិសា និន្នានាករណំ។ គីណិបិ សហជាតា, នានាក្ខណិកា)... វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ (ចិត្តសហភូកមនសទិសា, ឯកាយេវ កតទ្ធិការំ អាហារំ)... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... បញ្ញា។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

៣០៦. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ (សំខិត្តំ)។ (១)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស
អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតា
ខន្ធា ច ចក្ខាយតនញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតា...បេ....
ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានា ខន្ធា ច ចិត្តញ្ច ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានានំ វុបាទំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ, ចិត្តសំសង្គ
សមុដ្ឋានា ខន្ធា ច មហាភតា ច ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានានំ វុបាទំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ, ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានា

ខន្ទា ច វត្ត ច ចិត្តស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិសន្ធិក្ខណេ តីណិ កាគព្ភា)។ **បច្ចាជានា** – ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានា ខន្ទា ច ចិត្តញ បុរេជាកស្ស ឥមស្ស នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានា** – ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានា ខន្ទា ច ចិត្តញ កតឡីកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានា** – ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានា ខន្ទា ច ចិត្តញ រូប ជីវិតិទ្រិយញ កដត្តារូបាន អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ។ **សហជានោ** – ចក្កវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្ទោ ច ចក្កាយតនញ ទ្វិន្ទំ ខន្ទានំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ, ទ្វេ ខន្ទា ច...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតោ...បេ....។ **សហជានោ** – ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ឯកោ ខន្ទោ ច ចិត្តញ ទ្វិន្ទំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបាន អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ, ទ្វេ ខន្ទា ច...បេ.... ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ឯកោ ខន្ទោ ច វត្ត ច ទ្វិន្ទំ ខន្ទានំ ចិត្តស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ, ទ្វេ ខន្ទា ច...បេ.... (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ កាគព្ភា)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវាហ

សុទ្ធំ

៣០៩. ហេតុយា តីណិ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតីយា នវំ, អនន្តរេ នវំ, សមនន្តរេ នវំ, សហជាកេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ នវំ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ នវំ, បុរេជាកេ តីណិ, បច្ចាជាកេ តីណិ, អាសេវនេ នវំ, កម្មេ តីណិ, វិបាកេ នវំ, អាហារេ នវំ, ឥន្ទ្រិយេ នវំ, ឈានេ តីណិ, មគ្គេ តីណិ, សម្បយុត្តេ បញ្ច, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា នវំ, វិកតេ នវំ, អវិកតេ នវំ។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាវាហ

៣១០. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាក បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣១១. នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាក បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាកបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេ ជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣១២. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានស្ស ច នោចិត្តសំសង្គ សមុដ្ឋានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

៣១៣. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិកតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៣១៤. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ ឯកំ, នឧបនិស្សយេ គីណិ (សព្ពត្ថ គីណិ), នសម្បយុត្តេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ គីណិ , នោនគ្គិយា គីណិ, នោវិកតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៣១៥. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ (សព្ពត្ថ នវ, អនុលោមមាតិកា)។

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានទុកំ និដ្ឋិតំ។

៦៤. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានសហភូទុកំ

១. បដិច្ចវាមា

ហេតុបច្ចយោ

៣១៦. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានសហភំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានសហភំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យថា ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានទុកំ, ឯវំ ឥមម្បិ ទុកំ, និន្នានាករណំ)។

ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានសហភូទុកំ និដ្ឋិតំ។

៦៥. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ

១. បដិច្ចវាមា

ហេតុបច្ចយោ

៣១៧. ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ បច្ចយា – ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យថា ចិត្តសំសង្គសមុដ្ឋានទុកំសទិសំ, និន្នានាករណំ)។

៦៦. អដ្ឋក្ខិកទុក់

១. បដិច្ចវាណ

១. បច្ចុយានុលោម

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចុយោ

៣១៨. អដ្ឋក្ខិក ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋក្ខិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច អដ្ឋក្ខិកំ កដត្តារូបំ។ (១)

អដ្ឋក្ខិក ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយោ – ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ ចិត្ត សមុដ្ឋានញ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ ពាហិរំ កដត្តា ច រូបំ។ (២)

អដ្ឋក្ខិក ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋក្ខិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ អដ្ឋក្ខិកញ ពាហិរញ កដត្តារូបំ។ (៣)

៣១៩. ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយោ – ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្ត សមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ពាហិរំ កដត្តា ច រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធោ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋក្ខិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយោ – ពាហិរេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តំ អដ្ឋក្ខិកំ កដត្តា ច រូបំ, បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរំ វត្ថុ បដិច្ច ចិត្តំ។ (២)

ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋក្ខិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយោ – ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ អដ្ឋក្ខិកញ ពាហិរញ កដត្តារូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ បដិច្ច ចិត្តំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ។ (៣)

៣២០. អដ្ឋក្ខិកញ ពាហិរញ ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋក្ខិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច អដ្ឋក្ខិកំ កដត្តារូបំ។ (១)

អដ្ឋក្ខិកញ ពាហិរញ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយោ – ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធញ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ ច...បេ.... ចិត្តញ មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធញ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ពាហិរំ កដត្តា ច រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ ច...បេ.... ចិត្តញ មហាភូតេ ច បដិច្ច ពាហិរំ កដត្តារូបំ, បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ វត្ថុញ បដិច្ច ពាហិរោ ខន្ធោ។ (២)

អដ្ឋក្ខិកញ ពាហិរញ ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋក្ខិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចុយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធញ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ អដ្ឋក្ខិកញ ពាហិរញ កដត្តារូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ ច...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចុយោ

៣២១. អដ្ឋក្ខិក ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចុយោ – ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ។ (១)

ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចុយោ – ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធោ។ (១)

ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ពាហិរេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តំ, បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តំ។ (២)

ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្ធេ... បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា ចិត្តញ, ទ្វេ ខន្ធេ... បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តំ សម្បយុត្តកា ច ខន្នា។ (៣)

អដ្ឋត្ថិកញ ពាហិរញ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា – ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធញ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្ធេ ច... បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធំ ចិត្តញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្ធេ ច... បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធញ ចិត្តញ វត្ថុញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា, ទ្វេ ខន្ធេ ច... បេ.... (សំខិត្តំ)។ (១)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៣២២. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ បញ, អធិបតិយា បញ, អនន្តរេ បញ, សមនន្តរេ បញ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ បញ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ បញ, បុរេជាតេ បញ, អាសេវនេ បញ, កម្មេ នវ, វិបាកេ នវ (សព្ពត្ត នវ), សម្បយុត្តេ បញ, វិប្បយុត្តេ នវ, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា បញ, វិគតេ បញ, អវិគតេ នវ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាមា

នហេតុបច្ចយោ

៣២៣. អដ្ឋត្ថិកំ ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច អដ្ឋត្ថិកំ កដក្ការូបំ។ (១)

អដ្ឋត្ថិកំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា ពាហិរំ កដក្កា ច រូបំ, វិចិកិច្ចា សហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ចិត្តំ បដិច្ច វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (២)

អដ្ឋត្ថិកំ ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្នា អដ្ឋត្ថិកញ ពាហិរញ កដក្ការូបំ។ (៣)

៣២៤. ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ... បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ... បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា) វិចិកិច្ចា សហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ ពាហិរេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តំ អដ្ឋត្ថិកំ កដក្កា ច រូបំ, អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តំ។ (២)

ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា ចិត្តញ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ ... បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្នា ចិត្តញ អដ្ឋត្ថិកញ ពាហិរញ កដក្ការូបំ, អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ចិត្តំ សម្បយុត្តកា ច ខន្នា។ (៣)

៣២៥. អង្គត្រិកញ្ច ពាហិរញ្ញ ធម្មំ បដិច្ច អង្គត្រិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុក បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច អង្គត្រិកំ កដត្តារូបំ។ (១)

អង្គត្រិកញ្ច ពាហិរញ្ញ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធហ្វ ចិត្តញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ... បេ.... អហេតុកំ ចិត្តញ្ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្ត សមុដ្ឋានំ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធហ្វ ចិត្តញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ពាហិរំ កដត្តា ច រូបំ; អ ហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ្ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ពាហិរំ កដត្តារូបំ, អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ្ច វត្តញ្ច បដិច្ច ពាហិរំ ខន្ធា, វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធចសហគតេ ខន្ធេ ច ចិត្តញ្ច បដិច្ច វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច សហគតោ មោហោ។ (២)

អង្គត្រិកញ្ច ពាហិរញ្ញ ធម្មំ បដិច្ច អង្គត្រិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុក បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធហ្វ ចិត្តញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា អង្គត្រិកញ្ច ពាហិរញ្ញ កដត្តារូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ ច... បេ. ...។ (៣)

នអារម្មណបច្ចយោ

៣២៦. អង្គត្រិកំ ធម្មំ បដិច្ច អង្គត្រិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច អង្គត្រិកំ កដត្តារូបំ។ (១)

អង្គត្រិកំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – ចិត្តំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច ពាហិរំ កដត្តារូបំ។ (២)

អង្គត្រិកំ ធម្មំ បដិច្ច អង្គត្រិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច អង្គត្រិកញ្ច ពាហិរញ្ញ កដត្តារូបំ។ (៣)

ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – ពាហិរេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរេ ខន្ធេ បដិច្ច ពាហិរំ កដត្តារូបំ, ពាហិរេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ត, ឯកំ មហាភូតំ... បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច អង្គត្រិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរេ ខន្ធេ បដិច្ច អង្គត្រិកំ កដត្តារូបំ។ (២)

ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច អង្គត្រិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរេ ខន្ធេ បដិច្ច អង្គត្រិកញ្ច ពាហិរញ្ញ កដត្តារូបំ។ (៣)

៣២៧. អង្គត្រិកញ្ច ពាហិរញ្ញ ធម្មំ បដិច្ច អង្គត្រិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច អង្គត្រិកំ កដត្តារូបំ។ (១)

អង្គត្រិកញ្ច ពាហិរញ្ញ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – ពាហិរេ ខន្ធេ ច ចិត្តញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ចិត្តញ្ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេ កាគញ្ច)។

អង្គត្រិកញ្ច ពាហិរញ្ញ ធម្មំ បដិច្ច អង្គត្រិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច អង្គត្រិកញ្ច ពាហិរញ្ញ កដត្តារូបំ (សំខិត្តំ)។ (៣)

នឈានបច្ចយោ

៣២៨. អង្គត្រិកំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឈានបច្ចយា – ចក្កវិញ្ញាណំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា... បេ.... កាយវិញ្ញាណំ... បេ....។

ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឈានបច្ចយា – ចក្កវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធេ... បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតំ... បេ.... ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... អសញ្ញ

សត្វាន់...បេ...។ ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឈានបច្ចយា – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ... កាយវិញ្ញាណសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច កាយវិញ្ញាណំ ។ ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នឈានបច្ចយា – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ចក្ខុវិញ្ញាណញ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ... កាយវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ...បេ...។ (៣)

អដ្ឋត្ថិកញ ពាហិរញ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឈានបច្ចយា – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ ចក្ខុវិញ្ញាណញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ... កាយវិញ្ញាណំ (ចក្កំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវារោ

៣២៩. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ, នអធិបតីយា នវ, នអនន្តវេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នកម្មេ ភីណិ, ន វិបាកេ បញ្ច, នអាហារេ ឯកំ, នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ, នឈានេ បញ្ច, នមគ្គេ នវ, នសម្បយុត្តេ នវ, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច, នោនត្ថិយា នវ, នោវិគតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៣៣០. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ នវ, នអធិបតីយា នវ (សំខិត្តំ)។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៣៣១. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ បញ្ច, អនន្តវេ បញ្ច, សមនន្តវេ បញ្ច, សហជាតេ នវ...បេ... មគ្គេ ភីណិ (សំខិត្តំ)។

២. សហជាតវារោ

(សហជាតវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ចយវារោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិគង្កវារោ

ហេតុបច្ចយោ

៣៣២. អដ្ឋត្ថិកំ ធម្មំ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា... ភីណិ (បដិច្ចសទិសា)។

ពាហិរំ ធម្មំ បច្ចយា ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្ត សមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ... (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ កាតញ្ចា, យាវ អដ្ឋត្ថិកា មហាភូតា) វត្ថុំ បច្ចយា ពាហិរា ខន្ធោ។ ពាហិរំ ធម្មំ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ពាហិរេ ខន្ធេ បច្ចយា ចិត្តំ, វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ កាតញ្ចា)។ ពាហិរំ ធម្មំ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា – ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តញ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ... វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធោ (បដិសន្ធិក្ខណេ ទ្វេបិ កាតញ្ចា)។ (៣)

៣៣៣. អដ្ឋត្ថិកញ ពាហិរញ ធម្មំ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកំ កដត្តារូបំ។ អដ្ឋត្ថិកញ ពាហិរញ ធម្មំ បច្ចយា ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធញ ចិត្តញ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ...បេ... ចិត្តញ មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ចិត្តញ វត្ថុញ បច្ចយា ពាហិរា ខន្ធោ (បដិសន្ធិក្ខណេ ភីណិបិ កាតញ្ចា)។ អដ្ឋត្ថិកញ ពាហិរញ ធម្មំ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា –

បដិសន្ធិក្នុង ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធព ចិត្តព បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា អដ្ឋត្ថិកព ពាហិរព កដក្ការុបំ, ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ....។
(៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៣៣៤. អដ្ឋត្ថិកំ ធម្មំ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា - ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ ...បេ....។ អដ្ឋត្ថិកំ ធម្មំ បច្ចយា ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា - ចក្ខាយតនព ចក្ខុវិញ្ញាណព បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតា ខន្ធា...បេ.... កាយាយតនព...បេ.... ចិត្តំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា; បដិសន្ធិក្នុង...បេ....។ អដ្ឋត្ថិកំ ធម្មំ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណបច្ចយា - ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា...បេ.... កាយាយតនំ...បេ....។ (៣)

ពាហិរំ ធម្មំ បច្ចយា ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា - ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធនំ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្នុង...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា ពាហិរា ខន្ធា។ ពាហិរំ ធម្មំ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា - ពាហិរេ ខន្ធធេ បច្ចយា ចិត្តំ, វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តំ (បដិសន្ធិក្នុង ទ្វេបិ កាតញ្ញា)។ ពាហិរំ ធម្មំ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណបច្ចយា - វត្ថុំ បច្ចយា ចិត្តព សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា (បដិសន្ធិក្នុង ឯកំ កាតញ្ញ)។ (៣)

៣៣៥. អដ្ឋត្ថិកព ពាហិរព ធម្មំ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា - ចក្ខុវិញ្ញាណ សហគតេ ខន្ធធេ ច ចក្ខាយតនព បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតេ...បេ....។

អដ្ឋត្ថិកព ពាហិរព ធម្មំ បច្ចយា ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា - ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធព ចក្ខាយតនព ចក្ខុវិញ្ញាណព បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតំ...បេ.... ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធព ចិត្តព បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ.... ចិត្តព វត្ថុព បច្ចយា ពាហិរា ខន្ធា (បដិសន្ធិក្នុង ទ្វេបិ កាតញ្ញ)។ អដ្ឋត្ថិកព ពាហិរព ធម្មំ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណបច្ចយា - ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធព ចក្ខាយតនព បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ចក្ខុវិញ្ញាណព, ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

៣៣៦. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា បញ្ច, អនន្តរេ នវំ, សមនន្តរេ នវំ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ នវំ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ នវំ, បុរេជាតេ នវំ, អាសេវនេ នវំ, កម្មេ នវំ (សព្វត្ថ នវំ), អវិគតេ នវំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាវា

នហេតុបច្ចយោ

៣៣៧. អដ្ឋត្ថិកំ ធម្មំ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា - អហេតុកបដិសន្ធិក្នុង ចិត្តំ បច្ចយា អដ្ឋត្ថិកំ កដក្ការុបំ, ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ។ (សំខិត្តំ។ ឯវំ នវបិ បញ្ញា កាតញ្ញា។ បញ្ញា វិញ្ញាណម្បិ បវេសេត្វា តីណិយេវ មោហោ។)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៣៣៨. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ, នអធិបតីយា នវ, នអនន្តរេ នវ, នសមនន្តរេ នវ, នអញ្ញមញ្ញេ នវ, នឧបនិស្សយេ នវ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ឆាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ បញ្ច, នអាហារេ ឯកំ, នគន្ធិយេ ឯកំ, នឈានេ នវ, នមគ្គេ នវ, នសម្បយុត្តេ នវ, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច, នោនត្ថិយា នវ, នោវិគតេ នវ។

៤. និស្សយវារោ

(ឯវំ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ និស្សយវារោបិ កាតព្ពោ។)

៥. សំសង្ការោ

១-៥. បច្ចយានុលោមាទិ

៣៣៩. អជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ សំសង្កោ ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ចិត្តំ សំសង្កា សម្បយុត្តកា ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ សំសង្កា សម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (១)

ពាហិរំ ធម្មំ សំសង្កោ ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធនំ សំសង្កា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ ពាហិរំ ធម្មំ សំសង្កោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ពាហិរេ ខន្នេ សំសង្កំ ចិត្តំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ ពាហិរំ ធម្មំ សំសង្កោ អជ្ឈត្តិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈត្តិ ហេតុបច្ចយា – ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធនំ សំសង្កា ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តញ្ច, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

អជ្ឈត្តិកញ្ច ពាហិរញ្ច ធម្មំ សំសង្កោ ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ពាហិរំ ឯកំ ខន្ធនញ្ច ចិត្តញ្ច សំសង្កា ទ្វេ ខន្ធា, ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។ ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ បញ្ច, អធិបតីយា បញ្ច (សព្ពត្ថ បញ្ច), អវិគតេ បញ្ច (អនុលោមំ)។

អជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ សំសង្កោ ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា (ឯវំ បញ្ច កាតព្ពា, គីណិយេវ មោហោ)។

នហេតុយា បញ្ច, នអធិបតីយា បញ្ច, នបុរេជាកេ បញ្ច, នបច្ឆាជាកេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ បញ្ច, នឈានេ បញ្ច, នមគ្គេ បញ្ច, នវិប្បយុត្តេ បញ្ច (បច្ចនីយំ)។

៦. សម្បយុត្តវារោ

(ឯវំ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្ពោ។)

៧. បញ្ញាវារោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កាវារោ

ហេតុបច្ចយោ

៣៤០. ពាហិរោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ពាហិរា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ពាហិរានញ្ច កដត្តារូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ពាហិរោ ធម្មោ អជ្ឈត្តិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ពាហិរា ហេតុ ចិត្តស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរា ហេតុ ចិត្តស្ស អជ្ឈត្តិកានញ្ច កដត្តារូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ពាហិរោ ធម្មោ អជ្ឈត្តិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ពាហិរា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរា

ហេតុ សម្បយុត្តកាន់ ខន្ទាន់ ចិត្តស្ស ច អដ្ឋក្កិកានញ ពាហិរនញ កដត្តារូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។
(៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៣៤១. អដ្ឋក្កិកោ ធម្មោ អដ្ឋក្កិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ចិត្តំ អារព្ព ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ។
(មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) ចិត្តំ អារព្ព ពាហិរ ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) ចិត្តំ អារព្ព ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា
ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

ពាហិរោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថ
កម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; បុព្ពេ សុចិណ្ឌានិ
បច្ចវេក្ខតិ, ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ...បេ... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ...បេ... ផលំ...បេ... និព្វានំ
បច្ចវេក្ខតិ... និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។
អរិយា ពាហិរេ បហិនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខតិ, វិក្ខម្ពិតេ កិលេសេ...បេ... បុព្ពេ សមុទាចិណ្ឌេ កិលេសេ ជានន្តិ,
រូបេ...បេ... វត្ថុំ ពាហិរេ ខន្ទេ អនិច្ចតោ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ
សោតធាតុយា សទ្ធិំ សុណាតិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន ពាហិរចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ
វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស...បេ... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស...បេ... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណ
សហគតានំ ខន្ទានំ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ...បេ... ពាហិរ ខន្ទា
ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស,
អនាគតំសញ្ញណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ពាហិរោ ធម្មោ អដ្ឋក្កិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថ
កម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ។ បុព្ពេ សុចិណ្ឌានិ...បេ... ឈានំ...
បេ... (សំខិត្តំ, សព្ពំ កាតព្ពំ) បុព្ពេ សមុទាចិណ្ឌេ...បេ... រូបេ...បេ... វត្ថុំ ពាហិរេ ខន្ទេ អនិច្ចតោ...បេ...
វិបស្សតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ។ ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ...បេ... រូបាយតនំ ចក្ក
វិញ្ញាណស្ស...បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ...បេ... ពាហិរ ខន្ទា ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្ពេ
និវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (៣)

ពាហិរោ ធម្មោ អដ្ឋក្កិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ... សីលំ...
បេ... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា
ឧប្បជ្ឈន្តិ (សំខិត្តំ, សព្ពំ កាតព្ពំ)។ ពាហិរេ ខន្ទេ អនិច្ចតោ...បេ... វិបស្សតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព
ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ...បេ... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស ច
សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ...បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ...បេ... ពាហិរ ខន្ទា ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស,
ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស, អារជ្ជនាយ
អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អដ្ឋក្កិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ អដ្ឋក្កិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

អធិបតិបច្ចយោ

៣៤២. អដ្ឋក្កិកោ ធម្មោ អដ្ឋក្កិកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ចិត្តំ គរុំ ក
ត្វា ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ។ (១)

អដ្ឋក្កិកោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។
អារម្មណាធិបតិ – ចិត្តំ គរុំ កត្វា ពាហិរ ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតិ** – ចិត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ
ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ) **អារម្មណាធិបតិ** – អដ្ឋក្កិកំ ចិត្តំ គរុំ ក
ត្វា ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

ពាហិរោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។
អារម្មណាធិបតិ – ទានំ ទត្វា...បេ.... តីណិ (ទ្វេ អធិបតិ តិណ្ឌម្បិ កាគព្ភា)។ (៣)

អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មា អដ្ឋត្ថិកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ (តិណ្ឌម្បិ ឯ កាយេវ អធិបតិ)។

អនន្តរបច្ចយាទិ

៣៤៣. អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ អដ្ឋត្ថិកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមំ បុរិមំ ចិត្តំ បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

ពាហិរោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ពាហិរា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ គោត្រភុស្ស...បេ.... តីណិ (តិណ្ឌម្បិ ឯកសទិសា)។

អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មា អដ្ឋត្ថិកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ ,
សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ, សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ (បដិច្ចសទិសា), អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... បញ្ច (បដិច្ចសទិសា), និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ, (បច្ចយវាសទិសា)។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

៣៤៤. អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ អដ្ឋត្ថិកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....។ បកតូបនិស្សយោ – ចិត្តំ ចិត្តស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

ពាហិរោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកតូបនិស្សយោ...បេ....។ បកតូបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ...បេ.... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; សទ្ធា...បេ.... សេនាសនំ សទ្ធាយ...បេ.... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ, (តីណិបិ បូរេត្វា កាគព្ភា, ចិត្តស្សាតិ កាគព្ភា, សម្បយុត្តកានញាតិ កាគព្ភា)។

អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មា អដ្ឋត្ថិកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ។

បុរេជាតបច្ចយោ

៣៤៥. អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ អដ្ឋត្ថិកស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណបុរេជាតំ** – ចក្កំ ...បេ.... កាយំ អនិច្ចតោ...បេ.... វិបស្សតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ភ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។ (១)

អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណបុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... កាយំ អនិច្ចតោ...បេ.... វិបស្សតិ, អស្សាទេតិ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ អដ្ឋត្ថិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណបុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... កាយំ អនិច្ចតោ...បេ.... វិបស្សតិ, តំ អារព្ភ ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ធានំ...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ធានំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៤៦. ពាហិរោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ **អារម្មណបុរេជាតំ** – រូបេ...បេ.... ផោដ្ឋព្កេ... វត្ថុ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្កេន ចក្ខុនា រូបំ

បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ធ�ំ សុណតិ។ **វត្តបុរេជានំ** – វត្ត ពាហិរានំ ខន្ទានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ពាហិរោ ធម្មោ អដ្ឋត្តិកស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជានំ, វត្តបុរេជានំ។ **អារម្មណបុរេជានំ** – រូបេ...បេ.... ផោដ្ឋព្ពេ... វត្តំ អនិច្ចតោ...បេ.... តំ អារព្ព ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ។ ទិព្វេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ធ�ំ សុណតិ។ **វត្តបុរេជានំ** – វត្ត ចិត្តស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ពាហិរោ ធម្មោ អដ្ឋត្តិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណបុរេជានំ, វត្ត បុរេជានំ។ **អារម្មណបុរេជានំ** – រូបេ...បេ.... ផោដ្ឋព្ពេ... វត្តំ អនិច្ចតោ...បេ.... តំ អារព្ព ចិត្តញ សម្បយុត្តកា ខន្ទា ច ឧប្បជ្ឈន្តិ។ ទិព្វេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ធ�ំ សុណតិ។ **វត្តបុរេជានំ** – វត្ត ចិត្តស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៤៧. អដ្ឋត្តិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ អដ្ឋត្តិកស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណបុរេជានំ, វត្តបុរេជានំ**។ ចក្ខាយតនញ វត្ត ច ចិត្តស្ស...បេ.... កាយាយតនញ វត្ត ច ចិត្តស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ; រូបាយតនញ ចក្ខាយតនញ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋព្ពាយតនញ កាយាយតនញ កាយ វិញ្ញាណស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អដ្ឋត្តិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណបុរេជានំ, វត្តបុរេជានំ**។ ចក្ខាយតនញ វត្ត ច ពាហិរានំ ខន្ទានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... កាយាយតនញ វត្ត ច ពាហិរានំ ខន្ទានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ; រូបាយតនញ ចក្ខាយតនញ ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ទានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ផោដ្ឋព្ពាយតនញ កាយាយតនញ កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ទានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អដ្ឋត្តិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ អដ្ឋត្តិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណបុរេជានំ, វត្តបុរេជានំ**។ ចក្ខាយតនញ វត្ត ច ចិត្តស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... កាយាយតនញ វត្ត ច...បេ.... រូបាយតនញ ចក្ខាយតនញ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ផោដ្ឋព្ពាយតនញ...បេ....។ (៣)

បច្ចាជានសេវនបច្ចយា

៣៤៨. អដ្ឋត្តិកោ ធម្មោ អដ្ឋត្តិកស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ចាជានា អដ្ឋត្តិកា ខន្ទា បុរេជានស្ស ឥមស្ស អដ្ឋត្តិកស្ស កាយស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាតព្វំ) បច្ចាជានា អដ្ឋត្តិកា ខន្ទា បុរេជានស្ស ឥមស្ស ពាហិរស្ស កាយស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាតព្វំ) បច្ចាជានា អដ្ឋត្តិកា ខន្ទា បុរេជានស្ស ឥមស្ស អដ្ឋត្តិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច កាយស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ (ឯវំ នវិបិ បញ្ញា កាតព្វា), អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ (នវំ បញ្ញា កាតព្វា)។

កម្ម-វិបាកបច្ចយា

៣៤៩. ពាហិរោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – ពាហិរា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – ពាហិរា ចេតនា វិបាកានំ ពាហិរានំ ខន្ទានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ពាហិរោ ធម្មោ អដ្ឋត្តិកស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – ពាហិរា ចេតនា ចិត្តស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – ពាហិរា ចេតនា វិបាកស្ស ចិត្តស្ស អដ្ឋត្តិកានញ កដត្តារូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ពាហិរោ ធម្មោ អដ្ឋត្តិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – ពាហិរា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន

បច្ចុប្បន្ន; បដិសន្ធិក្នុង...បេ...។ **នានាក្នុងភិក្ខុ** – ពាហិរា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ ចិត្តស្ស ច អដ្ឋត្ថិកានព្វ
ពាហិរានព្វ កងក្បាប្បានំ កម្មបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន (៣) វិបាកបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន... នវ។

អាហារបច្ចយោ

៣៥០. អង្គត្តិកោ ធម្មោ អង្គត្តិកស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ អង្គត្តិកា អាហារា អង្គត្តិកានំ កដក្កាប្បបាទំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អង្គក្តីកោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – អង្គក្តីកា អាហារ សម្បយុត្តកាន់
ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ អង្គក្តីកា អាហារ សម្បយុត្តកាន់
ខន្ទានំ ពាហិរានញ កដក្ការូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ធំ) បដិសន្ធិក្ខណេ អង្គក្តីកា អាហារ
សម្បយុត្តកាន់ ខន្ទានំ អង្គក្តីកានញ ពាហិរានញ កដក្ការូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៥១. ពាហិរោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – ពាហិរា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ពាហិរោ កតឡីការោ អាហារោ ពាហិរស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ពាហិរោ ធម្មោ អដ្ឋត្តិកស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – ពាហិរោ អាហារា ចិត្តស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរោ អាហារា ចិត្តស្ស អដ្ឋត្តិកានញ កដក្ការុបាសំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; ពាហិរោ កតទ្ធិការោ អាហារោ អដ្ឋត្តិកស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ពាហិរោ ធម្មោ អដ្ឋក្កិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – ពាហិរា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិត្ថណោ ពាហិរា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តស្ស ច អដ្ឋក្កិកានញ្ច ពាហិរានញ្ច កដក្ការូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; ពាហិរោ កតទ្ធិការោ អាហារោ អដ្ឋក្កិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៥២. អង្គត្រីកោច ពាហិរោច ធម្មា អង្គត្រីកស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – បដិសន្ធិក្ខណ៍ អង្គត្រីកាច ពាហិរោច អាហារា អង្គត្រីកានំ កដក្ការុប្បានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អង្គត្តិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មា ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – អង្គត្តិកា ច ពាហិរ ច អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ អង្គត្តិកា ច ពាហិរ ច អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ពាហិរានញ្ច កដត្តារូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អង្គត្តិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មា អង្គត្តិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ -
បដិសន្ធិក្ខណេ អង្គត្តិកា ច ពាហិរា ច អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អង្គត្តិកានព្វ ពាហិនព្វ កដក្ការុបាសំ
អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

កន្លែងបច្ចុប្បន្ន

៣៥៣. អង្គក្តីកោ ធម្មោ អង្គក្តីកស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ អង្គក្តីកា ឥន្ទ្រិយា អង្គក្តីកានំ កដក្ការុបាទំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ, ចក្កាន្ទ្រិយំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អង្គក្តីកោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ - អង្គក្តីកា ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ
ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ អង្គក្តីកា ឥន្ទ្រិយា
សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ពាហិរានញ្ច កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ, ចក្កាន្ទ្រិយំ ចក្កវិញ្ញាណសហគតានំ
ខន្ទានំ...បេ.... កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ទានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អង្គក្តីកោ ធម្មោ អង្គក្តីកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស តន្ត្រីយបច្ចយេន បច្ចយោ – បដិសន្ធិក្ខណេ
អង្គក្តីកា តន្ត្រីយា សម្បយតកានំ ខនានំ អង្គក្តីកានព ពាហិរានព កដត្តារបាទំ តន្ត្រីយបច្ចយេន បច្ចយោ,

អង្គក្តីកោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ។
សហជាតា – អង្គក្តីកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។
បុរេជាតំ – ចកាយតនំ ចកវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ...បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ

វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានា** - អដ្ឋត្ថិកា ខន្ធា បុរេជានស្ស ឥមស្ស ពាហិរស្ស កាយស្ស
វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អង្គត្តិកោ ធម្មោ អង្គត្តិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ឆាជានំ។ **សហជានា** – បដិសន្ធិក្ខណេ អង្គត្តិកា ខន្ទា អង្គត្តិកានញ ពាហិរានញ កដក្ការូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជានំ** – ចក្ខាយគនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានញ ខន្ទានំ...បេ.... កាយាយគនំ កាយវិញ្ញាណស្ស សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជានា** – អង្គត្តិកា ខន្ទា បុរេជានស្ស ឥមស្ស អង្គត្តិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៥៨. ពាហិរោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ឆាជានំ។
សហជានា – ពាហិរ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ ឡានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធា
 វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ; វត្ថុ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជានំ** – វត្ថុ ពាហិរានំ ខន្ធានំ
 វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជានា** – ពាហិរ ខន្ធា បុរេជានស្ស ភិមស្ស ពាហិរស្ស កាយស្ស
 វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ពាហិរោ ធម្មោ អដ្ឋក្កិកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ។
សហជាតា – បដិសន្ធិក្ខណេ ពាហិរា ខន្ធា អដ្ឋក្កិកានំ កដត្តាប្បាទានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ;
 បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ ចិត្តស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ថុ ចិត្តស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។
បច្ចាជាតា – ពាហិរា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អដ្ឋក្កិកស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ពាហិរោ ធម្មោ អដ្ឋក្ខិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ឆាជានំ (សំខិត្តំ)។ (៣)

៣៥៩. អង្គត្តិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មា អង្គត្តិកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតា** – បដិសន្ធិក្ខណេ អង្គត្តិកា ច ពាហិរា ច ខន្ទា អង្គត្តិកានំ កដក្ការូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតំ** – បច្ចាជាតា...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (១)

អង្គត្តិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មា ពាហិរស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ (សំខិត្ត)។ (២)

អង្គត្តិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មា អង្គត្តិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ - សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតា** - បដិសន្ធិក្ខណេ អង្គត្តិកា ច ពាហិរោ ច ឧន្ទា...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (៣)

អតិបទយាទិ

៣៦០. អដ្ឋត្តិកោ ធម្មោ អដ្ឋត្តិកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ។ **សហជាតា** – បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ អដ្ឋត្តិកានំ កដក្កាហូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... កាយំ អនិច្ចតោ...បេ.... (បុរេជាតសទិសំ, និទ្ធានាករណំ)។ **បច្ឆាជាតំ** (បច្ឆាជាតសទិសំ កាតក្កំ)។ (១)

អង្គក្តីកោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ។ **សហជាតំ**
– សហជាតា អង្គក្តីកា ខន្ធា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ
(សំខិតំ)។ (២)

(ក្នុង អត្ថិ សព្ទដ្ឋាននៃ សហគាត់ បច្ចយវាសនិសំ។ បុរេដាតំ បុរេដាតសនិសំ។ បច្ច្វាដាតំ បច្ច្វាដាតសនិសំ កាតព្វំ, និទ្ទានាករណំ)។

អង្គត្តិកោ ធម្មោ អង្គត្តិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ឆាជានំ (សំខិតំ)។ (៣)

៣៦១. ពាហិរោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, តន្ត្រីយំ (សព្វំ វិគារេតព្វំ)។ (១)

ពាហិរោ ធម្មោ អដ្ឋត្ថិកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (សំខិតំ)។ (២)

ពាហិរោ ធម្មោ អដ្ឋត្ថិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (សំខិតំ)។ (៣)

៣៦២. អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ អដ្ឋត្ថិកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតា** – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតា ខន្ធា ច ចក្ខាយតនញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតា ខន្ធា ច ចក្ខាយតនញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតា ខន្ធា ច... បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ អដ្ឋត្ថិកា ច ពាហិរោ ច ខន្ធា អដ្ឋត្ថិកានំ កដត្តារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាតំ** – ចក្ខាយតនញ្ច វត្ថុ ច ចិត្តស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... កាយាយតនញ្ច វត្ថុ ច ចិត្តស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; រូបាយតនញ្ច ចក្ខាយតនញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស... បេ.... ដេដ្ឋញ្ញាយតនញ្ច កាយាយតនញ្ច កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – អដ្ឋត្ថិកា ច ពាហិរោ ច ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អដ្ឋត្ថិកស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – អដ្ឋត្ថិកា ច ពាហិរោ ច ខន្ធា កតទ្បិការោ អាហារោ ច ឥមស្ស អដ្ឋត្ថិកស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – អដ្ឋត្ថិកា ច ពាហិរោ ច ខន្ធា រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច អដ្ឋត្ថិកានំ កដត្តារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្ធា ច ចក្ខាយតនញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណញ្ច ទ្វិន្ទំ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... (សហជាតបច្ចយវារសទិសំ និន្នានាករណំ, បឋមគមនសទិសំយេវ។ សព្វេ បទា បឋមយដនានយេន វិភជិតញ្ច)។ (២)

អដ្ឋត្ថិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ អដ្ឋត្ថិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជាតោ** – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្ធា ច ចក្ខាយតនញ្ច ទ្វិន្ទំ ខន្ធានំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិតំ។ សព្វេ បទា វិភជិតញ្ច បឋមយដនានយេន)។ (៣)

នត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... វិភគបច្ចយេន បច្ចយោ... អវិភគបច្ចយេន បច្ចយោ។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

៣៦៣. ហេតុយា តីណិ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ, អនន្តរេ នវំ, សមនន្តរេ នវំ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ នវំ, បុរេជាតេ នវំ, បច្ឆាជាតេ នវំ, អាសេវនេ នវំ, កម្មេ តីណិ, វិបាកេ នវំ, អាហារេ នវំ, ឥន្ទ្រិយេ នវំ, ឈានេ តីណិ, មក្កេ តីណិ, សម្បយុក្កេ បញ្ច, វិប្បយុក្កេ នវំ, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា នវំ, វិភគេ នវំ, អវិភគេ នវំ។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធារោ

៣៦៤. អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ អដ្ឋត្ថិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អដ្ឋត្ថិកោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អង្គត្តិកោ ធម្មោ អង្គត្តិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៦៥. ពាហិរោ ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្ម បច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ពាហិរោ ធម្មោ អង្គត្តិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្ម បច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ពាហិរោ ធម្មោ អង្គត្តិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៦៦. អង្គត្តិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ អង្គត្តិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អង្គត្តិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អង្គត្តិកោ ច ពាហិរោ ច ធម្មោ អង្គត្តិកស្ស ច ពាហិរស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆា ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវោ

៣៦៧. នហេតុយា នវំ, នអារម្មណេ នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), នោអវិគតេ នវំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៣៦៨. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា គីណិ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ (សព្ពត្ថ គីណិ), នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ គីណិ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៣៦៩. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ (អនុលោមមាតិកា កាតញ្ញា)...បេ.... អវិគតេ នវំ។

អង្គត្តិកទុកំ និដ្ឋិតំ។

៦៧. ឧបាទានុកំ

១. បដិច្ចវាវោ

១. បច្ចយានុសោម

១. វិភាគទាំងស្រុង

ហេតុបច្ចយោ

៣៧០. ឧបាទាន ធម្មំ បដិច្ច នៅឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នៅឧបាទាន ឧត្តារា (១)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កយោ
ខន្ធា នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ... បេ... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ... បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
កយោ ខន្ធា នោឧបាទា ច កដក្ការូបំ... បេ... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ... បេ... ឯកំ មហាក្ខតំ... បេ... ទ្វេ មហាក្ខតេ បដិច្ច
ទ្វេ មហាក្ខតា។ (១)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា - នោឧបាទា ខន្ធេ បដិច្ច ឧបាទា ចិត្ត
សមដានំ រូបំ; បដិសនិក្ខណេ... បេ.... មហាកតេ បដិច្ច ឧបាទា ចិត្តសមដានំ រូបំ កដក្ការំ ឧបាទារំ។ (២)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ
បដិច្ច កយោ ខន្ធា ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...
បេ....។ (៣)

ឧបាទាច នៅឧបាទាច ធំម្តុំ បដិច្ច នៅឧបាទាច ឆម្នោ ឧប្បជ្ជកិ ហេតុបច្ចយា - បដិសន្ធិក្ខណេ នៅឧបាទាច ឯកំ ខន្ធក្ស វត្តក្ស បដិច្ច តយោ ខន្នា, ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ....។ (១)

អារមណបច្ចយោ

៣៧១. ឧបាទាន ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា - បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នោឧបាទាន ខន្ធា។ (១)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា - នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច
តយោ ខន្ធា...បេ.... ទេ ខនេ...បេ.... បដិសន្ធិក្កណេ...បេ....។ (១)

ឧបាទា ច នៅឧបាទា ច ធម្មំ បដិច្ច នៅឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អាម្ពណបច្ចយា - បដិសន្ធិក្ខណេ នៅឧបាទា ឯកំ ខន្ធព្រ ត្រុពា បដិច្ច តយោ ខន្តា...បេ.... ទេ ខនេ ច...បេ....។ (១)

អធិបតិបច្ចយាទិ

៣៧២. នៅឧបាទាន ធម្មំ បដិច្ច នៅឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ជកិ អធិបតិបច្ចយា - នៅឧបាទាន ឯកំ ខន្ធ
បដិច្ច កយោ ខនា នៅឧបាទាន ច ចិត្តសមដ្ឋានំ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខនេ...បេ....។ (១)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយា - នោឧបាទា ខន្ធេ បដិច្ច ឧបាទា ចិត្ត
សម្បជ្ឈានំ រូបំ, មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទា ចិត្តសម្បជ្ឈានំ រូបំ។ (២)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អធិបតិបច្ចយា - នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធបដិច្ច តយោ ខន្ធា ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ចិត្តសម្បជ្ឈានំ រូបំ... បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្តេ... បេ....។ (៣)

អនន្តរបច្ចយា តិណ្ឌិ, សមនន្តរបច្ចយា តិណ្ឌិ, សហជាតបច្ចយា បញ្ច។

អញ្ជើញបងប្អូន

៣៧៣. ឧបាទាន ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នោឧបាទាន ខន្ធា។ (១)

នោឧបាទាន ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – នោឧបាទាន ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច...បេ.... ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា។ (១)

នោឧបាទាន ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទាន ខន្ធនេ បដិច្ច វត្ថុ។ (២)

នោឧបាទាន ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទាន ច នោឧបាទាន ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទាន ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វត្ថុ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ....។ (៣)

ឧបាទាន ច នោឧបាទាន ច ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទាន ឯកំ ខន្ធនញ្ញ វត្ថុញ្ញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (១)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

៣៧៤. ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ គីណិ, អធិបតិយា គីណិ, អនន្តរេ គីណិ, សមនន្តរេ គីណិ, សហជាកេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច, និស្សយេ បញ្ច, ឧបនិស្សយេ គីណិ, បុរេជាកេ ឯកំ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ បញ្ច, វិបាកេ បញ្ច (សព្ពត្ថ បញ្ច), សម្បយុត្តេ គីណិ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា បញ្ច, នត្ថិយា គីណិ, វិភតេ គីណិ, អវិភតេ បញ្ច។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវារោ

នហេតុបច្ចយោ

៣៧៥. ឧបាទាន ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នោឧបាទាន ខន្ធា។ (១)

នោឧបាទាន ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោឧបាទាន ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា នោឧបាទាន ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា...បេ.... ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា, វិចីកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធចូសហគតេ ខន្ធនេ បដិច្ច វិចីកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធចូសហគតោ មោហោ។ (១)

នោឧបាទាន ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ នោឧបាទាន ខន្ធនេ បដិច្ច ឧបាទាន ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទាន ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដក្កា រូបំ ឧបាទានរូបំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា) ។ (២)

នោឧបាទាន ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទាន ច នោឧបាទាន ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោឧបាទាន ឯកំ ខន្ធនំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ឧបាទាន ច នោឧបាទាន ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... អហេតុក បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

ឧបាទាន ច នោឧបាទាន ច ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុក បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទាន ឯកំ ខន្ធនញ្ញ វត្ថុញ្ញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ....។ (១)

នអាម្ពណបច្ចយោ

៣៧៦. នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអាម្ពណបច្ចយោ – នោឧបាទា ខន្ធេ បដិច្ច នោឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសក្កា) ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា។ (១)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអាម្ពណបច្ចយោ – នោឧបាទា ខន្ធេ បដិច្ច ឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ (យាវ អសញ្ញសក្កា)។ (២)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអាម្ពណបច្ចយោ – នោឧបាទា ខន្ធេ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (៣)

នអធិបតីបច្ចយោ បញ្ច, នអនន្តរបច្ចយោ ភីណិ...បេ.... នឧបនិស្សយបច្ចយោ បញ្ច, នបុរេជាកបច្ចយោ បញ្ច, នបច្ឆាជាកបច្ចយោ បញ្ច, នអាសេវនបច្ចយោ បញ្ច។

នកម្មបច្ចយោ

៣៧៧. នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយោ – នោឧបាទា ខន្ធេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា; ពាហិរំ អាហារសមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ...បេ.... ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា។ (១)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយោ – ពាហិរេ អាហារសមុដ្ឋានេ ឧតុសមុដ្ឋានេ មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទារូបំ។ (២)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយោ – ពាហិរំ អាហារសមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ឧបាទា ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ មហាភូតេ...បេ....។ (៣)

នវិបាកបច្ចយោ

៣៧៨. នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នវិបាកបច្ចយោ – នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសក្កា, ឯវំ ភីណិ នោឧបាទាមូលកេ)។

នអាហារបច្ចយោ

៣៧៩. នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអាហារបច្ចយោ – ពាហិរំ ឧតុសមុដ្ឋានំ អសញ្ញសក្កានំ ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា។ (១)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអាហារបច្ចយោ – ពាហិរំ ឧតុសមុដ្ឋានំ អសញ្ញសក្កានំ មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទារូបំ។ (២)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអាហារបច្ចយោ – ពាហិរំ ឧតុសមុដ្ឋានំ អសញ្ញសក្កានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ឧបាទា ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ មហាភូតេ...បេ....។ (៣)

នតន្ត្រីយបច្ចយោ

៣៨០. នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នតន្ត្រីយបច្ចយោ – ពាហិរំ អាហារសមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ...បេ....។ (១)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នតន្ត្រីយបច្ចយោ – ពាហិរេ អាហារសមុដ្ឋានេ ឧតុសមុដ្ឋានេ អសញ្ញសក្កានំ មហាភូតេ បដិច្ច រូបជីវិតិន្ត្រីយំ។

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នត្រ្រិយបច្ចយា – ពាហិរំ អាហារ សមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ... បេ...។ (៣)

នឈានបច្ចយាទិ

៣៨១. នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នឈានបច្ចយា – បញ្ចវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា... បេ... ទ្វេ ខន្ទេ... បេ... ពាហិរំ អាហារសមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ អសញ្ញសត្តានំ... បេ... ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា។ (១)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នឈានបច្ចយា – ពាហិរេ អាហារសមុដ្ឋានេ ឧតុ សមុដ្ឋានេ អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទា កដត្តារូបំ។ (២)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នឈានបច្ចយា – ពាហិរំ អាហារ សមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា... បេ... ទ្វេ មហាភូតេ... បេ... មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទា កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ។ (៣)

ឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នមគ្គបច្ចយា បញ្ច... នសម្បយុត្តបច្ចយា... គីណិ។

នវិប្បយុត្តបច្ចយាទិ

៣៨២. នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នវិប្បយុត្តបច្ចយា – អរូបេ នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា... បេ... ទ្វេ ខន្ទេ... បេ... ពាហិរំ អាហារសមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ... បេ...។ (១)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នវិប្បយុត្តបច្ចយា – ពាហិរេ អាហារសមុដ្ឋានេ ឧតុ សមុដ្ឋានេ អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទា កដត្តារូបំ, ឧបាទារូបំ។ (២)

នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នវិប្បយុត្តបច្ចយា – ពាហិរំ អាហារ សមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ឧបាទា ច រូបំ... បេ... ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា ឧបាទា ច រូបំ, អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា កដត្តា ច រូបំ ឧបាទា រូបំ... បេ... ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា កដត្តា ច រូបំ ឧបាទារូបំ... នោនត្ថិបច្ចយា... នោវិគតបច្ចយា។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវាហ

សុទ្ធំ

៣៨៣. នហេតុយា បញ្ច, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ បញ្ច, នបច្ឆាជាកេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ គីណិ, នអាហារេ គីណិ, នត្រ្រិយេ គីណិ, នឈានេ គីណិ, នមគ្គេ បញ្ច, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ គីណិ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៣៨៤. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច... បេ... នកម្មេ ឯកំ, នវិបាកេ គីណិ... បេ... នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៣៨៥. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ គីណិ, អនន្តរេ គីណិ, សមនន្តរេ គីណិ, សហជាតេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច, និស្សយេ បញ្ច, ឧបនិស្សយេ គីណិ, បុរេជាតេ ឯកំ, អាសេវនេ ឯកំ...បេ.... មគ្គេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ បញ្ច។

២. សហជាតវាណា

(សហជាតវាណេ បដិច្ចវាសនីសោ។)

៣. បច្ចយវាណា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណា

ហេតុបច្ចយោ

៣៨៦. ឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា នោឧបាទា ខន្នា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នោឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា... គីណិ (នោឧបាទាមូលកេ គីណិបិ បដិច្ចសទិសា, និន្នានាករណា)។ (៣)

ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុញ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធច ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អារម្មណបច្ចយោ

៣៨៧. ឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុ វិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា នោឧបាទា ខន្នា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

នោឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា... ឯកំ (បដិច្ចសទិសំ)។ (១)

ឧបាទា ធម្មញ្ញ នោឧបាទា ធម្មញ្ញ ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ចក្ខុ វិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចក្ខាយតនញ្ញ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធច ច...បេ.... កាយវិញ្ញាណ សហគតំ...បេ.... នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុញ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធច ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។ (១)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវាណា

សុទ្ធំ

៣៨៨. ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ គីណិ, អធិបតិយា បញ្ច, អនន្តរេ គីណិ, សមនន្តរេ គីណិ, សហជាតេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច, និស្សយេ បញ្ច, ឧបនិស្សយេ គីណិ, បុរេជាតេ គីណិ, អាសេវនេ គីណិ, កម្មេ បញ្ច...បេ.... អវិគតេ បញ្ច (ឯវំ គណេតព្ពំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាណា

នហេតុបច្ចយាទិ

៣៨៩. ឧបាទាន ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុ វិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នោឧបាទាន ខន្នា; អហេតុក បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

នោឧបាទាន ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោឧបាទាន ឯកំ ខន្ធនំ បច្ចយា តយោ ខន្នា នោឧបាទាន ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា) វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ ខន្នេ បច្ចយា វិចិកិច្ឆា សហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ មោហោ (តីណិបិ បដិច្ចសទិសា, និន្នានាករណា)។ (៣)

ឧបាទាន ច នោឧបាទាន ច ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចក្ខាយតនព្វ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... កាយវិញ្ញាណសហគតំ...បេ.... អហេតុកំ នោឧបាទាន ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុព្វ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ.... វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ ខន្នេ ច វត្ថុព្វ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

នអាម្មណបច្ចយា គីណិ, នអាសេវនបច្ចយា បញ្ច។

នកម្មបច្ចយាទិ

៣៩០. ឧបាទាន ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា នោឧបាទាន ចេតនា។ (១)

នោឧបាទាន ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយា – នោឧបាទាន ខន្នេ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ចេតនា; ពាហិរំ អាហារសមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ...បេ.... ទ្វេ មហាភូតេ បច្ចយា ទ្វេ មហាភូតា។ (១)

នោឧបាទាន ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយា – ពាហិរេ អាហារសមុដ្ឋានេ ឧតុ សមុដ្ឋានេ មហាភូតេ បច្ចយា ឧបាទានរូបំ។ (២)

នោឧបាទាន ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទាន ច នោឧបាទាន ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយា – ពាហិរំ អាហារ សមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ បច្ចយា តយោ មហាភូតា ឧបាទាន ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ មហាភូតេ...បេ. ...។ (៣)

ឧបាទាន ច នោឧបាទាន ច ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយា – នោឧបាទាន ខន្នេ ច វត្ថុព្វ បច្ចយា នោឧបាទាន ចេតនា។ (១)

នវិបាកបច្ចយា បញ្ច, នអាហារបច្ចយា គីណិ, នតន្ត្រិយបច្ចយា គីណិ។

នឈានបច្ចយាទិ

៣៩១. ឧបាទាន ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នឈានបច្ចយា – ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុ វិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ។ (១)

នោឧបាទាន ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នឈានបច្ចយា – បញ្ចវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធនំ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ពាហិរំ អាហារសមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ អសញ្ញសត្តានំ...បេ.... ទ្វេ មហាភូតេ បច្ចយា ទ្វេ មហាភូតា។ (១)

នោឧបាទាន ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទាន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នឈានបច្ចយា – ពាហិរេ អាហារសមុដ្ឋានេ ឧតុ សមុដ្ឋានេ អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បច្ចយា ឧបាទាន កដក្ការូបំ។ (២)

នោឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នឈានបច្ចយា – ពាហិរំ អាហារ សមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បច្ចយា តយោ មហាភូតា ឧបាទា ច កដក្ការូបំ...បេ.... ទ្វេ...បេ....។ (៣)

ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នឈានបច្ចយា – ចក្កវិញ្ញាណ សហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ ចក្ខាយតនព្វ បច្ចយា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ ច...បេ....។ (១)

នមគ្គបច្ចយា បញ្ច, នសម្បយុត្តបច្ចយា តីណិ, នវិប្បយុត្តបច្ចយា តីណិ, នោនត្ថិបច្ចយា តីណិ, នោវិគតបច្ចយា តីណិ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណ

សុទ្ធំ

៣៩២. នហេតុយា បញ្ច, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា បញ្ច...បេ.... នកម្មេ បញ្ច, នវិបាកេ បញ្ច, ន អាហារេ តីណិ, នគន្ធិយេ តីណិ, នឈានេ បញ្ច, នមគ្គេ បញ្ច, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ តីណិ, នោនត្ថិយា តីណិ, នោវិគតេ តីណិ។

៤. និស្សយវាណ

(ឯវំ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ និស្សយវារោបិ កាតព្ពោ។)

៥. សំសដ្ឋវាណ

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

៣៩៣. នោឧបាទា ធម្មំ សំសដ្ឋោ នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធសំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ សំសដ្ឋា ទ្វេ ខន្ធា; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (សំខិត្តំ)។

ហេតុយា ឯកំ, អារម្មណេ ឯកំ, អធិបតិយា ឯកំ (សព្ពត្ថ ឯកំ), អវិគតេ ឯកំ។

អនុលោមំ។

នោឧបាទា ធម្មំ សំសដ្ឋោ នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធសំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតេ ខន្ធច្ច សហគតេ ខន្ធនេ សំសដ្ឋោ វិចិក្ខាសហគតោ ខន្ធច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិត្តំ)។

នហេតុយា ឯកំ, នអធិបតិយា ឯកំ, នបុរេជាកេ ឯកំ, នបច្ឆាជាកេ ឯកំ, នអាសេវនេ ឯកំ, នកម្មេ ឯកំ, នវិបាកេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ។

បច្ចនីយំ។

៦. សម្បយុត្តវាណ

(ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្ពោ។)

៧. បញ្ញាវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភាគរូបរាង

ហេតុបច្ចយោ

៣៩៤. នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោឧបាទា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ... ។ (១)

នោឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោឧបាទា ហេតុ ឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ (២)

នោឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោឧបាទា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ...។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៣៩៥. ឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្កំ...បេ... កាយំ... រូបេ... បេ... រសេ វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោគធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ រូបាយកនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ... រសាយកនំ ធិវាវិញ្ញាណស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ, ឧបាទា ខន្ធា ឥន្ទ្រិធរញ្ញាណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ... សីលំ ...បេ... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; បុព្វេ...បេ... ឈានា...បេ... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ...បេ... និព្វានំ...បេ... និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វោទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ អរិយា បរិនិព្វេន កិលេសេ បច្ចវេក្ខតិ, វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ...បេ... បុព្វេ...បេ... ផោដ្ឋព្ពេ នោឧបាទា ខន្ធនេ អនិច្ចតោ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; ចេតោបរិយញ្ញាណេន នោឧបាទាចិត្តសមុដ្ឋានំ ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយកនំ វិញ្ញាណញ្ញាយកនស្ស...បេ... អាកិញ្ញញ្ញាយកនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយកនស្ស...បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយកនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ; នោឧបាទា ខន្ធា ឥន្ទ្រិធរញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាភម្មបភញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អធិបតិបច្ចយោ

៣៩៦. ឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ចក្កំ...បេ... កាយំ... រូបេ...បេ... រសេ វត្ថុំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ (១)

នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណាធិបតិ**, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ បុព្វេ សុចិណ្ឌានី...បេ... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ...បេ... អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា...បេ... ផលំ...បេ... និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វោទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ផោដ្ឋព្ពេ នោឧបាទា ខន្ធនេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – នោឧបាទាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – នោឧបាទាធិបតិ ឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតាធិបតិ** – នោឧបាទាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អនន្តរបច្ចយាទិ

៣៩៧. នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នោឧបាទា ខន្ទា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នោឧបាទា ខន្ទានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ កោត្រកុស្ស...បេ.... ផល សមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិច្ចសទិសំ)... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិច្ចសទិសំ)... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (បច្ចយវារេ និស្សយសទិសំ)។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

៣៩៨. ឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ៍បនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....**។ បកត្ថបនិស្សយោ – ចក្កសម្បទំ...បេ.... កាយសម្បទំ... វណ្ណសម្បទំ... សទ្ធសម្បទំ... គន្ធសម្បទំ... វសសម្បទំ... ភោជនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ, ចក្កសម្បទា... បេ.... កាយសម្បទា... វណ្ណសម្បទា... សទ្ធសម្បទា... គន្ធសម្បទា... វសសម្បទា... ភោជនំ សទ្ធាយ...បេ.... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ៍បនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....**។ បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ កណ្ណតិ; សីលំ...បេ.... បញ្ចំ... វាគំ ...បេ.... បត្តនំ... កាយិកំ សុខំ... កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧត្តំ... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិន្នតិ; សទ្ធា...បេ.... សេនាសនំ សទ្ធាយ... បេ.... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បុរេជាតបច្ចយោ

៣៩៩. ឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ៍បុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ អារម្មណ៍បុរេជាតំ** – ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សទ្ធិំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... វសាយតនំ ជីវ្ហាវិញ្ញាណស្ស...បេ....។ **វត្ថុបុរេជាតំ** – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយតនំ...បេ.... វត្ថុ នោឧបាទា ខន្ទានំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណ៍បុរេជាតំ** – ផោដ្ឋព្ពេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ផោដ្ឋព្ពាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ៍បុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។** ផោដ្ឋព្ពាយតនព្វ កាយាយតនព្វ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ; ផោដ្ឋព្ពាយតនព្វ វត្ថុ ច នោឧបាទា ខន្ទានំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បច្ឆាជាតាសេវនបច្ចយា

៤០០. នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាតា នោឧបាទា ខន្ទា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស នោឧបាទា កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) បច្ឆាជាតា នោឧបាទា ខន្ទា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស ឧបាទា កាយស្ស បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) បច្ឆាជាតា នោឧបាទា ខន្ទា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស ឧបាទា កាយស្ស ច នោឧបាទា កាយស្ស ច បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

កម្មបច្ចយោ

៤០១. នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។
សហជាតា – នោឧបាទា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – នោឧបាទា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ នោឧបាទា ច កដត្តារូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – នោឧបាទា ចេតនា ឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – នោឧបាទា ចេតនា ឧបាទា កដត្តារូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតា, នានាក្ខណិកា។ **សហជាតា** – នោឧបាទា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – នោឧបាទា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច កដត្តារូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

វិបាកបច្ចយោ

៤០២. នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ – វិបាកោ នោឧបាទា ឯកោ ខន្ធនោ គិណ្ឌន្តំ ខន្ធនំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនា...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... គីណិ។

អាហារបច្ចយោ

៤០៣. ឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – កតឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទា កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) កតឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស នោឧបាទា កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ពំ) កតឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទា កាយស្ស ច នោឧបាទា កាយស្ស ច អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – នោឧបាទា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (នោឧបាទា មូលកេ គីណិ, បដិសន្ធិក្ខណេ គីណិបិ កាគព្ពា)។ (៣)

ឥន្ទ្រិយបច្ចយោ

៤០៤. ឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – រូបជីវិតិទ្រិយំ ឧបាទា កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ចក្កន្ទ្រិយំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស រូបជីវិតិទ្រិយំ នោឧបាទា កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) រូបជីវិតិទ្រិយំ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។

ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ចក្កវិញ្ញាណញ្ច ចក្កវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធនំ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... កាយិន្ទ្រិយញ្ច...បេ....។

ឈានបច្ចយាទិ

៤០៥. នោ ឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ, មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

នោឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មស្ស អត្ថីបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បច្ចាជានំ។ **សហជានោ** – នោឧបាទា ឯកោ ខន្នោ តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថីបច្ចយេន បច្ចយោ; ទ្វេ ខន្នា...បេ.... បដិសន្និក្ខណេ...បេ....។ **បច្ចាជានា** – នោឧបាទា ខន្នា បុរេ ជាតស្ស ភិមស្ស ឧបាទា កាយស្ស ច នោឧបាទា កាយស្ស ច អត្ថីបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤០៩. ឧបាទាន ច នោឧបាទាន ច ធម្មា ឧបាទាន ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ - បច្ចាជានំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **បច្ចាជានំ** - នោឧបាទាន ខន្ធា ច កតទ្ធិកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស ឧបាទាន កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានំ** - នោឧបាទាន ខន្ធា ច រូបជិវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧបាទាន កដក្ការុបាទំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទាន ច នោឧបាទាន ច ធម្មា នោឧបាទាន ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ - សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ចាជានំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជានំ** - ចក្កវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្ធា ច ចក្កាយគនញ្ច តិណ្ណន្តំ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា ច...បេ.... នោឧបាទាន ឯកោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្តំ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា ច...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទាន ឯកោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្តំ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធា ច...បេ....។ **បុរេជានំ** - ផោដ្ឋញ្ញាយគនញ្ច កាយាយគនញ្ច កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ ផោដ្ឋញ្ញាយគនញ្ច វត្ថុ ច នោឧបាទាន ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានំ** - នោឧបាទាន ខន្ធា ច កតទ្ធិកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស នោឧបាទាន កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានំ** - នោឧបាទាន ខន្ធា ច រូបជិវិតិន្ទ្រិយញ្ច នោឧបាទាន កដក្ការុបាទំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទាន ច នោឧបាទាន ច ធម្មា ឧបាទាន ធម្មស្ស ច នោឧបាទាន ធម្មស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ - បច្ចាជានំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **បច្ចាជានំ** - នោឧបាទាន ខន្ធា ច កតទ្ធិកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស ឧបាទាន កាយស្ស ច នោឧបាទាន កាយស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានំ** - នោឧបាទាន ខន្ធា ច រូបជិវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧបាទាន ច នោឧបាទាន ច កដក្ការុបាទំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៤១០. ហេតុយា តីណិ, អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតិយា ចក្ការិ, អនន្តរេ ឯកំ, សមនន្តរេ ឯកំ, សហជាតេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច, នីស្សយេ បញ្ច, ឧបនីស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាតេ តីណិ, បច្ចាជាតេ តីណិ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ តីណិ, វិបាកេ តីណិ, អាហារេ ឆ, ឥន្ទ្រិយេ សត្ត, ឈានេ តីណិ, មគ្គេ តីណិ, សម្មយុត្តេ ឯកំ, វិប្បយុត្តេ ចក្ការិ, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា ឯកំ, វិគតេ ឯកំ, អវិគតេ នវ។

អនុលោមំ។

បច្ចនីយុទ្ធាវា

៤១១. ឧបាទាន ធម្មោ ឧបាទាន ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទាន ធម្មោ នោឧបាទាន ធម្មស្ស អាម្ពណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទាន ធម្មោ ឧបាទាន ធម្មស្ស ច នោឧបាទាន ធម្មស្ស ច អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤១២. នោឧបាទាន ធម្មោ នោឧបាទាន ធម្មស្ស អាម្ពណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនីស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោឧបាទាន ធម្មោ ឧបាទាន ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ធម្មស្ស ច នោឧបាទា ធម្មស្ស ច សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចា
ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧបាទា ធម្មស្ស បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ (១)

ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា នោឧបាទា ធម្មស្ស សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។
(២)

ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧបាទា ធម្មស្ស ច នោឧបាទា ធម្មស្ស ច បច្ចាជាតំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។
(៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៤១៣. នហេតុយា នវំ, នអារម្មណេ នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), នសម្បយុត្តេ នវំ, នវិប្បយុត្តេ ឆ, នោអត្ថិយា ចក្កាវិ,
នោនត្ថិយា នវំ, នោវិគតេ នវំ, នោអវិគតេ ចក្កាវិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៤១៤. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា គីណិ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ,
នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ (សព្ពត្ថ គីណិ), នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឯកំ, នោនត្ថិយា គីណិ,
នោវិគតេ គីណិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៤១៥. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតិយា ចក្កាវិ...បេ.... (អនុលោមមាតិកា វិគ្គាវេគញ្ញា)...បេ.
... អវិគតេ នវំ។

ឧបាទានុកំ និដ្ឋិតំ។

៦៨. ឧបាទិន្ទុទុកំ

១. បដិច្ចវាមា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាមា

ហេតុបច្ចយោ

៤១៦. ឧបាទិន្ទុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្ទោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទិន្ទុំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ
ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ឧបាទិន្ទុំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា កដក្កា ច រូបំ...បេ....
ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... ខន្ទេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ទា, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច កដក្ការូបំ ឧ
បាទារូបំ។ (១)

ឧបាទិន្ទុំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្ទោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទិន្ទេ ខន្ទេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ
រូបំ។ (២)

ឧបាទិធន្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទិធន្តំ ឯកំ ខន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

អនុបាទិធន្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អនុបាទិធន្តំ ឯកំ ខន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្ត សមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

ឧបាទិធន្តញ អនុបាទិធន្តញ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទិន្នេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

អារម្មណបច្ចយោ

៤១៧. ឧបាទិធន្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ឧបាទិធន្តំ ឯកំ ខន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុំ បដិច្ច ខន្នា។ (១)

អនុបាទិធន្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – អនុបាទិធន្តំ ឯកំ ខន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

អធិបតិបច្ចយោ

៤១៨. អនុបាទិធន្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយា – អនុបាទិធន្តំ ឯកំ ខន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ (សំខិត្តំ)។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៤១៩. ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតិយា ឯកំ, អនន្តរេ ទ្វេ, សមនន្តរេ ទ្វេ, សហជាតេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, និស្សយេ បញ្ច, ឧបនិស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាតេ ទ្វេ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ បញ្ច, វិបាកេ បញ្ច, អាហារេ បញ្ច, តន្ត្រីយេ បញ្ច, ឈានេ បញ្ច, មគ្គេ បញ្ច, សម្បយុត្តេ ទ្វេ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា បញ្ច, នត្ថិយា ទ្វេ, វិភតេ ទ្វេ, អវិភតេ បញ្ច។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាវា

នហេតុបច្ចយោ

៤២០. ឧបាទិធន្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ឧបាទិធន្តំ ឯកំ ខន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ឧបាទិធន្តំ ឯកំ ខន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្នា កដក្កា ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ខន្នេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ខន្នា, ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ, អសញ្ញសក្កានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

ឧបាទិធន្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ ឧបាទិន្នេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

ឧបាទិស្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិស្ថោ ច អនុបាទិស្ថោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ឧបាទិស្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្នោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

៤២១. អនុបាទិស្ថំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ អនុបាទិស្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្នោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ។ ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទារូបំ។ វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧន្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ បដិច្ច វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧន្ធច្ច សហគតោ មោហោ។ (១)

ឧបាទិស្ថញ អនុបាទិស្ថញ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ ឧបាទិស្ថេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

នអារម្មណបច្ចយោ

៤២២. ឧបាទិស្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – បដិសន្ធិក្ខណោ ឧបាទិស្ថេ ខន្នេ បដិច្ច កដត្តារូបំ, ខន្នេ បដិច្ច វត្ថុ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ។ អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

ឧបាទិស្ថំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – ឧបាទិស្ថេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

អនុបាទិស្ថំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – អនុបាទិស្ថេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទារូបំ។ (១)

ឧបាទិស្ថញ អនុបាទិស្ថញ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – ឧបាទិស្ថេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

នអធិបតិបច្ចយាទិ

៤២៣. ឧបាទិស្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអធិបតិបច្ចយា... នអនន្តរេបច្ចយា... នសមនន្តរេបច្ចយា... នអញ្ញមញ្ញបច្ចយា... នឧបនិស្សយេបច្ចយា។

នបុរេជាកបច្ចយាទិ

៤២៤. ឧបាទិស្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នបុរេជាកបច្ចយា – អរូបេ ឧបាទិស្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្នោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណោ ឧបាទិស្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្នោ កដត្តា ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

ឧបាទិស្ថំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នបុរេជាកបច្ចយា – ឧបាទិស្ថេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

អនុបាទិស្ថំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នបុរេជាកបច្ចយា – អរូបេ អនុបាទិស្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្នោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អនុបាទិស្ថេ ខន្នេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

ឧបាទិស្ថញ អនុបាទិស្ថញ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នបុរេជាកបច្ចយា – ឧបាទិស្ថេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ... នបុរេជាកបច្ចយា... នអាសេវនេបច្ចយា។ (១)

នកម្មបច្ចយោ

៤២៥. អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មបច្ចយា – អនុបាទិន្នេ ខន្ធេ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ចេតនា... ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... បេ... មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទារូបំ។ (១)

នវិបាកបច្ចយោ

៤២៦. ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នវិបាកបច្ចយា – អសញ្ញសក្កានំ ឯកំ មហាភូតំ... បេ... មហាភូតេ បដិច្ច កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នវិបាកបច្ចយា – អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធេ បដិច្ច តយោ ខន្នោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ... បេ... ទ្វេ ខន្ធេ... បេ... ឯកំ មហាភូតំ... បេ... (យាវ ឧតុសមុដ្ឋានំ)។

នអាហារបច្ចយោ

៤២៧. ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអាហារបច្ចយា – អសញ្ញសក្កានំ ឯកំ មហាភូតំ... បេ...។ (១)

អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអាហារបច្ចយា – ពាហិរំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... បេ...។ (១)

នតន្ត្រីយបច្ចយោ

៤២៨. ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នតន្ត្រីយបច្ចយា – អសញ្ញសក្កានំ មហាភូតេ បដិច្ច រូបជិវិតិន្ត្រីយំ។ (១)

អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នតន្ត្រីយបច្ចយា – ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... បេ...។ (១)

នឈានបច្ចយាទិ

៤២៩. ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នឈានបច្ចយា – បញ្ចវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធេ បដិច្ច តយោ ខន្នោ... បេ... ទ្វេ ខន្ធេ... បេ... អសញ្ញសក្កានំ... បេ...។

អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នឈានបច្ចយា – ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... បេ...។

ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នមគ្គបច្ចយា (នហេតុសទិសំ, មោហោ នត្ថិ)... ន សម្បយុត្តបច្ចយា។

នវិប្បយុត្តបច្ចយាទិ

៤៣០. ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តបច្ចយា – អរូបេ ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធេ បដិច្ច តយោ ខន្នោ... បេ... ទ្វេ ខន្ធេ... បេ... អសញ្ញសក្កានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច... បេ...។

អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តបច្ចយា – អរូបេ អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធេ បដិច្ច តយោ ខន្នោ... បេ... ទ្វេ ខន្ធេ... បេ... ពាហិរំ ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... បេ... នោនត្ថិបច្ចយា... នោវិកតបច្ចយា។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធ

៤៣១. នហេតុយា បញ្ច, នអារម្មណេ ចក្កាវិ, នអធិបតីយា បញ្ច, នអនន្តរេ ចក្កាវិ, នសមនន្តរេ ចក្កាវិ, នអញ្ញមញ្ញេ ចក្កាវិ, នឧបនិស្សយេ ចក្កាវិ, នបុរេជាកេ ចក្កាវិ, នបច្ឆាជាកេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ ឯកំ, នវិបាកេ ទ្វេ, នអាហារេ ទ្វេ, នគន្រ្ទិយេ ទ្វេ, នឈានេ ទ្វេ, នមគ្គេ បញ្ច, នសម្បយុត្តេ ចក្កាវិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនតីយា ចក្កាវិ, នោវិគតេ ចក្កាវិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៤៣២. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ចក្កាវិ, នអធិបតីយា បញ្ច...បេ.... នបុរេជាកេ ចក្កាវិ, នបច្ឆាជាកេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ ឯកំ, នវិបាកេ ឯកំ...បេ.... នសម្បយុត្តេ ចក្កាវិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនតីយា ចក្កាវិ, នោវិគតេ ចក្កាវិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៤៣៣. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ, អនន្តរេ ទ្វេ, សមនន្តរេ ទ្វេ, សហជាកេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, និស្សយេ បញ្ច, ឧបនិស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាកេ ទ្វេ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ បញ្ច, វិបាកេ បញ្ច...បេ.... មគ្គេ ឯកំ, សម្បយុត្តេ ទ្វេ...បេ.... អវិគតេ បញ្ច។

២. សហជាតវាណ

(សហជាតវាណេ បដិច្ចវាសនីសោ។)

៣. បច្ចយវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិគង្គវាណ

ហេតុបច្ចយោ

៤៣៤. ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្នា កដក្កា ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ខន្នេ បច្ចយា វត្ថុ, វត្ថុ បច្ចយា ខន្នា, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បច្ចយា កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ, វត្ថុ បច្ចយា ឧបាទិន្នោ ខន្នា។ (១)

ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទិន្នេ ខន្នេ បច្ចយា ចិត្ត សមុដ្ឋានំ រូបំ, វត្ថុ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ខន្នា។ (២)

ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្ត សមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

ឧបាទិន្នញ្ច អនុបាទិន្នញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទិន្នេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្នញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ....។ (១)

អារម្មណបច្ចយោ

៤៣៥. ឧបាទិធន្តំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – ឧបាទិធន្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា ខន្នា, ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុ វិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា ឧបាទិន្នា ខន្នា។ (១)

ឧបាទិធន្តំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា អនុបាទិន្នា ខន្នា។ (២)

អនុបាទិធន្តំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – អនុបាទិធន្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

ឧបាទិន្នញ្ច អនុបាទិន្នញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយា – អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្នញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ....។ (១)

អធិបតិបច្ចយោ

៤៣៦. ឧបាទិធន្តំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា អនុបាទិន្នា ខន្នា។ (១)

អនុបាទិធន្តំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយា – អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្ត សមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

ឧបាទិន្នញ្ច អនុបាទិន្នញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតិបច្ចយា – អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្នញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ....។ (១) (សំខិត្តំ)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៤៣៧. ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ ចក្កាវិ, អធិបតិយា គីណិ, អនន្តរេ ចក្កាវិ, សមនន្តរេ ចក្កាវិ, សហជាតេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ ចក្កាវិ, នីស្សយេ បញ្ច, ឧបនីស្សយេ ចក្កាវិ, បុរេជាតេ ចក្កាវិ, អាសេវនេ គីណិ, កម្មេ បញ្ច, វិបាកេ បញ្ច...បេ.... អវិគតេ បញ្ច។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាវា

នហេតុបច្ចយោ

៤៣៨. ឧបាទិធន្តំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្នេ បច្ចយា វត្ថុ, វត្ថុំ បច្ចយា ខន្នា, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បច្ចយា កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ, អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា ឧបាទិន្នា ខន្នា។ (១)

ឧបាទិធន្តំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ ឧបាទិន្នេ ខន្នេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា អនុបាទិន្នា ខន្នា, វត្ថុំ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ច សហគតោ មោហោ។ (២)

ឧបាទិធន្តំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ឧបាទិន្តំ ឯកំ ខន្តំ បច្ចយា តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (៣)

៤៣៩. អនុបាទិន្តំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ អនុបាទិន្តំ ឯកំ ខន្តំ បច្ចយា តយោ ខន្នា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ...បេ.... វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

ឧបាទិន្នញ អនុបាទិន្នញ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកេ ឧបាទិន្នេ ខន្នេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, អហេតុកំ អនុបាទិន្តំ ឯកំ ខន្នញ វត្តញ បច្ចយា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ ច...បេ.... វិចិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្នេ ច វត្តញ បច្ចយា វិចិក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១) (សំខិត្តំ)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណ

សុទ្ធំ

៤៤០. នហេតុយា បញ្ច, នអារម្មណេ ចក្កាវិ, នអធិបតិយា បញ្ច, នអនន្តរេ ចក្កាវិ, នសមនន្តរេ ចក្កាវិ, នអញ្ញមញ្ញេ ចក្កាវិ, នឧបនីស្សយេ ចក្កាវិ, នបុរេជាតេ ចក្កាវិ, នបច្ឆាជាតេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ ចក្កាវិ, នអាហារេ ទ្វេ, នគន្រ្ទិយេ ទ្វេ, នឈានេ ទ្វេ, នមគ្គេ បញ្ច, នសម្បយុត្តេ ចក្កាវិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា ចក្កាវិ, នោវិគតេ ចក្កាវិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៤៤១. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ចក្កាវិ, នអធិបតិយា បញ្ច...បេ.... នបុរេជាតេ ចក្កាវិ, នបច្ឆាជាតេ បញ្ច, នអាសេវនេ បញ្ច, នកម្មេ គីណិ, នវិបាកេ គីណិ...បេ.... នសម្បយុត្តេ ចក្កាវិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា ចក្កាវិ, នោវិគតេ ចក្កាវិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៤៤២. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ចក្កាវិ, អនន្តរេ ចក្កាវិ...បេ.... មគ្គេ គីណិ...បេ.... អវិគតេ បញ្ច។

៤. និស្សយវាណ

(និស្សយវាណេ បច្ចយវាសនិសោ។)

៥. សំសង្ការវាណ

១-៥. បច្ចយានុលោមាទិ

៤៤៣. ឧបាទិន្តំ ធម្មំ សំសង្កោ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទិន្តំ ឯកំ ខន្តំ សំសង្កា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។

អនុបាទិន្តំ ធម្មំ សំសង្កោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – អនុបាទិន្តំ ឯកំ ខន្តំ សំសង្កា តយោ ខន្នា...បេ.... ទ្វេ ខន្នេ...បេ....។ (១)

ហេតុយា ទ្វេ, អារម្មណេ ទ្វេ, អធិបតិយា ឯកំ, អនន្តរេ ទ្វេ, សមនន្តរេ ទ្វេ, សហជាតេ ទ្វេ, អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, និស្សយេ ទ្វេ, ឧបនិស្សយេ ទ្វេ, បុរេជាតេ ទ្វេ, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ ទ្វេ, វិបាកេ ទ្វេ...បេ.... អវិគតេ ទ្វេ។

អនុលោម។

៤៤៤. ឧបាទិឡោ ឆម្ពំ សំសង្គោ ឧបាទិឡោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ឧបាទិឡោ ឯកំ ខន្ធ
សំសង្គោ តយោ ខន្ធ...បេ.... ទេ ខន្ធ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (១)

អនុបាទិឡោ ឆម្ពំ សំសង្គោ អនុបាទិឡោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ អនុបាទិឡោ ឯកំ ខន្ធ
សំសង្គោ តយោ ខន្ធ...បេ.... ទេ ខន្ធ...បេ.... វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧន្ធច្ចសហគតេ ខន្ធ សំសង្គោ វិចិកិច្ចា
សហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

នហេតុយា ទេ, នអធិបតិយា ទេ, នបុរេជាតេ ទេ, នបច្ចាជាតេ ទេ, នអាសេវនេ ទេ, នកម្មេ ឯកំ, ន
វិបាកេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ទេ, នវិប្បយុត្តេ ទេ។

បច្ចនីយំ។

៦. សម្បយុត្តវាហ

(ឯវំ ឥគវេ ទេ គណនាបិ សម្បយុត្តវាហបិ កាតញ្ញា។)

៧. បញ្ញាវាហ

១. បច្ចយានុលោម

១. វិភង្គវាហ

ហេតុបច្ចយោ

៤៤៥. ឧបាទិឡោ ឆម្ពោ ឧបាទិន្ទស្ស ឆម្ពស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទិន្ទោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ
ខន្ធនំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ ឧបាទិន្ទោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ កដត្តា ច រូបានំ
ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិន្ទោ ឆម្ពោ អនុបាទិន្ទស្ស ឆម្ពស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទិន្ទោ ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ
រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទិន្ទោ ឆម្ពោ ឧបាទិន្ទស្ស ច អនុបាទិន្ទស្ស ច ឆម្ពស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទិន្ទោ ហេតុ
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អនុបាទិន្ទោ ឆម្ពោ អនុបាទិន្ទស្ស ឆម្ពស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – អនុបាទិន្ទោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ
ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អារម្មណបច្ចយោ

៤៤៦. ឧបាទិន្ទោ ឆម្ពោ ឧបាទិន្ទស្ស ឆម្ពស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្កំ...បេ.... កាយំ ឧ
បាទិន្ទេ រូបេ... គន្ធធេ... រសេ... ផោដ្ឋព្ពេ... វត្ថុំ ឧបាទិន្ទេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ;
កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ វិបាកោ ឥទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ, ឧបាទិន្ទំ រូបាយគនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ឧបាទិន្ទំ
គន្ធាយគនំ ឃានវិញ្ញាណស្ស...បេ.... ផោដ្ឋព្ពាយគនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិន្ទោ ឆម្ពោ អនុបាទិន្ទស្ស ឆម្ពស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្កំ...បេ.... កាយំ ឧបាទិន្ទេ
រូបេ... គន្ធធេ... រសេ... ផោដ្ឋព្ពេ... វត្ថុំ ឧបាទិន្ទេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន
ចក្កនា ឧបាទិន្ទំ រូបំ បស្សតិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន ឧបាទិន្ទចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, ឧបាទិន្ទោ ខន្ធា
ឥន្ទ្រិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស, អនាគតសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ
អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

៤៤៧. អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ - ទានំ ...បេ.... សីលំ... បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; បុព្ពេ សុចិណ្ឌានី...បេ.... ឈានា...បេ.... អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ...បេ.... និព្វានំ...បេ.... និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ អវិយា បហីនេ កិលេសេ...បេ.... វិក្ខម្ហិកេ កិលេសេ...បេ.... បុព្ពេ...បេ.... អនុបាទិន្នេ រូបេ... សឡេ... គន្ធនេ... រសេ... ផោដ្ឋព្ពេ អនុបាទិន្នេ ខន្ធនេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា អនុបាទិន្នំ រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោគធាតុយា សទ្ធិំ សុណាតិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន អនុបាទិន្នចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយកនំ...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយកនំ...បេ.... អនុបាទិន្នា ខន្ធនា ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ - អនុបាទិន្នេ រូបេ... សឡេ... គន្ធនេ... រសេ... ផោដ្ឋព្ពេ អនុបាទិន្នេ ខន្ធនេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ, អាកាសានញ្ញាយកនកុសលំ វិញ្ញណញ្ញាយកនវិបាកស្ស...បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយកនកុសលំ...បេ.... អនុបាទិន្នំ រូបាយកនំ ចក្កវិញ្ញណស្ស...បេ.... សទ្ធាយកនំ...បេ.... ផោដ្ឋព្ពាយកនំ កាយវិញ្ញណស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អធិបតិបច្ចយោ

៤៤៨. ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** - ចក្កំ... បេ.... កាយំ ឧបាទិន្នេ រូបេ... គន្ធនេ... រសេ... ផោដ្ឋព្ពេ... វត្ថុំ ឧបាទិន្នេ ខន្ធនេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ (១)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ - អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** - ទានំ...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ, បុព្ពេ...បេ.... ឈានា...បេ.... អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ...បេ.... និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ។ និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុបាទិន្នេ រូបេ... សឡេ... គន្ធនេ... រសេ... ផោដ្ឋព្ពេ អនុបាទិន្នេ ខន្ធនេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** - អនុបាទិន្នាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនន្តរបច្ចយោ

៤៤៩. ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - បុរិមា បុរិមា ឧបាទិន្នា ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ឧបាទិន្នានំ ខន្ធនានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ បញ្ចវិញ្ញាណំ វិបាកមនោធាតុយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ វិបាកមនោធាតុ វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - ភវង្គំ អារជ្ជនាយ, វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ កិរិយមនោវិញ្ញាណធាតុយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

៤៥០. អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - បុរិមា បុរិមា អនុបាទិន្នា ខន្ធនា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ អនុបាទិន្នានំ ខន្ធនានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ, អនុលោមំ គោត្រភុស្ស...បេ.... ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - អារជ្ជនា បញ្ចន្តំ វិញ្ញាណានំ...បេ.... អនុបាទិន្នា ខន្ធនា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បញ្ច (បដិច្ចសទិសា)... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... ទ្វេ (បដិច្ចសទិសា)... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (បច្ចយវារេ និស្សយសទិសា) បញ្ច។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

៤៥១. ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....**។ បកត្ថបនិស្សយោ – កាយិកំ សុខំ កាយិកស្ស សុខស្ស... កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ; កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧបាទិន្នំ ឧតុ... ភោជនំ កាយិកស្ស សុខស្ស... កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ; កាយិកំ សុខំ... កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧតុ... ភោជនំ... កាយិកស្ស សុខស្ស... កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....**។ បកត្ថបនិស្សយោ – កាយិកំ សុខំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិទ្ធពតិ; កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧបាទិន្នំ ឧតុ... ភោជនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ; បាណំ ហនតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិទ្ធពតិ; កាយិកំ សុខំ... កាយិកំ ទុក្ខំ... ឧតុ... ភោជនំ សទ្ធាយ...បេ.... បត្តនាយ មគ្គស្ស, ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

៤៥២. អនុបាទិស្ថោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....**។ បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ, មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ...បេ.... បត្តនំ... ឧតុ... ភោជនំ... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ...បេ.... សង្ឃំ ភិទ្ធពតិ; សទ្ធា...បេ.... បត្តនា... ឧតុ... ភោជនំ... សេនាសនំ សទ្ធាយ...បេ.... បត្តនាយ មគ្គស្ស, ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនុបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – **អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ...បេ....**។ បកត្ថបនិស្សយោ – សទ្ធ�ំ ឧបនិស្សាយ អក្កានំ អាតាបេតិ បរិកាបេតិ, បរិយិដ្ឋិ មូលកំ ទុក្ខំ បច្ចនុភោតិ; សីលំ...បេ.... បត្តនំ... ឧតុ... ភោជនំ... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ អក្កានំ អាតាបេតិ បរិកាបេតិ, បរិយិដ្ឋិមូលកំ ទុក្ខំ បច្ចនុភោតិ; សទ្ធា...បេ.... សេនាសនំ កាយិកស្ស សុខស្ស... កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ កុសលាកុសលំ កម្មំ វិបាកស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បុរេជានបច្ចយោ

៤៥៣. ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... កាយំ ឧបាទិន្នេ រូបេ... គន្លេ... រសេ... ជេដ្ឋញ្ចេ... វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ វិបាកោ គទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ, ឧបាទិន្នំ រូបាយកនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... គន្លាយកនំ...បេ.... ជេដ្ឋញ្ញាយកនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ....។ **វត្ថុបុរេជានំ** – ចក្កាយកនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយាយកនំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... វត្ថុ ឧបាទិន្នានំ ខន្ធានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ** – ចក្កំ...បេ.... កាយំ, ឧបាទិន្នេ រូបេ... គន្លេ... រសេ... ជេដ្ឋញ្ចេ វត្ថុំ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា ឧបាទិន្នំ រូបំ បស្សតិ។ **វត្ថុបុរេជានំ** – វត្ថុ អនុបាទិន្នានំ ខន្ធានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

៤៥៤. អនុបាទិស្ថោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ** – អនុបាទិន្នេ រូបេ... សទ្ធេ... គន្លេ... រសេ... ជេដ្ឋញ្ចេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា អនុបាទិន្នំ រូបំ បស្សតិ, ទិញ្ញាយ សោគធាតុយា សទ្ធិំ សុណាតិ។ (១)

អនុបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ** – អនុបាទិន្នេ រូបេ... សទ្ធេ... គន្លេ... រសេ... ជេដ្ឋញ្ចេ អនិច្ចតោ...បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ វិបាកោ គទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ, អនុបាទិន្នំ រូបាយកនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... សទ្ធាយកនំ...បេ.... ជេដ្ឋញ្ញាយកនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទិស្ថោ ច អនុបាទិស្ថោ ច ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ**។ អនុបាទិន្នំ រូបាយកនញ្ច ចក្កាយកនញ្ច ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... សទ្ធាយកនញ្ច

សោតាយតនញ...បេ.... ដោដ្ឋញាយតនញ កាយាយតនញ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុបាទិន្នំ រូបាយតនញ វត្ថុ ច...បេ.... ដោដ្ឋញាយតនញ វត្ថុ ច ឧបាទិន្នានំ ខន្ធនំ បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ – **អារម្មណបុរេជាក, វត្ថុបុរេជាក**។ អនុបាទិន្នំ រូបាយតនញ វត្ថុ ច...បេ.... ដោដ្ឋញាយតនញ វត្ថុ ច អនុបាទិន្នានំ ខន្ធនំ បុរេជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

បច្ឆាជាកាសេវនបច្ចយា

៤៥៥. ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាកា ឧបាទិន្នា ខន្ធនា បុរេជាកស្ស ភមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជាកា ឧបាទិន្នា ខន្ធនា បុរេជាកស្ស ភមស្ស អនុបាទិន្នស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។ (៣)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។ (១)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។ (២)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស បច្ឆាជាកបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។ (៣)

៤៥៦. អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ (សំខិត្តំ)។

កម្មបច្ចយោ

៤៥៧. ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទិន្នា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណោ ឧបាទិន្នា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទិន្នា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទិន្នា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – អនុបាទិន្នា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ **នានាក្ខណិកា** – អនុបាទិន្នា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កដក្កា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

វិបាកបច្ចយោ

៤៥៨. ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទិន្នោ ឯកោ ខន្នោ (សំខិត្តំ។ ឧបាទិន្នមូលកេ ភីណិ។)។

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ – វិបាកោ អនុបាទិន្នោ ឯកោ ខន្នោ ភីណ្ឌន្តំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នោ...បេ....។ (១)

អាហារបច្ចយោ

៤៥៩. ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទិន្នា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ឧបាទិន្នោ កតទ្ធិកាវោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ អនុបាទិន្ទស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទិស្ថោ អាហារា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; ឧបាទិស្ថោ កតទ្ធិការោ អាហារោ ឥមស្ស អនុបាទិន្ទស្ស កាយស្ស អាហារ បច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទិឆ្មោ ធម្មោ ឧបាទិន្ទស្ស ច អនុបាទិន្ទស្ស ច ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទិន្នា អាហារា សម្មយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; ឧបាទិឆ្មោ កតឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទិន្ទស្ស ច អនុបាទិន្ទស្ស ច កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤៦០. អនុបាទិន្នោ ជម្ពោ អនុបាទិន្នស្ស ជម្ពស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – អនុបាទិន្នា អាហារ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុបាទិន្នោ កតឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស អនុបាទិន្នស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – អនុបាទិន្នោ កតទ្ធិការោ អាហារោ
ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – អនុបាទិន្នោ កតត្ថីការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ឧបាទិស្ថោ ច អនុបាទិស្ថោ ច ធម្មា ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ - ឧបាទិស្ថោ ច អនុបាទិស្ថោ ច កតទ្ធិការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិស្ថោ ច អនុបាទិស្ថោ ច ធម្មា អនុបាទិន្ទស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទិស្ថោ ច អនុបាទិស្ថោ ច កតត្ថិការោ អាហារោ ឥមស្ស អនុបាទិន្ទស្ស កាយស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ ។ (២)

ឧបាទិស្ថោ ច អនុបាទិស្ថោ ច ធម្មា ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ - ឧបាទិស្ថោ ច អនុបាទិស្ថោ ច កកឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច កាយស្ស អាហារ បច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

តន្ត្រីយបច្ចយាទិ

៤៦១. ឧបាទិគ្គោ ធម្មោ ឧបាទិក្ខត្ថស្ស ធម្មស្ស កុដ្ឋិយបច្ចយេន បច្ចយោ - ឧបាទិក្ខា កុដ្ឋិយា សម្មយុក្កកានំ ខន្ធានំ កុដ្ឋិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

បដិសន្ធិក្នុងរណេ ឧបាទិស្តា តន្ត្រីយា សម្បយុត្តកាន់ ខន្ទាន់ កងក្តា ច រូបាន់ តន្ត្រីយបច្ចយេន បច្ចយោ;
ចក្កត្រៀយំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស...បេ.... កាយិត្រៀយំ កាយវិញ្ញាណស្ស...បេ.... រូបជីវិត្រៀយំ កងក្តារូបាន់
តន្ត្រីយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ អនុបាទិន្ទស្ស ធម្មស្ស...បេ.... (ឧបាទិន្ទមូលកេ តីណិ, បបមស្សេវ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ, ភករេសូ នតី)។ (៣)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស តន្ត្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ – អនុបាទិន្នោ តន្ត្រិយា សម្បយក្កកានំ ខនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រុបានំ តន្ត្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧបាទិក្ខុស្ស ធម្មស្ស ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... ចត្តារិ, មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... ចត្តារិ, សម្មយតបច្ចយេន បច្ចយោ... ទេ។

វិប្បយុតបច្ចយោ

៤៦២. ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ចាជានំ។ សហជានំ – បដិសន្ធិក្ខណោ ឧបាទិស្ថោ ខន្ធា កដក្ការុបាសំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ, ខន្ធា វត្តស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ, វត្ត ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជានំ** – ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស... បេ.... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ.... វត្ត ឧបាទិន្នានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានំ** – ឧបាទិស្ថោ ខន្ធា បុរេជានស្ស ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិឡោ ធម្មោ អនុបាទិន្ទស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ចាជានំ។
សហជានា – ឧបាទិឡោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជានំ** – វត្ថុ អនុ
 បាទិន្ទានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានា** – ឧបាទិឡោ ខន្ធា បុរេជានស្ស ភមស្ស អនុ
 បាទិន្ទស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទិក្ខោ ធម្មោ ឧបាទិក្ខុស្ស ច អនុបាទិក្ខុស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជានា** – ឧបាទិក្ខោ ខន្ធា បុរេជានស្ស ឥមស្ស ឧបាទិក្ខុស្ស ច អនុបាទិក្ខុស្ស ច កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤៦៣. អនុបាទិន្នា ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចាជាតំ។ **សហជាតា** – អនុបាទិន្នា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជាតា** – អនុបាទិន្នា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ភមស្ស អនុបាទិន្នស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនុបាទិន្នា ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ចាជ្ជតា** - អនុបាទិន្នា ខន្ទា បុរេជ្ជាតស្ស ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អនុបាទិន្នា ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុក្កបច្ចយេន បច្ចយោ ។ **បច្ចាជានា** – អនុបាទិន្នា ខន្តា បុរេជានស្ស ភមស្ស ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច កាយស្ស វិប្បយុក្កបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អតិបទយាទិ

៤៦៤. ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧបាទិក្ខុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ឆាជានំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ (សំខិត្តំ។ យថា និក្ខិត្តបទានិ វិភជិតញានិ បរិបុណ្ណានិ)។ (១)

ឧបាទិស្តោ ធម្មោ អនុបាទិន្ទស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ (សំខិត្តំ, យថា និក្ខិត្តបទានិ វិត្ថារេតក្កានិ។ (២)

ឧបាទិស្ថោ ធម្មោ ឧបាទិន្ទស្ស ច អនុបាទិន្ទស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ចា
ជាតំ, អាហារំ (សំខិត្តំ, យថា និក្ខិត្តបទានិ វិគ្គាមេតញ្ញានិ)។ (៣)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ (សំខិត្តំ, យថា និក្ខិត្តបទានិ វិភជិតញានិ)។ (១)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរេជានំ, បច្ឆាជានំ, អាហារំ។ **បុរេជានំ** – អនុបាទិន្នេ រូបេ... សឡេ... គន្លេ... រសេ... ផោដ្ឋព្ពេ អនិច្ចតោ... បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; កុសលា កុសលេ និរុទ្ធេ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ, អនុបាទិន្នំ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ... ផោដ្ឋព្ពាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ...។ **បច្ឆាជានំ** – អនុបាទិន្នោ ឧន្ទា បុរេជានស្ស ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុបាទិន្នោ **កតាឡីកាណា អាហារោ** ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – បច្ឆាជានំ,
អាហារំ។ **បច្ឆាជានំ** – អនុបាទិន្នោ ខនោ បុរេជានស្ស ភិមស្ស ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច កាយស្ស

អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុបាទិន្នោ កតឡីកាវោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤៦៥. ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរេជានំ, បច្ឆាជានំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **បុរេជានំ** – អនុបាទិន្នំ រូបាយភនព្វ ចក្ខាយភនព្វ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស... បេ... អនុបាទិន្នំ ផោដ្ឋញ្ញាយភនព្វ កាយាយភនព្វ កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុបាទិន្នំ រូបាយភនព្វ វត្ថុ ច... បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយភនព្វ វត្ថុ ច ឧបាទិន្នានំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជានំ** – ឧបាទិន្នា ខន្នា ច អនុបាទិន្នោ កតឡីកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជានំ** – អនុបាទិន្នា ខន្នា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយព្វ កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ឆាជានំ, អាហារំ។ **សហជានំ** – ឧបាទិន្នា ខន្នា ច មហាក្ខតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជានំ** – អនុបាទិន្នោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច តិណ្ឌន្នំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ... ទ្វេ ខន្នា ច... បេ...។ **បុរេជានំ** – អនុបាទិន្នំ រូបាយភនព្វ វត្ថុ ច អនុបាទិន្នានំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយភនព្វ វត្ថុ ច អនុបាទិន្នានំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជានំ** – ឧបាទិន្នា ខន្នា ច អនុបាទិន្នោ កតឡីកាវោ អាហារោ ច ឥមស្ស អនុបាទិន្នស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អាហារំ** – ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច កតឡីកាវោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

នត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... វិភគបច្ចយេន បច្ចយោ... អវិភគបច្ចយេន បច្ចយោ។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវោ

សុទ្ធំ

៤៦៦. ហេតុយា ចត្តារិ, អារម្មណេ ចត្តារិ, អធិបតិយា ទ្វេ, អនន្តរេ ចត្តារិ, សមនន្តរេ ចត្តារិ, សហជាតេ បញ្ច, អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ, និស្សយេ បញ្ច, ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ, បុរេជាតេ ន, បច្ឆាជាតេ ន, អាសេវនេ ឯកំ, កម្មេ បញ្ច, វិបាកេ ចត្តារិ, អាហារេ នវ, ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ, ឈានេ ចត្តារិ, មគ្គេ ចត្តារិ, សម្មយុត្តេ ទ្វេ, វិប្បយុត្តេ ន, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា ចត្តារិ, វិភគេ ចត្តារិ, អវិភគេ នវ។

បច្ចនីយុទ្ធាវោ

៤៦៧. ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤៦៨. អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជានំ, បច្ចាជានំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ (១)

ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ចាជានំ, អាហារំ។ (២)

ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវាហ

សុទ្ធំ

៤៦៩. នហេតុយា នវំ, នអារម្មណេ នវំ (សព្ពគ្គំ នវំ), នអាហារេ អដ្ឋ...បេ.... នសម្បយុត្តេ នវំ, នវិប្បយុត្តេ នវំ, នោអត្ថិយា ចត្តារិ, នោនត្ថិយា នវំ, នោវិគតេ នវំ, នោអវិគតេ ចត្តារិ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៤៧០. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ...បេ.... នអញ្ញមញ្ញេ ភីណិ, នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ, នសម្បយុត្តេ ភីណិ, នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ, នោនត្ថិយា ចត្តារិ, នោវិគតេ ចត្តារិ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៤៧១. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ, អធិបតិយា ទ្វេ (អនុលោមមាតិកា កាគព្ពា)...បេ.... អវិគតេ នវំ។

ឧបាទិន្នទុកំ និដ្ឋិតំ។

មហន្តរទុកំ និដ្ឋិតំ។

១១. ឧបាទានកោដ្ឋកំ

៦៩. ឧបាទានទុកំ

១. បដិច្ចវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចយោ

១. ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – ទិដ្ឋបាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ, កាមុបាទានំ បដិច្ច ទិដ្ឋបាទានំ, សីលញ្ចតុបាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ, កាមុបាទានំ បដិច្ច សីលញ្ចតុបាទានំ, អត្តវាទុបាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ, កាមុបាទានំ បដិច្ច អត្តវាទុបាទានំ។ (១)

ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – ឧបាទានេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ។ (២)

ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – ទិដ្ឋបាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, កាមុបាទានំ... បេ... (សព្វំ ចក្កំ កាគព្ពំ)។ (៣)

២. នោឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ... បេ... ទ្វេ ខន្ធេ... បេ... បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កដក្កា ច រូបំ... បេ... ទ្វេ ខន្ធេ... បេ... ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធា, ឯកំ មហាភូតំ... បេ... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដក្ការូបំ ឧបាទានរូបំ។ (១)

នោឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោឧបាទានេ ខន្ធេ បដិច្ច ឧបាទានា។ (២)

នោឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ឧបាទានា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ... បេ... ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ឧបាទានា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ។ (៣)

៣. ឧបាទានញ នោឧបាទានញ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – ទិដ្ឋបាទានញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច កាមុបាទានំ (សព្វេ ចក្កា កាគព្ពា)។ (១)

ឧបាទានញ នោឧបាទានញ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយោ – នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធញ ឧបាទានញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ ច... បេ... ឧបាទានញ មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

ឧបាទានញ នោឧបាទានញ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធញ ទិដ្ឋបាទានញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កាមុបាទានញ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទ្វេ ខន្ធេ ច... បេ... (ចក្កំ កាគព្ពំ)។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៤. ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណបច្ចយោ (នវិបិ បញ្ញា កាគព្ពា, រូបំ ឆន្នេតព្ពំ)។

១. បច្ចយានុលោម

២. សង្ខារវាមា

៥. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា នវ (សព្ពត្ថ នវ), វិបាកេ ឯកំ...បេ.... អវិកតេ នវ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គវាមា

នហេតុបច្ចយោ

៦. នោឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធោ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធោ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធោ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ; ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ... អសញ្ញសត្តានំ...បេ.... វិចិកិច្ចាសហគតេ ឧន្ធច្ច សហគតេ ខន្ធោ បដិច្ច វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧន្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

នអារម្មណបច្ចយាទិ

៧. ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – ឧបាទានេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

នោឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – នោឧបាទានេ ខន្ធោ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទានេ ខន្ធោ បដិច្ច កដត្តារូបំ, ខន្ធោ បដិច្ច វត្ថុ, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា)។ (១)

ឧបាទានញ នោឧបាទានំ ច ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្មណបច្ចយា – ឧបាទានេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធោ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ឧបាទានេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

នអធិបតីបច្ចយា... នអនន្តរបច្ចយា...បេ.... នឧបនិស្សយបច្ចយា។

នបុរេជាកបច្ចយោ

៨. ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នបុរេជាកបច្ចយា – អរូបេ អត្តវាទុបាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ, កាមុបាទានំ បដិច្ច អត្តវាទុបាទានំ។ (១)

ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នបុរេជាកបច្ចយា – អរូបេ ឧបាទានេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធោ, ឧបាទានេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ (សំខិត្តំ, នវបិ បញ្ញា អរូបេ ទ្វេ ឧបាទានា)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាមា

សុទ្ធំ

៩. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតីយា នវ, នអនន្តរេ តីណិ...បេ.... នឧបនិស្សយេ តីណិ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ចាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ តីណិ, នវិបាកេ នវ, នអាហារេ ឯកំ, នតន្ត្រីយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ នវ, នោនគ្គិយា តីណិ, នោវិកតេ តីណិ។

៣. បច្ចុប្បន្នលោមបច្ចុប្បន្ន

១០. ហេតុបច្ចុប្បន្ន នរោម្មណ៍ គឺណិ, នរោម្មណ៍ នរោ...បេ... នរោបនិស្សយេ គឺណិ, នរោបេនាតេ នរោ, នរោបេនាតេ នរោ, នរោសេនេ នរោ, នរោម្ម គឺណិ, នរោបេនាតេ នរោ, នរោម្មយុត្តេ គឺណិ, នរោបេនាតេ នរោ, នរោនតិយា គឺណិ, នរោវិគតេ គឺណិ។

៤. បច្ចុប្បន្នលោមបច្ចុប្បន្ន

១១. នរោបច្ចុប្បន្ន អរោម្មណ៍ ឯកំ (សព្វត្ថ ឯកំ), មត្តេ ឯកំ...បេ... អរោវិគតេ ឯកំ។

២. សហជាតវា

(សហជាតវា បដិច្ចវាសនិសោ វិគតេនេន ទិដ្ឋបាទានំ “សហជាតំ កាមុបាទានំ”ន្តិ កាតព្វំ។)

៣. បច្ចុប្បន្ន

១-៤. បច្ចុប្បន្នលោម

ហេតុបច្ចុប្បន្ន

១២. ឧបាទានំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – ទិដ្ឋបាទានំ បច្ចុប្បន្ន កាមុបាទានំ... គឺណិ (បដិច្ចវាសនិសោ)។

នោឧបាទានំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធ បច្ចុប្បន្ន តយោ ខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទេ ខន្ធ...បេ... បដិសន្ធិក្ខណ៍...បេ... ខន្ធ បច្ចុប្បន្ន វត្ថុ...បេ... (យាវ អដ្ឋត្តិកា មហាភូតា) វត្ថុ បច្ចុប្បន្ន នោឧបាទានោ ខន្ធ។ (១)

នោឧបាទានំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – នោឧបាទានេ ខន្ធ បច្ចុប្បន្ន ឧបាទានោ, វត្ថុ បច្ចុប្បន្ន ឧបាទានោ។ (២)

នោឧបាទានំ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – នោ ឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធ បច្ចុប្បន្ន តយោ ខន្ធ ឧបាទានោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទេ ខន្ធ...បេ... វត្ថុ បច្ចុប្បន្ន ឧបាទានោ, មហាភូតេ បច្ចុប្បន្ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, វត្ថុ បច្ចុប្បន្ន ឧបាទានោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធ។ (៣)

១៣. ឧបាទានញ នោឧបាទានញ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – ទិដ្ឋបាទានញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធ បច្ចុប្បន្ន កាមុបាទានំ, កាមុបាទានញ សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធ បច្ចុប្បន្ន ទិដ្ឋបាទានំ (ចក្កំ កាតព្វំ)។ ទិដ្ឋបាទានញ វត្ថុញ បច្ចុប្បន្ន កាមុបាទានំ (ចក្កំ កាតព្វំ)។ (១)

ឧបាទានញ នោឧបាទានញ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធឯ ឧបាទានញ បច្ចុប្បន្ន តយោ ខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... ទេ ខន្ធ ច...បេ... (ចក្កំ កាតព្វំ)។ ឧបាទានេ ច មហាភូតេ ច បច្ចុប្បន្ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ឧបាទានញ វត្ថុញ បច្ចុប្បន្ន នោឧបាទានោ ខន្ធ។ (២)

ឧបាទានញ នោឧបាទានញ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចុប្បន្ន – នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធឯ ទិដ្ឋបាទានញ បច្ចុប្បន្ន តយោ ខន្ធ កាមុបាទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ... (ចក្កំ)។ ទិដ្ឋបាទានញ វត្ថុញ បច្ចុប្បន្ន កាមុបាទានំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធ...បេ... (ចក្កំ)។ (៣)

អរោម្មណ៍បច្ចុប្បន្ន... (អរោម្មណ៍ នោឧបាទានមូលកេ បញ្ចាយតនញ វត្ថុញ កាតព្វំ)។

ហេតុយា នរោ, អរោម្មណ៍ នរោ, អរោម្មណ៍ នរោ (សព្វត្ថ នរោ), វិគតេ ឯកំ...បេ... អរោវិគតេ នរោ។

អនុលោម។

១៤. នៅឧបាទាន់ ធម្មំ បច្ចយា នៅឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នៅ ឧបាទាន់ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញាសត្តា) ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ, វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នៅឧបាទានោ ខន្ធា, វិចិកិច្ចា សហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធធ ច វត្ថុញ បច្ចយា វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។

នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ តីណិ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តរេ តីណិ, នសមនន្តរេ តីណិ...បេ.... នបុរេជាកេ នវ...បេ.... នកម្មេ តីណិ, នវិបាកេ នវ (បដិច្ចសទិសំ)...បេ.... នោវិគតេ តីណិ។

បច្ចនីយំ។

៤. និស្សយវាណ

(ឯវំ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ និស្សយវារោបិ កាតញ្ជោ។)

៥. សំសង្ការាណ

១-៥. បច្ចយានុលោមាទិ

ហេតុបច្ចយោ

១៥. ឧបាទាន់ ធម្មំ សំសង្កោ ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ទិដ្ឋបាទានំ សំសង្កំ កាមុ បាទានំ, កាមុបាទានំ សំសង្កំ ទិដ្ឋបាទានំ (ចក្កំ។ ឯវំ នវបិ បញ្ញា កាតញ្ជា)។

ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ (សព្ពត្ថ នវ), វិបាកេ ឯកំ...បេ.... វិគតេ នវ, អវិគតេ នវ។

អនុលោម។

១៦. នៅឧបាទាន់ ធម្មំ សំសង្កោ នៅឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ នៅ ឧបាទាន់ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្កា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ...បេ.... អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វិចិកិច្ចា សហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធធ សំសង្កោ វិចិកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។

នហេតុយា ឯកំ, នអធិបតិយា នវ, នបុរេជាកេ នវ, នបច្ច្ចាជាកេ នវ, នអាសេវនេ នវ, នកម្មេ តីណិ, ន វិបាកេ នវ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ នវ។

បច្ចនីយំ។

៦. សម្បយុត្តវាណ

(ឯវំ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ កាតញ្ជោ។)

៧. បញ្ញាវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កាណ

ហេតុបច្ចយោ

១៧. ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ឧបាទានា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្ត សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ឧបាទានា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ឧបាទានានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៨. នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោឧបាទានា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ... បេ....។ (១)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – នោឧបាទានា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) នោឧបាទានា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ឧបាទានានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១៩. ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានា ច នោឧបាទានា ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ឧបាទានា ច នោឧបាទានា ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ឧបាទានា ច នោឧបាទានា ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ឧបាទានានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

២០. ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានេ អារព្ព ឧបាទានា ឧប្បជ្ឈន្តិ... គីណិ (អារព្ព កាគព្ពា)។

នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ទត្វា សីលំ... បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ; វិចិកិច្ឆា... បេ.... ឧទ្ធច្ចំ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; បុព្វេ សុចិណ្ឌានី... បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ, អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ... បេ.... និព្វានំ បច្ចវេក្ខតិ; និព្វានំ គោត្រភុស្ស, វោទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ អវិយា នោឧបាទានេ បហីនេ កិលេសេ ... បេ.... វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខតិ, បុព្វេ សមុទាចិណ្ឌេ... បេ.... ចក្កំ... បេ.... វត្ថុំ នោឧបាទានេ ខន្ធនេ អនិច្ចតោ... បេ.... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្វាយ សោគធាតុយា សន្នំ សុណាតិ។ ចេតោបរិយញ្ញណេន នោឧបាទានចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ, អាកាសានញ្ញាយតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស... បេ.... អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវេញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស... បេ.... រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ.... ដោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ.... នោឧបាទានា ខន្ធនា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស, បុព្វេ និវាសនុស្សតិញ្ញាណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស, អនាគតំសញ្ញាណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ... បេ.... សីលំ... បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ; បុព្វេ សុចិណ្ឌានី... បេ... ឈានា... បេ.... ចក្កំ... បេ.... វត្ថុំ នោឧបាទានេ ខន្ធនេ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។ (២)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ... បេ.... សីលំ... បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា... បេ.... បុព្វេ សុចិណ្ឌានី ... បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ... បេ.... ចក្កំ... បេ.... វត្ថុំ នោឧបាទានេ ខន្ធនេ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ (អារព្ព កាគព្ពា)។

អធិបតិបច្ចយោ

២១. ឧបាទាននោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ឧបាទានេ គរុំ កត្វា ឧបាទានា ឧប្បជ្ឈន្តិ... ភិណិ (អារម្មណាធិបតិយេវ)។

២២. នៅឧបាទានោ ធម្មោ នៅឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ ទត្វា សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... បុព្ពេ...បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ... បេ.... ផលស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នៅឧបាទានេ ខន្នេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – នៅឧបាទានាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នៅឧបាទាននោះ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ,
 សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទាន់...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ
 អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ; បុព្កេ...បេ.... ឈានា...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោ
 ឧបាទានេ ខន្ធោ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ។
សហជាតាធិបតិ – នោឧបាទានាធិបតិ សម្មុយុត្តកានំ ឧបាទានានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ - អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** - ទាន់...បេ.... សីលំ...បេ.... ឧបោសថកម្មំ...បេ.... បុព្ពេ...បេ.... ឈានំ...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ នោឧបាទានេ ខន្នេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្នា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតិ** - នោឧបាទានាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ឧបាទានានព ចិត្តសមដានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ... តីណិ...
អារម្មណាធិបតិ... តីណិ (អារក្ខ កាតក្ក, អារម្មណាធិបតិយេវ)។

អនន្តរបច្ចយាទិ

២៣. ឧបាទាននោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - បុរិមា បុរិមា ឧបាទានា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ឧបាទានានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ភំ) បុរិមា បុរិមា ឧបាទានា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នោឧបាទានានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; ឧបាទានំ វុដ្ឋានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ភំ) បុរិមា បុរិមា ឧបាទានា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ឧបាទានានំ សម្បយុក្កកានព្វ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៤. នៅឧបាទាននោះ ធម្មោ នៅឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - បុរិមា បុរិមា នៅឧបាទានា ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នៅឧបាទានានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អនុលោមំ គោត្តកស្ស... បេ.... ផលសមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នៅឧបាទាននោះ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា នៅឧបាទានា ឧន្ទា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ឧបាទានានំ ឧន្ទានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អារដ្ឋនា ឧបាទានានំ អនន្តរ បច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នៅឧបាទានានៅ ឆម្ពៅ ឧបាទានស្ស ច នៅឧបាទានស្ស ច ឆម្ពស់្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - បុរិមា បុរិមា នៅឧបាទានានា ខន្ទា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ឧបាទានានំ សម្បយុក្កកានញ ខន្ទានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; អារជ្ជនា ឧបាទានានំ សម្បយុក្កកានញ ខន្ទានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២៥. ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ - បុរិមា បុរិមា ឧបាទានា ច សម្មយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ឧបាទានានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ (មូលំ កាកុល្គំ) បុរិមា បុរិមា ឧបាទានា ច សម្មយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ នោឧបាទានានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ; ឧបាទានា ច សម្មយុត្តកា ច ខន្ធា វដ្តានស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ (មូលំ

កាតព្វ) បុរិមា បុរិមា ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ ឧបាទានានំ សម្បយុត្តកានព្វ
ខន្ទានំ អនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

សមនន្តរុបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ (បដិច្ចសទិសំ)... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន
បច្ចយោ (បដិច្ចសទិសំ)... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (បច្ចយសទិសំ)។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

២៦. ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ,
អនន្តរុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – ឧបាទានា ឧបាទានានំ
ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។

២៧. នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ –
អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សយ
ទានំ ទេតិ... បេ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ... បេ... បញ្ញំ... វាគំ... បេ...
បត្តនំ... កាយិកំ សុខំ... បេ... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ... បេ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, មានំ
ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; បាណំ ហនតិ... បេ... សង្ឃំ ភិទ្ធពតិ, សទ្ធា... បេ... សេនាសនំ សទ្ធាយ... បេ... ផល
សមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ បកត្ថបនិស្សយោ – សន្ធនំ
ឧបនិស្សយ មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ... បេ... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ អទិន្នំ... បេ... មុសា... បេ...
បិសុណំ... បេ... សម្ពុំ... បេ... សន្ធិ... បេ... និល្លោបំ... បេ... ឯកាការិកំ... បេ... បរិបន្ថេ... បេ... បរទារំ...
បេ... តាមយាតំ... បេ... និគមយាតំ ករោតិ; សទ្ធា... បេ... សេនាសនំ ឧបាទានានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (មូលំ កាតព្វំ) សន្ធនំ ឧបនិស្សយ មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ; សីលំ... បេ... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ
អទិន្នំ អាទិយតិ, មុសា... បេ... បិសុណំ... បេ... សម្ពុំ... បេ... សន្ធិ... បេ... និល្លោបំ... បេ... ឯកាការិកំ...
បេ... បរិបន្ថេ... បេ... បរទារំ... បេ... តាមយាតំ... បេ... និគមយាតំ ករោតិ; សទ្ធា... បេ... សេនាសនំ
ឧបាទានានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ទានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ –
អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរុបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ... គីណិ។

បុរេជាតបច្ចយោ

២៨. នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ,
វត្ថុបុរេជាតំ។ អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ – ចក្កំ... បេ... វត្ថុ អនិច្ចតោ... បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា
រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្ធនំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ កាយ
វិញ្ញាណស្ស... បេ...។ វត្ថុបុរេជាតំ – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ... កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស... បេ...
វត្ថុ នោឧបាទានានំ ខន្ទានំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេ
ជាតំ។ អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ – ចក្កំ... បេ... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព វាកោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។
វត្ថុបុរេជាតំ – វត្ថុ ឧបាទានានំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ –
អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ, វត្ថុបុរេជាតំ។ អារម្មណ្ឌបុរេជាតំ – ចក្កំ... បេ... វត្ថុ អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព
ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ទា ឧប្បជ្ជន្តិ។ វត្ថុបុរេជាតំ – វត្ថុ ឧបាទានានំ សម្បយុត្តកានព្វ ខន្ទានំ បុរេ
ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បច្ឆាជាតាសេវនបច្ចយោ

២៩. ឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។ (១)

នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ (សំខិត្ត)។ (១)

ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតបច្ឆយេន បច្ឆយោ (សំខិត្ត)។
(១) ...អាសេវនបច្ឆយេន បច្ឆយោ។

កម្មបច្ឆយោ

៣០. នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ – សហជាតា, នានាគ្គណិកា។ **សហជាតា** – នោឧបាទានោ ចេកនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាគ្គណិកា** – នោឧបាទានោ ចេកនា វិបាកានំ ខន្ធនំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (១)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ – នោឧបាទានោ ចេកនា សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (២)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ – នោឧបាទានោ ចេកនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ឧបាទានានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (៣)

វិបាកបច្ឆយាទិ

៣១. នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ឆយេន បច្ឆយោ – វិបាកោ នោឧបាទានោ ឯកោ ខន្នោ...បេ.... ឯកំ។

នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ឆយេន បច្ឆយោ... តីណិ (ឯកោយេវ កតទ្ធិ កាវោ អាហារោ)... ឥន្ទ្រិយបច្ឆយេន បច្ឆយោ... តីណិ (រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ ឯកំយេវ)... ឈានបច្ឆយេន បច្ឆយោ... តីណិ។

ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស មគ្គបច្ឆយេន បច្ឆយោ – ឧបាទានានិ មគ្គដ្ឋានិ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ មគ្គបច្ឆយេន បច្ឆយោ (ឥមិនា ការណេន នវ បញ្ញា កាគព្ពា)... សម្បយុត្តបច្ឆយេន បច្ឆយោ... នវ។

វិប្បយុត្តបច្ឆយោ

៣២. ឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ឆយេន បច្ឆយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ។ **សហជាតា** – ឧបាទានោ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ **បច្ឆាជាតំ** – បច្ឆាជាតា ឧបាទានោ បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (១)

នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ឆយេន បច្ឆយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ (សំខិត្ត)។ (១)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ត ឧបាទានានំ វិប្បយុត្តបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (២)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ **បុរេជាតំ** – វត្ត ឧបាទានានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ វិប្បយុត្តបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (៣)

៣៣. ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ឆយេន បច្ឆយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ។ **សហជាតា** – ឧបាទានោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ **បច្ឆាជាតា** – ឧបាទានោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តបច្ឆយេន បច្ឆយោ។ (១)

អត្ថិបច្ចយោ

៣៤. ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – ទិដ្ឋបាទានំ កាមុបាទានស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (១)

ឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បច្ឆាជាតំ។ **សហជាតា** – ឧបាទានា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – ឧបាទានា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ, បដិច្ចសទិសំ)។ (៣)

៣៥. នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, គន្ធិយំ (សំខិត្តំ, វិគ្គារេកព្ពំ)។ (១)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** (សហជាតសទិសំ)។ **បុរេជាតំ** (បុរេជាតសទិសំ)។ (២)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ (សំខិត្តំ, សហជាតសទិសំ សហជាតំ វិភជិតព្ពំ, បុរេជាតសទិសំ បុរេជាតំ)។ (៣)

៣៦. ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតំ** – ទិដ្ឋបាទានញ្ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា កាមុបាទានស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ **សហជាតំ** – ទិដ្ឋបាទានញ្ច វត្ថុ ច កាមុបាទានស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (១)

ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ, បច្ឆាជាតំ, អាហារំ, គន្ធិយំ។ **សហជាតោ** – នោឧបាទានោ ឯកោ ខន្ធនោ ច ឧបាទានោ ច តិណ្ណន្តំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនា ច...បេ....។ **សហជាតា** – ឧបាទានា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជាតា** – ឧបាទានា ច វត្ថុ ច នោឧបាទានានំ ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា កតទ្ធិការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជាតា** – ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធនា រូបជីវិតិន្ធិយញ្ច កដក្ការូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ។ **សហជាតោ** – នោឧបាទានោ ឯកោ ខន្ធនោ ច ទិដ្ឋបាទានញ្ច តិណ្ណន្តំ ខន្ធនំ កាមុបាទានស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធនា ច...បេ.... (ចក្កំ)។ **សហជាតំ** – ទិដ្ឋបាទានញ្ច វត្ថុ ច កាមុបាទានស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធនំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ (ចក្កំ)។ (៣)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៣៧. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតិយា នវំ, អនន្តរេ នវំ, សមនន្តរេ នវំ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ នវំ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ នវំ, បុរេជាតេ ភីណិ, បច្ឆាជាតេ ភីណិ, អាសេវនេ នវំ, កម្មេ ភីណិ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ភីណិ, គន្ធិយេ ភីណិ, ឈានេ ភីណិ, មគ្គេ នវំ, សម្បយុត្តេ នវំ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា នវំ, វិភកេ នវំ, អវិភកេ នវំ។

២. បច្ចនីយ្យទានា

៣៨. ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៣៩. នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ក្បន្តិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៤០. ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាវា

៤១. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិកតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

៤២. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ នវ, នអធិបតិយា នវ... បេ.... នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ, នឧបនិស្សយេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នសម្បយុត្តេ តីណិ, នវិប្បយុត្តេ នវ, នោនត្ថិយា នវ, នោវិកតេ នវ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

៤៣. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អធិបតិយា នវ (អនុលោមមាតិកា កាតព្វា)... បេ.... អវិកតេ នវ។

ឧបាទានទុកំ និដ្ឋិតំ។

៧០. ឧបាទានិយទុកំ

១-៧. បដិច្ចវាទិ

៤៤. ឧបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទានិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ខន្ធនេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា, ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... (យថា លោកិយទុកំ, ឯវំ កាតព្វំ។ និន្នានាករណំ)។

ឧបាទានិយទុកំ និដ្ឋិតំ។

៧១. ឧបាទានសម្បយុត្តទុកំ

១. បដិច្ចវាទា

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាទា

ហេតុបច្ចយោ

៤៥. ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទាន សម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ....។ (១)

ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទានសម្បយុត្តោ ខន្ធនេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធនេ បដិច្ច លោភោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ។ (២)

ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុ បច្ចយា – ឧបាទានសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ.... ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ....។ (៣)

៤៦. ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទាន វិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ.... ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; បដិសន្ធិក្ខណេ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កដក្កា ច រូបំ...បេ. ... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ...បេ.... ខន្ធនេ បដិច្ច វត្ថុ, វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា, ឯកំ មហាភូតំ...បេ....។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (២)

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុ បច្ចយា – ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ។ (៣)

៤៧. ឧបាទានសម្បយុត្តញ ឧបាទានវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុ បច្ចយា – ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធនញ លោភញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធន្ថេ ច...បេ. ...។ (១)

ឧបាទានសម្បយុត្តញ ឧបាទានវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទានសម្បយុត្តោ ខន្ធនេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធនេ ច លោភញ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

ឧបាទានសម្បយុត្តញ ឧបាទានវិប្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធនញ លោភញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្ត

សមុដ្ឋានព្រំ រូប...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ ច...បេ....។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៤៨. ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយោ – ឧបាទានសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ....។ (១)

ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយោ – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ទេ បដិច្ច លោភោ។ (២)

ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយោ – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា លោភោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ....។ (៣)

៤៩. ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយោ – ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ទា។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយោ – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ទា។ (២)

ឧបាទានសម្បយុត្តព្វ ឧបាទានវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយោ – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ លោភព្វ បដិច្ច តយោ ខន្ទា...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ ច...បេ....។ (៣) (សំខិត្តំ)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាវា

សុទ្ធំ

៥០. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ ន, អធិបតីយា នវំ, អនន្តរេ ន, សមនន្តរេ ន, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ ន, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ ន, បុរេជាតេ ន, អាសេវនេ ន, កម្មេ នវំ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ នវំ (សព្ពត្តំ នវំ), មគ្គេ នវំ, សម្បយុត្តេ ន, វិប្បយុត្តេ នវំ, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា ន, វិភតេ ន, អវិភតេ នវ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្គាវា

នហេតុបច្ចយោ

៥១. ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយោ – អហេតុកំ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានព្វ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ទេ...បេ.... អហេតុកំ បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... (យាវ អសញ្ញសត្តា) វិចីកិច្ចាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ទេ បដិច្ច វិចីកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ។ (១)

នអារម្មណបច្ចយាទិ

៥២. ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយោ – ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ទេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

ឧបាទានសម្បយុត្តព្វ ឧបាទានវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្ម
បច្ចយា – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភព្វ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា។ (១) (សំខិត្តំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវារោ

សុទ្ធំ

៥៦. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតិយា នវំ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ,
នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ សត្ត, នបច្ចាជាកេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ ចក្កាវិ,
នវិបាកេ នវំ, នអាហារេ ឯកំ, នតន្ត្រីយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ
ន, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

២. សហជាតវារោ

(ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ កាតញ្ញា។ សហជាតវារោ បដិច្ចវារសទិសោ។)

៣. បច្ចយវារោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្កវារោ

ហេតុបច្ចយោ

៥៧. ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា... គីណិ
(បដិច្ចសទិសំ)។

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទានវិប្បយុត្តំ
ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា... បេ.... (យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា) វត្ថុំ បច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តា ខន្ធា, វត្ថុំ បច្ចយា
ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា
ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា, ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោកំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (២)

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ
បច្ចយា – វត្ថុំ បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តកា ខន្ធា, មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ
លោកំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានព្វ រូបំ, វត្ថុំ បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច
លោភោ ច។ (៣)

៥៨. ឧបាទានសម្បយុត្តព្វ ឧបាទានវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុបច្ចយា – ឧបាទានសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុព្វ បច្ចយា តយោ ខន្ធា... បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ ច... បេ....
ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ លោភព្វ បច្ចយា តយោ ខន្ធា... បេ.... ទ្វេ ខន្ធេ ច... បេ....។ (១)

ឧបាទានសម្បយុត្តព្វ ឧបាទានវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ
បច្ចយា – ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភ
សហគតេ ខន្ធេ ច លោភព្វ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុព្វ
បច្ចយា លោភោ។ (២)

ឧបាទានសម្បយុត្ត ឧបាទានវិប្បយុត្ត ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទានសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុព្វ បច្ចយា តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធច...បេ.... ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ; ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភ សហគតំ ឯកំ ខន្ធព្វ វត្ថុព្វ បច្ចយា តយោ ខន្ធា លោភោ ច...បេ.... ទ្វេ ខន្ធច...បេ....។ (៣) (សំខិត្តំ។ អារម្មណបច្ចយម្ហិ បញ្ច វិញ្ញាណា កាគព្ពា។)

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារវាណា

៥៩. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតីយា នវំ, អនន្តរេ នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), វិបាកេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ នវំ។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

១. វិភង្កាវាណា

នហេតុបច្ចយោ

៦០. ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុបច្ចយា – អហេតុកំ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធព្វ បច្ចយា...បេ.... (យាវ អសញ្ញាសត្តា) ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ...បេ.... កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ...បេ.... វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា ឧបាទានវិប្បយុត្តា ខន្ធា, វិចីកិច្ចា សហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធច វត្ថុព្វ បច្ចយា វិចីកិច្ចាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ (សំខិត្តំ)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារវាណា

៦១. នហេតុយា ឯកំ, នអារម្មណេ គីណិ, នអធិបតីយា នវំ, នអនន្តរេ គីណិ, នសមនន្តរេ គីណិ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ គីណិ, នបុរេជាកេ សត្ត, នបច្ឆាជាកេ នវំ, នអាសេវនេ នវំ, នកម្មេ ចក្កាវិ, នវិបាកេ នវំ, នអាហារេ ឯកំ, នត្រ្រីយេ ឯកំ, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នសម្បយុត្តេ គីណិ, នវិប្បយុត្តេ ឆ, នោនត្ថិយា គីណិ, នោវិគតេ គីណិ។

៤. និស្សយវាណា

(ឯវំ ភគវេ ទ្វេ គណនាបិ និស្សយវារោបិ កាគព្ពា។)

៥. សំសដ្ឋាវាណា

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

៦២. ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទានសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធព្វ សំសដ្ឋា... គីណិ។

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា (បដិច្ចសទិសំ, អរូបំយេវ កាគព្ពំ)។

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា (បដិច្ចសទិសំ, អរូបំយេវ កាគព្ពំ)។

ឧបាទានសម្បយុត្តព្វ ឧបាទានវិប្បយុត្តព្វ ធម្មំ សំសង្ខោ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា (បដិច្ចសទីសំ, អរូបំយេវ កាគព្ថំ)។

ហេតុយា ន, អារម្មណេ ន, អធិបតីយា ន (សព្ពត្ថ ន), វិបាកេ ឯកំ...បេ.... អវិគតេ ន។

អនុលោមំ។

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសង្ខោ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា (សំខិត្តំ)។

នហេតុយា ឯកំ, នអធិបតីយា ន, នបុរេជាតេ ន, នបច្ឆាជាតេ ន, នអាសវនេ ន, នកម្មេ ចត្តាវិ, នវិបាកេ ន, នឈានេ ឯកំ, នមគ្គេ ឯកំ, នវិប្បយុត្តេ ន។

បច្ចនីយំ។

៦. សម្បយុត្តវាណ

(ឯវំ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវាណេបិ កាគព្ថោ។)

៧. បញ្ញាវាណ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាណ

ហេតុបច្ចយោ

៦៣. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានសម្បយុត្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានសម្បយុត្តា ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ហេតុ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ថំ) ឧបាទានសម្បយុត្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៦៤. ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានវិប្បយុត្តា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ (មូលំ កាគព្ថំ) ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ថំ) ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៦៥. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ មោហោ ច លោភោ ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ថំ) ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ មោហោ ច លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ មោហោ ច លោភោ ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

៦៦. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធោ អារព្ព ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្នោ ឧប្បជ្ជន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធោ អារព្ព ឧបាទានវិប្បយុត្តា ខន្នោ ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធោ អារព្ព ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្នោ ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ (៣)

៦៧. ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឧបោសថកម្មំ...បេ... បុព្ពេ សុចិណ្ឌានិ...បេ... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ, អស្សា ទេតិ អភិនន្នតិ, តំ អារព្ព ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ រាគោ...បេ... វិចិកិច្ឆា...បេ... ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ, ឈានេ បរិហិនេ វិប្បដិសាវិស្ស ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខតិ, ផលំ...បេ... និព្វានំ បច្ចវេក្ខតិ។ និព្វានំ គោត្រកុស្ស, វេទានស្ស, មគ្គស្ស, ផលស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ អរិយា ឧបាទានវិប្បយុត្តេ បរិនេ កិលេសេ...បេ... វិក្ខម្ពិកេ កិលេសេ...បេ... បុព្ពេ សមុទាចិណ្ឌេ កិលេសេ...បេ... ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធោ ច លោភញ្ច អនិច្ចតោ...បេ... វិបស្សតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ, តំ អារព្ព ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ រាគោ...បេ... វិចិកិច្ឆា...បេ... ឧទ្ធច្ចំ...បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... (សព្វំ បរិបុណ្ណំ), ទិព្វេន ចក្កនា... (យាវ កាយវិញ្ញាណំ), ឧបាទានវិប្បយុត្តា ខន្នោ ឥទ្ធិវិជញ្ញណស្ស, ចេតោបរិយញ្ញណស្ស, បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញណស្ស, យថាកម្មបកញ្ញណស្ស, អនាគតំសញ្ញណស្ស, អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ ...បេ... ឈានំ...បេ... ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធោ ច លោភញ្ច អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ, តំ អារព្ព រាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ (២)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ចក្កំ...បេ... វត្ថុំ ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធោ ច លោភញ្ច អារព្ព ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្នោ ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ (៣)

៦៨. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធោ ច លោភញ្ច អារព្ព ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្នោ ឧប្បជ្ជន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធោ ច លោភញ្ច អារព្ព ឧបាទានវិប្បយុត្តា ខន្នោ ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធោ ច លោភញ្ច អារព្ព ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្នោ ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ (៣)

អធិបតិបច្ចយោ

៦៩. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធោ គរុំ កត្វា ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្នោ ឧប្បជ្ជន្តិ។ **សហជាតាធិបតិ** – ឧបាទានសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធោ គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ ឧប្បជ្ជតិ។ **សហជាតាធិបតិ** – ឧបាទានសម្បយុត្តាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតាធិបតិ លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធោ គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្នោ ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ **សហជាតាធិបតិ** – ឧបាទានសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ; ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្នានំ លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៧០. ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណាធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណាធិបតិ** – ទានំ...បេ... សីលំ...បេ... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ, តំ គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... អរិយា មគ្គា

៧៥. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... (បដិច្ចសទីសំ) នវ... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... (បដិច្ចសទីសំ) ឆ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... (បច្ចយវាវសទីសំ) នវ។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

៧៦. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧបាទានសម្បយុត្តកាន់ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧបាទានវិប្បយុត្តកាន់ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៧៧. ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សយទានំ ទេតិ... បេ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ, មានំ ជប្បេតិ, សីលំ... បេ... បញ្ចំ... ឧបាទានវិប្បយុត្តំ វាគំ... មានំ... បត្តនំ... បេ... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ... បេ... សង្ឃំ ភិន្នតិ; សទ្ធា... បេ... សេនាសនំ សទ្ធាយ... បេ... បញ្ញាយ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស វាគស្ស... មានស្ស... បត្តនាយ... កាយិកស្ស សុខស្ស... បេ... ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – (តីណិ ឧបនិស្សយា) សន្ធនំ ឧបនិស្សយ មានំ ជប្បេតិ, ទិដ្ឋិ គណ្ហាតិ, សីលំ... បេ... បញ្ចំ... ឧបាទានវិប្បយុត្តំ វាគំ... មានំ... បត្តនំ... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ អទិន្នំ... បេ... មុសា... បេ... បិសុណំ... បេ... សម្មំ... បេ... សន្ធិ... បេ... និល្លោបំ... បេ... ឯកាគារិកំ... បេ... បរិបន្ថេ... បេ... បរទារំ... បេ... តាមយាតំ... បេ... និគមយាតំ ករោតិ។ សទ្ធា... បេ... សេនាសនំ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស វាគស្ស... មោហស្ស... មានស្ស... ទិដ្ឋិយា... បត្តនាយ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកត្ថបនិស្សយោ... បេ...។ បកត្ថបនិស្សយោ – សន្ធនំ ឧបនិស្សយ មានំ ជប្បេតិ, សីលំ... បេ... បញ្ចំ... ឧបាទានវិប្បយុត្តំ វាគំ... បេ... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ អទិន្នំ អាទិយតិ... បេ... តាមយាតំ ករោតិ... និគមយាតំ ករោតិ...។ សទ្ធា... បេ... សេនាសនំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៧៨. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧបាទានសម្បយុត្តកាន់ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តកាន់ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ កាគព្ពំ) ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បុរេជានបច្ចយោ

៧៩. ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ** – ចក្កំ... បេ... វត្ថុំ អនិច្ចតោ... បេ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ; ទិព្ពេន ចក្កនា រូបំ បស្សតិ, ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សន្ធនំ សុណាតិ។ រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ... ផោដ្ឋញ្ញាយតនំ... បេ...។ **វត្ថុបុរេជានំ** – ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស... បេ... កាយាយតនំ... បេ... វត្ថុ ឧបាទានវិប្បយុត្តកាន់ ខន្ធានំ លោភស្ស ច បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ** – ចក្កំ... បេ... វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្នតិ, តំ អារព្ព វាគោ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ។ វត្ថុបុរេជានំ – វត្ថុ ឧបាទានសម្បយុត្តកាន់ ខន្ធានំ បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណ្ឌបុរេជានំ, វត្ថុបុរេជានំ។ **អារម្មណ្ឌបុរេជានំ** – ចក្កំ... បេ... វត្ថុំ អារព្ព ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភ

សហគតា ខន្ទា ច លោកោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ **វត្ថុបុរេជានំ** – វត្ថុ ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ទានំ លោភស្ស ច បុរេជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

បច្ចាជានសេវនបច្ចយា

៨០. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ)។ (១)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ចាជានបច្ចយេន បច្ចយោ។ (សំខិត្តំ)។ (១) ...អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ។

កម្ម-វិបាកបច្ចយា

៨១. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – ឧបាទានសម្បយុត្តា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ចេតនា លោភស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ **នានាក្ខណិកា** – ឧបាទានសម្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ទានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៨២. ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានា, នានាក្ខណិកា។ **សហជានា** – ឧបាទានវិប្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ទានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ; បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ....។ **នានាក្ខណិកា** – ឧបាទានវិប្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ទានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ – វិបាកោ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ឯកោ...បេ.... ឯកំ។

អាហារបច្ចយាទិ

៨៣. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ (ឥមេសុ ចត្តសុបិ យថា កម្មបច្ចយេ ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តោ លោកោ ទស្សិតោ ឯវំ ទស្សេតញ្ចោ។ ចត្តាវិ ចត្តាវិ បញ្ញា)... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... ន។

វិប្បយុត្តបច្ចយោ

៨៤. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បច្ចាជានំ (សំខិត្តំ)។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ចាជានំ (សំខិត្តំ)។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បុរេជាន់** - វត្ត
ឧបាទានសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្មយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន
បច្ចយោ។ **បុរេជានំ** – វត្ថុ ទិដ្ឋិភតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។
(៣)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តបច្ចយេន
បច្ចយោ – សហជានំ, បច្ចាជានំ។ **សហជានា** – ទិដ្ឋិភក្តិវិប្បយុត្តលោភសហភតា ខន្ធា ច លោភោ ច ចិត្ត
សម្មដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ។ បច្ចាជានា...បេ....។

អតិបទយាទិ

៨៥. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... ឯកំ (បដិច្ចសន្ធិសំ)។ (១)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ , បច្ចាជានំ (សំខិត្តំ)។ (២)

ឧបាទានសង្ឃយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសង្ឃយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ (បដិច្ចសទិសំ)។ (៣)

៨៦. ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ឆាជានំ, អាហារំ, តុន្តិយំ (សំខិតំ)។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ
(សំខិតំ)។ (២)

ឧបាទានវិប្បយុក្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុក្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុក្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ – សហជាតំ, បុរេជាតំ (តិមេស សហជាតំ សហជាតសទីសំ, បុរេជាតំ បុរេជាតសទីសំ)។ (៣)

៨៧. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – **សហជាតំ, បុរេជាតំ។** សហជាតោ – ឧបាទានសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ....។ **សហជាតោ** – ទិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច លោកោ ច តិណ្ឌន្តំ ខន្នានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ...បេ.... ទ្វេ ខន្នា ច...បេ....។ (១)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ, បច្ឆាជានំ, អាហារំ, ឥន្ទ្រិយំ។ **សហជានា** – ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ទា ច
មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជានា** – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា
ខន្ទា ច លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **សហជានា** – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភ
សហគតា ខន្ទា ច វត្ថុ ច លោភស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជានា** – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា
ខន្ទា ច លោភោ ច បុរេជានស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ **បច្ឆាជានា** –
ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ទា ច លោភោ ច កតទ្វីការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន
បច្ចយោ។ **បច្ឆាជានា** – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ទា ច លោភោ ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដក្ការូបានំ
អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ – សហជានំ, បុរេជានំ។ **សហជានោ** – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច លោភោ ច តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ទេ ខន្នោ ច... បេ....។ **សហជានោ** – ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ឯកោ ខន្នោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្តំ ខន្នានំ លោភស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... ទេ ខន្នោ ច... បេ....។ (៣)

នត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... វិគតបច្ចយេន បច្ចយោ... អវិគតបច្ចយេន បច្ចយោ។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

៨៨. ហេតុយា នវំ, អារម្មណេ នវំ, អធិបតីយា នវំ, អនន្តរេ នវំ, សមនន្តរេ នវំ, សហជាតេ នវំ, អញ្ញមញ្ញេ នវំ, និស្សយេ នវំ, ឧបនិស្សយេ នវំ, បុរេជាតេ ភីណិ, បច្ចាជាតេ ភីណិ, អាសេវនេ នវំ, កម្មេ ចត្តាវិ, វិបាកេ ឯកំ, អាហារេ ចត្តាវិ, ឥន្ទ្រិយេ ចត្តាវិ, ឈានេ ចត្តាវិ, មគ្គេ ចត្តាវិ, សម្បយុត្តេ នវំ, វិប្បយុត្តេ បញ្ច, អត្ថិយា នវំ, នត្ថិយា នវំ, វិគតេ នវំ, អវិគតេ នវំ។

បច្ចនីយុទ្ធាមា

៨៩. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៩០. ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាត បច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

៩១. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ បច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បច្ចាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

៩២. នហេតុយា នវំ, នអារម្មណេ នវំ, នអធិបតីយា នវំ (សព្ពត្ថ នវំ), នោអវិគតេ នវំ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនិយំ

៩៣. ហេតុបច្ច័យ នអារម្មណ៍ នវ, នអធិបតិយា នវ, នអនន្តវេ នវ, នសមនន្តវេ នវ, នអញ្ញមញ្ញេ គីណិ, នឧបនិស្សយេ នវ (សព្ពត្ត នវ), នសម្បយុក្កេ គីណិ, នវិប្បយុក្កេ ន, នោនត្ថិយា នវ, នោវិភតេ នវ។

៤. បច្ចុប្បន្ននិយានុលោម

៩៤. នរោត្តម ប្រាសាទ អារម្មណ៍ នរ, អធិបតិយា នរ (អនុលោមមាតិកា)...បេ.... អវិភិតេ នរ។

ឧបាទានសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ។

၈၂. နာမည်အသစ်

១. បដិច្ចវាណា

១. បច្ចយានុលោម

១. វិភាគទាំងស្រុង

ហេតុបច្ចយោ

៩៥. ឧបាទានញ្ជៅ ឧបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុ បច្ចយា – ទិដ្ឋបាទានំ បដិច្ច កាម្មបាទានំ, កាម្មបាទានំ បដិច្ច ទិដ្ឋបាទានំ (ចក្កំ)។ (១)

ឧបាទានញ្ជើរ ឧបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ
បច្ចយា – ឧបាទានេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ។ (១)

ឧបាទានញ្ចេរ ឧបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានិយោ ច ឧបាទានិយោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – ទិដ្ឋបាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្ត សមដ្ឋានានញ្ច រូបំ (ចក្កំ)។ (៣)

៨៦. ឧបាទានិយញ្ជ័រ នៅ ច ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោ ចេវ នៅ ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទានិយញ្ជ័រ នៅ ច ឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធបដិច្ច តយោ ខន្ធជាចិក្កសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធជាចិក្កសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ...បេ.... បដិសន្ធិក្កណេ...បេ.... (យាវ អដ្ឋត្រិកា មហាភូតា)។ (១)

ឧបាទានិយញ្ជ័រ នៅ ច ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ
បច្ចុយា - ឧបាទានិយេ ចេវ នោ ច ឧបាទានេ ខន្តេ បដិច្ច ឧបាទានា។ (២)

ឧបាទានិយញ្ជ័រ នៅ ច ឧបាទានំ ជម្ពុំ បដិច្ច ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានិយោ ច ឧបាទានិយោ ចេវ នោ
ច ឧបាទានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា – ឧបាទានិយញ្ជ័រ នៅ ច ឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កយោ
ខន្ធា ឧបាទានា ច ចិត្តសមដានព្យាបំ...បេ.... ទេ ខន្ធេ...បេ....។ (៣)

៩៧. ឧបាទានញ្ជើ ឧបាទានិយញ្ច ឧបាទានិយញ្ជើ នៅ ច ឧបាទានញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា – ទិដ្ឋបាទានញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច កាមុបាទានំ (ចក្កំ)។ (១)

ឧបាទានញ្ជៅ ឧបាទានិយញ្ញ ឧបាទានិយញ្ជៅ នៅ ច ឧបាទានញ្ញ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោ ចៅ នៅ ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - ឧបាទានិយញ្ជៅ នៅ ច ឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធឱញ្ញ ឧបាទានេ ច បដិច្ច កយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ ច...បេ.... ឧបាទានេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្ត សមដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

ឧបាទានញ្ចេរ ឧបាទានិយញ្ចេរ ឧបាទានិយញ្ចេរ នៅ ច ឧបាទានញ្ចេរ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានៅ ចេរ
ឧបាទានិយោ ច ឧបាទានិយោ ចេរ នៅ ច ឧបាទានៅ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយោ – ឧបាទានិយញ្ចេរ
នៅ ច ឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធព្វ ទិដ្ឋបាទានញ្ចេរ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កាមុបាទានញ្ចេរ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ចេរ រូបំ...បេ....
ទ្វេ ខន្ធធ ច...បេ.... (ចក្កំ)។ (៣)

២-៦. សហជាត-បច្ចយ-និស្សយ-សំសដ្ឋ-សម្បយុត្តវារោ

(យថា ឧបាទានទុកំ ឯវំ បដិច្ចវារោបិ សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ
សម្បយុត្តវារោបិ កាគញ្ញា, និន្នានាករណ, អាមសនំ នានាករណំ។)

៧. បញ្ចវារោ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវារោ

ហេតុបច្ចយោ

៩៨. ឧបាទានៅ ចេរ ឧបាទានិយោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ចេរ ឧបាទានិយស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុ
បច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានា ចេរ ឧបាទានិយោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ ហេតុបច្ចយេន
បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានៅ ចេរ ឧបាទានិយោ ច ធម្មោ ឧបាទានិយស្ស ចេរ នៅ ច ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន
បច្ចយោ – ឧបាទានា ចេរ ឧបាទានិយោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ចេរ រូបានំ ហេតុ
បច្ចយេន បច្ចយោ (ឧបាទានទុកសទិសា និន្នានា, នវំ បញ្ច)។

អារម្មណបច្ចយោ

៩៩. ឧបាទានៅ ចេរ ឧបាទានិយោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ចេរ ឧបាទានិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណ
បច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានេ អារព្ព ឧបាទានា ឧប្បជ្ឈន្តិ... គីណិ។

ឧបាទានិយោ ចេរ នៅ ច ឧបាទានៅ ធម្មោ ឧបាទានិយស្ស ចេរ នៅ ច ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ
បច្ចយេន បច្ចយោ – ទានំ...បេ.... ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ អារព្ព រកោ
ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ, វិចិក្ខា ខន្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ; អរិយា គោត្រកុំ បច្ចវេក្ខន្តិ, វេទានំ បច្ចវេក្ខន្តិ,
បហិនេ កិលេសេ...បេ.... វិក្ខម្ហិតេ កិលេសេ...បេ.... បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ...បេ....
(សំខិត្តំ) អនាគតំសញ្ញាណស្ស អារជ្ជនាយ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានិយោ ចេរ នៅ ច ឧបាទានៅ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ចេរ ឧបាទានិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណ
បច្ចយេន បច្ចយោ (សំខិត្តំ, ឥគរេ ទ្វេ ឧបាទានទុកសទិសា)។ (៣)

ឧបាទានៅ ចេរ ឧបាទានិយោ ច ឧបាទានិយោ ចេរ នៅ ច ឧបាទានៅ ច ធម្មា ឧបាទានស្ស ចេរ
ឧបាទានិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ (ហេដ្ឋា អធិបតិ គីណិ, ឧបាទានទុកសទិសា)។

អធិបតិបច្ចយោ

១០០. ឧបាទានិយោ ចេរ នៅ ច ឧបាទានៅ ធម្មោ ឧបាទានិយស្ស ចេរ នៅ ច ឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស
អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណធិបតិ, សហជាតាធិបតិ។ **អារម្មណធិបតិ** – ទានំ...បេ.... ឈានា
វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ, អស្សាទេតិ អភិនន្តតិ, តំ គរុំ កត្វា រកោ ឧប្បជ្ឈតិ, ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ; សេក្ខា
គោត្រកុំ គរុំ កត្វា...បេ.... វេទានំ...បេ.... ចក្កំ...បេ.... វត្ថុំ ឧបាទានិយោ ចេរ នៅ ច ឧបាទានេ ខន្ធធ គរុំ
កត្វា ឧបាទានិយោ ចេរ នៅ ច ឧបាទានា ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ **សហជាតាធិបតិ** – ឧបាទានិយោ ចេរ នៅ ច

ឧបាទានាធិបតី សម្បយុត្តកាន់ ខន្ធនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ រូបានំ អធិបតីបច្ចយេន បច្ចយោ (អវសេសា ទ្វេបិ អារម្មណាធិបតី សហជាតាធិបតីបិ ឧបាទានទុកសទិសា)។ (៣)

(យដនា អធិបតី គីណិ, ឧបាទានទុកសទិសា។ សព្ពេ បច្ចយា ឧបាទានទុកសទិសា។ ឧបាទានិយេ លោកុត្តរំ នត្ថិ, បច្ចនីយម្យិ ឥតវេ ទ្វេ គណនាបិ ឧបាទានទុកសទិសំ។)

ឧបាទានឧបាទានិយទុកំ និដ្ឋិតំ។

៧៣. ឧបាទានឧបាទានសម្បយុត្តទុកំ

១. បដិច្ចវាហ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាហ

ហេតុបច្ចយោ

១០១. ឧបាទានញ្ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - ទិដ្ឋបាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ (ចក្កំ កាគព្ថំ)។ (១)

ឧបាទានញ្ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុបច្ចយា - ឧបាទានេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា។ (២)

ឧបាទានញ្ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទាន សម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុបច្ចយា - ទិដ្ឋបាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា (ចក្កំ)។ (៣)

២-៦. សហជាត-បច្ចយ-និស្សយ-សំសដ្ឋ-សម្បយុត្តវាហ

ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច...បេ....។ (សំខិត្តំ។ អាមសនំ នានាករណំ ឧបាទាន ទុកសទិសំ នវ បញ្ញា។ រូបំ នត្ថិ។ ឯវំ សព្ពេបិ វាវ វិត្ថាវេតញ្ញា។ អរូបំយេវ។)

៧. បញ្ញាវាហ

១. បច្ចយានុលោមំ

១. វិភង្គវាហ

ហេតុបច្ចយោ

១០២. ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ - ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តា ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ថំ) ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តា ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ថំ) ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តា ច ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនានំ ឧបាទានានញ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១០៣. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ - ឧបាទានសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធនានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ថំ) ឧបាទានសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច ឧបាទានោ

ហេតុ សម្បយុត្តកាន់ ឧបាទានានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ធំ) ឧបាទានសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច ឧបាទានា ហេតុ សម្បយុត្តកាន់ ខន្ធនំ ឧបាទានានញ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

១០៤. ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ច ធម្មា ឧបាទានស្ស ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទាន សម្បយុត្តា ច ឧបាទានសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកាន់ ឧបាទានានំ ហេតុ បច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ធំ) ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តា ច ឧបាទានសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកាន់ ខន្ធនំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ធំ) ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តា ច ឧបាទានសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកាន់ ខន្ធនំ ឧបាទានានញ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ (៣)

អារម្មណបច្ចយោ

១០៥. ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានេ អារព្ធ ឧបាទានា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ធំ) ឧបាទានេ អារព្ធ ឧបាទានសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច ឧបាទានា ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (មូលំ បុច្ឆិតព្ធំ) ឧបាទានេ អារព្ធ ឧបាទានោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ។ (៣)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ – ឧបាទានសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច ឧបាទានេ ខន្ធា អារព្ធ ឧបាទាន សម្បយុត្តា ចេវ នោ ច ឧបាទានា ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ (គីណិបិ កាគព្ពា, យដនេ គីណិបិ កាគព្ពា)។

អធិបតិបច្ចយោ

១០៦. ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ។ (៣)

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណធិបតិ, សហជាតាធិបតិ (គីណិបិ, គីសុបិ ទ្វេបិ អធិបតិ កាគព្ពា, យដនាធិបតិបិ គីណិ)។

អនន្តរបច្ចយោ

១០៧. ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ – បុរិមា បុរិមា ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិ មា ឧបាទានានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ (ឯវំ នវបិ បញ្ញា កាគព្ពា, អារជ្ជនាបិ វុដ្ឋានម្បិ នត្ថិ)។

សមនន្តរបច្ចយាទិ

១០៨. ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស សមនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ... អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ... និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... នវំ។

ឧបនិស្សយបច្ចយោ

១០៩. ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ... បេ.... គីណិ។

ឧបាទានសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ – អារម្មណូបនិស្សយោ, អនន្តរូបនិស្សយោ, បកក្ខបនិស្សយោ... បេ. ...។ បកក្ខបនិស្សយោ – ឧបាទានសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ខន្ធា ឧបាទានសម្បយុត្តកានញេវ នោ

ច ឧបាទានានំ ខន្ទានំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (គីណិ យដនុបនិស្សយេបិ គីណិ)... អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ។

កម្មបច្ចយាទិ

១១០. ឧបាទានសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ... គីណិ... មគ្គបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... សម្បយុត្តបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... នត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... វិគតបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ... អវិគតបច្ចយេន បច្ចយោ... នវ។

១. បច្ចយានុលោមំ

២. សង្ខារាមា

សុទ្ធំ

១១១. ហេតុយា នវ, អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា នវ, អនន្តរេ នវ, សមនន្តរេ នវ, សហជាតេ នវ, អញ្ញមញ្ញេ នវ, និស្សយេ នវ, ឧបនិស្សយេ នវ, អាសេវនេ នវ, កម្មេ គីណិ, អាហារេ គីណិ, ឥន្ទ្រិយេ គីណិ, ឈានេ គីណិ, មគ្គេ នវ, សម្បយុត្តេ នវ, អត្ថិយា នវ, នត្ថិយា នវ, វិគតេ នវ, អវិគតេ នវ។

បច្ចនីយុទ្ធាមា

១១២. ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (១)

ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ។ (២)

ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច ឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ (ឯវ នវបិ កាកញ្ចា, ឯកេកស្ស មូលេ គីណិ គីណិ បញ្ច)។

២. បច្ចយបច្ចនីយំ

២. សង្ខារាមា

១១៣. នហេតុយា នវ, នអារម្មណេ នវ, នអធិបតីយា នវ (សព្ពត្ថ នវ), នោអវិគតេ នវ។

៣. បច្ចយានុលោមបច្ចនីយំ

១១៤. ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ នវ, នអធិបតីយា នវ, នអនន្តរេ នវ, នសមនន្តរេ នវ, នឧបនិស្សយេ នវ (សព្ពត្ថ នវ), នមគ្គេ នវ, នសម្បយុត្តេ នវ, នោនត្ថិយា នវ, នោវិគតេ នវ។

៤. បច្ចយបច្ចនីយានុលោមំ

១១៥. នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ, អធិបតីយា នវ...បេ.... (អនុលោមមាតិកា កាតញ្ច)។

ឧបាទានឧបាទានសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ។

៧៤. ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយទុកំ

១. បដិច្ចវាហ

១-៤. បច្ចយានុលោមាទិ

ហេតុបច្ចយោ

១១៦. ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឧបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ឧបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឧបាទានិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ.... បដិសន្ធិក្ខណេ...បេ.... ឯកំ មហាភូតំ...បេ.... មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ អនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អនុបាទានិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ....។ (១)

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ឧបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – ឧបាទានវិប្បយុត្តោ អនុបាទានិយេ ខន្ធធ្វេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (២)

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ឧបាទានិយោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ អនុបាទានិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អនុបាទានិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ...បេ.... ទ្វេ ខន្ធធ្វេ...បេ....។ (៣)

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឧបាទានិយញ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អនុបាទានិយញ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ឧបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ – ឧបាទានវិប្បយុត្តោ អនុបាទានិយេ ខន្ធធ្វេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ។ (១)

ហេតុយា បញ្ច, អារម្មណេ ទ្វេ...បេ.... អវិកតេ បញ្ច។

(ឥមំ ទុកំ ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកសទិសំ, និន្នានាករណំ។)

ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយទុកំ និដ្ឋិតំ។

ឧបាទានគោច្ចកំ និដ្ឋិតំ។

តតិយោ ភាគោ និដ្ឋិតោ។